# Halle Berry

## crede că-i urâtă

**În ciuda faptului că Halle Berry este considerată una dintre cele mai frumoase şi cele mai sexy femei din lume, ea se vede urâtă şi deloc seducătoare. Sau, cel puţin, aşa a găsit de cuviinţă să declare unei reviste germane: „Ca să fiu cu adevărat sinceră, majoritatea timpului mi se pare că sunt urâtă. Mă văd dimineaţa fără machiaj, aşa că nu pot să-mi fac iluzii. În mod cert nu mă simt în pielea unui mare star. Halle Berry a mai mărturisit că înainte de orice culoarea pielii este un obstacol care o împiedică să progreseze în cariera sa. „Pentru multe studiouri şi pentru mulţi realizatori, culoarea pielii rămâne o problemă. Ei nu cred că publicul ar accepta uşor un actor de culoare într-un rol principal. Aceşti oameni cu spirit îngust subestimează însă publicul şi împiedică industria filmului să avanseze."**

# Sean Penn, „hoţul" jefuit

*Actorul şi regizorul Sean Penn şi-a asumat de multe ori în filme rolul de răufăcător, dar iată că soarta s-a răzbunat, nu pe ecran, ci în realitate. Aşa se face că a fost victima unui jaf în plină zi. În timp ce lua liniştit prânzul într-un restaurant din San Francisco, un necunoscut s-a urcat la volanul maşinii sale parcate pe o stradă învecinată, în care se aflau şi două arme de foc ale actorului care deţine permis pentru port-armă. Maşina nu era una oarecare, ci un Buick "Grand National", model 1987 iar armele – un pistol Glock de 9mm, încărcat, şi un revolver Smith & Wesson, calibrul 38, neîncărcat. Când şi-a revenit din şoc, Sean Penn s-a adresat în primul rând funcţionarilor de la ghişeele băncii în faţa căreia fusese parcată maşina, dar nimeni nu văzuse nimic deosebit. Poliţia i-a promis însă că va elucida cazul, folosind imaginile preluate de camerele de luat vederi instalate în exteriorul băncii.*

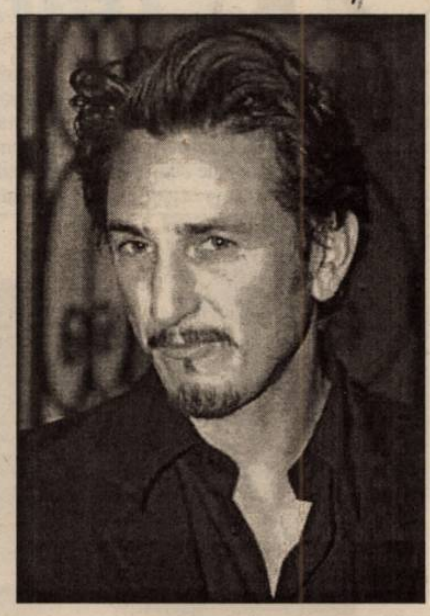

*Sean Penn, 42 de ani, căsătorit cu actriţa Robin Wright Penn, împreună cu care are doi copii, se evidenţiase înaintea acestei întâmplări nefericite pentru el, prin atitudinea foarte tranşantă faţă de războiul din Irak, declarându-se împotriva conflictului militar. În decembrie anul trecut, actorul chiar a făcut o vizită în Irak, la Bagdad, pentru a-şi face o impresie „la prima mână" despre ţara care avea să devină ţinta atacului American.*

# Fernandel, Dumnezeu şi Vaca

Vincent Contandin, 19 ani, nepotul marelui comic Fernandel, a publicat recent o biografie a actorului care în această lună, în care, dacă ar mai fi trăit, bunicul său ar fi împlinit vârsta de 100 de ani (decedat în 1971). Bogată în ilustraţii, poveşti şi dezvăluiri, cartea, intitulată pur şi simplu „Fernandel, bunicul meu", este concepută ca „Romanul unei vieţi neobişnuite", cum a ţinut să precizeze autorul ei.

Student, pasionat de audiovizual, Vincent Contandin nu şi-a cunoscut bunicul. A vrut însă din tot sufletul să scrie biografia acestuia, motiv pentru care a muncit timp de câţiva ani la reconstituirea portretului actorului, în aşa fel încât rezultatul să fie cât mai fidel cu putinţă „originalului". A folosit din plin amintirile părinţilor săi, ale altor rude apropiate şi ale prietenilor comicului. De asemenea, şi-a propus ca prin intermediul acestei lucrări, să introducă cititorul în casa familială „Mille roses", din apropiere de Marsilia, pentru a descrie viaţa cotidiană a lui Fernandel. „Fără să fie vorba de şovinism, rar se întâlneşte o familie mai provensală ca a mea. De fapt, noi suntem o familie obişnuită căreia i s-a întâmplat un lucru extraordinar", spunea Vincent Contandin, fiul lui Franck Fernandel. „În timp ce Gabin nu prefera decât răcoarea normandă, bunicul meu nu iubea decât soarele. Primul prefera să aibă ploaia deasupra capului, celălalt să-şi simtă picioarele pe pământul uscat", mai adăuga autorul biografiei. Referindu-se la două dintre filmele în care comical a jucat – *Vaca şi prizonierul* şi *Don Camillo* – nepotul actorului îşi aminteşte un citat plin de umor din Fernandel: „Ceea ce dovedeşte că sunt un mare actor este că eu am avut cei mai prestigioşi parteneri: pe Dumnezeu şi o vacă!"

# Bob Hope

## cetăţeanul secolului

*Comicul American Bob Hope, care va împlini pe 29 mai venerabila vârstă de 100 de ani, a fost declarat „Cetăţeanul secolului". Actorul, care trăieşte retras într-un cartier rezidenţial de la periferia oraşului Los Angeles, nu a putut să participe la ceremonia organizată în onoarea sa, prilej cu care la muzeul spectacolului din Hollywood a fost dezvelită o placă pe care stă înscris numele său.*

*Pe 29 mai, în ziua aniversării sale, unei piaţete de pe Hollywood Boulevard i se va da numele actorului. Alte străzi din Toluka Lake şi Cleveland, unde a trăit, vor primi de asemenea numele său. Echipa de base-ball profesionist din Cleveland va celebra o „zi Bob Hope.*

*Bob Hope va rămâne în istoria cinematografiei drept o celebră personalitate a divertismentului spectacolului timp de cinci decenii. Comicul său de esenţă verbală (bancuri, jocuri de cuvinte, imitaţii) se bazează pe referiri la realitatea americană. Împreună cu Bing Crosby şi Dorothy Lamour, formează un trio celebru în anii 40-50, în seria de filme Road to... Este deţinătorul a cinci premii Oscar onorifice (1940, 1944, 1952, 1959, 1965) pentru acţiunile sale umanitare şi pentru contribuţia la industria cinematografiei americane. Figurează în Cartea Recordurilor pentru nenumăratele sale distincţii internaţionale. Detalii despre viaţa sa au apărut în cinci volume autobiografice.*

*American (scenă, radio, TV, film), fiind „bufonul" preferat al preşedinţilor SUA, campion al acţiunilor de binefacere, adevărată instituţie în lumea*

# Renaud, Hallyday, Depardieu

## „echipa de şoc"

Renaud, Johnny Hallyday şi Gerard Depardieu s-au reunit pentru prima oară în cariera lor pe ecran în *Wanted*, o farsă cinematografică semnată de regizorul canadian Brad Mirman, în care trei gangsteri francezi pică din prostie în lumea mafiei americane. Trimişi la Chicago pentru o misiune uşoară, cei trei „crai", aşa-numiţii „Picioare nichelate" (Marcel, Denis şi Zero, alias Hallyday, Depardieu şi Renaud) se precipită chiar de la sosire într-un veritabil coşmar, greşind ţinta pe care trebuiau s-o urmărească. Jucându-şi magistral rolul, în sensul autoironiei suculente, cele trei nume sonore de pe afişul filmului reuşesc să facă, după cum apreciază critica, unele secvenţe antologice, cum ar fi cea în care Renaud şi Johhny se ceartă pe un aparat la care să asculte una din melodiile lor preferate.

„Ne-am distrat de minune în timpul filmărilor, în Canada, şi cred că şi spectatorii se vor distra la fel de bine, pentru că noi ne-am propus să-i antrenăm în delirul nostru", declara Renaud care, cu ajutorul rolului din *Wanted*, şi-a văzut un vis vechi împlinit: acela de a întruchipa „un băiat rău" ."E ca şi cum ne-am juca de-a cow-boy-ii şi indienii! Ne-am simţit în pielea unor puşti. După *Germinal*, film greu pe care l-am purtat pe umerii mei, am visat cu ochii deschişi la ceva exact în genul lui *Wanted* şi lucrul ăsta mi s-a întâmplat", a mai adăugat Renaud. „Îmi place la nebunie să joc în comedii, este ceea ce fac pe scenă, în timpul concertelor, vorbesc cu publicul, fac pe clovnul..."

Regizorul Brad Mirman a fost şi cel care a scris scenariul pentru *Wanted* şi l-a conceput pe măsura lui Renaud, fără să-i spună însă dinainte acestuia cine îi vor fi complicii pe ecran. În acest scop i-a recrutat deopotrivă pe Harvey Keitel, Saïd Taghmaoui, Richard Bohringer, Albert Dray şi Stéphane Freiss.

„Într-o seară, am cinat cu Renaud şi cu acest prilej i-am spus să se gândească dacă i-ar plăcea să joace într-un film... la ordinea zilei", povestea Brad Mirman care de mulţi ani încoace îşi împarte existenţa între Franţa şi Statele Unite. „Mi-a răspuns că nu are o asemenea intenţie, că vrea să pună cruce cinematografiei şi că ar accepta totuşi să mai joace într-un film doar cu condiţia să fie realizat de mine. Capcana pe care i-o întinsesem fusese perfectă!" Renaud şi-a ţinut promisiunea şi a intrat cu inima deschisă în filmul lui Mirman. „Acest film încoronează cel mai frumos an din cariera mea, după *Victoria muzicii*. E un lucru rar în această meserie să fii atât de iubit şi aplaudat", a mai spus Renaud.

Folosindu-se de reţeta teatrului bulevardier, scenariul înlănţuie tot felul de quiproquo-uri, însoţite de replici pline de umor. Jocul actorilor, care în mod intenţionat par neîndemânatici şi bolovănoşi în ceea ce întreprind, accentuează efectul comic.

# CU IMAGINEA NU-I DE JOACĂ

**Arnold Schwarzenegger, Bruce Willis şi Denzel Washington au făcut front comun, nu pentru a juca împreună în cine ştie ce film de acţiune, ci pentru a acţiona în judecată magazinul Fry's Electronics care, în scop publicitar, a folosit imaginea fiecăruia dintre ei, fără consimţământul lor. Reprezentanţii firmei amintite pur şi simplu au luat fotografii ale vedetelor şi le-au publicat împreună cu produsele lor în câteva ziare locale. Cele trei staruri au cerut despăgubiri, fiecare câte 10 milioane de dolari.**

*Pagină realizată de*
**AURORA POPESCU**

# MUNCA un excelent remediu universal

Nu ştiu prea bine cât de ridicată este starea de sănătate a japonezilor, dar la noi se vorbeşte în manieră anecdotică, uşor ironică, despre un aspect foarte interesant al mentalităţii lor referitoare la muncă. Să-ţi doreşti să munceşti fără încetare, şapte zile pe săptămână , să renunţi la concedii, să cauţi permanent noi idei, noi formule, noi aplicaţii practice – totul pare pentru noi o adevărată nebunie. Să fie influenţată atitudinea noastră de faptul că noţiunea de *muncă* derivă – spun lingviştii – din slava veche, unde se traduce prin... „supliciu", „martiriu"? Dar ce legătură există între *a munci* şi *a fi sănătos?* Întrebarea şi-o pot pune mulţi dintre cei ce percep orice activitate fizică ori intelectuală ca fiind sinonimă cu serviciul şi, mai departe, cu o constrângere, cu un aspect dezagreabil al vieţii cotidiene. Răspunzându-le în cele ce urmează, vom arăta că lucrurile nu stau deloc aşa.

## ERGOTERAPIA

„terapia prin muncă") cunoaşte deja o tradiţie, ca domeniu distinct din cadrul terapiilor complementare, deşi în literatura românească de specialitate informaţiile sunt foarte reduse. Cu toate acestea, şi la noi se practică diverse metode ce i se circumscriu, chiar dacă la modul relativ empiric. De altfel, chiar fără o bază teoretică solidă, simţul comun indică principiile fundamentale ale ergoterapiei, care sunt în fond ale naturii umane. Primul arată că omul are nevoie vitală de ocupaţie, în sensul că aceasta menţine organizarea întregului corp în plan fizic, mental şi emoţional. În succesiune coerentă, apariţia unei boli întrerupe ocupaţia (de remarcat că reciproca, adică întreruperea ocupaţiei, declanşează un mecanism nociv deosebit de complex, lucru uşor de observat în cazul şomerilor, de exemplu). Totuşi, în al treilea rând, de aici derivă folosirea ocupaţiei ca principiu terapeutic al organizatorului comportamentului alterat de diferiţi factori (boală, traumă psihică, stres ambiental).

**CEL MAI BUN DOCTOR** pe care ni-l oferă natura este munca – spun specialiştii în ergoterapie. Restrângem aşadar sfera noastră de interes doar asupra sănătăţii, lăsând deoparte formulările cvasi-tendenţioase gen „munca l-a creat pe om", devenită slogan politic. Aceasta, deoarece sănătatea este concepută ca o stare dinamică, „expresia relaţiilor interne concrete, ale organismului, cu mediul ambiant" sau ceea ce numim capacitatea de adaptare la mediu. E adevărat, şi în lumea animală apare în mod curent acest atribut, însă la om implicarea depăşeşte instinctele, raţiunea coordonând în cea mai mare parte însuşi mediul specific ocupaţiei în speţă. Prin urmare, în limba română (şi-n mentalitate, de asemenea) *munca* nu trebuie să însemne căutuşi de puţin „supliciu", ci dimpotrivă, *sănătate, profilaxie, vindecare.* Şi, pentru că măcar teoretic marea majoritate a populaţiei munceşte sau e aptă de muncă, ergoterapia abordează în mod special latura medicală a problemei.

**BENEFICIAZĂ** de această metodă unele dintre cele mai vitregite categorii de bolnavi: cei cu *maladii neuropsihice,* cei cu *afecţiuni neuronale,* cu boli *osteoarticulare, reumatismale* şi *traumatizante, cardiovasculare, pulmonare,* dar ea se aplică şi are mare succes şi *la copii* (mai ales la copii de vârste mici) şi *la vârstnici.* Se-nţelege că pentru fiecare categorie există domenii specifice, tehnici adaptate, personal anume pregătit, cadru de lucru cât mai personalizat posibil. Cel mai pregnant, la noi se scot în evidenţă anumite aspecte ale ergoterapiei legate de persoanele cu handicap, poate şi pentru că acesta constituie un subiect foarte sensibil, deşi fiecare caz în parte, de orice natură ar fi, are „greutatea" lui. Din păcate, momentul prezent este relativ ostil pentru ergoterapie în România, principalele deficienţe venind din însuşi sistemul sanitar aflat în criză şi, în strânsă legătură (nefastă), din cel al protecţiei sociale şi al pieţei forţei de muncă. Dacă acestea reprezintă însă aspecte „colaterale", nu trebuie să neglijăm informaţia (şi ignorarea unor detalii reprezintă tot un fel de... a abandona munca, ceea ce ne face vulnerabili) şi noi vom continua să prezentăm în revista „Magazin" detalii ale acestui extraordinar remediu, cel mai frecvent abordat superficial, tocmai din lipsă de informaţie autentică şi serioasă.

*Până când persoanele suferinde reuşesc să ajungă la una dintre tot mai puţinele instituţii de tratament din sistemul nostru sanitar, pentru unele afecţiuni îşi pot prepara singure, destul de uşor, remedii a căror eficienţă originară trebuie căutată în practicile terapeutice străvechi. Domnul Gheorghe Scarlat, prezent şi cu alte ocazii în pagina de faţă, ne-a oferit câteva asemenea sugestii.*

## Leacuri la îndemână

***Răceli şi reumatisme.*** În asemenea neplăcute stări, un efect deosebit îl au frecţiile cu *oţet de salvie* (de 9 grade). Acesta se prepară, în cantitate relativ mare, într-o sticlă de plastic obişnuită, de 2,5 litri. Salvia (frunză şi tulpină) se toacă bine şi se umple jumătate din volumul sticlei, apoi se toarnă peste ea oţet de vin (atenţie, să nu fie contrafăcut!). Se ţine la căldură şi în întuneric, la circa 20-30ºC, agitându-se zilnic de câte două ori. După 45 de zile se poate folosi; de menţionat că nu se consumă pe cale orală.

***Dureri de măsele.*** Dacă problemele dentare au avansat deja până la carie, teama de stomatolog poate fi parţial eliminată, într-o primă etapă. Pentru aceasta, se introduce bicarbonat de sodiu în caria bine curăţată şi spălată şi se presează. Se ţine astfel, repetându-se procedura atunci când se constată că praful s-a dizolvat. După circa trei asemenea aplicaţii, nervul se distruge şi infecţia dispare – după cum susţine colaboratorul nostru.

***Regenerarea şi întinerirea organismului.*** Fără a intra în detalii, vă prezentăm poate cea mai simplă reţetă, dar şi foarte eficace. Se ţine o crenguţă de busuioc în apă potabilă, timp de 24 de ore, apoi apa se bea. E bine ca în permanenţă să se urmeze această procedură la îndemâna oricui. Pentru acelaşi scop, se mai poate consuma dimineaţa, înainte de masă, un pahar cu următorul preparat: două linguriţe oţet de mere cu miere amestecat cu două linguriţe de miere polifloră într-un pahar de 250 ml, completat cu apă. Se dizolvă bine şi se bea cu înghiţituri mici, astfel încât să se amestece cu salivă. Pe lângă aspectele menţionate, această băutură răcoritoare *naturală* are efecte pozitive şi în îmbunătăţirea memoriei, în reglarea tensiunii arteriale, a colesterolului, în cardiopatie ischemică, în angină pectorală.

# O „avere" nepreţuită VEDEREA

Ni se întâmplă cîteodată să privim cu simpatie vreun copilaş care încă nu a ajuns să poarte ghiozdanul la şcoală, însă pe năsucul căruia s-a instalat – din nefericire – o pereche de ochelari ce vor face parte, cel mai probabil, din fiinţa lui, din personalitatea lui. Am spus *simpatie.* De fapt, ar fi nevoie să auzim un semnal de alarmă, să ne neliniştească imaginea tot mai frecventă a şcolarului care stă cu faţa lipită de caiete şi de cărţi, ore şi ore-n şir, zilnic, cu vederea afectată mai mult decât prematur. Pentru că, orice-ar spune statisticile ministerului sănătăţii ori al educaţiei, problemele oftalmologice la generaţiile tinere se accentuează permanent, iar prevenirea lor prin programe serioase tinde fatalmente către zero.

Împotriva oboselii oculare şi a durerilor de ochi există şi tratamente naturale, câteva dintre ele fiindu-ne descrise de binecunoscuta *Mihaela Opran,* terapeut.

## Comprese

1. Se toarnă 1/2 litru apă clocotită, peste o legătură de pătrunjel verde, spălat bine, în prealabil. Se lasă acoperit timp de 3 ore, apoi se strecoară. Se pun comprese, care se ţin circa o jumătate de oră, astfel ochii curăţându-se şi odihnindu-se.

2. 15 g frunze de anason, opărite în 1/4 litru apă, se lasă să stea astfel 3 ore, după care se strecoară. Se pun comprese la temperatura camerei şi se ţin 20 minute.

3. Pentru limpezirea vederii, se recomandă comprese cu infuzie de petale de trandafir roşu; se ţin aproximativ 30 minute.

## „Trucuri"

În activităţi care cer concentrare îndelungată (citit şi scris, lucrul cu calculatorul, privitul la televizor mult timp), dar şi pentru cei ce lucrează în birouri iluminate artificial, cu neon etc., sunt deosebit de utile următoarele mişcări:

1. Cu vârfurile degetelor arătătoare, se apasă „rădăcina"dinspre nas a ochilor, timp de 10-15 secunde.

2. Închideţi şi strângeţi tare pleoapele, apoi ridicaţi-le foarte încet, de câteva ori; ochii se vor odihni şi se vor limpezi.

3. Clipiţi rapid, numărând până la 30; astfel, prin umezirea ochilor, se curăţă ţesutul conjunctiv.

4. Deschideţi ochii cât puteţi de mult şi rămâneţi aşa timp de 10 secunde, încercând să nu clipiţi.

## GIMNASTICĂ (odihneşte ochii)

1. Staţi aşezaţi pe un scaun cu spătar, la circa 1 metru în faţa unui perete liber al camerei, cu capul nemişcat. „Pipăiţi" cu privirea întreaga suprafaţă a peretelui, începând din colţul drept, ca să ajungeţi apoi în colţul din stânga. Se descrie în felul acesta o rotire a ochilor, care se execută de 6 ori la stânga şi de 6 ori la dreapta.

2. Cu capul nemişcat, ridicaţi şi coborâţi privirea de 10 ori.

3. Duceţi privirea de 10 ori la stânga şi de 10 ori la dreapta.

## Împotriva durerilor oculare

1. Se presează cu degetul mare şi cel arătător, de la mâna dreaptă, punctele din unghiul intern al ochilor, timp de 5 minute. În timp ce masaţi, încercaţi să vă relaxaţi umerii şi braţele, iar ochii să-i ţineţi închişi.

2. Se maseză puternic punctul de pe talpă aflat la baza degetelor 2 şi 3 (între aceste degete). Masajul se face la ambele picioare, timp de 10-20 secunde, până la 5 minute.

3. Ceai de Coada-şoricelului, din care se beau două-trei căni pe zi.

4. Spălături oculare cu infuzie de Năpraznic.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

*Consultaţii parapsihologice*

# AL DOILEA NĂSCUT

Se întâmplă destul de multe anomalii afective şi relaţionale, în familiile unde apare un al doilea copil (mai rar, când sunt trei sau mai mulţi). Aceste anomalii, dezechilibre pot fi şi ele diverse: reale sau închipuite, conştientizate sau ascunse în subconştient, declanşate ostentativ, premeditat sau accidental etc. Pe post de victimă se află de obicei primul născut, fie din motive reale, fie pentru că atenţia şi dragostea părinţilor, care îi aparţinuseră exclusiv, se împart cu fratele nounăscut, lui rămânându-i un sentiment de frustrare, de nedreptate, supradimensionat. De aici, evenimentele pot evolua imprevizibil.

A trecut puţin timp, de când opinia publică a fost cutremurată de uciderea unei fetiţe de către fratele mai mare, în contextul atât de nociv al privării acestuia de cea mai importantă parte a iubirii părinteşti, oferită în schimb mezinei. Am pornit de la acest caz, pentru a discuta cu colaboratoarea noastră Emilia VLĂDESCU – psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium – despre fragilul echilibru afectiv, din sufletul copilului căruia îi vine pe lume un frăţior. Problematica este foarte vastă, motiv pentru care am reţinut ca idee centrală întrebarea: într-o asemenea situaţie, se pune problema manifestărilor patologice, a posedării, ori e doar o criză firească, trecătoare?

***Prima concluzie este una de bun simţ:*** o minimă diferenţă apare, în privinţa atenţiei părinţilor faţă de copii, întrucât cel mic are, desigur, nevoie de mai multă protecţie. Majoritatea părinţilor, măcar instinctiv, ştiu să se împartă în mod echilibrat, dar inevitabile sunt şi „devierile". Să luăm cazul... invers: fratele cel mic, mai neexperimentat, mai neinstruit, face diverse greşeli – dar nu din rea-voinţă! – şi de fiecare dată i se dă drept exemplu fratele cel mare, la modul „uite cum face el! de ce nu procedezi la fel? ia exemplu de la el!" ş.a.m.d. Este un mod sigur de generare a complexului de inferioritate la mezin, de strivire a personalităţii lui, de a-l face un introvertit, cu trăiri refulate, care nu se ştie când pot izbucni şi în ce mod şi cu ce efecte. Concluzia este că modelul, fireşte, trebuie să existe, dar să nu fie unul apropiat; îl putem găsi şi într-un personaj literar ori erou de film, dar nu în familie sau în cercul de prieteni şi de colegi apropiaţi ai copilului.

***Cazul mai des întâlnit:*** copilul cel mare se simte marginalizat, consideră că i s-a luat ceva ce i se cuvenea, o dată cu venirea pe lume a mezinului, chiar dacă părinţii se comportă echilibrat (aici apar „eşafodajele" fictive, închipuirile primului născut). Dar, închipuită sau nu, situaţia generează invidie, răutate, iar copilul nu intră în „jocul" părinţilor şi urmările devin imprevizibile. În cazuri rare, apar manifestări patologice care pot degenera în violenţe îndreptate împotriva fratelui. Din nefericire, se întâmplă ca înşişi părinţii să alimenteze asemenea dezechilibre. Gândiţi-vă de exemplu la mama care pur şi simplu îndrăgeşte mai mult unul dintre copii şi, inconştient, îşi manifestă explicit sentimentele. Şi mai grav, poate apărea de pildă transferul iubirii faţă de un soţ mort sau faţă de altcineva apropiat care nu mai e, asupra unuia dintre copii. Aici, trebuie vorbit despre egoismul părintelui, foarte grav, căci poate prinde în cursă întreaga fiinţă a copilului frustrat de atenţie. Chiar dacă nu reacţionează agresiv, acesta devine împovărat cu o identitate ce nu-i aparţine şi riscă astfel ca el însuşi să cadă pradă unor manifestări obsesive, patologice. Soluţia optimă constă în a acorda iubire părintească, în mod egal, de la cea mai fragedă vârstă, pentru copilul cel mare şi pentru cel (cei) mic(i), întrucât fiecare dintre ei are nevoie de afectivitate, în aceeaşi măsură.

**Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.**

## LA BĂUTURĂ

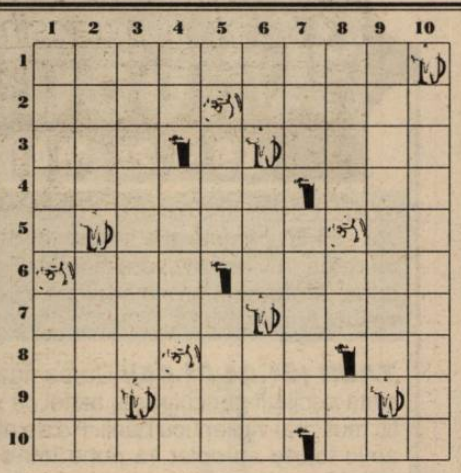

*ORIZONTAL:* 1) Scriitor şi moralist fracez care spunea „Dacă am auzi spunându-se despre orientali că beau de obicei o licoare care li se urcă la cap, am spune că este ceva barbar" (1645-1730). 2) Pictor clasic, autorul pânzei „Boieri surprinşi la ospăţ de Vlad Ţepeş" (Theodor) – Licoarea vinului. 3) Puţină băutură – Prinţul care caută apa în deşert. 4) Un vin din diferite amestecuri – Vin şi pleacă cu veselie şi băutură. 5) Desemnat ca un soi de vin superior (înv.) – Ales la urmă! 6) Darul de a „întreţine" o petrecere – Urare cu paharul ridicat. 7) Apăraie multă – Localitate în Mexic. 8) Refren oltenesc – Folosit la sorbit băuturi – Băut la urmă! 9) Curbe! – O băutură cu multe grade. 10) Neuitata interpretă a cântecului „Bun e vinul ghiurghiuliu" (Maria) – Stare în care ajunge cel ce a băut peste măsură.

*VERTICAL:* 1) Băutura celor mici – Bomba din cartier. 2) Poet persan, de origine indiană, autorul unor ode vesele, de petrecere (1253-1325) – Pahar pentru bere. 3) Sărbătoare la romani închinată lui Bachus, zeul vinului. 4) Ren! – Renumita ţuică produsă în judeţul Satu Mare – Particula viitorului. 5) Creangă – Care conţine multă apă. 6) Ultimele din Himalaya! – Filozof şi retor roman, autor de pilde moraliztoare, prin care combate alcoolismul (Livius; 59 î.e.n.) – Bune de legat. 7) Campioane la timp – Vinul recomandat de medici. 8) Societatea antică în care consumul vinului de către copii era interzis de lege – Vocală dublă – Strigăt de durere. 9) Marele nostru liric, admirator al vinului, care se împrieteneşte cu Ion Creangă la crâşma „Bolta rece" din Iaşi (1875). 10) Savant şi filozof antic grec care spunea: „Femeile în stare de beţie... dau naştere cel mai frecvent unor copii care le seamănă" (384-322 î.Ch.).

*DICŢIONAR:* NACO.

**GHEORGHE CÂMPEANU** – *Focşani*

**SOLUŢIA CAREULUI** (La băutură): LABRUEYERE – AMAN – AROMA – PIC – R – EMIR – TRATAT – ANI – E – NUMIT – ES – HAR – TOAST – BALTA – NACO – ILA – PAI – UT – RB – VOTCA – E – TANASE – HAL.

## Fotografii de la cititori

**ALINA IONESCU – Bucureşti**

*«Mă rog la toate câte sunt...»*

## Verificaţi-vă cunoştinţele

# LACURI

***Cele mai multe dintre aceste întrebări ne-au fost furnizate de vechiul nostru prieten Profesor Marin Ştefan din Şimleul Silvaniei.***

1. Ce sunt lacuri salmastre?
2. Unde se află „Lacul Renilor"?
3. Cum se mai numeşte „lăcarul", pasăre călătoare care cuibăreşte în jurul lacurilor şi al mlaştinilor şi este vestită pentru cântecul său?
4. Care este „Ţara celor o mie de lacuri"?
5. Unde se află lacul a cărui apă poate fi folosită la scris ca orice cerneală?
6. Ce poet român a scris poezia „Printre lacurile de munte"?
7. Care au fost interpreţii rolurilor principale din filmul „Pe lacul auriu" realizat în 1981 de regizorul american Mark Rydell?

**Răspunsurile din numărul trecut** *1) Zeul făurar din mitologia greacă era Hephaistos. 2) Războaiele de ţesut manuale au apărut în mileniul al şaselea î.Ch. 3) În ţara noastră breasla de meşteşugari se mai numea corporaţie, isnaf sau rufet. 4) Muzica operei „Ţar şi teslar" aparţine compozitorului german Albert Lortzing (1801-1851). 5) Romanul „Sticlarii" a fost scris de prozatoarea engleză Daphne du Maurier (1907-1989). 6) Tabloul „Dantelăreasa" este opera lui Jan Vermeer van Delft (1632-1675) şi este expus la Muzeul Luvru. 7) Filmul „Ţesătorii" a fost realizat în 1927 de regizorul german Friedrich Zelnick.*

**Poşta cititorilor** Pentru întrebările din numărul 17 al revistei apărute la data de 24 aprilie a.c. cu tema *„Patimile Domnului"* am primit răspunsuri de la următorii cititori:

– 7 răspunsuri corecte: *Maria Iova – Constanţa; Prof. Marin Ştefan – Şimleul Silvaniei; Dan Victor Munteanu – Galaţi şi Mihai Waspusch – Bucureşti.*

– 6 răspunsuri corecte: *Iacob Parasca – Ştefăneşti, jud. Argeş* şi Ion *Ciocşan – Pucioasa.*

– 5 răspunsuri corecte: *Luminiţa Grecu – Bucureşti* şi *Ion Popa – Timişoara.*

*Kolea Kureliuc – Măriţeia Mică.* Rubrica noastră nu se vrea o clonă a celeia realizate de domnul Liviu Macoveanu. Ne pare rău că nu vă place dar cum mulţi, destul de mulţi, o apreciază... Privitor la celelalte doleanţe ale dumneavoastră am înaintat scrisoarea conducerii revistei.

Dorim tuturor cititorilor noştri mult succes în continuare. *(Irina Stoica)*

## ŞAH

**PROBLEMA DE AZI: Albul mută şi câştigă**

(Mueller - Kyehne, 1912)

DEZLEGARE: 1. Dh7! Rh7 2. Th3 Th6 3. Th6 mat.

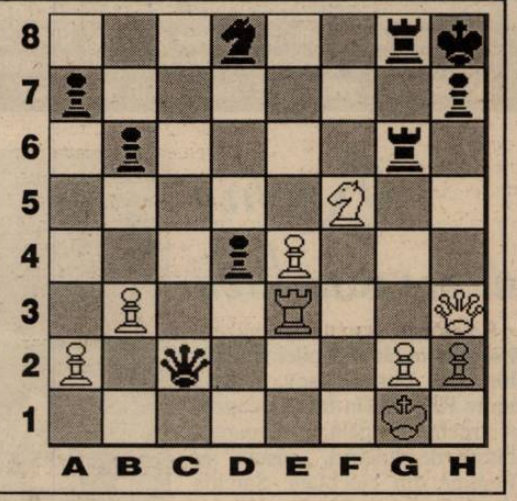

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

## SPORT FLASH

**DINAMO, 2 ÎN 1.** Dinamo reuşeşte să uluiască toată suflarea fotbalistică din ţară realizând o victorie năucitoare în faţa Sportului, cu 6-5!, adică o ispravă care nu s-a mai pomenit în România din 15 septembrie 1934, după cum spun specialiştii în statistici. Ce să fie cu Dinamo, se întreabă lumea. Revine în cărţi sau e doar răsuflarea îngheţată, în plină vară timpurie, a retrogradării? Toate bune şi frumoase, victoria e victorie, dar dacă am înţeles pofta de joc a dinamoviştilor, care au marcat de 6 ori, nu ştiu cum să interpretez nonşalanţa cu care au primit 5 boabe. În fine, cum-necum, Dinamo a reeditat victoria, reuşind sâmbătă alte 3 puncte, chinuite nu-i vorbă, de data asta în faţa Oţelului, ceea ce o aduce pe linia de plutire, adică de retrogradare au scăpat, nu de alta, dar nu mai sunt multe etape până la sfârşitul acestei ediţii, poate cea mai dezastroasă din istoria clubului din Ştefan cel Mare, dacă mă ţine memoria. Oricum, Dinamo este la ora actuală un unicat în fotbalul românesc, un fel de struţo-cămilă: 2 echipe (Dinamo şi Craiova) într-una singură, cam aşa cum sunt şampoanele pentru păr gras, cu condiţionerul aferent. Noi aşteptăm ziua când Dinamo va redeveni Dinamo, fără „aportul" avortat al lui Neţoiu care a făcut de râs o echipă-fanion.

**UN POD DE ŞAPTE PUNCTE.** Distanţa în clasament dintre Steaua şi Rapid este ca un pod: nu creşte şi nu scade. Între clubul din Giuleşti şi cel din Ghencea, diferenţa de şapte puncte rămâne neschimbată şi după etapa a 27-a consumată duminică. Dacă Steaua mânca bătaie de la UTA şi Rapidul câştiga, Rapidul devenea campioană naţională încă înainte de soroc. Dar lucrurile n-aveau cum să se întâmple aşa pentru că „bătrâna doamnă" din Arad, aflată pe ultimul loc, n-a pus nici un fel de probleme Stelei care a câştigat detaşat cu 5-2, având în Claudiu Răducanu un marcator fără complexe, care nu se sfieşte să declare (vezi textul de pe tricou) că-l iubeşte pe Iisus sută la sută. Totuşi trebuie spus că Rapidul care s-a desprins greu de Bistriţa pe stadionul din Giuleşti, 3-1 înspre final, a dovedit că este o echipă care merită titlul, având cel mai valoros lot din campionat şi dovedind că reuşeşte să-şi atingă ţelul fără să-şi bată joc de şanse. Fără îndoială că Rapid este viitoarea campioană naţională, pentru că, după părerea mea, nimic nu se mai poate întâmpla neprevăzut în ultimele trei etape ale campionatului.

**CARUSELUL CONTINUĂ.** Au venit căldurile, se apropie finalul de campionat, jocurile sunt făcute, ştim cine e sus, ştim cine e jos, deci un prilej numai bun pentru mici aranjamente care, credeţi-mă, nu ştiu la ce folosesc, căror orgolii locale, că fotbalului nostru, aflat în letargie, cu siguranţă nu. E suficient să vezi rezultatele etapei a 27-a ca să te luminezi. Astra a bătut greu Sportul, căreia îi spunem de pe acum „adio". La limită a învins şi Ceahlăul pe Poli AEK Timişoara, aflată şi ea pe un loc de „adio", dar Naţional, echipă cu pretenţii, aflată pe podium, nu ştiu cum a reuşit să ofere cadou lui FC Argeş trei puncte. Craiova a câştigat şi ea acum partida cu Braşovul, ca să-şi consolideze mediocritatea, dar de neînţeles cum o echipă viguroasă ca FCM Bacău a putut să se lase învinsă pe teren propriu de Farul Constanţa care de curând mâncase bătaie de la Astra chiar pe malul mării. Măcar eu mă prefac că nu înţeleg... Caruselul merge înainte.

**GEORGE CUŞNARENCU**

## GRĂDINA
### *micul nostru Paradis*

În funcţie de natura porţiunii prelevate de la planta-mamă, se deosebesc următoarele tipuri de butaşi:

a) butaşi din vârfuri de lăstari: garoafă, crizantemă, muşcată, cerceluş, pentas etc.

b) butaşi din porţiuni de tulpină: colocasia, yuca, filodendron, cordiline etc.

c) butaşi din tronsoane de tulpini florale: zambilă, orhidee etc.

d) butaşi de muguri: hortensia, ficus, aucuba etc.

e) butaşi de frunze întregi: violeta de cameră, peperomia, eşeveria, sedum etc.

f) butaşi de fragmente de frunză: begonia, gloxinia, sansevieria, streptocarpus etc.

g) butaşi de rădăcină:

■ butaşi erbacei (la majoritatea speciilor florale)

■ butaşi semilemnificaţi (sau de august) – la speciile floricole arbustive, cum sunt leandrul, dafinul, jasminukl etc.

■ butaşi lemnificaţi: clerodendron.

Perioada de butăşire diferă şi ea de la specie la specie. Astfel se disting:

● butaşii de primăvară

● butaşii de vară-toamnă

Perioada de butăşire poate fi foarte importantă pentru unii butaşi şi mai puţin importantă pentru alţii. Butaşii erbacei au exigenţe reduse faţă de perioada de obţinere a lor, deşi optimul este în lunile de primăvară. Totodată, important este ca planta-mamă să fie în vegetaţie intensă. Butaşii semilemnificaţi au ca perioadă optimă sfârşitul verii – începutul toamnei. Butaşii lemnificaţi se obţin în timpul iernii şi primăvara, iar cei de rădăcină la sfârşitul repausului plantei-mame (la începutul primăverii) sau la sfârşitul verii. *(A. Popescu)*

**Clasificarea butaşilor**

## „INTEROGAŢII"

**Integramă de GHEORGHE POPESCU**

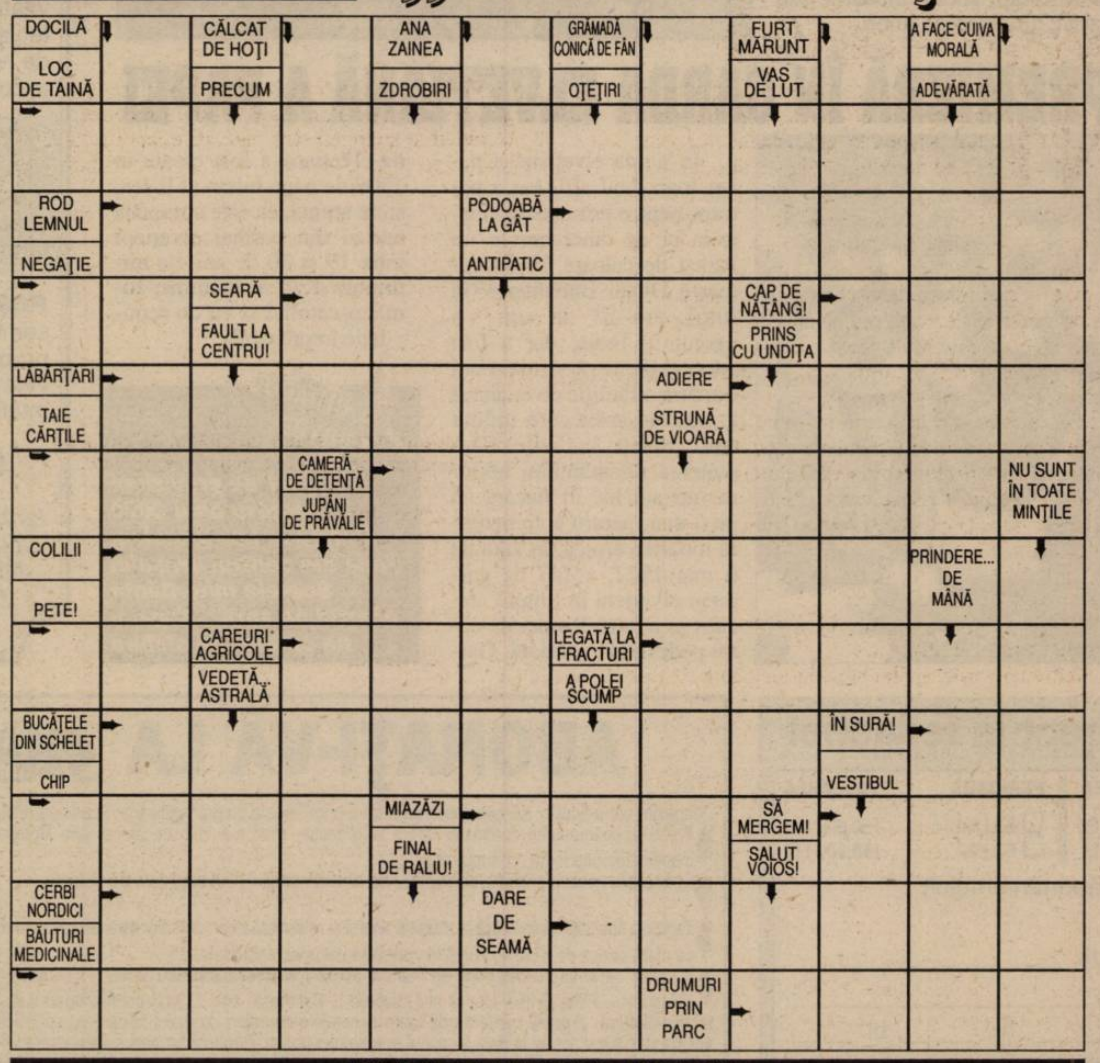


***DEZLEGAREA INTEGRAMEI „LOCUŢIUNI"***

*Orizontal:* S - B - D - M - F - R - RECAPITULARE - CATA - ATATAT - PATA - CUIB - UR - TAIFUN - APTA - CAR - ULII - OAS - A - ACRE - MART - LM - RISIPE - EC - OSIE - NARI - H - BRAT - TORENTE - ALIPITA - SIT - TRECUT - TUICA.

# De 500 de ori Armani

Un mariaj între modă, teatru şi arhitectură, aşa ar putea fi rezumată în câteva cuvinte expoziţia consacrată marelui creator de modă Giorgio Armani care s-a deschis săptămâna trecută la *Neue Nationalgalerie* din Berlin. „Linia arhitecturală a muzeului şi fondul discret pun în valoare creaţiile mele" a declarat Armani la festivitatea de deschidere a expoziţiei amplasate în clădirea muzeului berlinez, realizată din oţel şi sticlă, creaţie a arhitectului Mies van der Rohe. În expoziţia care va rămâne deschisă până pe 13 iulie, sunt expuse 500 de creaţii vestimentare purtând semnătura Armani, o colecţie care a fost deja expusă la Muzeul Solomon R. Guggenheim din New York în 2000 şi la Muzeul Guggenheim din Bilbao, Spania. Marca Armani a fost lansată în 1975 când Giorgio Armani (foto) şi Sergio Galeotti şi-au vândut maşina Volkswagen pentru a pune bazele unei mici societăţi comerciale. Încă de la început, Armani a creat îmbrăcăminte pentru femei şi bărbaţi, care împrumutau deseori liniile celuilalt sex. Aceste creaţii ale stilului androgin au devenit marca inconfundabilă a fabricii Armani.

## Electronic Arts sparge piaţa jocurilor

*Electronic Arts*, cel mai mare producător şi distribuitor de jocuri de PC şi console din lume a depăşit pragul de 2 miliarde dolari cifră de afaceri, în timp ce profitul a crescut cu mai mult de 200 %. Veniturile din anul financiar încheiat la 31 Martie au fost de 2,48 miliarde dolari, cu 44% mai mult faţă de nivelul din anul precedent, de 1,72 miliarde. Aceste rezultate au la bază peste 22 milioane de titluri vândute, cu jocuri precum *The Sims* şi *Harry Potter* fiecare dintre ele vândute în circa 10 milioane de exemplare, dar şi *Medal of Honor, James Bond, FIFA* şi *Madden NFL Football*. „A fost un an extraordinar pentru Electronic Arts", a declarat preşedintele Larry Probst. „Suntem lideri în domeniul consolelor de noua generaţie şi al jocurilor de PC". La noi în ţară, *Best Distribution* este reprezentantul exclusiv al unora din cele mai mari companii din lumea jocurilor, între care *Electronic Arts* reprezintă un nume de referinţă, fiind şi cel mai mare importator şi distribuitor de jocuri din România, cu o cifră de afaceri de 1 milion USD realizată în anul 2002.

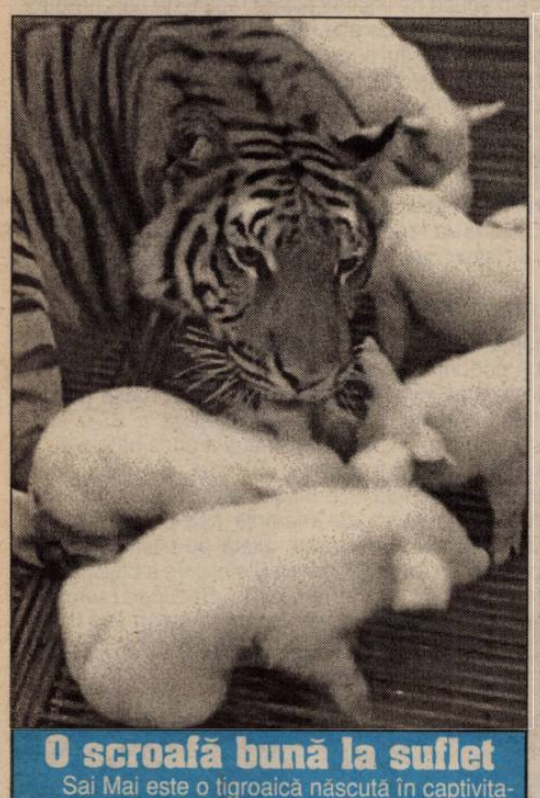

## O scroafă bună la suflet

Sai Mai este o tigroaică născută în captivitate într-o grădină zoologică thailandeză, în provincia Chonburi. Întâmplarea a făcut ca la naştere ea să nu poată fi alăptată de mama sa, soluţia de compromis fiind una neobişnuită: tigroaica a fost încredinţată spre alăptare unei... scroafe care s-a achitat de această sarcină timp de patru luni. Astăzi în vârstă de 26 de luni, Sai Mai îşi arată gratitudinea, jucându-se fără complexe cu purceluşii care în mod normal ar trebui să facă parte din meniul zilnic. Se pare că felinele pun instinctul matern înaintea apetitului, devenind deja celebru cazul unei leoaice sterile din Kenya care a devenit cunoscută recent prin faptul că, sfidând legile naturii, a adoptat câţiva pui de antilopă.

## Rochia din ciocolată

Cu ocazia deschiderii muzeului său, intitulat al Modei şi textilelor, din Bermondsey, stilista Zandra Rhodes (în foto) a conceput o rochie specială, poate pentru iubitorii de dulciuri, „cusută" în întregime din ciocolată. Sarcina „turnării" rochiei în ciocolată i-a revenit producătorului belgian Godiva. Muzeul stilistei britanice, o artistă excentrică a anilor 70, va prezenta vizitatorilor un larg evantai de creaţii textile moderne sau clasice din întreaga lume.

## PREMIERĂ ÎN GARDA ELVEŢIANĂ A PAPEI

În garda elveţiană a papei Ioan Paul al II-lea a pătruns pentru prima oară în istoria ei de cinci secole un bărbat de culoare. El se numeşte Dhani Bachmann (în foto), are 23 de ani, s-a născut în India, dar a fost adoptat de la vârsta de 4 ani de către o familie elveţiană şi a intrat în acest corp militar anul trecut în iulie. Depunerea jurământului noilor recruţi are loc în fiecare an pe 6 mai, pentru a comemora moartea eroică, în ziua de 6 mai 1527, a 147 de gardieni elveţieni în timpul atacării şi jefuirii Romei de către pedestraşii germani. Garda elveţiană a fost creată în 1506 de papa Iulian al II-lea, şi de atunci, ea este compusă numai din bărbaţi elveţieni între 19 şi 30 de ani, de minimum 1,74 m înălţime, romano-catolici şi cu „o reputaţie ireproşabilă".

**ÎN NUMĂRUL VIITOR:**

- **41 de previziuni pentru anul 2020**
- **Alarmă la Los Angeles: Falia din centrul oraşului**
- **Soarele înfierbântă efectul de seră**
- **Capcana curelor de slăbire**

## HOROSCOP
### 19 - 25 MAI

***BERBEC (21.03-20.04):*** Două veşti bune vor sosi în primele zile ale perioadei. Prima se va referi la viaţa dv. sentimentală, iar cea de-a doua la o problemă de serviciu, care se va rezolva cât de curând.

***TAUR (21.04-21.05):*** Curba financiară prezintă oscilaţii periculoase, astfel că va trebui să fiţi mult mai vigilent cu banii. Pe de altă parte, un amic foarte apropiat vă pune într-o situaţie jenantă.

***GEMENI (22.05-21.06):*** Sub influenţa benefică a lui Jupiter, marţi şi miercuri veţi lua două decizii extrem de importante pentru cariera dv. Vineri sau sâmbătă veţi primi o veste excelentă despre bani.

***RAC (22.06-22.07):*** Şoaptele ademenitoare ale unei aventuri parfumate ajung la urechile dv. Atenţie, poate fi o simplă capcană amoroasă! Curba financiară tinde să scadă până sub normal!

***LEU (23.07-22.08):*** Luni sau marţi vă pândeşte un ghinion financiar destul de parşiv. Fiţi mai atent la un Scorpion din anturaj, care se preface că vă este aliat de nădejde, dar vă lucrează discret.

***FECIOARĂ (23.08-21.09):*** Marte şi Venus nu se află în relaţii bune; consecinţa? Sunteţi agresiv şi căutaţi cu lupa noduri în papură. Pot interveni dispute şi în viaţa de cuplu, din păcate.

***BALANŢĂ (22.09-22.10):*** Curba financiară urcă cu repeziciune spre două maxime de toată frumuseţea. Dacă ar fi să dăm crezare astrelor, în această săptămână veţi da o mare lovitură sub centura soartei...

***SCORPION (23.10-21.11):*** Ghinioanele se ţin scai de dv., şi, s-ar putea să pierdeţi mulţi bani. Mai bine v-aţi călugări în acest interval, ca să nu păţiţi nimic deosebit, dar acesta e un simplu sfat.

***SĂGETĂTOR (22.11-20.12):*** Deşi aşteptaţi cam de multişor nişte bani de la un datornic, abia acum vi se returnează suma. Pe de altă parte, joi sau vineri veţi primi bani de unde vă aşteptaţi mai puţin.

***CAPRICORN (21.12-19.01):*** Curba afectivităţii are sinuziotăţi foarte accentuate. Vă puteţi aştepta la dificultăţi în relaţiile cu partenerul de viaţă sau chiar la pierderea unui prieten apropiat.

***VĂRSĂTOR (20.01-18.02):*** Curba financiară stagnează la un nivel mulţumitor, însă datoriile s-au acumulat nemiloase. În viaţa de cuplu se întâmplă lucruri miraculoase, cum ar fi tandreţea îngerească.

***PEŞTI (19.02-20.03):*** Ar fi cazul să ieşiţi din somnolenţă şi să treceţi repejor la rezolvarea problemelor restante. Despre bani, astrele tac vinovate. În schimb, joi sau vineri veţi avea o întâlnire parfumată.

***Personalităţile săptămânii:*** *Tudor Arghezi, Andrei Mureşanu, Garabet Ibrăileanu, Ion Jalea, Ion Ţuculescu, Corneliu Coposu;* Honoré de Balzac, John Stuart Mill, Albrecht Dürer, Richard Wagner, Laurence Olivier, Anton Diabelli, regina Victoria a Angliei, Maurice Ravel.

**Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!**

| PERIOADA | VALOAREA | PERIOADA | VALOAREA | PERIOADA | VALOAREA |
|---|---|---|---|---|---|
| ❑ 1 LUNĂ | 30.000 LEI | ❑ 3 LUNI | 90.000 LEI | ❑ 5 LUNI | 150.000 LEI |
| ❑ 2 LUNI | 60.000 LEI | ❑ 4 LUNI | 120.000 LEI | ❑ 6 LUNI | 180.000 LEI |

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

**ABONAŢI-VĂ LA magazin**

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

**PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!**

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 626 • ANUL XLVI • 22 MAI 2003 • 16 PAGINI • 8000 LEI Nr. 21 (2376)

# magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Rugăciunea e cea mai bună conversaţie cu Dumnezeu.*
*(William Shakespeare)*

■ *Minciuna te enervează, dar adevărul te scoate din minţi.*
*(Joseph Joubert)*

■ *Tigrii sunt ucişi pentru pielea lor, iar oamenii inteligenţi pentru că sunt periculoşi.*
*(Bernard Werber)*

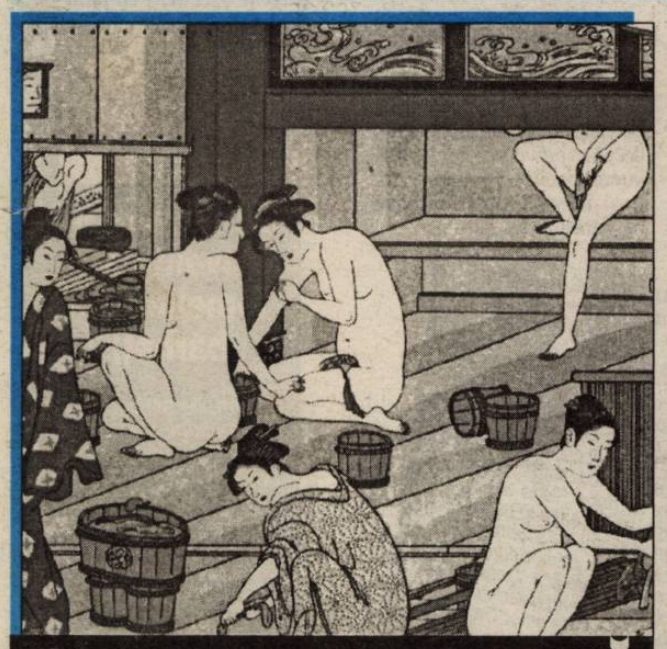

## PICTURA JAPONEZĂ

**Femina club**

Pentru părinţi

Stângăciile celor mici

Dosarele frumuseţii

Trei soluţii în lupta cu celulita

*O speranţă sau doar un vis pentru mâine?*

# ZBORUL SUBORBITAL

Acă în 1970, celebrul vizionar Arthur C. Clarke credea că în anul 2000 lumea va merge la serviciu nu cu maşina ci cu farfuria zburătoare (cea la care s-a gândit şi românul Henri Coandă), azi inventatorul primului avion capabil să facă înconjurul lumii fără escală şi fără alimentare cu carburant, e vorba despre Burt Rutan (foto), este convins că avionul pentru pasagerii de mâine va fi un fel de rachetă care va zbura pe o traiectorie suborbitală între New York şi Tokio. La 17 ani după experimentarea avionului „Voyager" (între 14 şi 23 decembrie 1986 a parcurs 46.000 km în jurul lumii), săptămâna trecută Burt Rutan a prezentat proiectul avionului-rachetă care ar putea, după el, să transporte trei persoane la o altitudine de 100 km, adică la o înălţime de zece ori mai mare decât cea la care zboară actualmente avioanele de linie. Cum era de aşteptat, motorul care va propulsa acest aparat este ţinut secret, fiind în teste de pregătire în deşertul Mojave de doi ani. Rutan şi-a prezentat proiectul ambiţios pe aeroportul Mojave, avându-i alături pe astronautul Buzz Aldrin, pe miliardarul Dennis Tito, primul „turist spaţial" în 2001 şi pe Erik Lindbergh, nepotul celebrului aviator Charles Lindbergh. Noul şi cel mai tânăr frate al mai „bătrânului" „Voyager", care a primit numele de botez de *SpaceShipOne*, adică Nava Spaţială Unu, este construit din grafit şi epoxy, are aripi scurte şi două cozi paralele verticale şi va fi ridicat la mare altitudine de un avion bireactor experimental numit *White Knight* (Cavalerul Alb) înainte de a fi lansat şi de a-şi porni reactoarele. *SpaceShipOne* nu este primul avion suborbital. După cum se ştie NASA a experimentat cu decenii în urmă modelul X-15, care a zburat suborbital în 1959, după ce a fost lansat de pe un B-52, dar proiectul a fost înmormântat în mod inexplicabil. În caz de reuşită, însă, Burt Rutan ar putea încasa un premiu de 10 milioane dolari promis inventatorului care va realiza primul zbor suborbital exclusiv dintr-o finanţare privată.

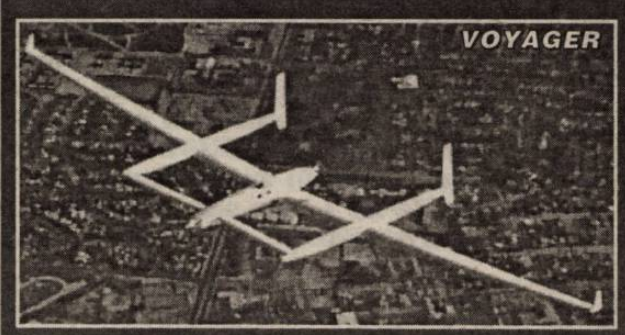


# 40 DE ANI DE PRIMĂVARĂ PE NEPTUN

## *Acolo, o viaţă de om ar dura doar două anotimpuri*

Conform ultimelor observaţii ale telescopului spaţial Hubble, în emisfera sudică a planetei Neptun a venit primăvara. Deşi, asemenea Pământului, planeta Neptun, a opta de la Soare, are axa de rotaţie înclinată, făcând posibilă prezenţa anotimpurilor, primăvara neptuniană ţine 40 de ani! Dacă un om s-ar naşte la începutul primăverii pe Neptun, la sfârşitul acesteia ar fi deja la maturitate. O viaţă de om pe Neptun ar însemna practic două anotimpuri „pământene", având în vedere că planeta face o rotaţie completă în jurul Soarelui în nu mai puţin de 165 de ani „terestri". Lăsând asemănările deoparte, conform astronomilor care au analizat datele din prima jumătate a lunii mai, schimbarea anotimpurilor este considerată o adevărată surpriză pe această îndepărtată planetă. După cum spune Lawrence Sromovsky de la Universitatea Wisconsin-Madison în revista de ştiinţe planetare „Icarus", surpriza se datorează faptului că până acum nu s-a mai observat o schimbare de anotimpuri pe Neptun. „Până acum, schimbările de anotimpuri nu au fost foarte vizibile" a spus astronomul, dar după observaţiile făcute de telescopul Hubble între 1996 şi 2002, s-a constatat prezenţa unor „benzi" de nori care au devenit tot mai întinse şi mai strălucitoare. Neptun se află la o distanţă de 30 de ori mai mare de Soare decât Pământul, ceea ce înseamnă că Soarele este de 900 de ori mai slab pe Neptun decât pe Pământ şi, în consecinţă, el e prea „moale" pentru a provoca schimbări de anotimpuri în timpul celor 165 de ani cât durează o „tură" completă în jurul „astrului zilei". Unii astronomi cred că strălucirea norilor de pe Neptun nu se datorează primăverii, ci este răspunsul la activitatea solară intensă (pete şi explozii solare). Oricum, spune cercetătorul, „deşi ar fi o vreme bună de o vizită, Neptun nu este o planetă unde să-ţi placă să trăieşti o viaţă".

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ

# divanul galben

## Jazz à la Sibiu – 2003

Cel puţin 500 de sibieni au participat, miercurea trecută, la Casa de Cultură a Sindicatelor din Sibiu, la deschiderea celei de-a 33-a ediţii a Festivalului Internaţional de Jazz 2003, care a avut loc, ca de fiecare dată în ultimii ani, la Galele Studenţeşti. Organizatorul festivalului, H.I. Konstantin Schmidt, a reuşit şi în acest an, să aducă în deschiderea festivalului cele mai importante nume ale tinerei generaţii de muzicieni. Printre aceştia a ieşit în evidenţă Valentin Humiţa, student la Conservatorul din Bucureşti, un real urmaş, după cum spun cei care se pricep, al marelui instrumentist Johny Răducanu, alături de trupa clujeana „Slang", o formaţie care a reuşit să smulgă aplauzele publicului de la prima notă a recitalului, până la ultima, şi de Beatrix Imre, de la Universitatea de Vest din Timişoara, care au încântat efectiv întreaga asistenţă din prima seară a Festivalului.

Cea mai longevivă manifestare de acest gen din ţara noastră a debutat joi în forţă cu serile dedicate jazz-ului matur. Pe scena sibiană au evoluat nume sonore de formaţii, precum Harrz Sokal „Roots Ahead" din Austria şi Imre Koszegi Quartet din Ungaria. Vineri au urcat pe scena festivalului Graef Friedmann Trion, formaţie compusă din muzicieni din Germania şi România, iar în final au oferit un excelent concert cei de la VirtualJ@azzReality din Polonia. Dând exemplu că înţelege fenomenul cultural cum se cuvine, canalul TV România Cultural a transmis concertele Festivalului în direct, oferind celor pasionaţi de acest gen muzical, momente de adevărată bucurie spirituală.

## PREMIUL EUGÈNE IONESCO

*„Je trouve que le monde entier est absurde..." (Găsesc că lumea întreagă este absurdă)*

Asociaţia culturală franco-română „Passarela" – împreună cu Serviciile culturale ale Ambasadei Franţei şi Fundaţia „Concept" – va lansa pe 24 mai, la Târgul *Bookarest*, Premiul literar *Eugène Ionesco*, un adevărat imbold pentru literatura română contemporană. Premiul este menit să promoveze literatura română în străinătate şi să stimuleze editorii din România să publice noi autori români. Sistemul de premiere presupune cinci secţiuni: Marele Premiu (Premiul *Eugène Ionesco)*, Premiul pentru debut, Premiul pentru eseu, Premiul pentru teatru şi Premiul de literatură pentru copii. Premiile constau în bani şi servicii de promovare, în vederea traducerii şi publicării în Franţa. Juriul este format din 12 personalităţi culturale din Franţa şi România şi este prezidat de Marie-France Ionesco, fiica dramaturgului de origine română.

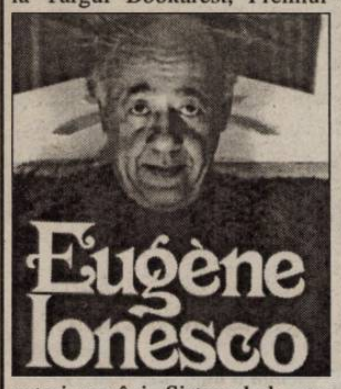


Premiul *Eugène Ionesco* vizează cărţi deja publicate, doar la secţiunea de debut juriul urmând să ia în considerare creaţiile aflate în manuscris, cu condiţia ca acestea să aparţină unor autori nepublicaţi încă în volum individual. Data limită de înscriere în concurs este 31 decembrie 2003. Pot intra în competiţie titluri apărute în perioada 1 ianuarie 2003 – 31 decembrie 2003, cu excepţia menţionată a secţiunii de debut, primele premii urmând a fi acordate în 2004.

**GEORGE CUŞNARENCU**

# Dialog astrologic

Am primit din partea domnului B.G. din Braşov o scrisoare foarte tristă, conţinând un adevărat rechizitoriu la adresa femeilor născute în zodia Scorpionului. Este cea mai dură epistolă primită vreodată pentru această rubrică, de aceea doresc să avertizez cititorii asupra nuanţelor subiective ale domnului B.G., al cărui anonimat îl înţeleg pe deplin. Iată câteva din consideraţiile dânsului: „...Din nefericire sau din blestem, am avut «fericirea» să-mi împart viaţa cu două femei-Scorpion (...) Prima, la numai un an de la căsătorie şi fără să aibă vreo motivaţie, ci pur şi simplu din fantezie patologică, a făcut un denunţ politic la comitetul orăşănesc PCR. Faptul nu a avut consecinţe, dar am fost nevoit să divorţez (...) Apoi m-am căsătorit tot cu o femeie-Scorpion, pe atunci neexistând publicaţii astrologice. După ce s-a născut al doilea copil, aceasta a făcut un «consiliu de familie» şi m-a acuzat de adulter. Eram îndrăgostit de ea şi îmi adoram copiii, iar toate jurămintele mele au fost în zadar. Ea spunea întruna: «Nu am nici o dovadă, dar ştiu că am dreptate!» Da, dreptate de femeie paranoică.Toate diligenţele mele îi asiguraseră o viaţă foarte bună, confort, călătorii în străinătate şi nu m-am ales decât cu denigrare şi desconsiderarea mea în faţa tuturor cunoştinţelor şi chiar a copiilor (...) După aceste două mari dezamăgiri, care m-au marcat sufleteşte, aş spune oricărui bărbat care vrea să facă o alianţă cu o femeie-Scorpion: Fugi, omule, cât vezi cu ochii şi nu întoarce privirea, aşa vei scăpa de un monstru!"

### *„Feriţi-vă de femeia-Scorpion!"*

– Stimate domnule ***B.G.,*** vă înţeleg pentru faptul că v-aţi vărsat oful în acest mod, dar am mari reţineri în privinţa generalizării caracterului nativelor din Scorpion. Într-adevăr, mai toate tratatele de astrologie vorbesc despre firea dificilă a Scorpionilor, care pot fi şi îngeri, şi demoni. Din acest punct de vedere, „este o zodie aparte, cu nativi cărora, uneori, le place să provoace suferinţă altora, cu vorba sau cu fapta" – citat din cartea astrologului italian Guido Mallaparte, „Celeste e Terroso" (Ceresc şi pământesc), Roma, 1986. Nu cred că există, totuşi, o predispoziţie spre malefic a „Scorpioanelor", deşi dramele dumneavoastră pun această pecete. Mult noroc şi fericire mai departe!

### *Femeile din Capricorn ştiu să dea lovitura*

– Dragă ***Radu,*** pur şi simplu nu ştiu ce să-ţi răspund. Nu cred că femeilor din Capricorn le este caracteristică această comportare. Cel mai neplăcut lucru despre aceste dame este că sunt foarte orgolioase şi răzbunătoare, deşi au calităţi care compensează defectele. Într-un clasament neoficial, femeile din Capricorn sunt cele mai suspicioase, alături de cele din Scorpion. De asemenea, teoria spune că aceşti nativi se înţeleg foarte bine între ei... Nu pot decât să-ţi urez să ai puterea de a-ţi reveni şi a lua viaţa de la capăt cu încredere.

### *Perechea ideală*

– Dragă ***Manuela,*** puţini sunt astrologii care se încumetă să facă topuri ale fericirii conjugale. Este prea hazardant şi nu cred că astfel de clasamente au altă menire decât o provocare la discuţii interminabile. Dar dacă tot m-ai întrebat, pot să-ţi spun că Vărsătoarele fac o pereche excelentă cu Leii, Scorpionii şi Vărsătorii. Cuplul ideal, după unii autori, ar fi cel dintre un Peşte şi o femeie-Scorpion.

**RADU IANIERI**

**MANUELA T., Bucureşti:** „...Dacă există un clasament al celor mai lungi şi fericite căsnicii, aş dori să-l publicaţi. Eu sunt Vărsătoare şi am aflat că perechea mea ideală este din Peşti şi Berbec (...) Actualul meu prieten este din Săgetător şi mă împac foarte bine cu el, dar nu ştiu cât va dura, pentru că uneori ridică tonul la mine fără motiv..."

**RADU EMIL, Botoşani:** „...Mă consider un pedepsit de soartă, chiar dacă am numai 25 de ani. Am avut mai multe prietene intime, dar ceea ce mi-a făcut ultima, cu care voiam să mă căsătoresc, este inimaginabil (...) Trăiam fericiţi – aşa mi se părea mie – acasă la mine. Numai eu aduceam bani în casă, ea spunând că urmează cursurile unei şcoli post-liceale din Suceava. Nu am verificat acest lucru niciodată, pentru că o iubeam şi aveam toată încrederea în ea (născută în Capricorn, ca şi mine). Dar acum două luni s-a produs dezastrul. Când m-am întors acasă, după o deplasare de două zile la Galaţi, am constatat că dispăruseră toate obiectele valoroase şi banii. Îmi vânduse şi două fotolii şi un covor manual foarte scump (...) Abia atunci am aflat din vecini că trăia cu un derbedeu care a ajutat-o să mă tâlhărească, având o furgonetă (...) Vreau să vă spun că acum nu îmi mai pasă de bani, ci vreau doar s-o întâlnesc şi s-o felicit pentru cât de bună actriţă este. Oare aşa sunt toate femeile din Capricorn?"

# ANCHETA săptămânii

# Cum aţi organiza un bairam?

***Bairam! Unul dintre cele mai electrizante cuvinte din arsenalul lexical al adolescenţilor ce sugerează probabil cea mai incitantă instanţă în care tinereţea lor tumultuoasă se poate manifesta. E nevoie de imaginaţie pentru ca o petrecere să fie, vorba adolescenţilor, SUPER? Cei chestionaţi pe această temă spun în subsidiar că da şi argumentele lor, nu lipsite de umor sau teribilism, sunt cât se poate de convingătoare.***

◆Ceva în genul Beverly Hills. O casă super, cu piscină, teren de tenis, de volei cu nisip, gazon, toate băuturile din lume, mese pline cu specialităţi, cei mai frumoşi nebuni dintre prietenii mei, „iepuraşi", câteva vip-uri care să dea mai multă culoare etc. Asta ar fi „recuzita". În rest fiecare face ce-l taie capul pentru că o petrecere reuşită înseamnă libertate absolută. Fără pahare sparte sau violuri, să ne înţelegem. *(Dan, 17 ani)*

◆Neapărat bal mascat. De obicei la petreceri sunt cam aceiaşi prieteni, aceleaşi băuturi, aceleaşi ţigări, aceeaşi atmosferă. Dacă ne-am deghiza s-ar schimba ceva în petrecerile astea trase la indigo. *(Doru Mardare, 18 ani)*

◆O petrecere în genul celei din Tortilla Flat de Steinbeck, de trei zile şi trei nopţi în care gazda se culcă cu toate fetele şi apoi moare. *(Mache, 18 ani)*

◆O petrecere între fete în care să-i bârfim pe băieţi. După care să-i invităm şi pe ei şi să-i recompensăm tandru pentru afronturile aduse. *(Crina Pop, 18 ani)*

◆În primul rând aş organiza-o la un prieten pentru că după ce se sparge gaşca nu cred că mai rămâne ceva în picioare. *(Anonim, 17 ani)*

◆Cât mai variat. Cu tombolă, surprize, jocuri, cu Karaoke, cu farse... Dar pentru asta e nevoie de băieţi şi fete cu imaginaţie şi sunt cam greu de găsit. Şi cu un meniu care să sune cam aşa: ciuperci umplute cu ouă de prepeliţă, fructe de mare, supă de broască ţestoasă, somoni la tavă, munţi de pateuri calde şi rulouri de carne umplute şi, ce să vă mai spun, că nu-mi mai trece nimic prin minte acum... A, da, o salată de fructe cu frişcă care să acopere ochi cada de baie. *(Cosmina Marinaş, 17 ani)*

◆O petrecere cu mâncare atât de variată, de bună şi de multă încât să nu se mai poată gusta tortul! *(Alice, 16 ani)*

◆Pe motociclete în drum spre Valea Prahovei, cu prietenele pe şaua din spate şi o bere atârnând pe lanţul de la gât. *(Andrei Goanţă, 18 ani)*

◆Românii nu ştiu să petreacă. Şi ştiţi de ce? Pentru că în afară de băutură, mâncare şi mai ştiu eu ce,le lipseşte ceva esenţial: cântecul! Nu muzica de la casetofon sau de la taraf ci cea pe care o cântă toţi, la unison. I-aţi văzut pe nemţi cum se ţin de braţe la mese, cântând şi legănându-se ca nişte valuri? Asta zic eu petrecere. *(Angela Naum, 23 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

# De ce sunt mai avantajate femeile decât bărbaţii?

*Femeile se bucură de privilegiul de a fi curtate de bărbaţi având posibilitatea de a-şi alege partenerul aşa cum alegi un produs dintr-un raft.*

*Trăiesc mai mult decât bărbaţii.*

*Riscul de a face infarct miocardic este mai scăzut decât la bărbaţi.*

*Alcătuirea corpului lor, considerată a fi una din „minunile" lumii, conferă un atu în raport cu bărbaţii care sunt tentaţi să facă deseori excese de generozitate pentru a se bucura de graţiile lor fizice.*

*În timpul unui act sexual, femeile simt plăcerea finală de mai multe ori decât bărbaţii.*

*Recursul la produsele cosmetice le face mai frumoase decât sunt în realitate.*

*Se pot elibera foarte uşor de stres sau de o stare nervoasă, vărsând câteva lacrimi.*

*Au capacitatea de a se bucura mai intens de micile plăceri ale vieţii decât bărbaţii. Mersul la cumpărături sau o mică bârfă între ele sunt o adevărată desfătare.*

*Foarte multe femei sunt întreţinute de soţii lor scăpând de stresul orelor de muncă iar cele care muncesc în ţările civilizate au faţă de bărbaţi, program redus.*

*Se pot bucura de podoaba capilară până la adânci bătrâneţi.*

Săptămânalul „Magazin" este editat de

**CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.**

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

**CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:**
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
*GEORGE CUŞNARENCU – Administrator*
*PAUL IOAN – Administrator*

**REDACŢIA:** Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Margărita

**ECHIPA DE SERVICIU:**
Responsabil de număr: Aurora Popescu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

**PUBLICITATE:** Tel./Fax: 224.39.96
**DIFUZARE:** Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

**FINANCIAR-CONTABIL:**
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

**COLEGIUL DE REDACŢIE:**
ECATERINA BĂTRÂNEANU
*Preşedintă a Consiliului de Administraţie*
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România Fax: 224.39.96

**TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:**
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

*Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.*

# 41 previziuni pentru 2020

***Vom reuşi să punem bazele mult visatelor colonii spaţiale? Va deveni energia la fel de ieftină precum apa plată? Vom circula mai mult cu minielicoptere decât cu automobilul? Vom birui bolile care ne macină viaţa? Vom putea influenţa clima care ameninţă că va topi Pământul? Iată doar câteva întrebări obsedante la care futurologii încearcă să răspundă cu maximă responsabilitate. Din cele câteva sute de previziuni făcute pentru anul 2020 vă prezentăm, pe scurt, 41 dintre ele.***

## MEDIU

◆ Apariţia corporaţiilor globale de management al mediului; responsabilizarea „drastică" a indivizilor (instituţiilor) în sensul conservării mediului; un control mai eficace al dioxidului de carbon. ◆ Construirea de oraşe subterane cu poluarea zero. ◆ Producerea curentă a ploilor artificiale.

## ENERGIE SOLARĂ

◆ Crearea de panouri solare multistratificate de mari dimensiuni, cu randament mai mare de 50% ◆ Conversia şi stocarea energiei solare sub formă de energie biochimică. ◆ Descompunerea şi filtrarea apei cu ajutorul luminii solare. ◆ Construirea de centrale solare spaţiale.

## EDUCAŢIE

◆ Interacţiunea cu sisteme de învăţământ universale va fi posibilă la domiciliu în limba naturală. ◆ Echivalarea în limbajul comun, a cunoştinţelor din domeniile ştiinţifice cele mai avansate (fizica nucleară, cuantică etc.) va face posibilă introducerea acestora ca materii în învăţământul de masă. ◆ Vor exista şcoli virtuale în care vor învăţa elevi ce se află în locuri diferite pe glob. ◆ Bibliotecile electronice în reţea broadband vor fi principala sursă de documentare pentru elevi şi studenţi. Şcolile vor avea „profesori" electronici.

## SPAŢIUL COSMIC

◆ Misiunile umane pe Marte vor fi regulate. Pe această planetă vor fi construite laboratoare de cercetare. ◆ Pe Lună va exista cel puţin o bază umană de dimensiunea unui mic oraş. ◆ Numeroase staţii spaţiale vor fi plasate pe orbita Pământului.

## ROBOTICĂ

◆ Roboţii vor deveni o realitate cotidiană în fabrici, în agricultură, construcţii, spitale, industria de divertisment, acasă etc. ◆ Nanotehnologia va fi o aplicaţie curentă a roboticii, în medicină, laboratoare de cercetare etc. ◆ Majoritatea roboţilor vor căpăta aspect uman.

## TRANSPORTURI

◆ Vehiculele vor circula în mare parte cu energie generată de bateriile solare sau pe bază de hidrogen. ◆ Automobilele vor fi dotate cu sisteme superinteligente de reglare automată a mediului în habitaclu în funcţie de starea de sănătate a şoferului; de sisteme de acţionare prin control vocal sau cu sisteme de participare în trafic, automate, fără participarea şoferului. Acestea pot, de pildă, memora trasee şi le pot reproduce în sistemul de pilot automat. ◆ Trenurile pe pernă de aer vor atinge viteze mai mari de 500 km/h.

## REALITATEA VIRTUALĂ

◆ Toate produsele vor fi standardizate electronic. ◆ Comerţul electronic va tinde să înlocuiască toate tipurile tradiţionale de cumpărături. ◆ Deciziile la nivel naţional se vor lua pe baza unor referendumuri electronice.

## MEGATENDINŢE

◆ Populaţia globului va depăşi 7,5 miliarde de locuitori. ◆ Engleza va deveni limba universală, urmând a fi vorbită de 70% din populaţia globului. ◆ Înlocuirea muncitorilor de către maşini va conduce la apariţia unor culturi protestatare antitehnologice. ◆ Corporaţiile vor avea putere mai mare decât guvernele. ◆ Economia europeană o va depăşi pe cea a SUA. ◆ Lumea a treia va suferi încă de foame.

## MEDICINĂ, BIOTEHNOLOGIE

◆ Ingineria genetică va crea microorganisme apte să producă o serie de compuşi chimici foarte rari sau tipuri noi de plante. ◆ Prevenirea cancerului va fi posibilă prin identificarea mecanismelor enzimatice prin care se declanşează maladia şi prin terapii bazate pe vaccinuri terapeutice anticancer. ◆ Vaccinul anti-HIV va fi definitivat. ◆ Ameliorarea performanţelor umane fizice şi mentale va fi posibilă prin intermediul ingineriei genetice. ◆ Sănătatea aproape perfectă ar putea fi menţinută până la vârsta de 80 de ani. ◆ Vor fi asigurate proteze pentru majoritatea părţilor corpului. ◆ Organele obţinute prin clonare le vor înlocui pe cele bolnave. ◆ Se va produce sânge artificial. ◆ Peste jumătate din populaţia globului s-ar putea hrăni conform dietelor elaborate de computer, pentru fiecare individ în parte.

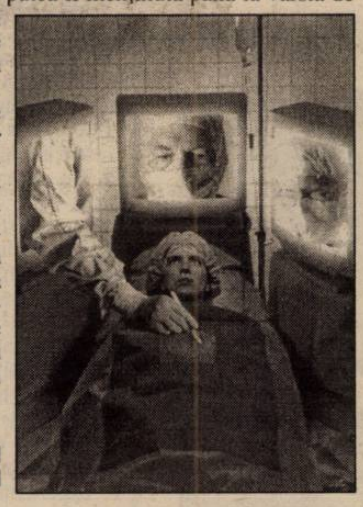

**DORIN MĂRAN**

## Plantele „sună" alarma

*Într-o lume în care poluarea a atins cote mult mai ridicate decât se spune oficial (Bucureştiul, de exemplu, se află în topul negru al celor mai poluate capitale europene), plantele sunt incluse în proiecte ecologice dintre cele mai diverse. O idee insolită a*

*apărut în Franţa, unde se testează plante de apartament capabile nu doar să primenească aerul, ci şi să dea alarma în caz de poluare ridicată. Opt asemenea specii fac parte din programul „poluare zero în casă", beneficiarii informându-se dintr-un prospect despre reacţiile plantelor preferate, la poluarea cu bioxid de azot sau cu monoxid de carbon.*

## Bacteriile scriu istoria

*Istoricii dispun de un instrument de lucru în plus, pentru a identifica marile mişcări de migraţie umane: Helicobacter pylori, prezentă în sistemul digestiv al majorităţii oamenilor şi mai ales cunoscută drept cauză a producerii ulcerelor gastrice. O echipă de cercetători de la Institutul „Max Planck" din Berlin a analizat eşantioane din această bacterie, prelevate de la voluntari din întreaga lume. Concluzia a fost că există astăzi şapte populaţii şi subpopulaţii de Helicobacter pylori, răspândite pe planetă conform unor repere geografice precise. Ele confirmă marile mişcări migratorii umane, ca sosirea primilor oameni în Polinezia sau rutele sclavilor. Cele mai vechi surse provin din Africa şi Asia. Specialiştii afirmă că studierea acestui „marker" genetic va permite să se precizeze anumite evenimente, precum numărul de valuri migratorii care au dus la popularea Americii prin strâmtoarea Bering.*

## Câţi elefanţi (mai) trăiesc pe Pământ?

*Iată o întrebare „terestră", la care omul călător în Cosmos nu are răspuns. Şi nu ştie nici dacă specia trebuie protejată şi cum anume, întrucât obiceiurile uriaşului mamifer sunt încă puţin cunoscute. De aceea, un biolog a propus ca animalele să fie puse sub „ascultare", în mod similar cu procedeele serviciilor secrete. El a instalat şapte microfoane într-un*

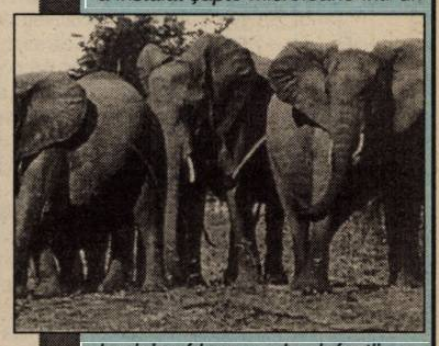

*luminiş african, unde elefanţii se adună pentru a linge sarea depozitată. În urma analizării strigătelor specifice speciei, echipa de cercetători a reuşit să localizeze fiecare individ şi chiar să-i identifice vârsta şi sexul. Reperele naturale sunt de-a dreptul fascinante, iar în cazul ascultării efelanţilor, se va putea nu doar să se numere elefanţii, ci şi să se urmărească deplasările indivizilor, care vor fi astfel mai bine protejaţi.* (A.N.P.)

**Alarmă la Los Angeles:**

# FALIA din centrul oraşului

O falie şerpuieşte sub centrul oraşului Los Angeles! Este adevărat că specialiştii au estimat şi anunţat că ea poate produce cutremure majore aproximativ o dată la 2000 de ani, dar emoţia generată a fost evident foarte mare. Se numeşte falia Puente Hills, a fost cartografiată pentru prima oară acum patru ani, dar doar calculele actuale au scos în evidenţă faptul că cel puţin patru cutremure mari, cu magnitudini cuprinse între 7,2 şi 7,5 pe scara Richter au pornit de aici în ultimii 11.000 de ani. Chiar în timpurile actuale însă, mai precis în anul 1978, ruperea unui segment al faliei a declanşat un cutremur de magnitudinea 6. După cum afirmă însă James Dolan, o autoritate în domeniul geologiei cutremurelor californiene, studiul actual este primul care prezintă mecanismul generării cutremurelor majore în zona faliei Puente Hills.

### O sută... mari!

Noua falie, prezentată pe larg într-un număr recent al revistei *Science*, se situează oricum printre cele mai mari o sută de falii care pur şi simplu împânzesc zona Los Angeles. Dolan a clasificat noile descoperiri în grupul „veşti rele-veşti bune": este adevărat că un cutremur care ar porni de aici ar zgudui de-a dreptul Oraşul Îngerilor, dar vestea cea bună este că nu o poate face decât o dată la două milenii! Ceea ce a ţinut el să sublinieze, scoţând în evidenţă şi contribuţia cea mai importantă a studiului, a fost că *„până în prezent nu s-a ştiut cu ce viteză se acumulează energie în falia Puente Hills şi nici dacă degajarea acestei energii se face sub formă de cutremure multe şi mici sau mari, distrugătoare, dar rare."* Concluzia studiului este că răspunsul este cel de-al doilea.

### O informaţie tulburătoare

Lucy Jones care conduce Oficiul de supraveghere geologică al SUA din Pasadena califică însă noile descoperiri drept extrem de tulburătoare. „Concluzia că dedesubtul oraşului Los Angeles pot avea loc mişcări seismice majore nu poate să nu aibă consecinţe", este ea de părere. Aceasta pentru că majoritatea construcţiilor din centrul Los Angelesului sunt proiectate să reziste la cutremure de magnitudine cel mult 5. Iar un cutremur de magnitudine 7, să nu uităm (scara Richter este una logaritmică!), degajă aproximativ de 1000 de ori mai multă energie! La care Dolan adaugă sec: dacă este să-ţi imaginezi locul cel mai prost din LA unde să ridici o construcţie, du-te la Puente Hills! Seismologii, pe de altă parte, nu sunt chiar aşa alarmaţi, părerea lor fiind că noua descoperire nu ridică sensibil gradul de pericol al zonei Los Angeles, având în vedere numărul enorm de falii care se găsesc în această regiune. Estimarea lor este că pentru următorii 50 de ani riscul unui cutremur major este aici total neînsemnat. Falia Puente Hills – un şarpe de peste 50 km care doarme sub Los Angeles, pare să nu dea semne că s-ar trezi prea curând. Sau cel puţin aşa se speră...

**MIHAELA DOROBANŢU**

## Răpiți de OZN-uri

# Djinii - o explicație pitorească

***Numeroase detalii ale fenomenului OZN se regăsesc în evenimente relatate în textul Bibliei, în cărți sacre ale hinduismului, în mitologia multor popoare etc. Într-un articol relativ recent, cercetătorul britanic Gordon Creighton face aceeași constatare în cazul tradiției religioase musulmane.***

### *Un tip aparte de creaturi*

Pentru Islam, în Univers există trei specii, complet distincte, de ființe inteligente: *îngeri, oameni* și *djini*. Primii sunt ființe de lumină, mesageri ai divinității. Oamenii sunt „creați din lut", cu alte cuvinte au un corp fizic. În sfârșit, djinii, situați între oameni și îngeri, au trupul din „flacără fără fum" sau „flacără esențială", deși în unele cazuri ei pot căpăta un corp fizic. Conform Coranului, ei au fost creați înaintea omului.

După tradiția islamică, djinii au o seamă de trăsături remarcabile, care seamănă izbitor cu ceea ce s-a raportat în cursul unor întâlniri cu ființele asociate cu OZN-urile. De regulă, un djin este invizibil pentru ochiul omenesc, dar el se poate „materializa" și apoi „dematerializa" în lumea noastră, după dorință; el își poate schimba forma și mărimea, ori se poate deghiza în animale. Djinii par să trăiască aici, pe Pământ, alături de noi, și totuși, într-un anumit sens, foarte departe. Unii specu-lează, pe această bază, că djinii există în stări de agregare mai subtile, încă necunoscute de noi, ale materiei, poate în realități paralele, apropiindu-se de ceea ce unii investigatori OZN au numit „ultratereștri" sau „metatereștri".

### *Răpiri și îndoctrinări*

Djinii sunt adesea mincinoși și pușI pe farse; le face mare plăcere să zăpăcească oamenii cu istorii fără noimă, dar, în unele cazuri, aceste fapturi dau și sfaturi înțelepte. Aceste trăsături sunt raportate sistematic și în cazul întâlnirilor cu entități coborâte din OZN-uri.

Tradiția islamică afirmă că anumiți oameni au fost în relații privilegiate cu djinii. Djinii i-au înzestrat pe aceștia cu puteri paranormale, vecine cu magia, între care capacitatea comunicării telepatice. Se spune că unul dintre cei mai mari poeți mistici musulmani *Jalal al-Din Rumi* (1207-1273) a avut numeroase contacte benefice cu djini de nivel superior. Și în aceste exemple paralelismul este impresionant pentru cunoscătorii fenomenului.

Djinii răpesc adesea oameni, îi ridică în văzduh și, „cât ai clipi din ochi", îi transportă la mari distanțe. Astfel de răpiri nu sunt neobișnuite în tradiția islamică. Se spune că într-o noapte un animal fabulos l-a dus pe însuși profetul *Mahomed* în ceruri, unde a întâlnit numeroase entități sacre, care i-au încredințat misiunea de a răspândi islamul.

### *Interes în reproducerea umană?*

Djinii pot fi buni sau răi; destinul lor pare să fie legat, oricum, de cel al omenirii. Coranul spune că Mahomed a fost trimis, ca mesager, atât către oameni cât și către djini și că, în Zilele din Urmă, o parte dintre djini vor ajunge în Paradis, iar alții în Iad.

Istoriile cu djini care caută relații sexuale cu oamenii abundă în literatura arabă. Într-un catalog de texte literare, cunoscut sub numele de *Fihrist*, compilat în anul 995 de *Muhammad bin Ishaq*, sunt menționate șaisprezece scrieri dedicate acestei teme. Dreptul islamic tradițional reglementează chiar „oficial" anumite situații în care s-ar putea afla djinii, privind căsătoriile și proprietatea...

**DAN D. FARCAȘ**

## CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

# Laboratorul viselor

***Unul din reproșurile cele mai frecvente la adresa cercetărilor de parapsihologie este că ele oferă... mai multă teorie decât date sigure, verificabile, testabile în laborator...***

Participarea la o discuție, la o conferință în care nu doar că afli lucruri noi, dar acestea sunt și de natură să șocheze, creează o stare emoțională specială. Nu mică este însă surpriza când un specialist, cum a fost Dr. Stanley Krippner, director al unui departament cu totul special (și fără nimic „paranormal" în el!) al faimosului Spital Maimonides din Brooklyn, denumit „Laboratorul Viselor" a arătat cu argumente de nerespins că oamenii sunt făcuți să primească informații atunci când dorm (ca în experiențele în care, în aceleași condiții, se transmit imagini care apoi sunt redesenate), cu atât mai intens cu cât se află într-o puternică stare emoțională. Și afirmația venea după studii recunoscute pe un interval de 10 ani privind telepatia în vis!

James Beal, inginer aerospațial de la World Institute, New York City, la rândul său, este unul din pionierii câmpurilor bioelectrice – încă un exemplu de „date verificabile" și „nu pură" teorie – și al efectelor acestora asupra relației minte-corp-mediu. Omul pare să aibă, chiar dacă nu o recunoaștem, o putere inerentă, a cărei sursă și al cărei domeniu de manifestare sunt niște lumi adimensionale în care acesta trăiește și gândește. Sau încearcă să o facă...

### *Biogravitație?*

Dr. Alexander Dubrov, Institutul de Fizica Pământului, Moscova, a avansat și el o teorie nouă și complexă: cea a existenței unor câmpuri biogravitaționale, în măsură să explice relații altminteri stranii și misterioase între modificările de fază lichidă și solidă care au loc în celulele vii și de care poate depinde modul în care acestea funcționează. Experimentele au fost efectuate, încă demult, la Institutul de Medicină Clinică și Experimentală din Novosibirsk, unde s-a descoperit că celulele pot „conversa" între ele prin mesaje codificate sub formă de unde electromagnetice.

Dar: pot celulele comunica între ele? Pot comunica, tot între ele, mințile noastre fără să aibă nevoie de cuvinte? Cum ne va explica aceste fenomene propria noastră minte?! Este acesta doar un prim pas spre o intercomunicare universală, spre o posibilitate care ni se oferă la un moment dat de a modifica ceva care nu poate fi modificat sau chiar de a crea ceva inexistent?

### *Direcții... la alegere*

Sunt două direcții pe care poate omul să înainteze: una inumană, degradantă, cealaltă umană și recurgând din plin la inspirație. Doi cercetători americani, soț și soție, sunt blocați la frontiera uneia din țările foste socialiste, lui cerându-i-se să-și radă mustața... pentru a corespunde fotografiei din pașaport! Un alt ofițer vamal, unul tânăr de data aceasta, și „modern", zâmbește îngăduitor văzând menționată la ambii soți ocupația „psiholog": „Mai bună este yoga... Am practicat-o timp de trei ani și de fiecare dată mi-a adus pace în minte și contact cu spiritul universal"...

**EUGEN CELAN**

## *Pași peste bariera timpului*

# OBSTACOLUL NEÎNCREDERII

O femeie este accidentată de o mașină, intră în moarte clinică dar este salvată. Rezultatul: revine la viață cu miraculoase puteri de salvare a celorlalți. Este plină de iubire pentru semenii săi și gata să le dăruiască totul, uneori chiar viața lor. Dar „societatea", marcată de un evident fundamentalism, o respinge și o supune la tot felul de persecuții. O formidabilă poveste de dragoste și dăruire care a inspirat în 1980 filmul „Învierea", primul care descrie scenariul unei NDE (experiență în pragul morții) respectând întocmai concluziile și definițiile lui Raymond Moody. Zece ani mai târziu se realizează GHOST („Fantoma mea iubită"), considerat filmul cel mai „corect" din punctul de vedere al unei NDE. Mulți oameni de știință au avut o reacție mai curând dură la adresa lui Moody, acuzându-l, în cel mai bun caz, de exagerare. Până la Moody de frică nimeni nu a povestit despre acest fenomen. Era clar că noi cercetări se impuneau. Un cardiolog stă de vorbă cu 2000 de pacienți timp de 20 de ani: peste jumătate dintre ei recunosc să fi avut experiențe „de tip Moody"! Anul era 1979. În 1982, un sondaj Gallup descoperă că aproximativ 1 din 7 americani adulți a trăit o situație vecină cu moartea și 1 din 20 avusese o NDE. Rapoartele privind aceste manifestări se înmulțesc. O femeie scrie din Cipru povestind că „într-a patra zi după o operație de gastrectomie" a suferit un șoc și a devenit inconștientă pentru câteva ore. Peste ani avea să-și amintească cum a auzit întreaga discuție dintre chirurg și anestezist. Stătea întinsă, nu simțea nici o durere, privea în jos la propriul corp. Plutea. S-a deplasat spre un fel de perdea și... a simțit cum o invadează o pace profundă... Brusc, totul s-a schimbat și a fost trimisă înapoi în propriul corp, în agonie!

După câțiva ani Kenneth Ring (1980), la Universitatea Connecticut, a ținut sub urmărire 102 subiecți care veniseră în contact apropiat cu moartea. Dintre ei, aproape 50% trăiseră „o experiență centrală". Ring a clasificat situațiile succesive în cinci stadii: pace, separarea de corp, intrarea în întuneric (echivalentul tunelului), vederea luminii, intrarea în lumină. S-a observat că puțini ajung în ultimele stadii, ceea ce înseamnă că există o secvență ordonată de experiențe care așteaptă să evolueze.

Imediat a apărut întrebarea: sunt NDE-urile marcate de cultura individuală sau colectivă? Dar chiar și cercetări sumare au evidențiat faptul că structura lor de bază este aceeași în aproape toate culturile, fondul religios părând a influența doar modul în care sunt interpretate experiențele. În fine, și copiii trec prin NDE-uri și, poate încă și mai important, starea de vecinătate cu moartea nu este o condiție necesară pentru apariția unei NDE; ele apar la oameni cu medicație specială sau droguri, maximă obosealâ etc...

**MIHAELA DOROBANȚU**

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

M/21

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___

sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____

cod _____, județul _____.

***NOTA REDACȚIEI:*** *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*

***Încă o precizare:*** *numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*


## *Halucinații sau legende?*

# CORABIA BLESTEMATĂ

Cu aproape un secol înainte de debutul dispariților de nave din Triunghiul Bermudelor, cronicile maritime și revistele de mare audiență vărsau multă cerneală pentru a analiza un gen de enigme rămase și astăzi neelucidate. În varii zone ale Oceanelor Atlantic și Pacific dispăreau fără urmă oamenii de la bordul unor corăbii, în timp ce acestea continuau să plutească haotic pe ape.

Unul dintre cele mai comentate cazuri a fost acela al velierului „Mary Celeste", care a fost descoperit în largul coastelor portugheze, în decembrie 1872. La bord nu se afla nici o persoană, iar vasul nu avea stricăciuni care să explice fuga întregului echipaj și a pasagerilor. Din inventarul general al corabiei lipseau însă bărcile de salvare, care nu au fost găsite niciodată. Analizând jurnalul de bord din cabina căpitanului, s-a constatat că „Mary Celeste" fusese părăsită de mai mult

de șase luni! Totul se făcuse în mare grabă, pe mese găsindu-se și resturile ultimului dejun... Analiza judiciară nu a scos nimic important la iveală; nimeni nu avea profituri financiare din acea întâmplare stranie. Presa vremii a găsit similitudini ciudate cu alte cazuri, precum dispariția oamenilor de pe navele „Rosalie" (1840), „Seabird" (1850). În 1883 avea să se petreacă același fenomen cu goeleta „J.C. Cousin". De cine sau de ce se speriau oamenii de la bordul navelor? De ce n-au mai fost găsiți niciodată? Unde au dispărut bărcile de salvare? Au existat, așa cum se spunea pe atunci, halucinații colective care i-au dus la disperare? S-au produs cumva atacuri ale unor monștri marini? Nimeni nu va ști vreodată adevărul.

**PAUL IOAN**

Încălzire globală

# SOARELE ÎNFIERBÂNTĂ

## efectul de seră

***Rolul Soarelui în modificările de climă revine din nou în actualitate. Fluctuaţiile strălucirii lui, ciclurile solare devin subiect de discuţie privind modul în care Soarele influenţează efectul de seră, în comparaţie cu activităţile umane.***

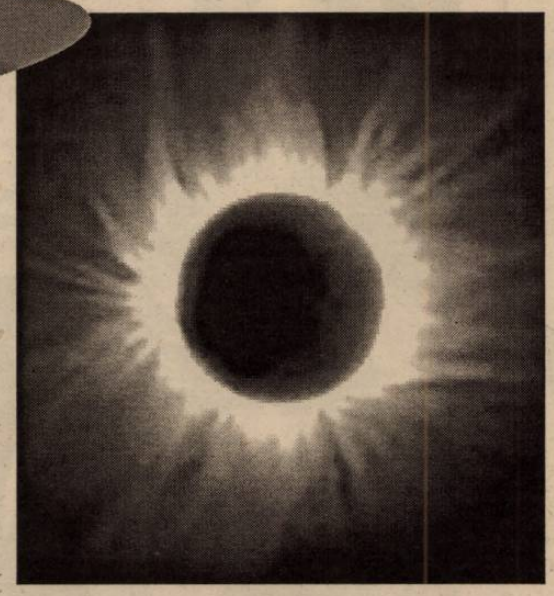

În ultimii 30 de ani, radiaţia solară a crescut în intensitate cu o medie de 0,05% în fiecare deceniu! Iată o ştire care este menită să alarmeze, întrucât încălzirea globală a Terrei capătă un nou (şi total nedorit!) aliat. Este adevărat că acest factor devine semnificativ doar în condiţiile în care tendinţa continuă de-a lungul a cel puţin 100 de ani, după cum subliniază Richard Willson, cercetător la Columbia University şi la Goddard Institute for Space Studies, NASA. Dar, pe de altă parte, să nu uităm că monitorizarea permanentă şi cu mare precizie a influxului energetic solar are loc doar de când există tehnologia sateliţilor şi nu se poate deocamdată trage o concluzie asupra „datei" din timpurile trecute când această creştere a început. Importanţa ei este însă clară: dacă într-adevăr continuă, ea va produce modificări majore de climă. Mai mult, din datele istorice existente la comisia geologică-geofizică a SUA, se pare că într-adevăr este vorba de o tendinţă ...istorică, împlinind peste un secol!

### O componentă semnificativă

Tot datele furnizate de sateliţii de supraveghere vin să complice şi mai mult situaţia: tendinţa s-ar putea să fie... de termen scurt! Este adevărat că dacă ea s-a înregistrat de-a lungul întregului secol 20, trebuie considerată „responsabilă" de multe din schimbările semnificative de climă ale ultimilor ani şi, evident, de încălzirea globală înregistrată. Ceea ce nu înseamnă că „producătorii" de poluare industrială trebuie să doarmă liniştiţi! Aceasta reprezintă în continuare componenta cea mai semnificativă care a generat celebrul efect de seră, care alarmează din ce în ce mai mult autorităţile şi populaţia. Într-adevăr, cercetători, industriaşi, specialişti în probleme de mediu, discută de ani de zile asupra „vinovatului principal" în încălzirea globală: poate fi acesta omul? Sau este vorba de un ciclu climatic natural? Sau trebuie căutat răspunsul doar în efectul de seră generat de automobile şi industria chimică şi farmaceutică? Încercările de a stabili „rolul Soarelui" au fost complicate totdeauna de celebrul ciclu solar de 11 ani, care a atins un maximum în anul 2000, un al doilea în 2002 şi care în următorii trei ani va ajunge la un minimum.

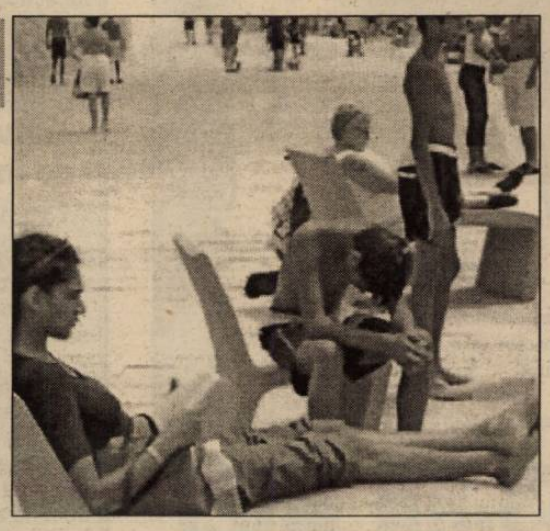

### Conexiuni

Modificările datorate acestei activităţi ciclice sunt vizibile şi cu efecte clare asupra climei. În perioade de maximum solar, atmosfera terestră nu mai este suficientă şi temperatura Terrei se dublează. De asemenea, minimum-ul cel mai pronunţat de activitate solară s-a înregistrat în secolul 17, când Pământul a şi fost cel mai rece. Dar variaţiile climatice de origine exclusiv terestră sunt menite să „mascheze" rolul Soarelui, în special aprecierea efectelor sale pe mari perioade de timp. Conexiunile atât de necesare pentru clarificarea contribuţiei astrului zilei la încălzirea globală a Terrei sunt astfel neaşteptat de greu de făcut. Şi, totuşi, sunt atât de necesare, pentru că influenţa solară asupra vieţii noastre nu se reduce la ...lumină şi căldură, ci şi la efectele câmpului magnetic şi poate şi la altele pe care în prezent doar le bănuim...

**MIHAELA DOROBANŢU**

Anatomia secundei

# VIOLENŢA VIDEO

În ziua de 16 decembrie 1997, între orele $6^{30}$ şi $7^{00}$, la micul dejun, peste 600 de copii japonezi au fost loviţi de o maladie necunoscută. Toţi în acelaşi timp au vomat, au avut accese, parcă, de epilepsie, respiraţia şi ritmul cardiac le-au devenit haotice. Motivul „molimei" a fost descoperit chiar în aceeaşi zi: în Japonia televiziunea este parte efectivă a educaţiei, „profesor" acceptat şi de Ministerul Educaţiei şi de părinţi; în consecinţă, o dată cu laptele de dimineaţă, copiii privesc serialele de televiziune ce li se oferă; pe micile ecrane rula unul din episoadele serialului „Pokemon"; iar acolo exploda o bombă înspăimântătoare, cu efecte pulsatoare şi victime urlând – şi totul reverbera drept în minţile şi sufletele copiilor.

În aceeaşi ordine de idei, psihologii de la Universitatea Columbia din New York au stabilit că un copil american îşi petrece zilnic cel puţin 2 ore în faţa televizorului, timp în care „se bucură" de circa 40-50 scene de violenţă, adică de 4 ori mai mult decât i se repartizează unui adult, în acelaşi interval de timp! Ce să înţeleagă ei din această permisivitate iresponsabilă? se întreabă psihiatrul Jeffrey C. Johnson. Copiii vor pleca în viaţă cu ideea – pur comercială – că violenţa este normală, distractivă şi eroică. Cu un rezultat teribil, arată profesorul american, în urma unui studiu efectuat pe 700 de persoane, întins pe 17 ani, de la vârsta de 6 ani a subiecţilor până la maturitate – şi anume acela că acei copii care şi-au petrecut mai mult de 3 ore în faţa televizorului până la vârsta de 14 ani sunt, în medie, de 4 ori mai agresivi, la vârsta de 22 de ani, decât cei care au avut acces la receptorul TV doar o oră pe zi.

Quod erat demonstrandum... Păşesc acum pe tărâmul mioritic şi declar că nu m-am întâlnit până acum cu nici un studiu care să cuantifice violenţa video la noi dar că îmi este evident, ca părinte şi ca tele-profesor, că, până nu demult, nici un fel de barieră nu a existat pe înfloritoarele noastre mici ecrane. Violenţa, pornografia, trivialul sunt factori comuni în peisajul mass-media de la noi – cu efecte triste, pe care le măsurăm deja şi care, incredibil, ne mai şi surprind.

De aceea eu cred că acţiunile demarate în ultima vreme de Consiliul Naţional al Audiovizualului merită toată stima părinţilor care suntem, şi că aceste acţiuni trebuie să continue. Fac în acest sens două propuneri, menite să introducă reguli logice ale jocului în audiovizual şi, prin ele, instaurarea domniei bunului simţ.

Prima ar fi aceea a constituirii unei instanţe morale, care să susţină acţiunile CNA, un grup de pedagogi, sociologi, psihologi şi jurnalişti, de la MEC şi MI, din şcolile şi universităţile României, membri ai Academiei, ai Uniunilor de Creaţie şi ai clerului, membri ai Comisiilor de Artă, Cultură, Mass-Media şi de Educaţie ale celor două Camere ale Parlamentului şi componenţi ai societăţii civile care să controleze pur şi simplu achiziţiile de progra-me străine şi producţia TV internă – pentru binele copiilor noştri.

A doua: să se amendeze legea de organizare a SRTV şi SRR, interzicându-se total publicitatea. Efectele ar fi că, pe de o parte, s-ar grăbi revenirea acestui puternic medium care este SRTV la condiţia sa de **serviciu public** (mulţi amatori de comisioane şi-ar găsi alte orizonturi) iar pe de altă parte ar creşte cota de publicitate pentru celelalte posturi, care astfel nu ar mai fi obligate să alerge după emisiuni şi filme pur comerciale, adică de violenţă, pornografice şi distracţie ieftină.

Este momentul acum, după 13 ani de libertate haotică, să înţelegem că televiziunea este o a doua şcoală a românilor tineri şi că ea este de fapt şcoala vieţii. A pune ordine în haosul aproape fără fisură al audiovizualului românesc este o acţiune nobilă şi sănătoasă, pentru care noi, toţi membri ai Partidului Părinţilor din România, trebuie să susţinem acţiunile demne de toată stima ale CNA.

**ALEXANDRU MIRONOV**

Întrebări pline de candoare

# DE CE „DĂ ÎN FOC" LAPTELE?

Cam banală şi deseori supărătoare, „agresivitatea" nejustificată a laptelui dulce pus la fiert nu intră exclusiv în sfera preocupărilor gospodinelor, ci ea a trezit şi interesul unor cercetători ai fenomenelor fizico-chimice. Astfel, s-a putut explica de ce laptele „dă în foc", spre deosebire, să zicem, de ceai.

De fapt, laptele este un amestec de apă, proteine şi grăsimi, în interiorul său declanşându-se o serie întreagă de reacţii, atunci când este supus încălzirii. Proteinele se aglomerează între ele, se ridică la suprafaţă şi formează acolo o peliculă subţire (o privire suficient de atentă poate chiar să observe această etapă). Apoi, moleculele de grăsime vin şi ele să se adune sub pelicula respectivă, care devine densă, ca o închidere elastică, dar ermetică. În momentul atingerii punctului de fierbere, bulele vaporilor de apă au tendinţa puternică de a se ridica la suprafaţă, însă întâlnesc rezistenţa stratului amintit, numit în limbaj comun caimac. Blocate astfel, bulele exercită o presiune crescândă, încearcă să spargă „barajul", rezultatul fiind cel ştiut: laptele îşi ridică nivelul, se revarsă din vas şi... aragazul va trebui curăţat. Pentru a preîntâmpina totuşi dezastrul culinar, e suficient să se agite puţin laptele, pentru a distruge pelicula de caimac şi a da voie bulelor de vapori să iasă.

**ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

O revoluţie a stilului de viaţă

# TIMPUL LIBER

## *factor de stres sau binefacere?*

***De-a lungul secolului XX, o dată cu sporirea numărului de ore libere săptămânale, speranţa de viaţă a crescut în Europa de la 50 de ani (1901) la 82 de ani (femeile) şi 75 de ani (bărbaţii), în anul 2002.***

***Timpul neocupat creşte în mod exponenţial a numărului vicioşilor, în primul rând al alcoolicilor şi al „dependenţilor" de jocurile de noroc.***

***Industria distracţiilor colective, în creştere până în anii 80, cunoaşte o scădere în dauna distracţiilor individuale; înstrăinarea (alienarea) prezisă în anii 60 (de către Herbert Marcuse, în „Omul Unidimensional") se confirmă.***

### A sta degeaba, noul pahar cu cianură

Cu mai mult de două secole în urmă, înainte de secolul revoluţiei industriale, Voltaire spunea că *numai proştii se plictisesc.* Astăzi, sociologii şi psihologii, constatând efectele incontestabilei ***revoluţii a timpului liber,*** pun în balanţă consecinţele malefice şi benefice ale acesteia afirmând că este un amestec periculos între *farniente* (a sta degeaba) şi *re-creaţie* (odihna activă, intelectuală şi fizică). „De ce, o dată cu sporirea numărului de zile libere anuale, numărul de depresivi creşte alarmant, atât în ţările dezvoltate, cât şi în multe ţări în curs de dezvoltare?", se întreabă Alain Corbain, profesor la Sorbona. Fenomenul, îngrijorător de răspândit şi-n România, este pus pe seama „neştiinţei de a petrece timpul neocupat". Şi astfel, din *timp colorat*, răgazul nostru se tranformă în *timp incolor.* Soluţia re-creaţiei este, conform majorităţii specialiştilor, cultivarea unui ***hobby*** (pasiune generatoare de miniactivităţi precum grădinăritul, activităţi gospodăreşti utile în cadrul sloganului „descurcă-te singur!", lectura însoţită de audiţia muzicii selectate după criterii strict personale, utilizarea calculatorului în scopuri utile – inclusiv navigarea pe Internet –, alcătuirea de varii colecţii, practicarea unui anume tip de mişcare fizică utilă sănătăţii, mersul regulat la cinema sau la un spectacol sportiv, efectuarea cumpărăturilor săptămânale).

Pe un plan superior hobby-ului se află ceea ce se numeşte *Violon d'Ingres*, adică exercitarea unei activităţi care necesită o vocaţie nativă, precum scrisul, cântatul la un instrument muzical, pictura, ţesutul artistic şi chiar tâmplăria şi lăcătuşeria. Toate aceste activităţi (ale hobby-urilor şi talentelor colaterale) se încadrează în timpul de răgaz colorat. Din lipsă de inspiraţie, a apărut în ultimii ani şi...

### Distracţia roboţilor cu personalitate

A aştepta sfârşitul de săptămână pentru a merge la un grătar în aer liber sau la un picnic, a folosi orele libere pentru „a merge la o bere cu băieţii" sau „a merge la un tabinet cu doamnele" reprezintă elemente ale unui fals timp colorat. Dintr-un autorespect nefondat, aceste activităţi sunt considerate de unii drept hobby-uri pentru că au devenit periodice şi au creat, în consecinţă, dependenţă. În sferele aşa-zis intelectuale se practică cu frenezie snobismul agresiv, mascat sub forma unor vizite simandicoase (şi nu prietenesti) între „prieteni", pentru etalarea unei noi rochii, a bijuteriilor, pentru a comenta o expoziţie, o paradă a modei, un film de „mare clasă" sau o carte „superioară", şi care se tranforsmă de fapt într-o bârfotecă în care triumfă umorile personale, invidia faţă de cei care au într-adevăr personalitate şi se afirmă în societate.

Toate aceste manifestări poleite nu reprezintă altceva decât o robotizare a „celor cu pretenţii", pentru care timpul de răgaz este, în termeni freudieni, o explozie a eului în căutarea disperată a propriei identităţi.

În general, omul modern, dacă nu este snob (adică nu-i imită jalnic pe cei cu personalitate), are de dus o luptă crâncenă: colorarea timpului incolor cu activităţi care să-l ferească de depresie, de senzaţia de plictiseală şi inutilitate. Confruntarea dintre a sta degeaba şi a te recrea face şi diferenţa între a trăi şi a te preface că trăieşti.

**PAUL IOAN**

# E bine de ştiut

Când sunt încă mici, copiii îşi găsesc de joacă mai mereu cu obiecte mărunte, pe care din neştiinţă le ascund faţă de ceilalţi ai casei.

Biluţe, nasturi, din metal ori din plastic, ochi de la păpuşă, mărgele mai mari pot fi făcute nevăzute în câteva secunde, micuţii înfundându-şi-le în gură, în nas ori în urechi.

În cele mai dese cazuri, aceste obiecte periculoase sunt înghiţite şi asfixia este gata.

Dacă un astfel de corp străin a fost aspirat în laringe ori în trahee se produce o durere cumplită pe loc, simultan cu blocarea reflexului de înghiţire. Este vorba de o mare urgenţă iar întârzierea prezentării la medic poate cauza

## ASFIXIA POATE FI MORTALĂ

moartea prin asfixie. De multe ori nici nu aţi observat că micuţul a înghiţit un mic obiect pe care din neglijenţă i l-aţi dat să se joace.

Primele semne se declară însă imediat. Durerea puternică se instalează în zona pieptului către gâtul celui accidentat. Mulţi dintre copii nici nu ştiu să spună ce durere îi încearcă dar reflexul de înghiţire se resimte imediat. Copilul refuză mâncarea, este supărat şi se aşterne pe plâns sfâşietor.

Când corpul străin s-a aşezat în mucoasa traheei, aceasta se tumefiază, copilul tuşeşte mult, insistent, şi elimină o secreţie cu mici urme de sânge. Ba chiar mai mult: acesta face rapid febră, nu are aer, respiră cu dificultate, şi criza pare a fi una de astm.

Rapid, obiectul înghiţit şi ajuns în trahee face ca aerul să nu mai poată pătrunde în plămâni, copilul se crispează, se învineţeşte şi adeseori îşi pierde cunoştinţa.

Când corpul străin înghiţit nu a fost expectorat prin tuse, luaţi sugarul ori copilul mic de picioare, ridicaţi-l cu capul în jos, scuturaţi-l uşor şi loviţi-l de câteva ori pe spate, între omoplaţi.

Puteţi ţine micuţul câteva secunde şi aşezat cu faţa în jos, deasupra genunchilor dv., apoi interveniţi astfel.

Dacă accidentatul este leşinat, puneţi-l pe un pat tare, cu faţa în sus. Între capul pipetului şi buricul copilului asfixiat, puneţi palmele una peste alta şi apăsaţi de câteva ori oblic, către inimă. Repetaţi manevra până la sosirea medicului. Dar atenţie! Nu aveţi voie să faceţi această manevră cât timp nu aveţi convingerea că obiectul înghiţit care oprea respiraţia nu a fost evacuat.

În toate cazurile, salvarea vieţii micuţului depinde de rapiditatea cu care acordaţi primul ajutor şi mai ales cu care chemaţi ambulanţa.

**Dr. VALERIU MANTA**

# Rochiile devin opere de artă

La New York, Metropolitan Museum s-a transformat pentru câteva ceasuri în veritabil podium al modei. Rochiile, adevărate opere de artă contemporană, erau purtate de starurile sosite la petrecerea „Goddess". Cu rochii din satin sau dantelă, albe sau negre, lungi sau scurte, vedetele americane au demonstrat încă o dată că au arta de a se afişa în ţinute somptuoase. *Naomi Campbell*, incendiară în rochia sa roşie, sau *Linda Evangelista*, alături de *Victoria Beckham*, purtând o provocatoare rochie Versace au fost admirate la fel cu strălucitoarea *Gisele Bundchen* sau *Nicole Kidman*, purtând o rochie-furou Gucci. Se apreciază că a fost o petrecere de ţinută...

Gisele Bundchen



Iman si David Bowie

Nicole Kidman

Naomi Campbell, Victoria Beckham si Linda Evangelista

## Indiscreţii

## Arta de a fi bunic

Ex-preşedintele Mihail Gorbaciov şi-a condus cu naturaleţe şi eleganţă nepoata, Xenia Virganskaya, spre altar.

## Protocol şi dezinvoltură

*În Suedia, familia regală a sărbătorit aniversarea regelui Carl Gustaf. S-au reunit, la petrecere, dar şi pentru fotografia oficială, trei generaţii: mătuşa regelui, prinţesa Lilian, regele şi soţia sa, Silvia, împreună cu cei trei copii ai lor, Victoria, Carl Philip şi Madeleine. Mai puţin protocolară, prinţesa Mette-Marit a Norvegiei, a fost surprinsă de indiscreţi schimbând câteva pase, cu mingea, cu fiul său, Marius, într-un parc din Londra, în apropierea şcolii la care învaţă. În acest timp, la Oslo, cumnata sa, prinţesa Martha Louise aducea pe lume o fetiţă, Maud Angelica.*

# Gastronomice

*Din nou, câteva reţete sugerate de doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca.*

### Supă Tarator

***1-2 castraveţi (300 g), 3/4 l lapte bătut, 4-5 căţei de usturoi, 0,250 l apă, 0,50 cl ulei, 50 g nuci, mărar sau pătrunjel verde.***

*Castraveţii se curăţă de coajă şi se taie mărunt. Se sărează şi se lasă să stea 5-10 minute. Se adaugă usturoiul pisat la laptele bătut şi se bate bine, turnând treptat apă. Apoi se adaugă şi castraveţii, uleiul, nucile tăiate mărunt, verdeaţă multă tocată şi sare. Se amestecă uşor şi se serveşte rece.*

### Ghiveci cu carne de miel şi legume

***800 g carne de miel (sau viţel), legume diferite, 0,150 l ulei, verdeaţă, piper, 3 ouă.***

*Carnea se taie bucăţi, se sărează şi piperează, apoi se prăjeşte în ulei împreună cu ceapa. Se înăbuşă, adăugând puţină apă, până se înmoaie. Legumele se curăţă, se spală şi se taie cubuleţe, apoi se amestecă cu carnea. Se mai adaugă sare, piper şi verdeaţă tocată mărunt. Se dă la cuptor. Înainte de a fi gata se toarnă deasupra ouăle şi se coace puţin. Se serveşte în acelaşi vas.*

### Ardei umpluţi cu brânză

***8 ardei graşi netezi, 400 g brânză (caş, urdă) de vacă, 1-2 ouă, 1-2 roşii, 100 g unt sau ulei, sare.***

*Ardeii curăţaţi de vinişoare şi seminţe se umplu cu amestecul de brânză, ouă şi roşii tăiate mărunt. Se aşază într-o cratiţă cu felii de roşii printre ei, iar deasupra se toarnă grăsimea. Se coace la foc potrivit.*

### Prăjitură la minut

***5 ouă, 100 g zahăr, 50 g făină, 1/2 l lapte, sirop de zmeură sau sos de ciocolată.***

*Ouăle se bat bine cu zahărul şi făina până încep să se facă băşicuţe. Se adaugă laptele şi se amestecă până se obţine o cremă. Se toarnă crema într-o tavă unsă cu unt şi se coace la cuptor 10-15 minute. Se serveşte cu sirop de zmeură sau sos de ciocolată.*

### Jeleu cu iaurt

***1/2 kg iaurt, 150 g zahăr pudră, 20 g gelatină, 1/2 lămâie, 1 linguriţă cu rom.***

*Iaurtul se bate bine cu zahărul şi se încălzeşte puţin. Gelatina dizolvată în 2 linguri de apă fierbinte se adaugă la iaurt împreună cu coaja de lămâie, rom, după gust. Se toarnă totul într-o formă pătrată, udată cu apă şi se lasă la frigider până se încheagă. Se răstoarnă pe farfuria de servit şi se acoperă cu cremă de ciocolată sau sos de vanilie.*

# Pentru părinţi

# STÂNGĂCIILE CELOR MICI

Copilul dumneavoastră demonstrează multă stângăcie: cade la fiecare pas, scapă din mână vesela. Ce e de făcut? În primul rând, să faceţi efortul de a vă păstra un calm olimpian pentru că tonul ridicat şi enervarea nu vor face decât să accelereze neîncrederea micuţului în propriile abilităţi motrice. Se constată, fără a se şti prea bine explicaţia, că unii copii sunt mai stângaci decât alţii de aceeaşi vârstă. S-a văzut însă că foarte adesea cei protejaţi excesiv, cei ghidaţi continuu cu îndemnuri repetate, „nu te urca acolo", „nu pune mâna", „nu face aşa", sunt vulnerabili. Acestor copii le este frică să afle de ce performanţe este capabil corpul lor şi ce nu pot încă reuşi.

Uneori este vorba despre copii stresaţi, agitaţi, care nu privesc în jurul lor şi nu se gândesc la consecinţele gesturilor lor. Sunt, apoi, copiii care nu au încredere în ei.

Iată ce sfaturi le dă părinţilor ce se confruntă cu astfel de probleme psihomotrician Monique Busquet, pentru a susţine eforturile micilor lor stângaci.

***Demonstraţi înţelegere.*** Când un copil varsă apa pe lângă pahar sau durează o jumătate de oră până îşi înnoadă şireturile sau îşi încheie un fermoar, sunteţi tentaţi să faceţi în locul lui operaţiunea respectivă, pentru a câştiga timp. Este greu să nu vă enervaţi. Dar, nu aceasta este soluţia: copilul are nevoie de timp şi de încurajări pentru a învăţa şi a deveni îndemânatic.

***Antrenaţi-l zilnic.*** Fără a-i spune şi fără a avea aerul că faceţi exerciţii pentru a-i diminua stângăcia, antrenaţi-l zilnic la diverse activităţi ce îi vor exersa abilităţile: îndemnaţi-l să mănânce singur, să-şi umple paharul, să pună şi să strângă faţa de masă, să vă ajute la întinderea aşternutului etc.

***Incitaţi-l să observe.*** Iniţial, la orice activitate copilul are nevoie de ajutor. Fără a-i da un „mod de folosire", fără a-i da „cheia" în propriile mâini, copilul va face şi reface de zeci de ori aceleaşi gesturi. Trebuie însă incitat să observe întâi „terenul". Aceste reflecţii îl vor obişnui să gândească înainte de a acţiona să îşi pregătească mişcările în minte. Ca un campion care vizualizează cursa înainte de start.

***Ghidaţi-l spre sport.*** Sporturile fac apel la coordonarea mişcărilor şi la concentrare.

***Importanţa relaxării.*** Copilul va câştiga mult în privinţa abilităţii învăţând să se calmeze şi să se relaxeze. Îi puteţi oferi o secvenţă de destindere în familie. Întinşi pe covor, cu mâinile pe pântece, respiraţi adânc, umflând pântecul, în aşa fel încât să simţiţi cum se ridică mâinile. Inspiraţi în trei timpi şi expiraţi suflând pe gură aerul, în şase timpi. Repetaţi exerciţiul de cinci ori. Relaxarea este garantată.

***Lăsaţi creierului timpul necesar.*** Logic, un copil de 6 ani este mai stângaci decât unul de 12. Este o problemă de maturitate neurologică. Atâta timp cât conexiunile dintre neuroni nu sunt acoperite cu mielină, o substanţă care facilitează transmiterea de mesaje, performanţele creierului nu ating maximum. Ori, mielinizarea nu se încheie decât spre 20 de ani. Este inutil, deci, să pretinzi unui copil mai mic de 3 ani să-şi încheie nasturii sau să construiască o machetă complexă înainte de 10 ani.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

# Dosarele frumuseţii

## Trei soluţii în lupta cu celulita

Mai ales vara, una dintre preocupările căreia îi acordaţi mai multă atenţie vizează aspectul dv. fizic. Aliaţi fideli, cercetătorii sunt în măsură să vă destăinuie câteva „secrete" pentru ca strădania dv. să fie cât mai eficientă.

◆ S-a constatat, astfel, că la primele ore ale dimineţii, între 7 şi 8, creierul eliberează substanţe care stimulează secreţia enzimelor necesare în arderea grăsimilor. Aşa că, după duşul de dimineaţă, un *masaj energic*, efectuat cu ajutorul lufei şi *aplicarea unei creme anticelulitice* vor avea efect maxim.

◆ *Aromoterapia* şi-a confirmat virtuţile şi în privinţa scăderii în greutate. Uleiurile volatile de vanilie, scorţişoară şi trandafiri acţionează asupra creierului conducând la eliberarea unui hormon ce intervine în metabolismul grăsimilor. Acesta intensifică schimbul de substanţe la nivel celular diminuând depozitele adipoase. Momentul din zi când un astfel de tip de şedinţă de aromoterapie are efect maxim este după-amiaza, între orele 4 şi 5.

◆ Spre seară, între orele 6 şi 7, spun specialiştii, este cel mai indicat să *faceţi sport*. Mersul pe bicicletă, alergarea, înotul, mersul pe jos, practicate în acest interval orar, când capacitatea de efort fizic a organismului este mare, vă vor face să vă simţiţi bine, destinse, eliberate de stresul de peste zi. În timpul acestor antrenamente este obligatoriu să vă controlaţi respiraţia, învăţând să vă oxigenaţi complet plămânii. În plus, silueta dv. va avea de câştigat.

## Pentru dumneavoastră, doamnă

*Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:*

TALON nr. 21
Valabil până pe data de: 29 MAI 2003

Nume _____

Prenume _____

Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 0722.824.212.

REDUCERE 10%

## Remedii naturale...

### Cură vegetariană

*Foarte bună ca metodă de dezintoxicare şi de refacere a organismului după boli acute sau în perioadele de surmenaj fizic şi psihic este cura naturistă, de 5-7 zile pe lună sau trimestrial.*

**Ora 8**

- grâu încolţit
- 250-300 ml suc proaspăt de fructe (mere, pere, struguri) sau de legume (varză, morcovi, roşii)

**Ora 10**

- o farfurie cu salată de legume şi zarzavaturi (morcovi, ţelină, roşii, urzici, păpădie, andive,

salată verde, varză), la care se adaugă puţin suc proaspăt de lămâie şi o lingură de ulei

**Ora 13**

- salată de zarzavaturi în diferite combinaţii
- 1-2 ouă crude (albuşul bătut spumă, amestecat cu gălbenuşul
- iaurt, brânză dulce de vaci, smântână, fructe oleagionoase (4-6 nuci, alune, seminţe de dovleac sau de floarea soarelui - neprăjite)
- pâine integrală sau graham

**Ora 17**

- o cană cu lapte crud, fructe uscate

**Ora 19**

- fructe după gust şi sezon
- pâine neagră cu miere, lapte

Între mese se pot bea ceaiuri de cimbrişor, măceşe, fragi, mure, zmeură, cătină etc., în cantităţile dorite.

## „Regimurile-minune" mai rău ne îngraşă!

# CAPCANA CURELOR DE SLĂBIRE

***Venirea primăverii şi apropierea verii provoacă... frisoane în faţa kilogramelor suplimentare depuse lent, dar temeinic, în timpul iernii. Ce-i de făcut pentru a arăta bine în haine subţiri şi costume de baie? O cură de slăbire rapidă pare a fi soluţia la îndemâna oricui. S-ar putea ca demersul să se soldeze cu succes, dar sănătatea nu are nimic de spus?***

## Ce regim aleg?

Zeci de cure de slăbire se pot colecţiona doar răsfoind câteva reviste frumos colorate sau vorbind pe tema redobândirii siluetei pierdute cu cei care se laudă că au ţinut sute de cure de slăbire în viaţa lor, aşa că ştiu totul despre acest subiect. De ce sute? Pentru că obiceiul multora de a sări de la o reţetă „miraculoasă" la alta, le oferă premiul mult râvnit de a pierde câteva kilograme în greutate, pe care însă le redobândesc în câteva zile sau, în cazul cel mai fericit, în câteva săptămâni. De obicei se aleg şi cu „un supliment" faţă de greutatea dinaintea curei. Controlul cu succes al greutăţii corporale, chiar şi după o cură de slăbire reuşită, este mai dificil de obţinut decât victoria asupra dependenţei de tutun sau de alcool. Problema este că, după cum arată cercetările medicale, acest efect de du-te-vino (efect yo-yo) degradează, epuizează ţesuturile organismului, în special muşchii şi oasele. În cele din urmă, organismul devine atât de slăbit, încât e mai vulnerabil la îmbolnăvire şi mai puţin capabil să scape de excesul de grăsimi.

Dacă aşa stau lucrurile, pentru o persoană care a ajuns supraponderală e mai bine să se resemneze şi să renunţe la orice tentativă de a reveni la o greutate normală, sănătoasă? În nici un caz pentru că, după cum se ştie, supraponderalitatea face parte dintre factorii de risc majori ai sănătăţii. Chiar şi numai 5 kg de exces ponderal pot produce modificări îngrijorătoare în timp ale metabolismului, ce pot pune temelia bolilor degenerative. În ceea ce priveşte speranţa de viaţă, pentru fiecare 5 kg în exces ponderal, aceasta este redusă cu circa un an.

## Care este soluţia?

Persoanele supraponderale trebuie să-şi revizuiască radical gândirea şi atitudinea faţă de alimentaţie şi stilul de viaţă. Să se vindece de dependenţa de mâncare. Scenariul greşit care se practică de sute şi sute de ani încoace se desfăşoară astfel: supraponderalul se supune timp de câteva săptămâni regulilor stricte ale celei mai noi „reţete minune", punându-şi „fermoar la gură", mai ia şi ceva pastile miraculoase şi măsurile la haine scad cu unul sau mai multe numere. Însă, după ce euforia victoriei trece, aceste persoane îşi reiau treptat (sau brusc!) vechile proaste obiceiuri alimentare. Or, soluţionarea excesului în greutate este mai mult decât o problemă alimentară. Asemenea diabetului, hipertensiunii, alcoolismului sau tabagismului, supraponderalitatea necesită o abordare complexă, care presupune o serie de schimbări în stilul de viaţă.

Programele de control al greutăţii corporale eşuează de cele mai multe ori pentru că nu sunt decât nişte soluţii temporare pentru problemele de durată.

Care este conduita corectă?

◆ ***Un angajament făcut ţie însuţi, pentru o viaţă întreagă.*** Chiar dacă se întâmplă ca în această bătălie să suferiţi înfrângeri pasagere, adică să întreceţi uneori măsura câteodată, nu înseamnă că angajamentul a fost anulat. Cu perseverenţă, eşecurile vor deveni tot mai rare.

◆ ***Identificarea obiceiurilor alimentare dăunătoare.*** Trebuie să identificaţi şi să schimbaţi acele deprinderi care... „îngraşă". De obicei, această schimbare presupune măsuri simple, cum ar fi *scăderea marcată a consumului de grăsimi şi uleiuri, reducerea uşoară a cantităţii porţiilor de mâncare, eliminarea băuturilor acidulate şi îndulcite cu zahăr, restricţionarea severă a dulciurilor, reducerea drastică a consumului de alcool.* În cazul în care supraponderalitatea este consecinţa refugiului în mâncare după evenimente nedorite sau situaţii de stres major, ideal este să găsiţi soluţii la aceste probleme pentru a le diminua efectul asupra sănătăţii dv.

◆ ***Disponibilitatea de a te schimba.*** Disponibilitatea sau motivaţia de a slăbi are o importanţă covârşitoare. Trebuie să scăpaţi de kilogramele în plus nu doar pentru „imagine", adică pentru a vă face plăcut în ochii altora, ci pentru a vă place pe dv. înşivă şi pentru a vă proteja sănătatea proprie. Menţinerea greutăţii corporale nu trebuie să devină un scop în sine. Concentraţi-vă mai degrabă eforturile asupra îmbunătăţirii stării de sănătate prin controlul greutăţii.

◆ ***Suportul celor din jur.*** Sprijinul familiei, prietenilor, colegilor este binevenit în special pentru persoanele care au probleme cu excesul ponderal de mai mult de 10 ani şi au acumulat peste 10 kg faţă de normal. Persoanele din anturajul apropiat pot oferi un surplus de motivaţie, pot încuraja efortul celui hotărât să-şi schimbe obiceiurile alimentare şi stilul de viaţă şi pot întări hotărârea acestuia de a persevera pe termen nelimitat, nu doar pe parcursul unei „cure de slăbire miraculoase".

◆ ***Accentul pus pe sănătate.*** Acordaţi încredere numai planurilor de control al greutăţii corporale care sunt în armonie cu principiile sănătăţii. Revenirea şi menţinerea greutăţii normale trebuie să constituie doar o parte a unei vieţi active şi complexe (fizice, psihice, intelectuale) şi nu doar preocuparea ei de căpetenie.

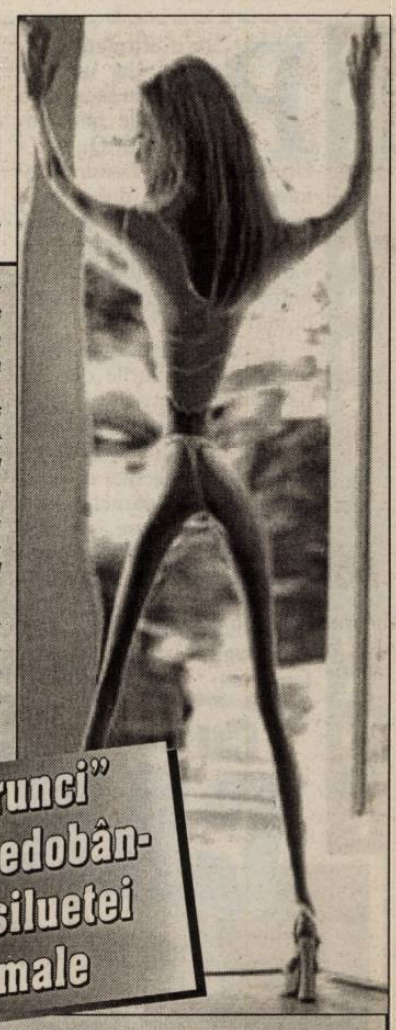

### 10 „porunci" pentru redobândirea siluetei normale

1. *Gândeşte-te cum arăţi acum şi cum vrei să arăţi în viitor.*
2. *Fă-ţi un aliat dintr-un tabel cu conţinutul în calorii al produselor alimentare. Consultă-l zilnic.*
3. *Consumă produse bogate în fibre. Prin îmbibare cu lichide, acestea se vor umfla şi vor da senzaţia de saţietate. Totodată, acestea au calitatea de a absorbi şi de a elimina toxinele din tubul digestiv. Alimentele cele mai bogate în fibre sunt cerealele, pâinea neagră, legumele crude şi fructele.*
4. *Bea multe lichide necarbogazoase (cel puţin doi litri pe zi – ceaiuri de plante, neîndulcite, apă plată, sucuri naturale de fructe, preparate în casă).*
5. *Diminuează cantitatea zilnică de carne. Este bogată în grăsimi „ascunse" care împiedică procesul de slăbire. Evită carnea de porc, mezelurile, pielea de pui, carnea grasă de vacă). Optează pentru peşte slab, fiert sau la grătar.*
6. *Nu te lăsa păcălit de produsele lactate: majoritatea au un conţinut mare de grăsimi (untul, smântâna, brânza topită, caşcavalul, brânza telemea, margarina etc.). Alege produse „normalizate" sau cu un conţinut mic de grăsimi sau redu la minimum porţiile de lactate „grase".*
7. *Mănâncă puţin şi des. Ia 5-6 mese moderate, dar foarte variate, pe zi. Acest ritm asigură o continuitate energetică pe tot parcursul zilei. Nu uita că senzaţia de saţietate, de stomac plin, apare abia după 20 de minute de la terminarea mesei.*
8. *Redu treptat cantitatea de calorii consumate, nu dintr-o dată. Corpul nu este obişnuit cu salturi bruşte nici într-un sens, nici în celălalt.*
9. *Ia cina cu două ore înainte de culcare. În timpul somnului se depune cea mai mare cantitate de grăsime.*
10. *Ajută-ţi organismul să slăbească şi prin mişcare: 20-30 de minute de exerciţii fizice uşoare, la domiciliu, plimbări pe jos, sporturi de plăcere, gimnastică aerobică etc.*

## Nu cedaţi nervos!

- În ţesutul adipos se află stocate circa 50-60.000 de kilocalorii. Persoana care vrea cu adevărat să slăbească trebuie să devină un luptător adevărat.
- Lupta cu kilogramele în plus este o investiţie pe termen lung. Nu trebuie să lăsaţi disperarea să vă cuprindă dacă rezultatele nu se văd imediat.
- Permite-ţi-vă din când în când o masă bogată, cu alimente care vă plac mult. Senzaţia de frustrare se atenuează. În zilele următoare aveţi grijă să reveniţi la alimentaţia corectă pentru planul pe care vi l-aţi propus.
- Consideraţi drept un mare succes fiecare pas făcut spre ţinta propusă. Chiar dacă este doar un pas mic, acesta este totuşi un semn că pariul cu sine e pe cale de a fi mai devreme sau mai târziu câştigat.

Pagină realizată de
**AURORA POPESCU**

# Mai putem avea (încă) un copil?

Sexualitatea

**Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE**
**(Spitalul CFR – Iaşi)**

– În ciuda statisticilor deloc încurajatoare şi a previziunilor destul de neplăcute privind creşterea populaţiei, iată că în multe familii, în multe cupluri, există o preocupare constantă pentru a face tot ce se poate pentru a aduce pe lume un copil. Aceasta este şi întrebarea corespondentei noastre Lidia Anghel, de 35 de ani, din Lugoj: ***„În urmă cu un an am născut prin cezariană. Totul a decurs normal. Întrebarea mea este: peste cât timp aş putea face o nouă cezariană? Aceasta pentru că atât eu, cât şi soţul meu, ne mai dorim tare mult încă un copil."***

– Stimată Doamnă, nu trebuie să vă faceţi griji deosebite! O nouă sarcină presupune un nou efort din partea organismului şi a uterului mai ales. După un an, totul reintră în normal, aşa că acum puteţi să aveţi copilul pe care vi-l doriţi. Succes şi să fie sănătos!

– Într-un alt context, aceeaşi întrebare revine şi în cea de a doua scrisoare la care răspundem astăzi. Giulia P., de 21 de ani, din Deva, ne spune: ***„Sunt tare neştiutoare – şi mă jenez să o recunosc – în privinţa chiuretajului. Am un prieten, îl iubesc foarte mult şi mă gândeam că s-ar putea să rămân însărcinată. Nu-mi pot permite să păstrez copilul. Dar îmi pun întrebarea: dacă voi recurge la chiuretaj, este cumva posibil să nu mai pot avea niciodată copii după aceea?"***

– În mod teoretic, dacă un chiuretej este bine făcut şi nu sunt probleme, puteţi avea oricând un copil după aceea. Dar se poate întâmpla să apară complicaţii care în final pot duce la imposibilitatea de a mai avea copii sau cu foarte marea greutate. De aceea vă recomand să luaţi măsuri de prevenţie a unei sarcini. Metodele de contrcepţie sunt multiple şi diverse. Ele se adresează femeii dar şi bărbatului. Banalul prezervativ sau pilulele anticoncepţionale sunt cele mai utilizate. Consultaţi cabinetul de planificare familială unde veţi fi sfătuită cum să evitaţi o sarcină nedorită fără ca activitatea dumneavoastra sexuală să aibă de suferit.

**MIHAELA DOROBANŢU**

ADEVĂRURI JENANTE

# Cu toţii am fost, câdva, CANIBALI

Pare o afirmaţie exagerată, dar un amplu studiu făcut de o echipă de antropologi de la Queen's University din Londra demonstrează fără dubii că o anume genă modificată (numită „prionică") persistă (cu variaţii imprevizibile) de cel puţin 500 de mii de ani în genomul uman.

Cercetările au avut drept primă ţintă triburile din Papua-Noua Guinee care practică nestingherite canibalismul. Dintr-un lot de 30 de femei, 23 au prezentat o varietate genetică caracteristică antropofagiei, care, în mod surprinzător, conferă imunitate posesorilor faţă de maladia Creutzfeld-Jakob (encefalopatia spongiformă). Antropologii, cunoscând faptul că

membri ai unui clan sau trib erau sacrificaţi, sau erau „consumaţi" cei trecuţi în neant din cauze naturale. Există şi ipoteza conform căreia Homo erectus, acum 500-600 de mii de ani, practica antropofagia ca pe un ritual, deci nu ca pe o „banală" cruzime faţă de semenii lui. Probabil că elemente rudimentare de spiritualitate îl determina să sacrifice anumiţi membri ai comunităţii, aşa cum se întâmpla mult mai recent în cadrul unor etnii amerindiene precolumbiene. De asemenea, celebrii „vânători de capete" ai Amazoniei consumă creierul prizonierilor pentru ca spiritul acestora să nu se răzbune.

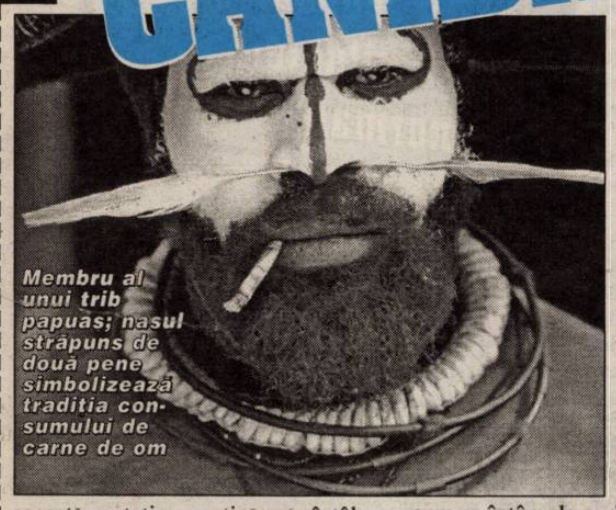

*Membru al unui trib papuas; nasul străpuns de două pene simbolizează tradiţia consumului de carne de om*

această mutaţie genetică este întâlnită pe tot globul, au tras concluzia că, în trecutul îndepărtat al omului, canibalismul era o practică obişnuită.

Dar cercetătorii nu pot afirma dacă, din cauza înfometării, anumiţi

# SAPPHO legendă cu cântec

Prima mare poetesă a lumii, legendara Sappho (uneori scris Sapho) din Lesbos (Grecia) trezeşte noi pasiuni. În primăvara acestui an a fost deschisă cea mai amplă expoziţie de artefacte specifice epocii când a trăit frumoasa

*Desen din secolul II î.Ch.*

femeie (613-570 î.Ch.) şi pe care Platon a numit-o „a zecea muză".

Fiică a unor bogaţi producători de vinuri, Sappho a rămas orfană la 6 ani şi se pare că s-a măritat vremelnic cu Cercylas, un cetăţean de vază din Lesbos. Pe când avea 36 de ani, Sappho a rămas văduvă şi de atunci nu s-a mai căsătorit. Unde începe legenda care a făcut-o celebră? Unele cronici vorbesc despre activitatea ei literară şi înclinaţiile ei sexuale deviate spre femei. Dar există şi însemnări cu privire la relaţiile ei amoroase cu bărbaţi; mai mult, se pare că şi-ar fi găsit sfârşitul (aruncându-se de pe stânci în mare) din cauză că poetul Alceus i-a refuzat dragostea. Întrebareacheie pe care şi-o pun istoricii şi filologii englezi, într-un studiu publicat la Oxford University, se referă la paternitatea poemelor sale – cu versuri lungi dar metrică impecabilă, dedicate iubirii şi femeilor în special. Există certitudinea că cele cinci cărţi care ne-au parvenit şi despre care se spune că au fost scrise de Sappho (pe pergament) sunt reproduceri ale poeţilor Aristophanes bizantinul şi Aristarchus din Samothrace, făcute abia în secolele II şi III î.Ch. Pe ce bază?

Cronicile spun că poetesa din Lesbos se specializase în a compune versuri ocazionale (pentru căsătorii şi naşterea unei fete). Ea a fost şi iniţiatoarea unui fel de cenaclu, prin care întreţinea dragostea pentru literatură a tinerilor. Marea expoziţie din acest an (organizată

*SAPPHO, de Louis David (1802)*

la Lesbos) a dorit să excludă orice îndoială asupra operelor sale, din care s-au inspirat Horatio, Ovidiu etc. Dar de ce exigentul şi uşor misoginul Platon n-a văzut-o ca atare, ci numai ca pe o „irezistibilă zeiţă muritoare"?

# DROMADERELE fug de mănâncă nisipul

În multe ţări arabe – în special în Arabia Saudită –, cursele de dromadere reprezintă o mândrie a crescătorilor acestor „cămile cu o singură cocoaşă" şi un prilej de consacrare a tinerilor jochei. Supleţea dromaderelor este incomparabilă faţă de cea a cămilelor cu două cocoaşe (specifice Asiei), care sunt folosite preponderent la transportul de materiale. Un dromader bine dresat poate fugi mâncând... nisipul, atingând viteze de 50-60 de kilometri/oră.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

# Pictura tradiţională a Japoniei

*Shogunul*

Din secolul XII şi până la jumătatea secolului XIX, statul feudal japonez a fost condus în mod efectiv de şoguni. În pofida severităţii cu care aceştia au impus disciplina într-o societate frământată permanent de lupte pentru putere, artele tradiţionale japoneze au cunoscut o dezvoltare

*Samurai luptându-se*

excepţională. Pe lângă minigrădinărit şi crearea bonsaiului, ikebana (arta amenajărilor florale) sau caligrafia, în perioada numită „Edo" (1603-1867), după numele capitalei de atunci, au înflorit în paralel teatrul tradiţional Ka-Bu-Ki (Cântec-Dans-Dialog) şi stilul de pictură aplicată pe lemn şi denumit *Ukiyo-e*.

Termenul japonez Ukiyo-e înseamnă „imagini ale lumii plutitoare", prin aceasta niponii înţelegând o lume a plăcerilor şi libertatea de a scăpa de grijile cotidiene ale „lumii statice". Artiştii aveau drept principală sursă de inspiraţie eroii teatrului Ka-Bu-Ki, care erau extrem de îndrăgiţi de publicul larg şi cărora li se închinau şi poeme sau basme. Samurai, curtezane (viitoarele gheişe) şi alte personaje îndrăgite erau imortalizate printr-o tehnică extrem de laborioasă şi unică în lume. Ukiyo-e necesită colaborarea armonioasă a unui proiectant, a unui pictor şi a unui meşter lucrător în lemn. Hârtia specială este desenată cu cerneală şi aplicată cu un compus special, pe bază de funingine şi clei, pe un suport de lemn de cireş. După urme se efectuează o gravură, apoi formele obţinute sunt colorate. Pentru o singură imagine ukiyo-e se efectuează chiar şi câte 20 de încercări de definitivare a lemnului pictat prin impregnare.

Criticii europeni spun că formele şi culorile, dar şi tematica acestei arte nipone i-au influenţat pe Monet, Van Gogh, Renoir sau Picasso. Însuşi Matisse recunoştea că grafica tradiţională japoneză „a produs o schimbare radicală în modernismul european". Una din temele preferate ale impresioniştilor, *femei la baie*, îşi are originea tot în anumite scene ale Ukiyo-e... Se poate spune că, pe lângă cele trei simboluri naţionale japoneze: Muntele Fuji, Gheişa şi Sakura (cireşul), arta lemnului pictat este încă o emblemă a spiritului ţării unde se vede primul răsărit de Soare al unei noi zile pe Pământ.

*Femei la baie*

## Știați că...

◆ *...aviatorul și exploratorul polar american Richard Evelyn Byrd (1888-1957) a efectuat, în 1926, primul zbor din lume deasupra Polului*

*Nord? Între 1928 și 1947 a condus patru cercetări științifice în Antarctica, pătrunzând adânc în interiorul continentului.*

◆ *...sfecla și trestia de zahăr au fost cultivate în urmă cu 3500-4000 de ani? Erau apreciate pentru frunzele și rădăcinile lor dulci.*

◆ *...Cumidava a fost o așezare dacică situată pe locul orașului Râșnov de astăzi? A fost amintită de geograful Ptolemeu.*

◆ *...în arhitectură prin „belvedere" se înțelege o construcție în formă de pavilion sau o mică încăpere așezată pe acoperișul unei clădiri? De aici se oferă o privire largă asupra împrejurimilor.*

◆ *...capelina era un coif metalic acoperind și ceafa? Era purtat de pedestrași în evul mediu.*

◆ *...amazonitul este o varietate verde de microclin?*

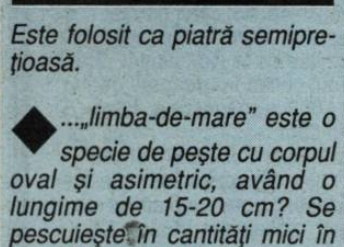

*Este folosit ca piatră semiprețioasă.*

◆ *...„limba-de-mare" este o specie de pește cu corpul oval și asimetric, având o lungime de 15-20 cm? Se pescuiește în cantități mici în lungul litoralului Mării Negre.*

◆ *...cronicarul bizantin Nicefor (c.758-c.829) a fost secretar imperial și patriarh al Constantinopolului? Opera sa conține știri referitoare la istoria bulgarilor, avarilor și khazarilor.*

◆ *...„lăcustarul" este o pasăre călătoare înrudită cu sturzul? Trăiește la șes, are culoarea trandafirie iar pe cap are un moț înalt de pene.* (I.S.)

Știați că...

# PALATUL „DE VARĂ"

***Renumită pentru grădinile și templele sale, capitala Chinei, plină de culori și de tot farmecul Orientului, se mândrește cu o serie de palate încărcate de istorie, construite în cel mai pur stil al unei arhitecturi tradiționale.***

Una dintre minunile orașului, o constituie, fără îndoială, Palatul de Vară aflat în partea de nord-vest a orașului, la 15 kilometri de centru. Inițial acesta a fost o reședință imperială secundară. Construcția ei este legată de dinastia Jin, întemeiată de Wanyan Aguda, cunoscut mai ales sub numele de Taizu. Conducător al Tribului Tungus al juchenilor, întemeiază satul Chin, care între 1115-1234 cuprindea nordul și nord-estul Chinei, având capitala la Huining și mutată în 1152 la Yenjing (Beijing de azi). Palatul de vară a fost înălțat în 1153, în primul an al domniei regelui Zhenyuan. Întregul ansamblu a căpătat aspectul pe care îl menține și în zilele noastre abia în 1888, în timpul dinastiei Qing. Văduva împăratului Cian, împărăteasa Ci Xi, o femeie renumită nu doar pentru frumusețea ci și pentru inteligența și dragostea ei pentru frumos, hotărăște reconstruirea acestei reședințe. Unul dintre cele mai cunoscute portrete ale ei împodobește pereții cabinetului de lucru din Palatul Hranei Sufletești.

Pentru reconstrucție hotărâtă s-au cheltuit sume enorme, schimbându-se chiar destinația unui credit imens, acordat marinei de război. Doar cu acest preț, incluzând și o muncă pe măsură, lucrările au fost încheiate iar împărătesei nu i-a mai rămas altceva de făcut decât să dea imensul parc, împodobit de clădiri elegante, numele actual „Parcul Armoniei".

Palatul propriu-zis este alcătuit din două elemente distincte: Colina Longevității Milenare și Lacul Kumming, acoperind o suprafață de 290 hectare. Între colină și lac se găsesc toate acele edificii care au adus faima splendidei așezări. Palatul propriu zis, construit după canoanele străvechii arte chineze, se mândrește cu terasele sale suprapuse, cu lungile coridoare susținute de pilaștri de culoare roșie, cu dantelăria balustradelor, cu picturile care împodobesc pereții, cu inscripțiile pline de înțelepciune, cu lămpile de bronz, cu statuile aurite. Frescele evocă istoria țării sau vechile legende, eleganța desenelor transpunându-te într-o lume de basm.

*Taurul de bronz*

Teatrul Imperial, adevărată dantelărie în piatră și lemn, înălțat, ca și pavilionul de bronz, pe o estradă de piatră, domină construcțiile din jur prin eleganță și sobrietate. Calea Suzbou își aliniază și ea porțile impunătoare de-a lungul apei, la umbra ocrotitoare a pomilor. Impresionant este de asemenea lacul peste care se întinde un celebru pod cu 27 de arcade. Un taur de bronz este „paznicul" acestei ape pe care se vede plutind mulțimea bărcilor. De un efect fantastic este „Vaporul de marmură" de pe malul lacului, de fapt o construcție elegantă, pe două nivele, împodobită cu arcade și pilaștri, predominantă fiind aici culoarea galbenă, strălucind ca aurul sub razele soarelui.

Nimic nu pare încărcat, nimic nu pare de prisos în această oază de frumusețe și verdeață.

Palatul de Vară este încă unul din acele locuri magice care fac din Beijing un oraș tânăr și bătrân în același timp, o creație care te ajută o dată în plus să cunoști lunga istorie a întregii țări.

**IRINA STOICA**

*Podul cu 27 de arcade*

**Viitorul aparține spațiului**

# Rețeaua de MICRO-SATELIȚI

Lansarea anuală a 10-20 microsateliți împreună cu perspectiva de a avea pe orbită 600 de astfel de aparate orbitale până în 2012, reprezintă un bilanț dar și o perspectivă încurajatoare pentru așa-numita „piață spațială" – cel puțin aceasta este opinia lui Phillip McAlister, directorul firmei de investigații cosmice FULTRON Corp. Cântărind la start numai 40 de kg (!) dar ducând pe orbită o încărcătură științifică în valoare de 5 milioane dolari, microsatelitul numit CHIPSat (vezi imaginea alăturată), de la inițialele cuvintelor **C**osmic **H**ot **I**nterstellar **P**lasma **S**pectrometer (Spectrometru spatial pentru plasma interstelară), a fost construit de firma aerospațială SpaceDev Inc. din orașul californian Poway în numai... trei ani! Cu această ocazie, firma a pătruns în restrictivul club al constructorilor de micro și mini sateliți, condus de Surrey Satellite Technology (UK) și Orbital Sciences Co. (SUA). Ansamblul acestui instrument științific de mare precizie, împreună cu sistemul de senzori și de teletransmisie a datelor digitizate, a fost realizat de specialiștii de la Berkeley ai Universității California. Lansat în trimestrul I a.c. cu o rachetă Boeing DELTA-2, CHIPSat a început deja să transmită date despre plasma interstelară, denumire sub care se înțelege acea substanță care constă dintr-un amestec de particule electrizate (electroni și ioni) și neutre (atomi și molecule) din care este constituit spațiul interstelar; desigur, densitatea acestei plasme interstelare este extrem de redusă (lungimea parcursului liber mijlociu molecular fiind de ordinul kilometrilor), dar valoarea relativ ridicată a temperaturii cinetice ($10^2$-$10^3$ K) îi dau calificativul de plasmă caldă. Microsatelitul CHIPSat a fost structurat pe o platformă stabilizată după cele trei axe, denumită BD-2, și care este dotată cu panouri solare care furnizează 75 W; platforma reprezintă componenta esențială a sistemului de orientare a satelitului și îi asigură poziția unghiulară cerută de observațiile de efectuat. De menționat că satelitul și lansarea sa au costat numai 15 milioane dolari, CHIPSat fiind „a 2-a încărcătură" a rachetei DELTA-2...

**Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU**

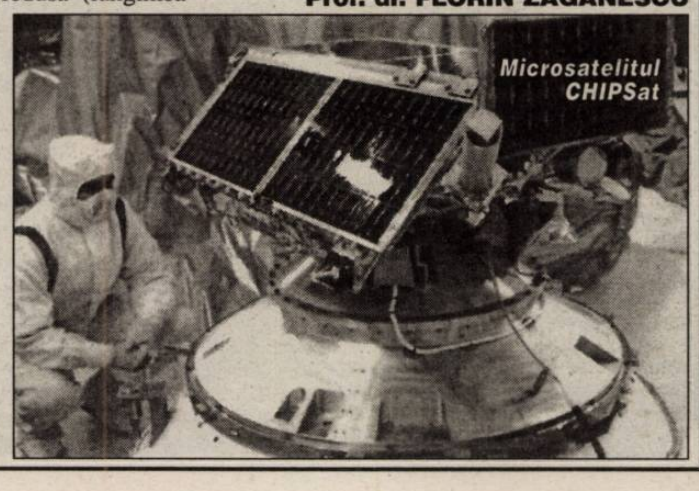

*Microsatelitul CHIPSat*

# COLINA PRINȚESELOR

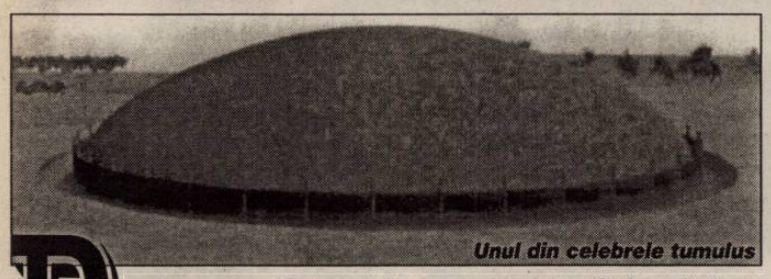

Unul din celebrele tumulus

***Enigmatica civilizație a celților este departe de a-și fi spus ultimul cuvânt posterității. La poalele colinei din Sion (Franța) au fost descoperite recent două morminte ale unor prințese celte din secolul VI î.Ch. O mărturie a unei epoci în care femeile au ocupat un loc important în rândul aristocrației războinice.***

Două morminte fastuoase în care prințesele au fost așezate pe câte o trăsură, după un ritual specific aristocrației celtice din epoca de fier. Rămășițele erau înconjurate de statuete și mai ales bijuterii, executate cu un rafinament incredibil pentru acea epocă: inele din bronz care se purtau pe gleznă, brățări, coliere din perle de sticlă, cercei din aur etc. O adevărată comoară care dezvăluie prestigiul de care se bucurau în epocă prințesele celte. În urma introducerii tehnologiei prelucrării fierului în Europa, la sfârșitul secolului VIII î.Ch. în cultura celților apare o societate de prinți, supranumiți „cavaleri cu spadă lungă". Lama acestei arme măsura peste 1 metru lungime, o performanță tehnologică pe care meșterii fierari din epoca de bronz nu au reușit s-o atingă. Săbiile executate de aceștia aveau cel mult 70 de cm. Dincolo de această lungime, lama lor se sfărâma. De-a lungul timpului, într-un sistem de organizare primitivă, aristocrația militară ecvestră reușește să domine micile comunități agricole din împrejurimi. Forța de muncă achiziționată din comunitățile supuse era extrem de prețioasă pentru realizarea construcțiilor funerare, din ce în ce mai monumentale. Celebrele tumulus aveau un volum de 5.000-6.000 metri cubi de pământ, ceea ce impunea o mobilizare importantă a membrilor acestor comunități. Cele două morminte din Sion ca și multe altele, precum cele din Diarville sau Marainville-sur-Madon, în care au fost descoperite cazane din bronz bătut, obiecte prețioase din fildeș sculptat sau pahare din ambră, au pus în evidență un lucru pe care arheologii nu-l știau, și anume că această regiune, situată în inima Lorrenei, avea contacte cu îndepărtatele societăți grecești și etrusce. Aceste legături comerciale au dus la îmbogățirea șefilor de triburi din prima parte a epocii de fier. Printre produsele de lux achiziționate, cel mai important era, se pare... vinul. Consumul acestei băuturi le conferea celților un deosebit prestigiu, atât prinților cât și prințeselor, prestigiu ale cărui amprente s-au regăsit în mormintele lor. Aceștia plecau în lumea de dincolo ducând cu ei – începând cu sfârșitul secolului VI – toate obiectele destinate banchetelor. Într-unul din morminte s-a găsit un vas cu două toarte pentru vin, cu o înălțime de 1,65 m! Pahare și astfel de vase au mai fost decoperite doar în sanctuarele grecești din Olimpia sau Delphi. Importul de produse de dincolo de Alpi pare să coincidă cu o perioadă de destabilizare a funcționării tradiționale a societăților celtice continentale. Apariția femeilor în mormintele monumentale ar putea fi un indiciu. Femei cărora le sunt asociate toate semnele puterii, rezervate până în secolul VII doar bărbaților. Cu timpul, spre anii 465 î.Ch., în locul acestor morminte monumentale apar cele comunitare, semn că societățile celtice traversează o altă criză a sistemului care favorizează un nou tip de organizare socială.

**DORIN MĂRAN**

Statuie din bronz reprezentând o prințesă celtă

Elemente din fier ale unui car funerar

Imagine reconstituită pe calculator reprezentând o prințesă celtă așezată pe carul funerar

## Pagini secrete ale omenirii

# STRANIUL AN 12000 Î.CH.

O aprinsă controversă a împărțit specialiștii în două tabere: cei care susțineau că Poarta Soarelui și unele din marile temple (de fapt, majoritatea giganticelor construcții) erau de fapt uriașe observatoare astronomice și cei care considerau că totul nu era decât un amestec de forme și structuri supebe, complicate, surprinzătoare dar... doar atât. Cei din urmă au părut la un moment dat a avea câștig de cauză: oricâte încercări s-au făcut, oricât au fost alese figurile și măsurate inscripțiile de pe Poartă, nici o legătură nu s-a putut face cu datele fundamentale și numerele care marchează anul nostru solar.

Doi oameni nu au renunțat însă la ipoteza lor: profesorul Schindler-Bellamy și astronomul american Allen. Am putea spune că punctul de plecare care i-a dus la descifrarea adevărului privind: **anul *„nostru"* solar.** După o muncă istovitoare a unei întregi echipe, cei doi au reușit să dezlege enigma și să publice în anul 1956 o impresionantă lucrare de peste 400 de pagini. Poarta Soarelui de la Tiahuanaco ERA într-adevăr un calendar solar, dar al unui ciclu de... 290 de zile! Anul tiahuanacan era divizat în 12 *„douăsprezecimi"* de 94 zile fiecare, plus două zile suplimentare. Totul avea sens acum, doar că mai rămânea o întrebare: de ce? Răspunsul a venit și el. Pentru că în vremea aceea Pământul avea... altă Lună! Luna noastră nu devenise încă satelitul natural al Terrei, era o simplă planetă. Satelitul „de atunci" se afla la o distanță de zece ori mai mică (5,9 raze terestre, față de cele 60 la care se află Luna astăzi). Ea se rotea deci mult mai repede în jurul Terrei, răsărea la Vest și numărul de eclipse solare era foarte mare. Toate aceste „informații" au putut fi „citite" acum pe Poartă. Misterul fusese dezlegat. Chiar cu un... bonus! Căci, privind acum la toată această discuție și căutare nu putem să nu observăm încă un lucru. Apariția în discuție a unui an: 12000 î. Ch. Este anul în care Luna „noastră" a fost capturată de Terra și ne-a devenit satelit natural. După ce „vechea" Lună a fost capturată de noi și s-a prăbușit pe Terra, provocând tulburări de o amploare deosebită. Iar noua Lună se apropia vertiginos, provocând ridicări înfricoșătoare ale uscatului și apelor, fragmente din ea rupându-se și căzând pe Terra. Urmele lor se mai întâlnesc și astăzi...

Așa a pierit și marea civilizație de la Tiahuanaco. În perioada sa de glorie absolută, oglindită în construcțiile care au rezistat probei timpului până astăzi, au trăit oameni cu o profundă cunoaștere a Naturii și o inteligență sclipitoare. Trecutul pe care astăzi îl citim în operele lor nu este însă unul istoric, ci unul preistoric. Dispariția lor a oprit și cursul calendarelor – nu a mai avut cine să înscrie în piatră evenimentele cataclismice care au distrus o mare civilizație. Tot ce ne-a rămas este prezența acestui straniu an 12000 pe care îl regăsim în datările arheologice, astronomice și geologice mai peste tot pe Terra actuală și care altminteri nu are nici un sens. Iar satelitul nostru natural, departe de a fi simpla „planetă a îndrăgostiților", capătă o semnificație pe care poate o vom descifra până la capăt într-o zi. Este una din marile pagini secrete pe care ni le-a scris trecutul nostru și care ne așteaptă, probabil cu un mic zâmbet, să o citim...

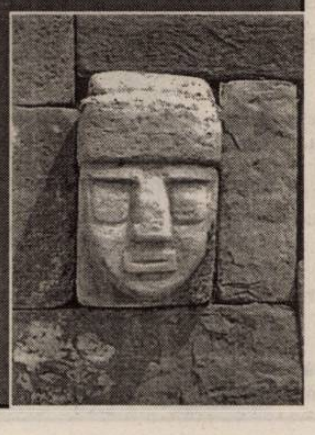

**MIHAELA DOROBANȚU**

## Obiceiuri străvechi

# Sâmbra oilor

Primăvara, când abia trecem de porțile Arminden iului, începe Anul pastoral, marcat de mai multe sărbători cu practici și ritualuri precise (Sângeorzul Vacilor, Alesul, Sâmbra Oilor, Marcul Boilor, Ispasul).

*Sâmbra oilor* sau *Ruptul sterpelor,* cum se mai numește în unele locuri, se știe că dăinuie din vremuri îndepărtate și s-a transmis până în zilele noastre, păstrându-i-se caracterul sărbătoresc. Este și o petrecere populară care, înainte de toate, avea rolul bine stabilit, atât economic, cât și juridic.

Înainte de urcarea oilor la munte, în satele cu tradiție pastorală, se asociau stânele. Fiecare gospodar își aducea oile și prin împreunarea grupurilor de oi se constituia o stână. Tot atunci se despărțeau mieii de oile-mamă și sterpele de oile cu lapte. De aici și denumirea de *Ruptul sterpelor.* Exista obiceiul ca fiecare gospodar să-și mulgă oile și, după cantitatea de lapte obținută i se stabilea cota de produse ce urma s-o primească de la stână pe tot timpul verii.

De obicei, în această perioadă se aleg și ciobanii care vor fi angajați să păzească turmele. Prin unele locuri, acest ritual dura trei zile, timp în care la hotarul satului se aranja stâna. Staulul și coliba erau frumos împodobite cu flori și verdeață iar gospodarii aduceau mâncare și băutură unde petreceau împreună cu prietenii și familiile până târziu în noapte. Aici se prepara o mâncare specifică ciobanilor: balmoșul. Nelipsiți la acest obicei erau lăutarii, renumiți interpreți în cântatul cu fluierul și cimpoiul, însoțiți de cântece și jocuri pastorești.

Dincolo de caracterul economic și juridic pe care îl avea acest obicei, el aduna împreună oamenii satului, iubitori de animale, moment ce marca, de fapt, urcarea oilor la munte.

Acest obicei străvechi este cunoscut și astăzi sub numele de *Sâmbra oilor din Oaș,* devenind o mare sărbătoare populară, un adevărat regal folcloric.

**IOANA PROCA FLORIA**

## Amprente ale spiritualității

# Sfântul Pantilimon Turnu

La 7 kilometri vest de Ploiești, Mănăstirea Sfântul Pantilimon Turnu este situată la jumătatea distanței între satul Strejnic și Târgușorul Vechi. Chiar la intrarea în sat o troiță de lemn, cu o placă având o inscripție comemorativă, ne anunță că aici a murit marele om de cultură Nicolae Iorga. Biserica, având hramurile, „Sfinții Arhanghelî Mihail și Gavril" și „Sfântul Pantilimon" a fost ridicată inițial de Vlad Țepeș pe locul unde murise rivalul său Vladislav Vodă. La 24 iunie 1461, mănăstirea este înzestrată cu un vad de moară iar la 4 iunie 1497 Radu cel Mare, domnul Țării Românești, întărește daniile. Biserica devine mănăstire dar există destul de puține documente privitoare la acest sfânt locaș. Cert este însă că așezământul este construit din nou de Antonie Vodă din Popești (1669-1672). Construcția este realizată chiar la începutul domniei acestuia care avea o sănătate șubredă și voia să-și vadă lucrarea încheiată în timpul vieții. În 1671 vin noi danii din partea domniei, danii întărite de domnitorul Grigore Ghica Voievod, la cererea egumenului Daniel. Dosoftei, patriarhul Ierusalimului, întărește și el aceste danii cu blestem de afurisenie pentru cei care le vor tulbura în vreun fel. Marele ctitor care a fost Constantin Brâncoveanu dăruiește mănăstirii un sfert din moșia Târgușor și plătește pictarea locașului, fapt pentru care domnitorul și soția sa apar în tabloul votiv al bisericii. Aceste danii sunt și ele întărite de Ștefan Cantacuzino în 1714 și, mai târziu, de Alexandru Mavrocordat.

Domnitorul Grigore Ghica închină mănăstirea spitalului Pantilimon din București la 1 februarie 1752. Acest lucru duce însă la sărăcirea bisericii și, la stăruința egumenului Daniel, noul domnitor, Scarlat Ghica, fiul celui de mai sus, dăruiește așezământului restul moșiei rămase de la Constantin Brâncoveanu, scutind-o de toate dările.

În 1862 la mănăstirea Turnu învățau carte șase copii, întreținuți de foarte puținii călugări de aici. După 1864 mănăstirea este desființată și biserica devine biserică de mir care însă ajunge în stare de ruină, deoarece credincioșii își înălțaseră un alt locaș de închinăciune. Cu toate acestea, la Sfântul Pantilimon se țineau aici slujbe, iar la cea din 1997 s-a luat inițiativa reînființării mănăstirii. În luna august au venit aici călugări de la mănăstirea Sitaru, județul Ilfov. Ei și-au improvizat locuințele temporare într-o clădire aflată la 700 metri de mănăstire, stareț fiind numit P C ieromonah Valentin Mățu.

Au început atunci demersuri pentru reconstruirea bisericii, asigurându-se și o parte din fonduri. Așa cum arată ea astăzi, de o simplitate elegantă, lipsită de pridvor, dar cu o intrare frumos ornamentată, având pereții exteriori împodobiți cu ferestre și firide, biserica este o dovadă a credinței celor de aici, concretizată în dragostea pentru frumos.

**IRINA STOICA**

# De vină era... trezorierul

Incredibil, dar adevărat – aşa ar putea fi calificată depoziţia fostului trezorier al unei biserici din New Hampshire care s-a recunoscut vinovat în faţa tribunalului. De fapt, el fusese cel care timp de şase ani (a fost trezorier între anii 1995-2002!) şi-a tot însuşit puţin câte puţin din câştigurile bisericii, până ...n-a mai rămas nimic. Sau aproape: căci după ce a trecut din conturile bisericii în propriile buzunare suma de 1,6 milioane de dolari, a mai lăsat în casă ...mai puţin de 100 de dolari!

Ross Perry, în vârstă de 43 de ani, s-a recunoscut vinovat în faţa unei multitudini de acuzaţii. De la fraudă poştală şi în ceea ce priveşte transferurile telegrafice, la evaziune fiscală şi neînregistrarea returnărilor de impozite.

Cum proceda? Simplu. Îşi scria singur cecuri de diverse valori pe care şi le plătea tot el din conturile băncii. Iar pentru ca acestea să fie întotdeauna „pline", recurgea la vânzarea unor bunuri mobile şi imobile ale bisericii. În ceea ce priveşte comitetul parohial nu-şi făcea nici o grijă, pentru că avea totdeauna pregătite rapoarte false şi extrase de cont din care se vedea că ...totul e bun şi frumos. Iar pentru ca „jocul" să fie şi mai atrăgător, exagera şi valoarea investiţiilor făcute în numele şi în folosul bisericii... Doar că ...totul are un sfârşit: pentru Perry, aşa cum aveau să descopere procurorii, acest sfârşit s-a înregistrat în momentul când în contul bisericii nu se mai găseau nici măcar 100 de dolari. Nu de altceva, dar nu mai avea de unde să-şi plătească propriile cecuri!

„Personal, nu am întâlnit niciodată un furt de o asemenea amploare de la o instituţie bisericească" avea să declare la proces Procurorul General Adjunct al SUA, William Morse, care a instrumentat cazul. În ceea ce-l priveşte pe fostul trezorier ...în prezent îl aşteaptă o sentinţă de condamnare la închisoare pe o perioadă de 41 de ani şi amenzi care, însumate, vor depăşi două milioane de dolari! Care probabil se gândeşte că nici măcar nu a furat destul pentru a-şi acoperi cheltuielile cu procesul... *(M.D.)*

*Gloria şi căderea unui celebru pilot român*

# DESTINUL PĂSĂRII PHOENIX

Niciodată nu e prea târziu să ne amintim şi să reamintim lumii că şi în România s-au născut oameni ale căror nume au trezit respectul deosebit al cercetătorilor, al scriitorilor şi artiştilor, al medicilor şi aşa mai departe. Aviatica reprezintă pentru noi un domeniu al pionieratului, în care suntem greu de egalat, căci de la realizările unor Vlaicu, Vuia, Coandă, Bibescu, mai târziu Boştan şi mulţi alţii, au pornit spectaculoasele zboruri spre stele. Printre ei, *Gheorghe Bănciulescu* reprezintă un caz cu totul aparte, căci de beţia supremă a zborului şi-a legat întregul destin, dar într-un mod ce împleteşte firescul cu bizarul.

## Drumul interzis

Fiu de ofiţer, Gheorghe Bănciulescu avea în sânge disciplina militară, iar caracterul dârz l-a ajutat să se întoarcă acasă, după primul război mondial, nu doar fără vreo zgârietură, ci şi decorat cu „Crucea comemorativă a războiului 1916-1918, cu baretele Mărăşeşti şi Dobrogea", el fiind infanterist. O fascinaţie irezistibilă l-a împins însă către aviaţie, intenţie mărturisită familiei. Reacţia a fost neaşteptat de dură: împotrivirea necondiţionată a tatălui venea ca o neştiută premoniţie, acesta avertizându-l pe tânărul sublocotenent că nu va accepta „o asemenea nebunie", cât timp va trăi. Gheorghe s-a păstrat totuşi ferm pe poziţie şi la examenele susţinute pentru şcoala de Pilotaj Tecuci trecea cu brio. Dar, paradoxal, nu figura pe lista promovaţilor! De fapt, fusese încă o încercare disperată a tatălui de a-l ţine departe de aparatele zburătoare. Fiind un ofiţer influent, determinase comisia medicală să-l recomande pe încăpăţânatul său fiu pentru infanterie. S-a împotrivit astfel, temporar, dorinţei lui Gheorghe; nu însă şi destinului...

*Căpitan aviator Gheorghe Bănciulescu participant la numeroase raiduri aeriene.*

## Cuceritorul Europei

Sublocotenentul Bănciulescu s-a supus hotărârii oficiale, dar în timpul liber a început să ia lecţii de zbor şi, doi ani mai târziu, obţinea brevetul de pilot şi devenea aviator. Din acel moment, ai săi au acceptat resemnaţi situaţia. El însă ajunsese – la propriu şi la figurat – în al nouălea cer. Treptat, a devenit un as nu doar în pilotaj, ci şi în cunoaşterea motoarelor de avioane şi a fenomenelor legate de zbor. De aceea, foarte repede a ajuns să stabilească prima sa performanţă, realizând împreună cu experimentatul căpitan E. Gheorghiu cea dintâi legătură aeriană cu Polonia (pe un avion care făcuse toată campania de război), în urma căreia a obţinut şi brevetul de pilot polonez. Apoi, la nici patru ani după ce devenise pilot, a primit misiunea să recepţioneze cele 120 de aparate Potez-15 achiziţionate de statul român, din Franţa. Fiecare avion în parte i-a trecut prin mână şi le-a testat în diverse regimuri de zbor, iar după numai trei luni se întorcea acasă cu o scrisoare de apreciere a muncii sale şi cu brevetul de pilot militar francez. Într-un fel, era începutul *marelui zbor.*

## Provocarea

Pe vremea aceea, raidurile aeriene între oraşe europene însemnau evenimente cu totul deosebite şi, când celebrul Romeo Popescu l-a preferat pe tânărul căpitan Bănciulescu în echipajul pentru cursa Bucureşti-Paris, a fost ca o provocare către toţi pasionaţii domeniului. Dincolo de orice aşteptări, cei doi au reuşit nu numai să ajungă primii pe aerodromul francez, ci şi să bată vechiul record cu peste 40 de minute. A fost un adevărat triumf, remarcat ca atare în cotidienele din Franţa şi din România şi, cum orice asemenea record are şi darul de a incita la performanţe superioare, a apărut imediat replica. Reprezentantul uzinelor Potez sugera explicit realizarea unui timp mai bun cu un avion dotat cu tren escamotabil. Provocarea l-a prins pe tânărul căpitan în mrejele ei şi, împreună cu mecanicul Ioan Stoica, pornea spre marea cucerire. Din păcate, avea să fie ultimul lor zbor împreună.

## Tragedia de la Izvorul Corbului

Zona din preajma oraşului Raymarov, din Munţii Boemiei, atrăgea ca un magnet zeci de turişti. În duminica aceea, la poiana de la Izvorul Corbului se afla însă o singură pereche – un tipograf cu soţia sa. Când au auzit bufnitura ca un strigăt de moarte, au alergat într-un suflet, lovindu-se de o imagine terifiantă: sub o îngrămădire de fiare ce alcătuiseră un avion, mecanicul, cu pieptul sfârtecat, abia mai răsufla, în timp ce picioarele pilotului fuseseră zdrobite sub greutatea unui motor. Se aflau în vârf de munte şi operaţiunile de salvare au durat mai multe ore. În cele din urmă, mecanicul a murit, iar căpitanului Bănciulescu, internat în spital, i-au fost amputate ambele picioare. Avea numai 28 de ani şi o carieră ce se anunţa fulminantă părea că se stinsese nedrept, în neant.

## Visele reînvie

Mutilat, plin de disperare, tristeţe, durere, încrâncenare, Gheorghe a trebuit să lupte mult, nu numai pentru a supravieţui, ci şi – ulterior – pentru a nu-şi pierde speranţele. Fusese infanterist şi iată că rămăsese fără picioare. Înfruntase cu înverşunare opoziţia tatălui la dorinţa sa de a deveni aviator şi iată că tocmai zborul îl distrusese, pe viaţă. Primele proteze le-a privit cu ură, dar a înţeles că ele aveau să-l însoţească până la moarte. Şi, din momentul când şi-a luat din nou destinul pe cont propriu, caracterul său extraordinar l-a ajutat să reînvie din propria cenuşă. Cel care l-a încurajat de data aceasta cel mai mult a fost bătrânul său tată. Alături de el a învăţat să meargă pentru a doua oară şi şi-a ridicat din nou privirile către înălţimi. Pas cu pas, şi-a reeducat voinţa şi trupul, ajungând să viseze la ceea ce nimeni nu mai credea că se poate întâmpla: să zboare din nou.

*Raiduri aeriene româneşti în Africa*
_._ Zborul lui Ivanovici în 1936
.....Zborul lui George Bănciulescu în 1935

## Mai tare ca destinul

Aflat în Franţa, a asistat la istorica sosire din raidul peste Atlantic al lui Lindberg, cu care se cunoscuse înainte de accidentul său. Tot atunci, guvernul francez i-a înmânat Ordinul naţional „Legiunea de onoare în grad de cavaler", dar adevărata sa carieră abia începea. Căci minunea s-a întâmplat. La un miting aviatic organizat de Aeroclubul Român, căpitanul Gheorghe Bănciulescu executa un zbor demonstrativ la simplă comandă, cu acrobaţii care au fascinat şi au tăiat răsuflarea întregii asistenţe. Era *primul om din lume care pilota un avion, având proteze la ambele picioare!* Meritele i-au fost recunoscute şi răsplătite de însuşi Regele României şi, în ciuda încercărilor ulterioare de a i se contesta realizările de excepţie, istoria naţională şi internaţională a zborului i-au aşezat numele la loc de cinste. A fost, într-adevăr, începutul unei cariere ce a făcut să vibreze de emoţie întreaga Europă. Un destin fantastic, dar la urma-urmei omenesc, ilustrat poate cel mai bine de răspunsul Comandorului Baston – cum era supranumit – dat ziariştilor care l-au întrebat cum a fost faimosul raid Damasc – Bucureşti: „Normal. Totul normal!..." *(A.N.P.)*

# SALVAT DE DELFINI

Bob era fiul unui pescar din Noua Zeelandă. Împlinise 11 ani, îi plăcea mult meseria tatălui şi voia să ajungă şi el pescar. De aceea îşi însoţise tatăl uneori în barca pe care toată familia o îngrijea atent. Într-una din seri, tatăl îi anunţă pe cei din jur că pleacă împreună cu fratele său pentru câteva zile în larg. Bob începu să se roage să fie luat şi el, dar tatăl refuză categoric, pentru că se temea să nu se strice vremea. Băiatul acceptă explicaţiile şi se duse la culcare. Când toţi îl credeau adormit se furişă afară şi se ascunse sub una dintre păturile din barcă. Cei doi pescari plecară în zori, fără să ştie nimic de preţioasa încărcătură pe care o duceau cu ei. Copilul se trezi când soarele era de mult pe cer şi văzu că atât tatăl cât şi unchiul erau grozav de ocupaţi şi nici nu-l observă. Se ridică în picioare şi se îndreaptă spre ei, vrând să le facă o surpriză şi atunci barca se înclină periculos şi copilul fu aruncat peste bord în apa oceanului. Bob ştia să înoate bine, ieşi repede la suprafaţă şi încercă să ajungă din urmă barca tatălui care se îndepărtase simţitor. Începu să strige, dar vântul bătea din direcţie opusă, aşa că nu putea fi auzit. Deocamdată băiatul văzu venind spre el un rechin şi înţelese că e pierdut. În clipa următoare însă un delfin bară calea fiorosului animal. Alţi trei delfini înconjurară copilul păzindu-l vreme de două ore, când fu recuperat de o altă barcă.

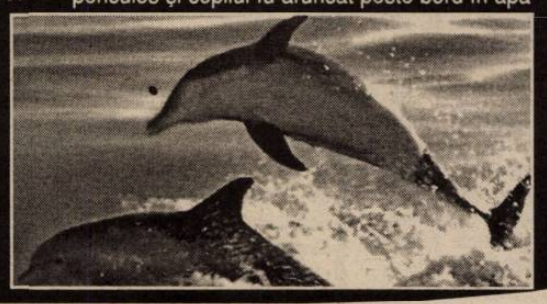

Predat părinţilor Bob se alese cu o urecheală straşnică, dar în sinea lui era mulţumit că îşi câştigase prietenii din lumea mirifică a apelor. *(I.S.)*

# Mamă la 65 de ani.

O indiancă în vârstă de 65 de ani a adus pe lume recent, în urma fecundării artificiale, un băieţel de trei kg, ceea ce face ca această femeie să fie cea mai vârstnică gravidă din lume care a născut un copil. E vorba de Satyabhama Mahapatra, soţia unui profesor, care a născut prin cezariană într-o maternitate din Orissa, estul Indiei. Băieţelul este primul copil al cuplului. Totul a fost posibil ca urmare a prelevării unui ovul de la nepoata viitoarei mame, fecundat ulterior în laborator şi implantat în uterul femeii de 65 de ani. Iniţial, medicii au descurajat cuplul care îşi dorea cu ardoare un copil, dar până la urmă au cedat în faţa insistenţelor lor care spuneau că este ultima şi singura lor şansă. Potrivit Cărţii recordurilor, recordul precedent a aparţinut unei femei de 63 de ani, care a născut pe 18 iulie 1994. *(A.P.)*

# Holteiul lecuit de cotoroanţă

La cei 70 de ani ai săi, italianul Rodolfo Chiesa a tresărit strengăreşte când pentru anunţul său matrimonial au răspuns 12 femei care credeau că răspund exigenţelor lui de holtei tomnatic. Numai că bucuria lui Rudi a durat doar o vară, întrucât aleasa inimii sale s-a dovedit a fi nu numai o cotoroanţă purtând masca duioşiei, ci chiar o infractoare periculoasă.

Când a intrat în curtea casei lui Rudi din comuna Ripalto, Serafina părea o bătută de soartă dornică să coloreze ultimii ani de viaţă ai cavalerului singuratic. Bărbatul a acceptat-o, după „interviurile" făcute cu celelalte pretendente, pentru că în ochii ei strălucea încă o tainică şi ghiduşă scânteie de tinereţe. Dar Serafina, după câteva săptămâni de acomodare, a trecut la atac. Aflând că proaspătul ei soţ a făcut o poliţă de aigurare pe numele ei, existând şi o asigurare dolofană şi pentru gospodărie, dama de 55 de ani a urzit, împreună cu amantul ei rămas în umbră, Alfonso, un plan diabolic. Rudi trebuia adormit, apoi trebuiau să dea foc casei. Diabolicii ar fi urmat să intre în posesia a două poliţe grase şi să-şi refacă viaţa la alţi parametri de confort. Aveau în faţă o victimă sigură?

Norocul lui Rudi a fost că avea un amic încă activ în poliţie. În pofida drăgălăşeniei Serafienei, el l-a rugat să ia urma femeii şi să vadă ce-i cu trecutul său. Căutând în arhivă, prietenul i-a spus că dama avea cazier şi că îşi schimba suspect de frecvent adresele. Rudi s-a scărpinat în cap gânditor, însă deja făcuse actele de mariaj. Propunându-şi să fie şi tandru şi vigilent, bărbatul septuagenar a simţit că vine ziua sorocită, că ceva primejdios pluteşte în aer. Într-o seară, stătea pe verandă la un pahar de chianti cu Serafina. Pe când ea nu era atentă, a schimbat paharele şi astfel femeia

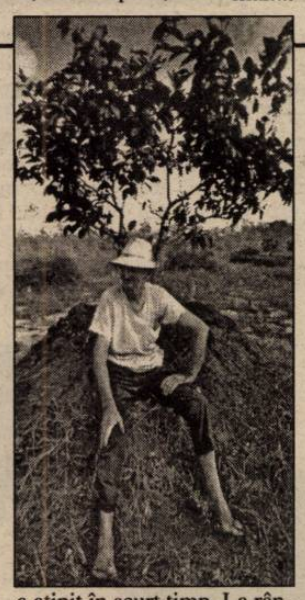

a aţipit în scurt timp. La rândul său, şi Rudi s-a prefăcut a fi drogat. Din senin, apare şi complicele damei care, judecând repede situaţia, o duce pe Serafina afară din curte, apoi îl apucă pe Rudi şi vrea să-l târască în casă, căreia voia să-i dea foc cu el înăuntru. Dar soţul înşelat îi aplică o lovitură neelegantă într-un loc moale şi dă telefon poliţiei...

Aşa a devenit Rodolfo Chiesa un holtei convins. După ce s-a auzit despre păţania sa, unele din pretendentele refuzate au început din nou să-i dea târcoale. Însă septuagenarul, când le priveşte, i se pare că are de-a face cu un bestiariu care abia aşteaptă să-i facă de petrecanie. Să ne mai mire că pe lume există misogini? Avea sau nu dreptate poetul care a spus: „Nu credeam că-i tot aceia / De te sprijini de o umbră / Sau de crezi ce-a zis femeia". *(P.I.)*

## VINERI - 23 mai

**România 1**

7.30 Bună dimineața, România! 10.50 Teleenciclopedia (r) 12.20 Serial (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Conferința de presă 15.25 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Convieţuiri 17.00 Interes general 18.45 Drumul spre Riga - Eurovision 2003 19.00 Jurnal 20.00 Bine ai venit la nunta ta! 22.00 Serial: „Neliniște la New York" 23.30 Taverna 3.00 Serial: „Salvatorii din High Sierra".

**PRO TV**

7.00 Teo (r) 8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineață 11.40 Călătorie de afaceri 12.15 Serial: „Rebelii şi tocilarii" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Film: „Crimă în familie" (partea a II-a) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.05 Film: „Taxi" (SUA, 1998) 22.00 Vacanța Mare 22.45 Popstars 0.20 Film: „Don King - O poveste americană" (SUA, 1997) 2.45 13-14 cu Andrei Gheorghe.

**Antena 1**

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Râsmerița (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Invincibilii" (SUA, 2001). Cu: Billy Zane 22.00 Film: „Specii" (SUA, 1995) 0.00 Film: „Jucătorii" (SUA, 1997). Cu: Samuel L. Jackson, Gwyneth Paltrow.

**Prima TV**

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 22.00 Serial: „Un taxi numit dreptate" 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

**Acasă**

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducție" 2.15 Serial: „Amor de cățel".

**2**

8.00 Desene animate 9.20 Tonomatul DP2 12.15 Colecții de artă 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Serial: „Andromeda" 17.05 Baschet 19.00 Serial: „Miracole" 20.10 Serial: „Central Park West" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 D'ale lui Mitică 23.00 Piersic show.

**Tele 7 ABC**

8.05 Videoclipuri 9.15 Vertical (r) 10.30 Atelierul lui Newton 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Info pescar 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Joni" 22.00 Dosarele Terrei.

## SÂMBĂTĂ - 24 mai

7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 10.00 Auto Club 10.45 Casa mea 11.15 Debut 50 plus 13.15 Istorie polemică 14.15 Eurovision 2003: drumul spre Riga - Marea finală 17.00 Teleenciclopedia 18.00 Fotbal: Meci din etapa a 29-a a Diviziei A 20.00 Jurnal 21.00 Serial: „Neliniște la New Tork" 21.55 Eurovision 2003 - Finala 1.30 Marele Jazz.

8.25 Desene animate 10.45 Promotor 11.45 Provest 12.45 Serial: „Norm – încurcă lume" 14.25 Film: „Cursa țicniților" (SUA, 1976) 16.25 Film: „O scrisoare pierdută" (România, 1954) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Tăntălăul şi gogomanul" (SUA, 1994). Cu: Jim Carrey 22.15 Film: „Războiul stelelor: Amenințarea fantomei" (SUA, 1999). Cu: Ewan McGregor 1.00 Documentar: „Totul despre «Războiul stelelor» cu George Lucas".

7.30 Serial (r) 9.20 Fir întins 11.30 Medicul de gardă 12.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 13.30 Serial: „Pe cont propriu" 15.00 Gillete World Sport Special 17.00 Serial: „MacGyver" 17.50 Serial: „Incredibil, dar adevărat" 19.00 Observator 20.00 Marea provocare 23.30 Serial: „Stargate: SG 1" 0.00 Film: „Un război personal" (SUA, 1996).

7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Regina spadasinilor" 18.00 Focus 20.30 Film: „Corbul: Orașul îngerilor" (SUA, 1996). Cu: Vincent Perez 22.30 Serial: „Mutant X" 23.30 Film: „Ne-am săturat de marțieni" (SUA, 1990).

9.45 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Intrusa" 16.00 Serial: „Arabela se întoarce" 17.00 Autograf pentru mama 17.30 Cu dădaca în bucătărie 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.00 Serial: „Juana".

8.00 Tradiții 9.25 Ora fără catalog 10.25 Program pentru copii 12.30 Răscruci 13.40 Ziua Mondială a Parcurilor 17.30 Serial: „Nightman" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Iubiri celebre ale secolului XX 20.30 Serial: „Farmece" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Transilvania" (SUA, 1985). Cu: Geena Davis 23.45 Remix - „undergROund" 0.45 Film: „Colivia" (Spania, 1983).

8.05 Emisiune pentru copii 10.00 Calea, adevărul, viața 13.30 Folclorul la români 15.30 Istoria civilizației 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „Nebunul" 22.00 Film: „Puterea minciunii" (SUA, 1997).

## DUMINICĂ - 25 mai

7.00 Universul credinței 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop! 11.00 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Ultima ediție 14.15 Siesta... şi fiesta 16.00 Între cer şi deşert 17.00 Bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Povestea lui Alvin Straight" (coprod., 1999). Cu: Sissy Spacek 22.10 Clubul de comedie 23.10 Minutul 91 1.00 Crime în Cetatea Filmului.

7.45 Desene animate 10.30 Icstrim tivi (r) 11.00 Parte de carte 12.00 Profeții despre trecut 13.00 Serial: „Norm – încurcă lume" 13.30 Serial: „Vărul din străinătate" 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „O lume dispărută" 15.30 Serial: „Prietenii tăi" 16.00 ProTv Magazin 17.00 Film: „Cursa pentru perfecțiune" (SUA, 1996) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanța Mare 20.55 Film: „Sechestrați în larg" (SUA, 1992). Cu: Steven Seagal 23.00 Procesul etapei.

10.00 Desene animate 11.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 13.00 Serial: „Ellen" 13.30 Serial: „Calea misterelor" 15.00 Serial: „Sheena" (ultimul ep.) 15.50 Serial: „MacGyver" 16.40 Film: „Reglare de conturi" (coprod., 1996) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Divertis Parc 22.00 Film: „Luptătorul de oțel" (SUA, 1992).

7.00 Tradițiile românilor 8.00 Desene animate 9.30 Star 30 air play 11.00 wwwprimatv 12.00 Evenimentul săptămânii 14.00 Academia mămicilor 15.30 Film: „A fi sau a nu fi" (SUA, 1983) 17.30 Uite cine mă întreabă 18.00 Focus 21.00 Big Brother – Decizia 23.30 Film: „Soția ta necredincioasă" (SUA, 1984).

9.45 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Nord şi Sud" 15.00 Serial: „Profu'" 16.00 Deco 16.30 Superlative la Hollywood 17.00 Dana 18.30 Serial: „Kachorra, micuța impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.00 Serial: „Juana" 1.15 Serial: „Seducție" 2.15 Serial: „Amor de cățel".

8.30 Ferma 9.30 Doc.: „Poveşti cu animale sălbatice" 10.25 Program pentru copii 12.00 Serial: „Mărul lui Newton" 12.55 Moto Cross 14.35 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 17.30 Serial: „Saint Tropez" 19.00 Fotbal: Beşiktaş - Galatasaray 21.00 Serial: „În fața instanței" 22.05 Film: „Amantul" (coprod., 1991) 0.05 Serial: „Dosare clasate".

8.05 Emisiune pentru copii 12.00 M. Britanie azi 15.00 Videoclipuri 17.30 Cocktail japonez 18.30 7 zile în lume 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „În căutarea «Cenuşăresei»" 22.15 Film: „Păpuşa" (SUA, 1997).

## LUNI - 26 mai

7.30 Bună dimineața, România! 10.00 Film (r) 12.30 Descurcă-te singur! (r) 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toți! 17.55 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua politică 23.30 Profesioniștii 3.00 Serial: „Salvatorii din High Sierra".

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineață 12.00 Serial: „Rebelii şi tocilarii" 13.30 Serial (r) 14.00 Film: „Cursa pentru perfecțiune" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Sechestrați în tren" (SUA, 1995) 22.45 Serial: „Tot înainte!" 23.30 Decernarea Premiilor Palme D'Or (Cannes, 2003) 1.30 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.00 Film: „Schimbare de decor" (SUA, 1990).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Divertis Parc (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Vedete cu fițe" 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Unda de şoc" (SUA, 1997) 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 22.00 Film: „Sportul viitorului" (SUA, 1998) 23.00 Focus Plus.

5.30-13.15 Reluări 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducție" 2.15 Serial: „Amor de cățel".

8.00 Desene animate 8.30 Piersic show (r) 12.15 Ferestre spre cer 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Camera de gardă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.40 Doc.: „În jurul lumii" 19.05 Serial: „Miracole" 20.10 Puls 2003 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Sport plus 23.30 Film: „Elita" (SUA, 2001).

8.00 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 14.30 Film (r) 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „De dragul lui Pete".

## MARȚI - 27 mai

7.30 Bună dimineața, România! 10.50 Iartă-mă! (r) 11.50 LiMuzica (r) 12.20 Serial (r) 14.30 Puncte cardinale 15.00 Vector III 16.00 Kronika 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Furtună în plină vară" (SUA, 2000). Cu: Peter Falk 21.55 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.00 Film: „Harvey" (SUA, 1950). Cu: James Stewart.

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 12.00 Serial: „Rebelii şi tocilarii" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Film: „Crimă în familie" (partea a III-a) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Asaltul" (SUA, 1995) 22.45 Film: „Schimbare de roluri" (SUA, 1998) 1.00 Serial: „Lovitură pe Wall Street" 2.00 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.30 Film: „Şi îngerii se îndrăgostesc" (SUA, 1987).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Unda de şoc" (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 22.00 Vrei să fii miliardar? 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducție".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" 13.45 Desene animate 15.00 Toți, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 19.05 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Hotel de lux" (România, 1992) 23.50 Teatru: „Jocul vieții şi al morții în deşertul de cenuşă" de Horia Lovinescu.

8.40 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 12.30 Vitorul azi 13.00 Film (r) 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Vremurile fiarei".

## MIERCURI - 28 mai

7.30 Bună dimineața, România! 10.50 Profesioniștii (r) 11.50 Cu ochi'n 4 (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Fotbal 20.00 Jurnal 21.00 Film: „Omuleții de sub casă" (coprod., 1997) 22.35 Minutul 91 0.00 Film: „Sirenele" (coprod., 1994). Cu: Hught Grant 3.05 Serial: „Sara" (ep.1,2).

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 12.00 Serial: „Rebelii şi tocilarii" (ultimul ep.) 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Film: „Crimă în familie" (ultima parte) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Foc din cer" (SUA, 2001) 21.45 UEFA Champions League 0.05 Rezumat UEFA 1.00 Serial: „Lovitură pe Wall Street" 2.00 13-14 cu Andrei Gheorghe.

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 12.30 Canalul de ştiri (r) 13.15 Din dragoste (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „American Kickboxer" (SUA, 1990) 22.10 Râsmerița 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cronica cârcotaşilor 23.00 Focus Plus.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducție".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Locuință pentru doi" (ultimul ep.) 13.45 Desene animate 15.00 Uşa turnantă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 19.05 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Prin ochii asasinului" (Italia, 2001) 23.35 Eurofotbal 0.35 Serial: „Speranțe şi împliniri".

8.05 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Cântăreții străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Planeta risipitoare".

## JOI - 29 mai

7.30 Bună dimineața, România! 10.50 Poveste fără sfârşit (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Ex Libris 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „La naiba cu dragostea!" (SUA, 1998) 21.55 Seară bună! 0.00 Film: „Din prea multă dragoste" (SUA, 1996) 3.15 Serial: „Sara".

7.00 Teo (r) 8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineață 10.30 Serial (r) 11.40 Învățați engleza cu Victor (r) 12.00 Serial: „Veronica" (ep.1) 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Principii de viață" (ep.1) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.10 Film: „Beethowen 2" (SUA, 1983) 22.45 La Bloc 23.30 Marcă înregistrată 0.15 Icstrim Tivi 1.00 13-14 cu Andrei Gheorghe.

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Lovitură mortală" (SUA, 1954) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viața noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Amintiri" (SUA, 1996) 22.10 Râsmerița 22.35 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Al şaselea simț 22.00 Poliția în acțiune 23.00 Focus Plus.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducție".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" (ep.1) 13.45 Desene animate 15.00 Siesta 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiți" 18.40 Doc.: „Minunățiile Americii" 19.05 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Adio, dar rămân cu tine" (SUA, 1977). Cu: Richard Dreyfuss 1.00 Serial: „Tărâmul dezmoşteniților".

8.05 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 18.00 Film: „Băieții" 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Dreptul de a şti".

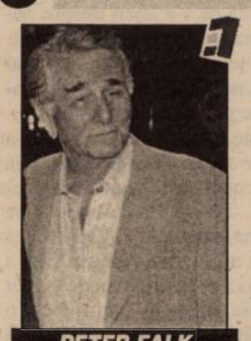

**PETER FALK**
– marți, 20.00 –

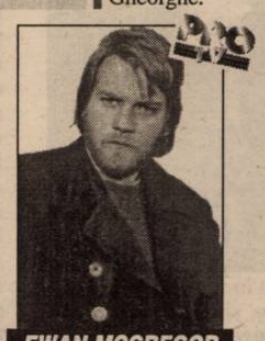

**EWAN MCGREGOR**
– sâmbătă, 22.15 –

**SAMUEL L. JACKSON**
– vineri, 0.00 –

**SISSY SPACEK**
– duminică, 20.00 –

**GEENA DAVIS**
– sâmbătă, 22.00 –

**VINCENT PEREZ**
– sâmbătă, 20.30 –

**STEVEN SEAGAL**
– duminică, 20.55 –

***„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune***

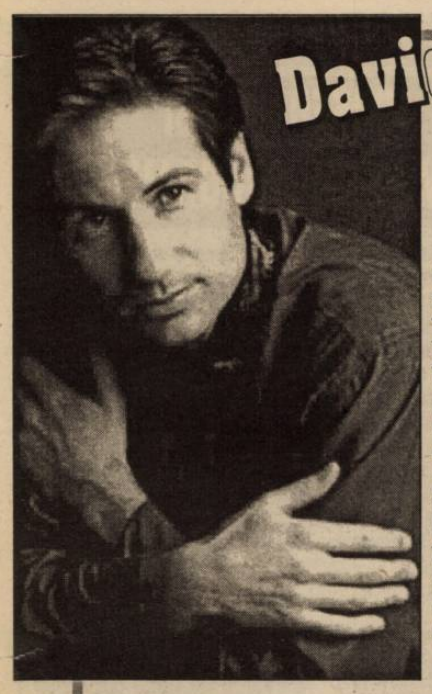

# David Duchovny
## în căutarea fratelui drogat

David Duchovny, fostul protagonist din *Dosarele X* (serial şi lung-metraj), va reveni pe marele ecran, de data aceasta într-o comedie muzicală semnată de Michael Lembeck. Partenera sa va fi Nia Vardalos, eroina din *Căsătorie à la greque*. Sub titlul *Connie And Carla*, scenariul filmului este un fel de combinaţie între povestea din *Unora le place jazzul* şi *Tootsie*. Povestea se învârte în pas de dans între două actriţe de cabaret care intră în lumea drogurilor. David Duchovny îşi caută fratele, un „rege" al prafurilor albe, şi sfârşeşte prin a se îndrăgosti de una dintre cele două dansatoare. Interesant este faptul că una dintre cele două eroine din film, Nia Vardalos, are şi calitatea de a fi scenaristă şi producător executiv.

# Harry Potter 3
## sub asediul poliţiei

*Un incident pe care unii l-ar fi putut interpreta drept scenă din viitorul opus Harry Potter i-a făcut pe poliţiştii din Palmers Green să descindă exact în locul destinat filmărilor, la Hedge Lane. Ce se întâmplase? Responsabilii cu securitatea zonei delimitate pentru turnări au alertat poliţia când au observat un suspect la volanul unei maşini, care cu viteză a pătruns în „platoul de filmare". Panica i-a cuprins şi pe sutele de fani ai lui Harry Potter care încercuiseră zona pentru a vedea cu mult înainte de termen o frântură din viitoarele aventuri ale micului vrăjitor, cele care tocmai se filmau. Pentru un moment au crezut că maşina care apare în trombă face parte din scenariu, apoi şi-au dat seama că e ceva în neordine. Poliţia a depistat că maşina cu pricina era furată, iar şoferul era şi hoţ şi teribilist.*

# BILLY BOB THORNTON
## fost puşcăriaş

Billy Bob Thornton va figura recent pe afişul filmului independent *Chrystal Clear*, film care va marca totodată debutul pe marele ecran al regizorului Ray McKinnon, premiat anul trecut cu un Oscar pentru scurt-metrajul *The Accountant*. *Chrystal Clear*, scris de Ray McKinnon, va merge pas cu pas pe urmele destinului unei tinere femei (Lisa Blount, soţia scenaristului) care trăieşte într-un orăşel din America tradiţiilor de demult şi care îşi reîntâlneşte soţul ieşit din închisoare (Thornton). Relaţia lor nu mai are însă nimic din buna înţelegere de altădată, mai ales după vidul lăsat în urmă de mortea fiului lor. Prăpastia dintre cei doi protagonişti ai cuplului devine din ce în ce mai insuportabilă, ceea ce complică şi mai mult lucrurile...

Billy Bob Thornton este deocamdată pe ecranele americane în *Levity*, precum şi în filmul fraţilor Coen *Intolerable Cruelty*. Între timp are de terminat filmările la *The Alamo*, ceea ce înseamnă că admiratorilor lui li se pregătesc destule surprize.

# Gwyneth Paltrow
## are o familie în Spania

Oraşul Talavera de la Reina (Spania) s-a pregătit de sărbătoare, autorităţile au întins o masă festivă, toate în onoarea unui oaspete de seamă, e vorba de actriţa Gwyneth Paltrow, pe care au vrut să o primească aşa cum se cuvine! De unde această iubire pentru actriţa americană? Pe vremea adolescenţei, ca urmare a unui parteneriat şcolar, Gwyneth a trăit o perioadă într-o familie – Lazaro – din această localitate spaniolă. Aşa că oamenii de frunte ai oraşului o consideră „de-a lor". Aşa se face că, acompaniată de actualul ei prieten – Chris Martin, actriţa a revenit în sânul „familiei ei" din Spania, pentru a se bucura de ceremonia organizată în cinstea ei. „Întotdeauna am ştiut şi am simţit că în Spania mai am o familie, a declarat actriţa cu acest prilej, e unul dintre cele mai frumoase lucruri care mi s-au întâmplat în viaţa mea.

# LIZ HURLEY,
## o mamă cu probleme

Pentru actriţa Liz Hurley, al cărei... talent se bazează în mare măsură şi pe aspectul fizic, intrarea în formă după ce anul trecut l-a născut, cu mare tam-tam, pe Damian, a fost deosebit de dificilă. Cel puţin aşa declara actriţa revistei „GQ". La scurt timp după ce a părăsit maternitatea, actriţa s-a refugiat împreună cu bebeluşul la Elton John iar prietenul ei David Furnish a ajutat-o să se recupereze după naştere. Problemele ei erau mult mai complicate decât ale oricărei femei obişnuite care aduce pe lume un copil. La vremea respectivă se afla în plin război cu Steve Bing, tatăl copilului, iar presa de scandal îi vâna fiecare vorbă sau atitudine. Acum, când şi-a deschis sufletul în faţa gazetarilor de la „GQ", povesteşte că plângea ore în şir în fiecare zi sau că-şi petrecea timpul cântând în stil karaoke, melodii triste. Liz Hurley mărturiseşte, ca o dovadă de recunoştinţă declarată în mod public, că perioada petrecută în casa lui Elton John, alături de muzician, a ajutat-o enorm să se restabilească atât fizic, cât şi psihic. Familia şi prietenii şi nu cel din urmă fostul ei logodnic, actorul Hugh Grant, au ajutat-o la rândul lor. În timp, bucuria de a fi mamă a şters urmele adânci ale depresiei, i-a redat încrederea în sine şi viaţa şi-a urmat cursul ei normal. În prezent, potrivit publicaţiei „The Sun", Liz este în formă totală, şi-a găsit o nouă iubire, pe Arun Nayar, moştenitorul unei averi colosale, indian de origine. Din nefericire pentru ea, actriţa dovedeşte însă acelaşi dar de a intra în afaceri sentimentale complicate, care din nou vor fi tocate pas cu pas de presa de senzaţie: Arun Nayar este căsătorit de opt ani cu top modelul Valentina Pedroni. Ca să fie împreună... pe viaţă cu actuala lui iubită ar trebui mai întâi să divorţeze. O încercare deloc uşoară, având în vedere şi averea sa, care pune paie pe foc în asemenea situaţii.

# Charles Dutton
## cantonat în roluri secundare

Actorul Charles Dutton, mai nou şi regizor al filmului *Against the Ropes*, în care protagonista este Meg Ryan, se pregăteşte să-şi asume un nou rol, cel din *Gothica*, un thriller regizat de Mathieu Kassovitz, producţie în care sunt de asemenea distribuite Halle Berry şi Penélope Cruz. Povestea filmului este cea a unei psihiatre (Halle Berry) care se trezeşte într-o dimineaţă convinsă că ea este unul dintre pacienţii azilului în care lucra. Ba mai mult, e acuzată de o crimă despre care nu-şi aminteşte să o fi comis-o. În timp ce se chinuie să-şi recapete memoria, ea se transformă într-o ţintă a unei persoane dornice de răzbunare. Penelope Cruz o întruchipează pe Chloe, unul dintre pacienţii institutului, în timp ce Charles Dutton este soţul lui Halle Berry. Poate că numele lui Charles Dutton este mai puţin cunoscut iubitorilor filmului, dar el este un actor cu o filmografie destul de bogată, deşi marea majoritate a rolurilor sale sunt secundare. În *Alien 3*, de exemplu, îl întruchipează pe şeful prizonierilor.

Pagină realizată de
**AURORA POPESCU**

# Propriul nostru organism – adevărat „doctor fără arginţi”

*Oricât am fi de sceptici, când vorbim despre terapiile complementare şi ni se prezintă concret cazuri autentice, rezolvate pe această cale, opoziţia cedează în faţa evidenţei. Am prezentat de curând informaţii generale despre Qigong – un mod de existenţă ce înglobează toate aspectele unei vieţi sănătoase, ajuns şi la noi direct din China, unde se practică de peste şapte milenii. Fără o legătură directă cu materialul amintit, am primit o scrisoare incitantă şi interesantă, de la d-na Aurelia Dascălu, din Iaşi, care ne vorbeşte despre efectele extraordinare ale practicării Qigong-ului. Am considerat că relatările cititoarei noastre pot fi mult mai relevante decât aprecierile teoretice, motiv pentru care, cu permisiunea sa, vă prezentăm cele mai importante idei, în contextul terapiilor complementare. Subtitlurile le-am ales noi, pentru crearea unei scheme coerente a întregului reprodus în detalii.*

## Qigong şi caseta cu sănătate

„Când auzeam de meditaţie, o socoteam ceva aberant, o pierdere de timp, născocire a unor minţi dubioase. Cu patru ani în urmă, mi-a trimis băiatul meu de la New York o casetă audio cu Qigong şi a insistat aproape zilnic la telefon să practic totul, după cum era indicat în caseta pe care special o tradusese pentru mine în româneşte. Am ascultat-o de câteva ori, cam pornită că fiul meu umblă cu prostii, gândindu-mă că numai asta-mi mai lipsea, la viaţa pe care o duceam aici. Trebuia să stau în anumite poziţii, iar eu – cu coloana vertebrală bolnavă, cu dureri mari în zona umerilor – n-aş fi putut. Dar într-o zi, la „porunca” insistentă a... telefonului, m-am hotărât.

La început, lucram într-o absenţă totală, totuşi organismul a reacţionat: lăcrimări abundente, căscături exagerate, degajarea organismului, gaze etc. Încet, încet, vertebrele dislocate de la locul lor – potrivit radiografiilor – pe care le protejam de ani de zile, încinsă strâns cu fulare (un fel de modă permanentă născocită de mine, mânată de nevoie), apoi coxartroza, gonartroza (am avut un accident auto în urma căruia mi s-au rupt coaste, scalp total – cusută pe frunte – la care medicii m-au avertizat ca voi avea dureri de cap până la epilepsie), toate acestea au dispărut. Tratamentul împotriva osteoporozei, cele două recuperări anuale la Spitalul Nicolina, băile la Herculane şi pe Litoral le-am abandonat de trei ani.”

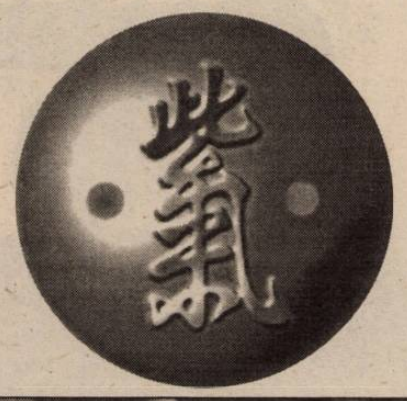

## A doua tinereţe

„Verific cu îndârjire dacă e adevărat. Umblu cu picioarele goale pe gresiile îngheţate de afară, să mă conving că eu, reumatică de câteva decenii, cu o nedorită «zestre» biologică de la părinţi, care ştiau că această boală se vindecă numai cu «lopatin», nu mai am nici oasele bolnave, nici colită, nici măcar laringita care-n anotimpul rece mă făcea respingătoare, căci îmi revenea vocea de la vârste mici. Erau multe, multe probleme, căci mă muşcase bătrâneţea, mă îngrăşam şi din apă, dar acum metabolismul a revenit ca la 30-40 de ani, nu mai apare acea foame bolnăvicioasă, leşinătoare, mănânc orice, fără probleme. Am intrat în parametrii normali: 1,66 m şi 65 kg, la 65 de ani împliniţi!

Au apărut însă alte «necazuri»: nu mă simt bine dacă lâncezesc, cei de vârsta mea mă plictisesc cu discuţiile lor despre cure de slăbire, boli, doctori, leacuri şi medicamente, ceaiuri şi numărul caloriilor... Toate acestea au dispărut din mintea mea. Pot sta în mijlocul gripaţilor, dar de două ierni nu mai ştiu de răceli. Am căpătat o mare încredere în creierul meu, pe care îl trimit ca pe o mini-rază-laser oriunde se iveşte o durere.”

## „Pot învinge orice, singură!”

„M-a muşcat un câine. A doua zi aveam piciorul umflat şi nu mai puteam călca. Am intrat în meditaţie profundă şi când m-am ridicat am pus piciorul bolnav în pământ, am bătut cu el, am dansat, apoi am căzut în genunchi şi am izbucnit în lacrimi. Pot învinge orice, eu, singură! E un lucru pe care nu-l pot descrie în cuvinte. Dacă la început am fost sceptică, acum nu mai pot trăi fără Qigong. Dar să nu vă închipuiţi că îmi petrec timpul în meditaţii. Sunt foarte-foarte ocupată, cu familia, cu firma pe care o conduc, citesc şi scriu mult – căci tot meditaţia mi-a destupat memoria şi spiritul... Deci, sunt plină de griji, dar ele au devenit simple modulaţii ale vieţii, nu mai există stres, totul se desfăşoară în linişte şi cei din jur cred că am o viaţă fericită, fiindcă nu mai sunt încrâncenată, grăbită, nervoasă.

Mulţi încearcă să lucreze alături de mine, dar le lipseşte consecvenţa. Se plictisesc, deşi organismul reacţionează. Nu mai insist, să nu pară ceva forţat însă eu ştiu că pe mine nu mă mai doare nimic, că nu mai am nici o boală. Meditez în diverse împrejurări, zilnic, şi simt că starea de sănătatea îmi dă aripi. De aceea, cred că a avea acest «leac» la îndemână e o binecuvântare şi pun la dispoziţia oricui înregistrarea casetei cu instrucţiuni, fără bani. Pentru că sănătatea nu trebuie vândută, nu e o negustorie, vindecarea vine dintr-o relaţie bazată pe iubire şi pe cinste, iar eu consider că aşa e bine să procedez: să dau şi altora ceea ce am avut norocul să primesc şi să mă ajute atât de mult.”

## Leacuri din vechime

**Strohul din lăutoare** Părul reprezintă pentru majoritatea oamenilor o podoabă foarte preţioasă. În tradiţia românească, mai ales fetele aveau ritualuri insolite pentru creşterea părului frumos, sănătos „ca şi coadele iepelor”. De pildă, se spălau pe cap de Sân-Toader, dar înainte să se facă ziuă, iar în lăutoare (vasul cu apă în care se spălau) puneau *stroh* sau *ogrinji*, adică scuturătură de fân din ieslea cailor ori a vitelor. O altă metodă de a se asigura că părul le va creşte frumos era nici mai mult, nici mai puţin, decât să fure cânepă de pe ogor şi frunze de nuc de la altă casă şi să le pună în apa cu care urma să se spele pe cap.

**Coarnele de bubulic** sunt de fapt aşa-numitele coarne ale insectei mai cunoscute sub numele de *rădaşcă* (răgace, boul lui Dumnezeu). O utilizare (nu tocmai indicată, totuşi) era sub formă de praf, ca leac de dragoste, ca afrodisiac, dar ele se şi purtau ca un fel de amulete. Fetele le înşirau ca pe mărgele şi le puneau la gât, iar băieţii le legau la „cheotorile” cămăşilor, pentru a fi feriţi de deochi. În Bucovina, femeile şi le puneau în păr, atunci când îşi împleteau cozile, ca să nu li se deoache părul. Obiceiul are o vechime considerabilă, el fiind cunoscut şi la romani (aceştia puneau la gâtul copiilor coarnele de rădaşcă, drept amuletă), şi la greci.

**Cântărirea nou-născutului** se făcea şi la ţară, dar firească, nu pentru a i se da o... notă, după greutate şi lungime. Aceasta era o metodă sigură pentru a-l feri de farmece, după cum fiecărui om i se recomanda să se cântărească des, în acelaşi scop (deci nu pentru a vedea dacă e cazul să înceapă vreo cură de slăbire!) şi mai ales în ziua de Sf. Gheorghe.

# BIOSINERGIA

**Între terapiile complementare moderne – în fond, preluări, combinaţii şi readaptări ale altor tehnici terapeutice deja existente – se situează pe un loc important şi cea numită *biosinergie*. Este vorba despre un ansamblu de tehnici de relaxare bazate pe patru elemente: *relaxarea propriu-zisă, metoda Vittoz, respiraţia şi yoga.***

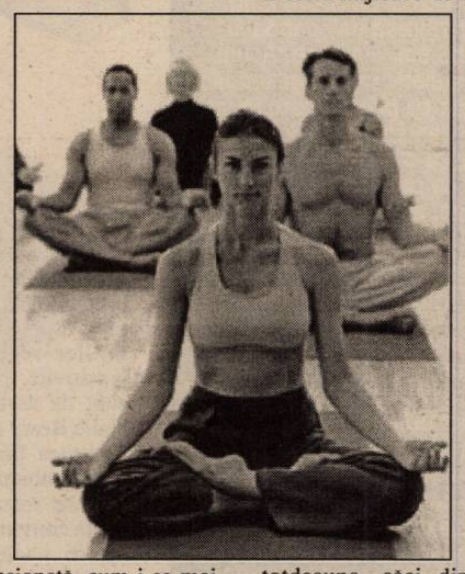

Destinderea profundă obţinută prin *relaxare* permite oricui să-şi recupereze energiile, să-şi revitalizeze sistemul nervos şi întregul organism. Metoda *Vittoz* are drept scop restabilirea controlului cerebral, dezvoltând receptivitatea, senzaţiile, voinţa, concentrarea (sau atenţia netensionată, cum i se mai spune), redându-i fiecărui individ capacitatea de a-şi stăpâni creierul în mod conştient. *Respiraţia* revitalizează corpul, calmează emoţiile şi aduce cu sine o mare limpezime a minţii. Trecerea de la o respiraţie reflexă la respiraţia conştientă, asociată cu anumite poziţii *yoga* specifice, adaptate individului, favorizează controlul emoţional şi pe cel organic.

Spre deosebire de sofrologie, în cazul biosinergiei subiectul rămâne conştient şi în stare de relaxare. El este, în acelaşi timp, coordonatorul şi executantul acţiunii şi al propriului său progres. Deprinderea lucrului îi oferă mijloace de relaxare biosinergică, pe care va putea apoi să le pună în practică fără nici un fel de constrângeri exterioare, deci fără a depinde de un profesor-instructor sau terapeut. Mijloacele de lucru cel mai bine adaptate individului se aleg în funcţie de personalitatea acestuia, de morfopsihologia lui, de grupa sangvină, de temperament şi de caracter.

După cum se poate observa din această succintă prezentare, biosinergia încearcă să obţină maximum de eficacitate din armonizarea unor practici tradiţionale cu cerinţele elementare ale modului de viaţă actual. Iar rezultatele pozitive pot fi motivate şi prin faptul că toate tehnicile amintite îşi au rădăcinile în practici fizice şi mentale existente din-totdeauna, căci dintotdeauna omul raţional a ştiut să caute în armonia naturală, în echilibrul universal, armonia şi deci sănătatea propriei fiinţe. Vom reveni asupra subiectului, cu informaţii mai detaliate.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

## Consultaţii parapsihologice

# POSEDAREA ŞI SCHIMBAREA „PROGRAMULUI”

**Întotdeauna când vorbim despre *sănătate*, implicit facem raportarea la starea opusă ei, *boala*, dar rareori ne gândim că (şi) aici problema fundamentală o constituie eterna confruntare dintre Bine şi Rău. Ea intră în însăşi structura personalităţii omului, lucru manifestat puternic atunci când latura instinctuală are tendinţa de a se remarca în forţă. Avem de-a face cu un fenomen prezent în viaţa cotidiană, foarte sensibil şi totuşi, nu de puţine ori, înţeles greşit sau trunchiat. Vom încerca să ridicăm o parte din vălul ce acoperă cotloanele cu lumini şi umbre ale minţii omeneşti, cu ajutorul colaboratoarei revistei „Magazin”, Emilia Vlădescu – psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium.**

**Manifestările instinctuale** apar mai frecvent la copii, deoarece nu au un sistem de valori pe baza căruia să distingă clar binele de rău. Uşor de modelat, ei pot primi şi asimila informaţii distorsionate în mod voit. Un exemplu (real, din păcate): un copil de vârstă şcolară fură diverse mărunţişuri, pe care le vinde apoi colegilor. Mama află, dar în mod paradoxal se arată încântată de „isteţimea şi spiritul practic” al copilului ei. Urmarea logică, previzibilă, este că acesta continuă să procedeze la fel, sub protecţia punctului de vedere matern. Ce se va întâmpla peste câţiva ani cu copilul respectiv (mai ales că el este şi inteligent, şi inventiv)? Estimarea nu poate fi sigură, dar sigur este că se stimulează astfel latura negativă a personalităţii viitorului adult. Exemplul se încadrează în categoria cazurilor de schimbare a „programului”, cum am numit fenomenul în titlul articolului de faţă. Aceasta nu înseamnă că acel individ este posedat: în sistemul său de valori, ceea ce majoritatea omenilor percep ca fiind negativ, la el apare drept normal, firesc. Gândiţi-vă numai la indivizii agresivi, la hoţi, la criminali, la toţi cei ce-şi recunosc cu seninătate faptele antiumane, antisociale, unii dintre ei chiar declarând că ar repeta acţiunea, dacă ar fi puşi în faţa aceleiaşi situaţii. De obicei, o asemenea afirmaţie ne revoltă puternic, dar nu trecem dincolo de înţelesul strict al cuvintelor, pentru a repera mecanismul subconştient care a generat-o.

**În posedare,** lucrurile stau cu totul altfel, există o luptă a subiectului împotriva stării care-i domină raţiunea. Aici apar energiile malefice, pe care omul le simte uneori, percepe situaţia ca pe o deviere de la echilibrul natural şi-atunci suferă, ştie (unii declară) că el, adică judecata sa, nu a vrut să comită faptele negative, dar „parcă i-a intrat cineva în minte şi i-a pus stăpânire pe raţiune”. El merge singur la biserică, înţelege că voinţa îi este anihilată, dar şi că are nevoie de ajutor. În mod greşit – spune Emilia Vlădescu – sataniştii sunt consideraţi posedaţi. De fapt, la ei apare fenomenul celălalt, executarea unui program mental indus sau sugerat de indivizi cu capacităţi mentale malefice puternice. Şi dorinţa de a ieşi în evidenţă funcţionează în cazul lor, însă mai presus de aceasta se află răsturnarea valorilor şi, manipulaţi din umbră, caută să demonstreze cu orice preţ superioritatea sistemului lor. Impresia de dedublare şi intenţia declarată de a face rău cu orice preţ determină implicit periculozitatea indivizilor respectivi.

**Tratarea** acestor probleme, pe care un psihiatru le-ar pune imediat într-o grilă specifică domeniului său, nu se face cu medicamente. Dacă cei cu „programul” schimbat sunt duşi la biserică, e inutil, căci valorile lor vor nega şi mai puternic regulile de viaţă propovăduite (şi) prin religie. Posedaţii autentici pot fi salvaţi prin slujbele de exorcizare. În ambele situaţii însă trebuie lucrat deopotrivă cu mintea şi cu sufletul subiectului, care trebuie să se deschidă către frumos, către Divinitate, către iubire. Aceasta înseamnă, de fapt, o veritabilă profilaxie, prin educaţia pe care părinţii le-o oferă copiilor, de la cea mai mică vârstă.

**Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin”. Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.**

## PĂTRĂȚEL!

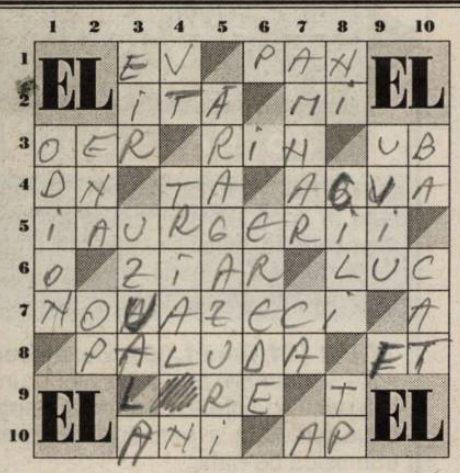

*ORIZONTAL:* 1) Stă în banca lui – Folosit la fabricarea mobilei. 2) Spuma societății – E bun de Paști. 3) Primul OERSTED – Fluviu european – Capăt de șurub! 4) Drum național! – Pătată la mijloc! – ...Marin, folosită ca piatră prețioasă. 5) Aci se vinde iaurtul. 6) Jurnal – ...Besson, regizor francez, creator al filmelor „Metroul", „Marele albastru", „Ioana D'Arc" etc. 7) 90 – Apune! 8) Mlaștină (înv.) – Fete în lift! 9) Unitate de măsură englezească – Nota din tren! – Resort culinar. 10) Coarnele lor au forma de lopeți – Chemare.

*VERITCAL:* 1) Instrument muzical, asemănător cu armoniul – Insul din castel! 2) Privitor la Grecia Antică – Marcă de mașină. 3) Irlanda automobilistică – Folosită în mod obișnuit. 4) Vagonet gol! – Meci de selecție. 5) Mașină de gătit pe gaz (pl.). 6) Iaci! – Moștenitor (livr.). 7) Lovește cremenea – Cea din casă! 8) Intrate în panică! – Prelungiri protoplasmatice – Trup gol! 9) Produse caracterizate prin nesortarea materialului – Varietate. 10) Întreprindere timișoreană de renume (siglă)- Pui de câine.

*DICȚIONAR:* LUC, PALUDA, ELODION, EIR, ELBA.

ELISABETA PESCARIU – *Timișoara*

**SOLUȚIA CAREULUI** ("Pătrățelul"): ELEV – PANEL – ELTA – MIEL – OER – RIN – UB – DN – TA – ACVA – IAURGERII – O – ZIAR – LUC – NOUAZECI – A – PALUDA – FT – ELL – RE – TEL – ELANI – APEL.

## Verificați-vă cunoștințele

## FEMEI VESTITE

*Menționăm că cele mai multe dintre întrebările de astăzi ne-au fost oferite de prietenul revistei și al rubricii noastre, Inginer Ion Ciocșan din Pucioasa.*

1. Cum se numea femeia din antichitatea greacă, mama unui vestit atlet, care, travestită în gimnast, a reușit să intre cu riscul vieții ei într-o arenă sportivă, lucru cu desăvârșire interzis femeilor în vremea respectivă?

2. Cum se numesc acele coloane în formă de statui care reprezintă femei?

3. Cum se numește prima femeie din lume care a devenit ambasadoare?

4. Care a fost prima româncă, ofițer secund, care a traversat, în 1930, mai multe mări și oceane?

5. Cine a fost prima femeie arhitect din țara noastră?

6. Ce femeie a luat, în 1977, Premiul Nobel pentru medicină, fiind a doua femeie din lume care s-a bucurat de această onoare?

7. Ce actriță românca din secolul trecut a jucat ca primă tragediană la „Burgtheatr" din Viena, bucurându-se de un succes deosebit?

**Răspunsurile din numărul trecut**

*1) Lacurile sălmastre sunt lacuri cu salinitatea cuprinsă între 0,3 și 24,7 la sută. 2) „Lacul Renilor" se află în zona centrală a Canadei. 3) „Lăcarul" se mai numește „privighetoare de stuf". 4) „Țara celor o mie de lacuri" este Finlanda. 5) Lacul respectiv se află în Algeria lângă orașul Sidi Bel-Abbès. 6) Autorul poeziei „Printre lacurile de munte" este Lucian Blaga (1895-1961). 7) Rolurile principale în filmul „Pe lacul auriu" au fost interpretate de Katherine Hepburn și Henry Fonda.*

**Poșta cititorilor**

Pentru întrebările apărute în numărul 18 al revistei noastre, întrebări având tema „Furtuni" am primit:

– 7 răspunsuri corecte: *Gorea Florentina – Topliță; Ion Ciocșan – Pucioasa; Prof. Marin Ștefan – Șimleul Silvaniei* și *Mihai Waspusch – București.*

– 6 răspunsuri corecte: *Maria Iova – Constanța* și *Elena Ispas – Piatra Neamț.*

– 5 răspunsuri corecte: *Luminița Grecu – București* și *Irina Popa – Bacău.*

*Mihai Waspusch – București:* Vom încerca să ținem cont de sugestiile dumneavoastră și să furnizăm mai multe amănunte acolo unde întrebările sunt mai dificile.

Așteptăm scrisorile dumneavoastră dorindu-vă mult succes pe mai departe. *(Irina Stoica)*

## Fotografii de la cititori

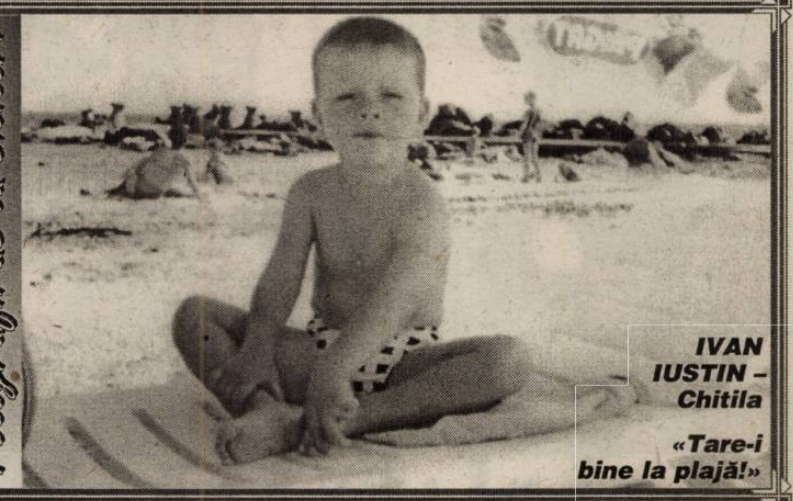

**IVAN IUSTIN – Chitila**

**«Tare-i bine la plajă!»**

## ȘAH

(Horvath – Vdovcic, 1948)

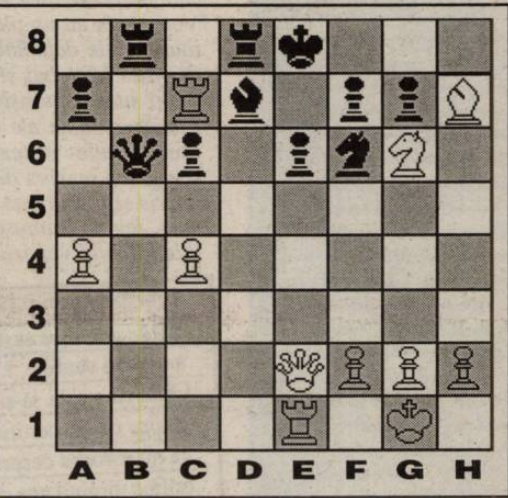

**PROBLEMA DE AZI:**
**Albul mută și câștigă**

DEZLEGARE:
1. Dd6! Ne6 (dacă 1... fe6 2. Te6 Rf7 3. Te7X) 2. Te7 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

## SPORT FLASH

***ARBITRII I-AU FURAT MOȘULUI O CENTURĂ.*** Duminică dimineața am văzut și eu partida de box dintre Dorin Doroftei și Paul Spadafora și nu pot să ascund admirația pe care am trăit-o încă o dată față de tenacitatea acestui extraordinar sportiv

*Spadafora, ingenuncheat și la propriu și la figurat de Dorin*

român. Ca să fiu sincer, și fără să mă pricep foarte mult la box, mie mi s-a părut că românul a fost mai bun, el a câștigat cel puțin patru reprize, una poate a aparținut americanului și în cel mai bun caz restul au fost egale. Specialiștii din sală au văzut meciul 117 la 111 în favoa-

rea lui Doroftei, meciul trebuia să fie al lui, împreună cu ambele centuri mondiale, dar decizia arbitrilor a fost considerată o hoție. Pentru că arbitrul din Panama, Jorge Perez, l-a văzut câștigător pe Spadafora cu 115-114, americanul Pat Russell l-a pus în față pe Doroftei 115-113 și al treilea arbitru, americanul Gary Merritt a considerat meciul egal 114-114, partida s-a încheiat „la pace" ca să nu supere prea rău publicul părtinitor. În urma acestui rezultat, campionul din Pittsburg a rămas cu titlul IBF, iar Doroftei păstrează centura WBA. A fost al zecelea meci în care Spadafora și-a apărat titlul. „Sunt dezamăgit, trebuia să câștig," a spus Spadafora amețit de pumnii încasați. Mult mai realist, Doroftei a spus: „Mi-a plăcut că mi-a făcut față.". „Au fost doi campioni în ring. Cred că am făcut o treabă bună. A fost un spectacol bun," a mai spus Doroftei. Dorin are un palmares profesionist de 21 de victorii și un egal, în timp ce Spadafora a adunat 36 de victorii și un egal. Cum Spadafora și-a exprimat dorința, imediat după gongul final al partidei, de a juca revanșa cu Dorin, campionul nostru a glumit spunând că meciul revanșă se va disputa probabil în București. Oricum ar fi, victoria morală i-a aparținut lui Dorin Doroftei și alături de această victorie sunt toți iubitorii boxului românesc și toți admiratorii acestui adevărat diplomat al sportului. Eu nu-i pot dori decât o revanșă câștigătoare.

***GOLUL CARE A ÎNCHIS CAMPIONATUL.*** Gata, am cam pus-o de mămăligă și cu fotbalul intern. După focul de paie pe care l-a aprins Steaua pe malul mării, și care nu i-a folosit la nimic, jucătorii de la Farul au egalat pentru ca în final să înscrie golul victoriei, practic golul care a pus lacătul actualei ediții a campionatului diviziei A. În acel moment, Rapidul a devenit practic, pentru a treia oară în istoria clubului, campioana României la fotbal în ediția 2002-2003. Rezultatul dintre Rapid și Național, ca și restul rezultatelor din cele două etape care au mai rămas de disputat, nu mai contează decât pentru palmares.

**GEORGE CUȘNARENCU**

## GRĂDINA
*micul nostru Paradis*

### Tulpinile decorative

Tulpina plantelor și ramificațiile ei prezintă un interes deosebit din punct de vedere estetic. Ele reprezintă scena pe care evoluează actorii principali admirați pentru frumusețea lor – frunzele, florile, fructele. Din punct de vedere funcțional, se deosebesc următoarele tipuri de tulpini:

- tulpini normale, cu rol de a susține ramurile și lăstarii cu frunze, flori și fructe, și, evident, pentru a conduce seva.
- tulpini asimilatoare, asemănătoare frunzelor (asparagus, cactuși).
- tulpini suculente, depozitare de apă (aloe, cacuși, echeveria).

- 4 tulpini cu ramificațiile transformate în spini, cu rol de apărare (trandafirul, asparagusul).
- tulpini cu muguri transformați în bulbi aerieni, situați la baza frunzelor, folosiți la înmulțire (crinul tigrat).
- tulpini subterane, îngroșate, adaptate la depozitarea substanțelor de rezervă și la înmulțirea vegetativă (tuberculi de cală, bulbi de amarilis).

Că tulpinile sunt și pot deveni elementul de forță în aspectul unei plante o dovedește și... moda plantelor de tot felul (trandafiri de exemplu) transformate în copăcei cu o tulpină înaltă și perfect dreaptă ce poartă pe „creștet" o sferă de frunze și flori. Sau yuca, având tulpinile împletite ori dirijate în formă de sfeșnic... *(A. Popescu)*

## „INTERPRETĂRI"

**Integramă de GHEORGHE POPESCU**

| | | | | | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| MIZERĂ / DESENATOR CU HAZ | | SFERT POPULAR / ÎN TROC! | | FINAL DE BALADĂ! / SCULPTAT | | REZISTENȚE LA ȘOCURI / A ȚINE ÎN SECRET | | PURTATE CU VORBA / ÎN TREN! | | A DA CĂRȚILE PE FAȚĂ / EMBLEMĂ | |
| CERCURI AUTO / CAP DE BALAUR! | | | | | A BĂGA LA RĂCOARE / ȘARPE URIAȘ | | | | | | |
| | | CLAVIE / LEAGĂNUL MAIMUȚELOR | | | | | | COADĂ DE ȘORICEI! / FLOAREA SCÂNTEIUȚĂ | | | |
| COCOȘ CASTRAT / LUNA FLORILOR | | | | | | | RADIERĂ / DELOC RARE | | | | |
| | | | ELOGIATĂ / RUDE PRIN ALIANȚĂ | | | | | | | | FIRAV, SUAV |
| PENTRU CĂ... / PORT, STRAI | | | | | ZIUA DIN URMĂ / CAPABIL | | | | | NUMEROȘI | |
| | | | | | | PĂSĂRI DE VÂNĂTOARE / SURPĂTURĂ | | | | | |
| REGIUNE ÎN MARAMUREȘ / GEO ADAM | | | | EXAGERAT / PRIMELE LITERE | | | | | ÎN LUNĂ! / MOȘ MARTIN | | |
| | | FEMEIE CU VENIN PE LIMBĂ / ÎN ȘAGĂ! | | | | | CRESCUT ÎN PUF / ÎN CONT! | | | | |
| OMUL DIN BELGRAD / VRĂJITOR | | | | | O ȚIN BALAMALELE | | | | | | |
| | | | | | | | | CUȚITUL RĂUFIELILOR DE GANG | | | |

***DEZLEGAREA INTEGRAMEI „INTEROGAȚII"***

*Orizontal:* A - F - A - S - G - C - ASCUNZATOARE - CARI - COLIER - NU - AMURG - NAT - LATIRI - PALA - ATU - CARCERA - ALBICIOSI - S - PT - ARI - ATELA - OSCIOARE - UR - FATA - SUD - HAI - RENI - RAPORT - CEAIURI - ALEI.

# RECORD

## SUB APA RECE CA GHEAŢA

În Thailanda s-a desfăşurat o competiţie care ar da oricui frisoane pe şira spinării: concursul de ţinut respiraţia sub apă rece. Sakdipat Musibunrart este tânărul de 19 ani care a reuşit, îmbrăcat într-un costum de scafandru, să-şi ţină respiraţia, într-un bazin cu apă a cărei temperatură nu depăşea 5 grade Celsius, timp de 3 minute, 32 secunde şi 50 de sutimi. Şi cum orice record e răsplătit, tânărul thailandez a primit un certificat de autenticitate şi un cec de 614 euro.

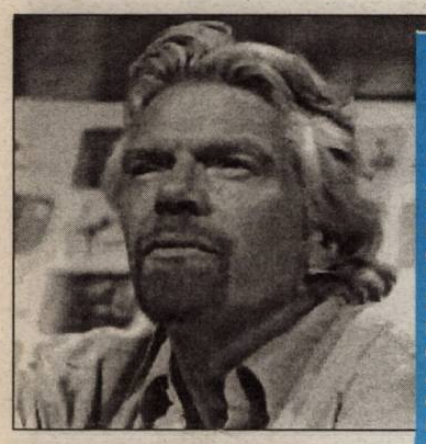

## INSULA LUI BRANSON

Celebrul miliardar excentric britanic Richard Branson, patronul companiei „Virgin", a anunţat săptămâna trecută la Perth că a cumpărat o insulă australiană (că e mai ieftină?) pentru petrecerea concediului. E vorba despre insula „Makepeace" (Faceţi Pace), situată în largul staţiunii balneare Noosa, cu o suprafaţă de 10,2 hectare, pentru cumpărarea şi pregătirea căreia Branson a cheltuit 3,2 milioane dolari, fiind utilată cu toate facilităţile de petrecere a timpului liber. Partea frumoasă a investiţiei e alta: patronul excentric a anunţat că insula a fost cumpărată ca un gest de mulţumire pentru angajaţii săi care au contribuit la succesul firmei. „Virgin", 50.000 de salariaţi în toată lumea, are o soră mai mică şi în Australia, „Virgin Blue" care, cu cei 2.500 de angajaţi, a înregistrat un profit cu 200 la sută mai mare decât cel de anul trecut.

## *Formula magică pentru filmul perfect*

Acum că pe Croisette e în plină desfăşurare Festivalul filmului de la Cannes, o profesoară britanică susţine că a descoperit formula magică pentru un film cu succes comercial garantat. Sue Clayton, profesoară de scenariu şi regie la Universitatea din Londra, crede că a reuşit această performanţă analizând diversele reţete de succes comercial ale mai multor genuri cinematografice. Conform „studiului", profesoara consideră că formula magică pentru un „preparat" cinematografic cu succes garantat

arată aşa: 30 la sută acţiune, 17 la sută elemente comice, 13 la sută „lupta celui bun contra celui rău", 12 la sută scene erotice sau de dragoste, 10 la sută efecte speciale, 10 la sută intrigă şi 8 la sută muzică. După Sue Clayton, filmul „Shakespeare in Love" se apropie de reţeta ideală, deşi îi lipsesc nişte efecte speciale, în schimb, filmul de desene animate „Toy Story 2" este filmul perfect. Vorba aceea: reţeta o avem şi noi, ne lipsesc doar ingredientele...

**ÎN NUMĂRUL VIITOR:**
■ *Cea mai mare oglindă spre stele* ■ *Gheţarul care va inunda Peru* ■ *Computerul atacă vederea*

# FRUMOASĂ ŞI PENALIZATĂ

*Mariangel Ruiz, Miss Venezuela, nu va face deplasarea în Panama pentru a participa la concursul Miss Univers care se va desfăşura pe 3 iunie. Postul privat de televiziune Venevision, care este sponsorul tradiţional al regiei frumuseţii naţionale, s-a declarat consternat de faptul că Miss Univers se va desfăşura fără atrăgătoarea Miss Venezuela 2003, care nu poate face rost de bani pentru deplasare. Tinerele fete din Venezuela au un palmares strălucitor în privinţa titlurilor de frumuseţe, ele deţinând patru titluri de Miss Univers, cinci coroane de Miss Mondial şi trei de Miss Internaţional. Cu toate acestea, mulţi sunt convinşi că Mariangel Ruiz va reuşi să treacă printre furcile caudine ale controlului valutar impuse acum trei luni de preşedintele venezuelian Hugo Chavez, menit a împiedica scurgerea masivă de capital naţional în străinătate. „Eu reprezint un vis şi o speranţă pentru Venezuela" a declarat încrezătoare de sine „regina frumuseţii", şi s-ar putea să aibă dreptate de vreme ce nici fotbalul venezuelean nu mai e ce-a fost.*

*VIRGINITATE VÂNDUTĂ PE INTERNET.* O chiliancă în vârstă de 21 de ani, care susţine că nu dispune de resurse financiare pentru a-şi plăti studiile, a anunţat pe un post de radio foarte popular din Chile că e gata să-şi scoată virginitatea la licitaţie pe Internet. Fata a spus că are certificat de la ginecolog că himenul ei este intact şi că nu e vorba despre prostituţie ci despre faptul că e gata să-şi sacrifice virginitatea de dragul studiilor universitare. Preţul pierderii acesteia porneşte de la 990 dolari. Oferă cineva mai mult?

## *Lordul Bentley*

Cu şase luni înainte de lansarea pe piaţă a primelor livrări, noul coupé Continental GT a înregistrat un număr de peste 3.200 de comenzi. În ciuda contextului economic dificil şi a preţului de vânzare nu foarte mic (137.000 euro), succesul noului model Bentley este deja o certitudine.
E drept că totul – design, prestaţie, performanţe – este excepţional. Cel puţin aşa spun specialiştii...

# HOROSCOP
## 26 MAI – 1 IUNIE

***BERBEC (21.03-20.04):*** Curba financiară este în continuă creştere şi joi are un maxim impozant. Probabil că veţi primi o sumă consistentă de bani. Atenţie, în weekend s-ar putea ivi probleme de sănătate!

***TAUR (21.04-21.05):*** Două evenimente fericite vor umple acest interval. Luni sau marţi veţi primi o veste excelentă de departe, iar în a doua jumătate a perioadei veţi primi o sumă frumuşică de bani.

***GEMENI (22.05-21.06):*** Curba psihicului este cea mai nărăvaşă, ea având oscilaţii periculoase pe toată durata săptămânii. În consecinţă, sunteţi mereu pus pe harţă şi pe criticat fără motive reale.

***RAC (22.06-22.07):*** Toată lumea e la picioarele dv. Sunteţi în mare formă, aveţi iniţiative profitabile şi s-ar putea să faceţi o nouă cucerire. Din păcate, vineri sau sâmbătă vă paşte un ghinion financiar.

***LEU (23.07-22.08):*** Marţi sau miercuri veţi avea o întâlnire amoroasă de mult aşteptată, dar care vă va lăsa un gust amar. Pe de altă parte, curba financiară cunoaşte o scădere constantă.

***FECIOARĂ (23.08-21.09):*** Sub influenţa binefăcătoare a lui Jupiter, veţi lua acum unele decizii importante pentru carieră. Probabil că la orizont se întrevede un nou loc de muncă, mai profitabil.

***BALANŢĂ (22.09-22.10):*** Luna şi Soarele nu se află acum în relaţii amicale, astfel încât s-ar putea să parcurgeţi câteva zile glaciale în cuplu. Ar fi bine să vă cenzuraţi mai drastic orgoliile.

***SCORPION (23.10-21.11):*** Luni şi marţi vor fi zile infernale fie la serviciu, fie acasă. Influenţa lui Uranus nu este binefăcătoare şi poate că ar trebui ca în această perioadă să nu aveţi iniţiative.

***SĂGETĂTOR (22.11-20.12):*** Totul vă merge din plin, mai ales în sfera materială. Joi sau vineri, curba cu pricina are maxim, iar în weekend veţi primi o veste foarte bună de aceeaşi natură.

***CAPRICORN (21.12-19.01):*** Din păcate, toate curbele astrale sunt în coborâre. Cea mai pesimistă este cea financiară, care are un minim miercuri sau joi. În privinţa dragostei, gheaţă la mal.

***VĂRSĂTOR (20.01-18.02):*** Saturn şi Soarele formează acum o pereche ideală pentru cariera dv. Probabil că veţi primi vestea unei promovări sau a unei măriri de salariu. Sperăm să se confirme prezicerea.

***PEŞTI (19.02-20.03):*** Marte este în conflict cu Soarele şi, în consecinţă, aveţi tendinţa de a fi dominator şi intransigent, chiar şi în relaţiile intime. Curba financiară stagnează la cote medii.

***Personalităţile săptămânii:*** *Eugen Simion, George Macovescu, Onisifor Ghibu, Nicolae Milescu, Constantin Stere;* J.F. Kennedy, George Sand, Rainier III de Monaco, Charles Aznavour, Isadora Duncan, Clint Eastwood, Marilyn Monroe.

**Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!**

| PERIOADA | VALOAREA | PERIOADA | VALOAREA | PERIOADA | VALOAREA |
|---|---|---|---|---|---|
| ❑ 1 LUNĂ | 30.000 LEI | ❑ 3 LUNI | 90.000 LEI | ❑ 5 LUNI | 150.000 LEI |
| ❑ 2 LUNI | 60.000 LEI | ❑ 4 LUNI | 120.000 LEI | ❑ 6 LUNI | 180.000 LEI |

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

**ABONAŢI-VĂ LA magazin**

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.
- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

**PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!**
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 627 • ANUL XLVI • 29 MAI 2003 • 16 PAGINI • 8000 LEI Nr. 22 (2377)

# magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Cerul îi dă pământului ploaia, iar pământul dăruieşte cerului florile sale.*
*(Proverb oriental)*

■ *Nu oricine poate să mănânce iarbă şi să dea lapte.*
*(Alphonse Allais)*

■ *Cine fură azi un bou are muşchi, nu glumă!*
*(Chaval)*

## Sirena de pe malul Vistulei

**Femina club**

*Pentru părinţi*

Copilul cu tulburări de vorbire

*Dosarele frumuseţii*

Etnocosmetica, la zi

TV

■ Pro TV
■ România 1
■ TVR 2 ■ Acasă
■ Antena 1
■ Prima TV
■ Tele 7 abc

*50 de ani de la isprava lui Sir Edmund Hillary şi Tenzing Norgay*

# LACRIMI ŞI SÂNGE PE EVEREST

Săptămâna trecută, o echipă de alpinişti chinezi a atins vârful Everest, o reuşită care a vrut să marcheze scurgerea unei jumătăţi de secol de la cucerirea pentru prima oară a celui mai înalt vârf muntos de pe planetă. Cu acest prilej, televiziunea centrală chineză (CCTV) a efectuat, pentru prima oară în istoria televiziunii, o transmisie în direct de pe vârful muntelui. Imaginile transmise de echipa chineză, care a pornit spre vârful înalt de 8.848 m de pe 11 mai, au fost şi un fel de război profesionist cu un canal de televiziune american care a vrut să devină prima televiziune din lume care transmite în direct de pe Everest. Americanii au pierdut acest mini-război mediatic, rămânând doar simpli telespectatori. Ajungând prima pe vârf, echipa televiziunii chineze, recepţionată de câteva sute de milioane de telespectatori, a prezentat imaginile pline de dramatism ale unor alpinişti epuizaţi, dar fericiţi, care purtau măşti de oxigen şi ochelari de protecţie. „Realizarea de azi este o cristalizare a solidarităţii", a spus unul dintre alpinişti înainte de a-şi pune la loc pe faţă masca de oxigen. Deşi până acum au fost realizate filme din timpul ascensiunii şi cuceririi Everestului, reuşita de săptămâna trecută este o premieră pentru faptul că s-au transmis în direct la televiziune imagini de pe vârful Everest. Ascensiunea de săptămâna trecută vine la aproape 50 de ani de la prima escaladare a Everestului reuşită de Sir Edmund Hillary şi şerpaşul său Tenzing Norgay (foto), în istorica zi de 29 mai 1953. De atunci, mai bine de 1.200 de alpinişti au escaladat Everestul, dar şi 175 dintre aceştia şi-au pierdut viaţa pe pantele sale abrupte. În vârstă de 83 de ani, Hillary s-a întâlnit duminică la Kathmandu cu câteva sute de alpinişti pentru a sărbători exact 50 de ani de la prima cucerire a Everestului. Tenzing Norgay a murit în 1986. Tot săptămâna trecută a fost înregistrată şi o altă premieră. Yuichiro Miura, un japonez în vârstă de 70 de ani şi 222 de zile, schior profesionist, a devenit cel mai în vârstă alpinist din lume care a reuşit să ajungă pe vârful Everest. El a fost însoţit de fiul său de 33 de ani şi de alţi alpinişti. Miura mai are la activ şi altă performanţă notabilă: în 1970, a fost prima persoană din lume care acoborât cu schiurile de pe Everest, alegând versantul sudic. Un victorios se poate considera şi un şerpaş nepalez în vârstă de 25 de ani, care vinerea trecută a reuşit un adevărat record de viteză: el a ajuns pe vârful Everest după o escaladare de 12 ore şi 45 de minute. Pemba Dorjie, care a urcat exact pe urmele lui Hillary din 1953, a plecat de la bază situată la 5.350 m joi la ora 17 locală şi a atins vârful de 8.848 m a doua zi de dimineaţă. Recordul anterior aparţinea tot unui şerpaş, Babu Chin, el a reuşit escaladarea finală în 16 ore şi 56 minute, care a murit în 2001 în timpul unei ascensiuni ulterioare. Everest, o luptă cu muntele dar şi o luptă cu Sinele, o luptă amestecată cu lacrimi de fericire dar şi cu mult sânge în ultimii 50 de ani de când Everestul a fost învins.

# REGELE DE LA STONEHENGE

Anul trecut, un grup de arheologi a descoperit la Stonehenge, celebrul grup megalitic din Anglia, corpul unui arcaş din Epoca de Bronz pe care presa populară din Marea Britanie l-a poreclit imediat „regele de la Stonehenge". Acum, aceiaşi cercetători au reuşit să aducă la lumină alte şase corpuri despre care, cred, sunt din aceeaşi perioadă cu „regele de la Stonehenge". Rămăşiţele a patru adulţi şi doi copii au fost găsite îngropate la 800 de metri de locul unde fusese descoperit arcaşul, care, după opinia arheologilor, era de origine din Elveţia şi fusese probabil implicat în construcţia misteriosului cerc al ansamblului megalitic. Deşi este prevăzută o datare cu carbon 14 a celor şase schelete recent descoperite, cercetătorii cred că grupul a trăit cam prin anul 2300 î.Ch, adică în perioada în care a fost construit ansamblul Stonehenge din Amesbury, o localitate aflată la 120 km de Londra. „E o raritate să descoperi atâţia oameni într-un singur mormânt în sudul Angliei", a declarat cercetătorul Andrew Fitzpatrick în revista de specialitate Wessex Archeology. „Acest mormânt este fascinant fiindcă putem observa momentul în care Marea Britanie a trecut de la Epoca de Piatră la Epoca de Bronz, cândva prin anii 2300 î.Ch."

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ
TÂRGU MUREŞ

# divanul galben

## La Eurovision a învins maneaua

Ediția din acest an a concursului european de muzică, desfășurat la Riga, ne-a demonstrat că rețeta perfectă pentru o melodie este durata: 3 minute. Toate melodiile au durat atât cât îi trebuie unei gospodine să fiarbă un ou (pardon de expresie!). În rest, veselie, fete frumoase, melodii făcute la strung, asexuate, cu texte culese din stațiile de autobuz, picioare lungi, colecție de blonde, umlaut. Melodia Nicolei nu a ieșit din standard, România s-a clasat pe la mijloc, cam pe acolo pe unde era locul Rapidului în clasament cu mai mulți ani în urmă, singura observație ar fi că Nicola a fost singura cântăreață din acest an care a cântat pe nas și, în plus, cea mai prost îmbrăcată. „Don't break my heart" (Nu-mi frânge inima") nu a fost însă cu nimic mai proastă decât celelalte 20 de melodii din concurs. Cel mai slab rezultat a fost înregistrat de Marea Britanie care a reușit prima clasare cu zero puncte din istoria prezențelor ei la Euroviziune. Trebuie să fi fost ceva la mijloc, pentru că melodia grupului din Liverpool, Jemini, nu a fost cu nimic mai prejos decât melodia Nicolei și a avut avantajul că a fost cântată chiar în limba engleză(!). Britanicilor nu le mai rămâne decât, în supărarea lor, să-și amintească de Sandie Shaw, care în 1967 le-a adus trofeul cu melodia din epoca emancipării femilor, „Puppet on a string". Doar Norvegia își mai amintește de anul 1978, când Jahn Taigen n-a obținut nici un punct în întrecere. Europa e unită; de vreme ce nemții au cântat în engleză, iar polonezii în germană! Melodiile din acest an au stat prost cu mesajul textelor, adică *love*, *love* și iar *love*. Și proaste. Dar nici cu melodia câștigătoare din 1968 nu se laudă nimeni: atunci Spania a câștigat cu un text și mai penibil, cântecul s-a numit „La, la, la", iar această silabă simplă s-a repetat de 138 de ori. Câtă tenacitate! Să mă opresc acum și la melodiile mai răsărite. Ele au fost apreciate corect de Europa largită, primele trei clasate fiind și cele mai bune melodii din concurs, oricare dintre ele putând câștiga primul loc. T.AT.u a cântat cea mai tare compoziție și putea să câștige dacă ideea că fetele sunt lesbiene și nonconformiste în discurs n-ar fi deranjat prea tare. Pe de altă parte, cea mai interesantă compoziție, aranjament muzical și interpretare, a fost cântecul Belgiei, intitulat „Sanomi", prezentat de grupul „Urban Trad" și care, în mod normal ar fi trebuit să câștige ediția 2003. N-a fost așa, pentru că, în ultima clipă, un vot aiurea al Sloveniei, ca și fluieratul a pagubă al unui arbitru care vede penalty acolo unde este de fapt aut, a viciat clasamentul și a plasat Turcia pe primul loc. Calitatea melodiei turcești cântată de Sertab Erener (foto) a fost una clară: în timp ce toate melodiile au fost compuse la șapirograf (după o rețetă stupidă), cântecul turcesc, comercial și el, a avut ceva în plus peste toți, și anume, amprenta națională, aerul oriental. Turcii au rupt gura târgului european și meritau pentru că Sertab Erener este cea mai faimoasă vocalistă din țara ei, cu mai multe albume vândute în peste 4 milioane de exemplare (spre deosebire de Nicola care nu are decât o melodie la activ), cu duete celebre în care apare alături de Jose Carreras sau Ricky Martin. Albumul ei din 1994, „Lal" a fost ales de Sony Music ca unul dintre cele mai mari hituri ale secolului al XX-lea și a fost inclus în antologia „Melodiile Secolului". Cam asta a fost Eurovisionul din acest an, un concurs muzical în care cele mai atrăgătoare au fost picioarele concurentelor.

**GEORGE CUȘNARENCU**

# Dialog astrologic

**DOINA N. („Doruleț"), Constanța:** „...M-am considerat toată viața o floare căreia cineva, un bărbat frumos, deștept și pasionat să-i pună apă la rădăcină pentru a nu se veșteji (...) Din nefericire, am fost udată până am fost inundată de tot felul de prefăcuți cu maniere de oraș (eu m-am născut la țară, într-o familie de învățători), care m-au făcut să-mi fie frică de bărbați. Așa am început să studiez astrologia și religia creștină, citind tot felul de cărți și Biblia. M-am născut în zodia Racului, căreia i se mai spune și „a Cancerului", de aceea cred că este o zodie proastă din toate punctele de vedere, căci și la serviciu am avut un șef din Leu care mi-a făcut viața amară după ce i-am refuzat avansurile libidinoase, căci era cu ochii pe livada mea de cireși din care voia să facă mai mult țuică (...) Toți soții mei au fost din Săgetător și toți mi-au înșelat așteptările, ultimul, fiind marinar, stabilindu-se în Madagascar unde nu ajunge poșta decât rareori. Unul a fost alcoolic mascat, altul fustangiu de miezul nopții (i se spunea „molia"), iar al treilea (al patrulea s-a îndrăgostit de Madagascar) a băut alcool sanitar când i-am spus că sunt gravidă (...) Alături de cine aș putea fi fericită la vârsta mea, care sunt pensionată de boală? Aș mai vrea să vă întreb și pentru sora mea mai mică, pe care am scos-o din fântână după ce a bătut-o primul ei bărbat și care este Fecioară."

### *Madagascarul, magnet pentru Săgetători*

– Stimată doamnă, sunt convins că tot ce mi-ați relatat este purul adevăr și că de fapt scrisoarea dumneavoastră este o telenovelă trăită aievea. Madagascarul mă atrage și pe mine, uneori, dar mi-aprind o țigară și rezist. Despre femeile din Rac se spune că sunt frumoase, bine sculptate și cam prostuțe (teoretic), dar au noroc în dragoste. Faptul că dumneavoastră vi s-au întâmplat tot felul de necazuri nu este, totuși, edificator și generalizant. Acest gen de femei se împacă de minune cu Berbecii și Capricornii, și ar trebui să se ferească, precum șarpele de mangustă, de Gemeni și Vărsători. Surorii dumneavoastră (Fecioară) îi transmit să evite fântâna, dar să nu-i ocolească pe Gemeni și Pești. Totodată, mai bine să se călugărească decât să aibă de-a face cu Berbeci, Raci și Vărsători, care ar putea-o arunca în brațele neelegante ale deznădejdii.

### *Femeia-Capricorn și Premiile Oscar*

– Dragă Raluca Cea Mică de pe litoral, îți spun din capul locului că femeia-Capricorn n-are nimic comun cu Berbecii, ea adorând (poate pe față, poate în taină) Scorpionii și Peștii. Numai că teoria astrologică are mult mai puține lucruri în comun cu realitatea decât telenovelele. E adevărat că bărbatul-Berbec nu poate savura cenușă de friptură în sânge, dar vulcanismul lui poate fi atenuat cu multă înțelegere.

**RALUCA CEA MICĂ de pe litoral (plic timbrat la Mangalia):** „...Am fost martora unei scene de groază, petrecute în ograda vecină. Dl.T., care este un viclean Berbec, o alerga cu o funie udă pe soția sa, G., pentru că uitase friptura pe grătarul din grădină când să dădeau Premiile Oscar. G. este din Capricorn și este foarte amabilă, îi adoră pe DeNiro și pe Colea Răutu (...) Ce importanță avea o fleică făcută scrum pentru căsnicia lor? Pentru că n-a prins-o, dl. T. având platfus, a dat divorț (...) M-am îngrozit pentru că eu sunt tot din Capricorn și iubitul meu actual (căci sunt foarte exigentă și bine făcută) este din Berbec. Relațiile nostre, dacă ne vom căsători, vor fi la fel de agitate? Cine ar fi bărbatul meu ideal, care să accepte să fiu o bună gospodină și cu televizor în bucătărie? Am auzit că bucatele sunt cu atât mai gustoase, cu cât eroinele din telenovele sunt mai isterice. E adevărat?"

**MIOARA TULBURE, București:** „...Nu sunt de acord cu cele scrise la această rubrică în privința femeii din Pești, pe care ați considerat-o cam prostuță și fără noroc. Eu sunt din Pești, am o diplomă universitară și mă înțeleg foarte bine cu soțul meu din Taur, deși ați spus că am afinitate maximă față de Raci și Scorpioni. Ar fi bine să precizați că existăți și o marjă de eroare în statisticile astrologice și să faceți chiar dumneavoastră, pe baza scrisorilor primite, o situație reală a compatibilităților între zodii. Și pe ce bază se stabilește dominația între bărbat și femeie? (...) De ce nu prezentați mai des zodiacul arborilor și pe cel al florilor?"

### *Femeia din Pești nu este „prostuță"*

– Stimată doamnă, în primul rând vă precizeze că nu ați putut citi la această rubrică cele relatate de dumneavoastră, pentru nu am publicat așa ceva, colecția revistei fiind proba. Aveți dreptate, viața e mai complexă decât astrologia, iar dominația în cuplu e dată de protagoniștii acestuia, nu de astrologie. Vom reveni cu zodiacul arborilor. Despre flori există doar preferințe zodiacale cu nuanțe de protecție asupra nativilor tuturor zodiilor.

**RADU IANIERI**

## ANCHETA săptămânii

# Ce înseamnă o căsătorie „cu acte" și una „fără acte"?

***Orice căsătorie legală este precedată de o perioadă de cunoaștere și acomodare. În unele cazuri, relația dinaintea unei posibile căsătorii se prelungește, deliberat, la nesfârșit, partenerii considerând că „hârtiile" nu înseamnă nimic. Poate doar o... povară. O responsabilitate în plus. Deși este considerat un păcat de către biserică, concubinajul merge, în cazul foarte multor cupluri, liniștit, înainte. Opiniile celor care au participat la această anchetă, într-o manieră aluzivă sau „savantă", cu accente pro și contra, articulează aspecte esențiale ale acestei problematici de cuplu.***

Căsătoria cu acte ține mai mult de tradiție, de cutumele și tendințele sociale. Sau mai bine spus de presiunile sociale. Cu responsabilitățile de rigoare. O relație neoficializată se poate sustrage acestor responsabilități dar poate foarte bine să se încadreze exemplar în problematica lor. Cred că, la urma urmei, totul e o problemă de imagine. *(Cornel Rusu, 36 ani)*

Căsătoria fără acte e un mod de a-ți afișa libertatea și de a întoarce spatele tradiției. Tinerii vor mereu ceva nou și unii din ei nu ratează această ocazie. *(Alma Gorzo, 18 ani)*

Care femeie e dispusă să facă un copil din flori? Poate cele ocolite de bărbați, care nu mai așteaptă nimic bun de la viață. Dar această excepție e departe de a deturna pledoaria pentru o căsătorie fără acte. *(Vera Goncea, 27 ani)*

Foarte multe căsătorii eșuează. Frica de divorț îi face pe unii să stea împreună fără să mai treacă pe la popă și primărie. *(Sorin Nicolescu, 20 ani)*

Concubinajul e un păcat. Dar foarte mulți tineri trec peste această „prejudecată". Nu știu de ce. Poate le e teamă că la un moment dat vor trebui să împartă ce au agonisit. Proprietarul casei e, bineînțeles, cel mai vulnerabil. *(Dinu Rada, 30 ani)*

Căsătoriile fără acte sunt o sfidare a normalității. Nu știu dacă sunt mulți care aleg acest mod de conviețuire dar el există, mai ales în occident și acest lucru se datorează în mare parte scăderii influenței bisericii asupra societății. Vinovată e în cazul nostru și presiunea mediatică a modului de viață occidental. *(Mariana B., 28 ani)*

Cei care pledează pentru concubinaj ca pentru o formă modernă de conviețuire sunt de fapt neserioși. Se gândesc că dacă apare cineva mai cu moț în calea lor relația se poate frânge fără complicații birocratice. *(Cornel Buhan, 31 ani)*

Sunt pentru o căsătorie cu acte precedată de o căsătorie fără acte. Cea dintâi o consolidează pe cea de-a doua. *(Dora Predescu, 18 ani)*

Un cămin se clădește cu o maximă responsabilitate, pe toate planurile. Dacă mariajul nu e legalizat, responsabilitățile cuplului sunt asumate parțial sau nu sunt asumate deloc. *(Mirela Pană, 27 ani)*

Sunt fanul căsătoriei cu acte dar cu condiția ca fiecare să locuiască separat. Dacă vreau să-mi văd nevasta, îi dau telefon și o invit la o terasă sau la mine. *(Anonim, 18 ani)*

Fetele sunt moarte după rochia de mireasă. O visează de la „grădiniță". Eu când eram mică vroiam să mă mărit în pantaloni scurți. *(Nana, 19 ani)*

Nu e nici o diferență. Dragostea și armonia conteză. *(Paul, 18 ani)*

## DE CE NU E „TARE" SEXUL SLAB?

*După căsătorie, principalele responsabilități familiale intră în mare parte, în atribuțiile ei: gătitul, spălatul, călcatul, îngrijirea copiilor (un mod tradițional de a vedea lucrurile, pe cale de dispariție).*

*În cazul unor relații amoroase, urmele lăsate de femeie sunt mai „vizibile" decât cele lăsate de bărbați, ceea ce o expune, într-un mod ireverențios, bârfelor și acuzațiilor de venalitate.*

*În situația în care este insultată sau agresată, are mai puține șanse de apărare decât bărbatul.*

*Pierde o bună bucată din viață aranjându-se în fața oglinzii. Obicei, plăcut, la urma urmei.*

*Adesea, la angajare, i se sugerează, într-un mod mai mult sau mai puțin subtil, că e în avantajul ei să cedeze fizic angajatorului. Un avantaj care în cele mai multe cazuri, e un dezavantaj.*

*Este osândită la chinurile nașterii.*

*După un divorț, dacă, așa cum se întâmplă cel mai adesea, copiii rămân cu ea, are șanse mai mici decât bărbatul de a se recăsători.*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

**CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.**

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

**CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:**
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
*GEORGE CUȘNARENCU - Administrator*
*PAUL IOAN - Administrator*

**REDACȚIA:** Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

**ECHIPA DE SERVICIU:**
Responsabil de număr: Paul Ioan
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

**PUBLICITATE:** Tel./Fax: 224.39.96
**DIFUZARE:** Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

**FINANCIAR-CONTABIL:**
Natașa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.M.B.

**COLEGIUL DE REDACȚIE:**
ECATERINA BĂTRÂNEANU
*Președintă a Consiliului de Administrație*
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România
Fax: 224.39.96

*Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material și penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea și corectitudinea celor relatate. Revista își declină orice responsabilitate.*

**TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:**
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Biblioteca Județeană MUREȘ

# PRIN „BUNCĂRELE" CREIERULUI

Cât de bine ne cunoaștem propria ființă? Oglinda care ne-arată frumoși sau urâți, tineri sau bătrâni, se oprește la „design"-ul fizic, exterior. Însă chiar și dincolo de imaginea reală, vizibilă prin microscop, a celuleor și a vibrației moleculelor ce ne alcătuiesc, dincolo de miraculoasa spirală a ADN-ului, se află un univers în alte dimensiuni, care-și face simțită prezența prin manifestări. În fond, ce anume ține „în viață" această aglomerare de atomi care este corpul omenesc? Sau ce este sufletul? Știința încearcă să răspundă, dar cercetătorii se recunosc uneori încă nepregătiți s-o facă. Se întâmplă totuși și ca veritabilele buncăre ale organismului nostru să se poată deschide.

**Memoria afectivă diferă, între bărbați și femei**. Nu e pricină de „război" între sexe, întrucât lumea e complementară, în diversele ei segmente. Femeile își amintesc mai ușor momentele importante din viața lor, capacitate superioară cu 15% față de cea a bărbaților. Concluzia aparține unei echipe de cercetători americani, care au supus un număr egal de femei și de bărbați unui test legat de recunoașterea câtorva fotografii cu încărcătură puternic emoțională, așezate între altele, neutre. Femeile au mobilizat nouă regiuni cerebrale pentru captarea emoțiilor, memorarea și reactivarea lor; la bărbați – doar două. De altfel, memoria nu este una singură: există memorie senzorială, memorie de scurtă durată și memorie de lungă durată. Experimentul amintit permite – între altele – explicarea numărului de depresii clinice mai mare la femei, decât la bărbați, căci aici, un factor important îl reprezintă amintirile dureroase. Un fel de revers al medaliei...

**Există gena somnambulismului** – susține cercetătorul Mehdi Tafti, de la Universitatea din Geneva, numind astfel o genă implicată de obicei în apărarea imunitară a organismului, dar asociată și cu alte tulburări ale somnului. Ea nu este singura legată de somnambulism – maladie, probabil, autoimună, provocată de disfuncții ale sistemului de apărare al corpului. Relativ frecventă la copii, afecțiunea vine de la părinți și nu dispare la maturitate. Ea survine în timpul somnului profund și uneori se manifestă prin bizare plimbări și activități aparent bine controlate, însă de care subiectul nu-și amintește a doua zi. De obicei, somnambulismul e privit ca o manifestare inofensivă și cu elemente senzaționale, dar recenta descoperire poate schimba întrucâtva datele problemei.

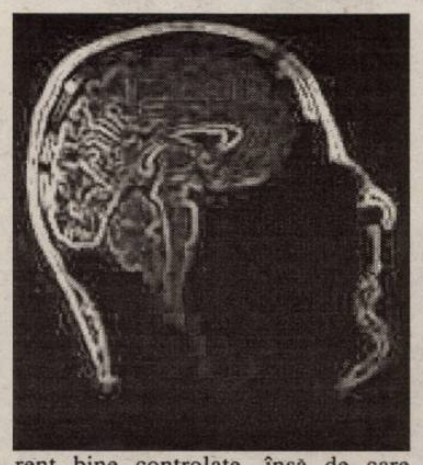

**Drogurile violului** sunt substanțe (câteva zeci!), pe care nu le vom menționa aici și care au un efect aproape șocant asupra creierului. La fel de alarmant ca și manifestarea patologică în sine este faptul că aceste droguri sunt ușor de procurat, unele dintre ele, și că se află la originea a circa 10% din cazurile de viol raportate. Un anume solvent pentru vopsele este sintetizat chimic în mod automat, chiar de către corpul subiectului. Până prin anii '90, un răspândit drog al violului apărea și în suplimente alimentare și se folosea ca anesteziant pentru femeile care năsteau. Insipide, inodore, incolore și ușor solubile, aceste substanțe inhibă sistemele neuronale ale individului, care cade într-o stare de somnolență sau, uneori, de comă. Efectele asupra potențialelor victime sunt cumplite, motiv pentru care autoritățile canadiene ce fac referire la răspândirea drogurilor violului solicită vigilență și responsabilitate sporită, mai ales din partea tinerelor.

**Plăcerea are legile ei** care trimit către „escaladarea" cascadei neuro-hormonalo-chimice producătoare a excitației sexuale. Psihologul Jim Pfaus nu trage cu ochiul pe gaura cheii, pentru a studia această manifestare naturală, ci observă comportamentul unui lot de cobai. O constatare de bază este că, în regnul animal, apare tendința apropierii din ce în ce mai mari între indivizi, a anulării distanței ce ne separă de ceea ce dorim; iar sinergia ultimă este actul sexual. Interacțiunea dintre comportamente și biologie este un veritabil palat al oglinzilor, din care știința reușește să cartografieze doar fragmente. De aceea, Pfaus afirmă că nimic nu e sigur, când vrem să știm ce se petrece în corpul nostru, când suntem atrași ca doi magneți (în cuplu); sau, dacă se poate merge pe urmele dorințelor noastre intime; sau, de ce un detaliu fizic poate produce „declicul" instinctual...

**ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

## Cea mai mare OGLINDĂ SPRE STELE

***Cel mai mare radiotelescop din lume va fi construit în Anzii chilieni. Începând cu anul 2011, prin intermediul acestuia, s-ar putea elucida unele din misterele astronomiei.***

De curând a fost semnat un acord între Observatorul austral european (Eso) și Fundația națională a științei (NSF, SUA) în vederea construcției și exploatării celui mai mare radiotelescop din lume (Alma). Primele elemente vor fi instalate în Chajnantor, din deșertul Atacama. Misiunea sa va consta în depistarea undelor radio emise de primele galaxii din istoria Universului în vederea elucidării misterului originii sale. Alma va putea observa și „coconii" din care se nasc stelele și planetele. Radiotelescopul va permite totodată evaluarea cu precizie a masei găurilor negre aflate în centrul galaxiilor active și chiar depistarea moleculelor organice din spațiu. Pentru a putea efectua aceste cercetări. Alma va dispune de o rețea de 64 antene de 12 metri în

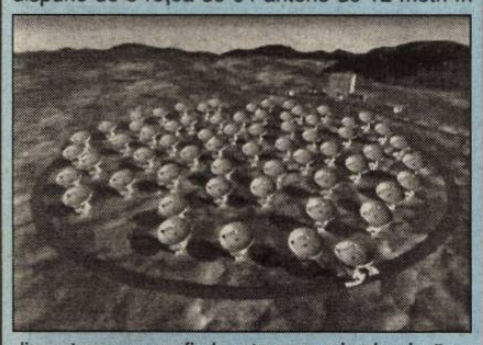

diametru care vor fi plasate pe o arie circulară cu o rază de 20 km. Aria de colectă totală formată de această pădure de antene va fi de 7000 m². Datele receptate de fiecare antenă vor fi tratate de un computer care le va suprapune pentru a obține o rezoluție foarte fină. Construcția uriașului din Atacama constituie o extraordinară provocare tehnologică. Deocamdată, cel mai performant radiotelescop este cel al Institutului de radioastronomie milimetrică (Iram) instalat pe platoul din Bure, în Isere (Franța) care dispune de o rețea de 6 antene de 15 metri în diametru. Alma, realizat după o concepție nouă, va fi instalat pe cel mai înalt platou arid din Atacama, la 5.000 metri altitudine, în condiții dificile pentru un complex electronic de mare finețe. Acest loc a fost însă ales pentru calitățile sale astronomice excepționale: aerul foarte uscat și atmosfera transparentă pentru undele milimetrice și submilimetrice. Proiectul Alma, extrem de costisitor (550 milioane de euro) a fost posibil doar prin concentrarea eforturilor financiare și tehnologice ale mai multor țări europene, ale SUA și Japoniei. Depășirea frontierelor terestre, prin această remarcabilă colaborare, va putea într-o zi să le anuleze și pe cele ale Universului.

**DORIN MĂRAN**

***Supertehnologiile spațiului cosmic***

# ASALTUL MARȚIAN

MER – Mars Exploration Rovers. Cu siguranță cea mai importantă misiune cosmică a începutului de mileniu. Dacă totul merge bine, în ianuarie 2004 vom putea admira la televizor raliul unei perechi de mașini cu șase roți de-a lungul și de-a latul Planetei Roșii. După experiența reușită cu misiunea Mars Pathfinder (1997), MER va marca încă un pas uriaș. Roverul Sojourner, lansat atunci, a fost, cum spunea și numele misiunii, un deschizător de drumuri. Acum va fi vorba de mult mai mult: nouă camere de luat vederi, un set de instrumente supersofisticate și un braț robotic de dimensiunea unui om instalat pe fiecare rover. Misiunea din 1997 a furnizat „tehnologia fundamentală" pentru a ajunge pe Marte. MER va căuta viața – în primul rând orice semn al existenței apei, în trecut sau acum. Cele două rovere, denumite Beagle 1 și 2 (ca și nava la bordul căreia Charles Darwin a călătorit în mările sudului), vor ajunge pe Marte „pliate" într-o parașută – o metodă verificată pentru a face să ajungă cu succes pe Marte orice corp solid!

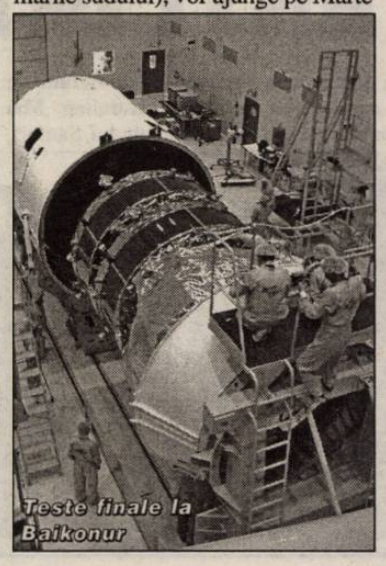

Teste finale la Baikonur

### *Geologi... cu delegație*

Primii „geologi marțieni" nu vor fi oameni, ci roboți făcuți din metal și roți. Fiecare înzestrat cu o „trusă științifică" – *„tot ce se află în sacul unui geolog terestru"*, cum spune Prof. Steven Squyres, Universitatea Cornell, șeful misiunii roverelor. Instalate pe catargul robotic se vor afla camerele Pancam, cel mai puternic sistem de captat imagini care a ajuns până acum pe o altă planetă. În jur – toate instrumentele științifice, spectrometre în infraroșu, cele mai complicate microscoape, totul protejat pentru a face față celor mai aspre condiții meteo de pe Marte! 30 mai, data inițială pentru decolare, a fost decalată până la începutul lui iunie din cauza unor probleme neprevăzute cu cablurile de legătură. Marele pericol, și deci motivul care impune o revizie extrem de minuțioasă, este că orice mică defecțiune la cabluri poate provoca un scurt cicuit, care s-ar dovedi fatal pentru întreaga misiune! Și să nu uităm că NASA a mai pierdut două nave spațiale marțiene în 1999... Dar poate că în pregătirile pentru lansarea, care au inclus o impresionantă deplasare internațională de forțe la Baikonur de unde se va face lansarea, în cadrul unei exemplare colaborări ruso-americane (Beagle 2 a ajuns acolo încă de la 20 martie), elementul cel mai „special" este... căutarea de sponsori! Finanțarea misiunii a fost până acum asigurată pe bază de grant-uri și împrumuturi de la diverse agenții spațiale, dar fondurile acestea sunt insuficiente pentru ducerea sa la bun sfârșit. Profesorul Colin Pillinger, cel care a avut inițial ideea roverelor, este însă optimist: *„Principalul moment va avea loc în decembrie, când misiunea va ateriza pe Marte. Atunci interesul va fi enorm!"* El este de părere că lansarea conține totdeauna factori importanți de risc și că, asigurați că totul merge bine în momentul în care roverele vor începe să *„brăzdeze solul marțian în căutarea vieții"*, sponsorii se vor îngrămădi *„să urce la bord"*. În fond, dacă se vor găsi într-adevăr semne incontestabile de viață pe Marte, va fi cea mai mare descoperire științifică din istorie. Oricine va fi dispus să plătească oricât pentru a-și avea numele legat de aceasta!

Roverul la lucru - o imagine marțiană dintr-un viitor apropiat

**MIHAELA DOROBANȚU**

## SANDWICH „BLINDAT"

*O armă de ultimă generație se testează (evident, pentru armata SUA) în răgazul rezervat meselor: un fel de sandwich blindat, care poate fi consumat la fel de bine imediat după preparare, sau mai târziu cu o lună, un an, doi, trei...*

*Nu e deloc o glumă și militarii nu sunt obligați să mănânce hrană alterată ori pietrificată. Oamenii de știință din departamentul „Hrană de război" au identificat mai întâi inamicii sandwich-ului: mici ciuperci și bacterii, care se hrănesc cu zaharurile, apa și oxigenul din alimente. Apoi, au conceput contralovitura, adăugând acele elemente nutritive menite să respingă agresiunea microorganismelor și să rețină în același timp apa și oxigenul. Un ambalaj impermeabil a completat strategia, conferind astfel alimentului proprietatea de a rezista „proaspăt" și savuros, până la 3 ani. Specialiștii consideră că „sandwich-ul blindat" va putea chiar să ridice moralul soldaților, care vor savura astfel un meniu comparabil cu cel de la mama, de-acasă!*

## NICOTINA DIN... CARIE!

*Părinții care-și fac probleme în legătură cu cariile dentare ale copiilor lor trebuie să revizuiască atent nu doar obiceiurile alimentare ale acestora, ci și propriile lor vicii. La Universitatea Rochester (SUA) s-a constatat că tinerii care locuiesc împreună cu părinții fumători au mai multe carii decât cei ce trăiesc într-un mediu fără fum. Cercetătorii au măsurat nivelul de cotinină (subprodus în urma degradării nicotinei) din sângele câtorva mii de copii, în urma testărilor reieșind că nicotina favorizează dezvoltarea bacteriilor responsabile de formarea cariilor și totodată diminuează nivelul de vitamina C din sânge, un important factor protector anticarie. Deși nefasta legătură s-a probat doar în cazul dinților „de lapte", din nefericire se verifică și în acest caz zicala despre copiii cărora li s-au strepezit dinții, fiindcă părinții au mâncat aguridă....*

## ȘI DINOZAURII SE MÂNCAU ÎNTRE EI...

*Remarcabila formațiune fosiliferă din Maevarano (Madagascar) rezervă surprize de proporții, la peste 75 milioane de ani de la nașterea ei. Numeroasele oseminte de dinozauri găsite aici indică faptul că în zonă exista un adevărat cimitir al acestor giganți, conservat ca atare datorită acțiunii apelor curgătoare și reliefului. De curând, a făcut senzație descoperirea unor oase care purtau evidente urme ale unor dinți de prădători. Studiindu-le*

*cu mare atenție, cercetătorii au identificat temutul vânător: o specie de teropodă din familia teribilului T. Rex, de 9 metri lungime și cu un corn între ochi. Cel mai surprinzător a fost că pe oseminte ale acestuia s-au depistat urme de dinți ale unor confrați, indiciu clar că respectivii dinozauri se mâncau între ei. De asemenea, e sigur că în „meniul" lor intrau și sauropode mai mari, ceea ce ne oferă o imagine impresionantă despre voracitatea prădătorului din Cretacic.* (A.N.P.)

## Răpiți de OZN-uri

# Experimente genetice efectuate din spațiu?

***După părerea multor analiști, experimentele genetice de tipul celor raportate la ora actuală de persoanele aparent răpite de OZN-uri, se efectuează de la începuturile omenirii și continuă de atunci neîntrerupt, doar că au fost percepute în mod diferit în cadrul fiecărei epoci și culturi.***

### Incubi și succubi în antichitate

Eroii Greciei antice considerau că sunt hibrizi născuți din mame pământene și tați coborâți din Olimp. Danae, cea închisă într-un turn, a fost însămânțată printr-o ploaie de aur venită din ceruri de la Zeus, ca urmare născându-se eroul Perseu. Nepoata acestuia, Alcmena, se va împreuna și ea cu Zeus, născându-se astfel Hercule ș.a.m.d.

Uneori intervenția nepământeană s-a făcut prin *incubi* și *succubi*, ființe fabuloase de pe un alt tărâm, care veneau noaptea, pe furiș, în paturile femeilor respectiv ale bărbaților, pentru a se împreuna. Istoricul roman Suetoniu afirma că împăratul August a fost rezultatul unei relații între mama lui și un *incubus*; la fel s-a spus despre Platon, Alexandru cel Mare, Cezar, despre legendarul vrăjitor Merlin și despre mulți alții.

*Succubii* reprezentau ipotetice ființe feminine care vizitau noaptea bărbații. De regulă cel în cauză se trezește din somn și are sentimentul unei „prezențe" în dormitor. El simte o apăsare pe piept, uneori paralizie, mirosuri ciudate, ca de vechi, scăderea temperaturii, apoi atingeri (uneori gelatinoase), șoapte rostite de o voce feminină etc.

### Prezenți de mii de ani, peste tot

Aceste personaje sunt prezente în miturile și poveștile mai tuturor popoarelor. Pentru spațiul românesc Dimitrie Cantemir scria „Zburătorul este... o nălucă, un tânăr foarte frumos, care pătrunde noaptea la fete, dar mai ales la neveste de curând măritate, fără a putea fi văzut de alții, chiar dacă îl pândesc, și le spurcă toată noaptea cu iubiri neîngăduite".

Ronald Siegel, profesor consultant în psihiatrie la Universitatea de stat din California, menționa că intrusul feminin nocturn era cunoscut sub numele de **Lilatu** de către vechii babilonieni, **Lilith** de către vechii evrei (care credeau că a fost prima soție a lui Adam, înainte de Eva), **Succubus** de către vechii romani, năluca **Lamia**, cea care răpea prunci și sugea sângele adolescenților, temută de vechii greci și apoi în evul mediu etc. La vechii germani ea se numea **mare**, de unde s-a născut expresia engleză actuală de *nightmare* sau cea franceză de *cauchemar* (ambele cu sens de coșmar, de apăsare nocturnă sufocantă).

### Opinia teologilor medievali

Tertullian, primul scriitor creștin de limbă latină, considera, în jurul anului 200 d.Ch., că incubii sunt, probabil, îngeri degradați temporar la plăcerile trupești cu femei pământene. Sfântul Augustin scria că posedă mărturii demne de încredere că „silenii sau faunii, numiți de obicei incubi, le-au chinuit adesea pe femei, solicitând și obținând relații sexuale cu ele".

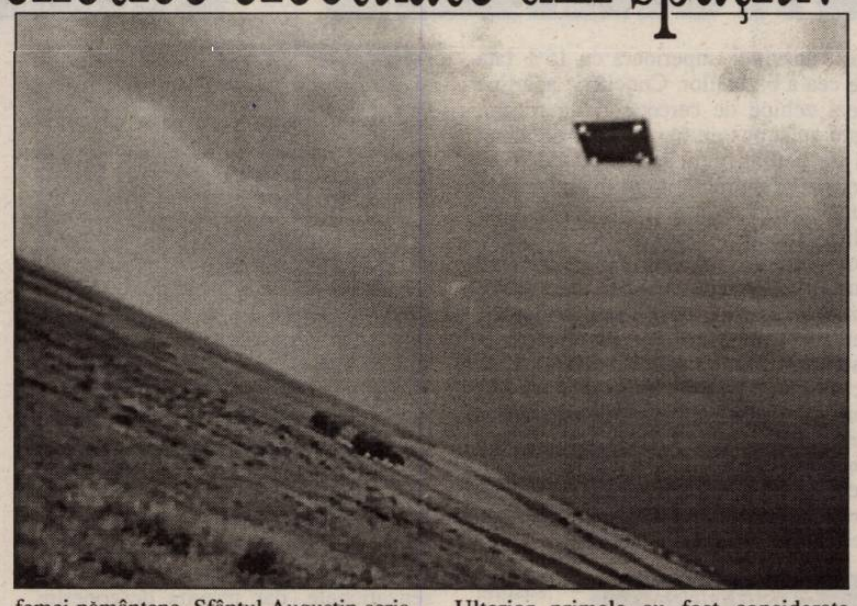

Incubii și succubii erau considerați de teologii medievali drept demoni proveniți din îngeri căzuți. Relațiile cu făpturile de tipul succubilor și incubilor au fost încadrate la început în aceeași categorie cu relațiile sexuale cu ființe din alte specii, fiind condamnate ca „desfrânare". Ulterior primele au fost considerate „demonialitate" și pedepsite mult mai aspru. Din scrierile unui teolog medieval, pe nume Sinistrari, reiese că în vremea sa clericii erau tot atât de derutați de mulțimea rapoartelor privind *incubii* și *succubii* pe cât sunt cercetătorii moderni ai fenomenului OZN de istoriile privind aparentele experimente genetice petrecute cu ocazia răpirilor.

**DAN D. FARCAȘ**

## CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

# Cunoașterea, între știință și paraștiință (?)

*Poate părea curios, dar tocmai formidabila dezvoltare a științelor și tehnologiei (fără precedent, ar trebui adăugat) a fost cea care a determinat nu doar un nou „avânt" în studiul fenomenelor paranormale, dar și o schimbare de atitudine față de acestea. Se poate deci pune și întrebarea dacă ar fi cumva prea mult să vorbim despre existența efectivă a unei „paraștiințe"...*

Preocuparea pentru fenomenele paranormale este o prezență importantă, permanentă și total deschisă, inclusiv în țările est-europene, mai ales după schimbările aduse de căderea regimurilor comuniste. În același timp a apărut și un Consiliu European al Organizațiilor Sceptice care organizează un... congres al scepticilor (a zecea ediție s-a desfășurat în anul 2001). Se discută atât fenomenul OZN, situația paranormalului în țări ca URSS și Cehoslovacia cu mult înainte de 1990, evoluția sa actuală în Germania și Olanda dar și scandalul din jurul doamnei Tessier, cunoscut astrolog francez și deținător al unui recent doctorat în sociologie la Sorbona! „Valul" est-european de „credințe paranormale" a cunoscut de-a lungul timpului „deghizări" marxiste care l-au făcut „acceptabil" chiar și la nivel oficial, mergând până la susținerea deschisă din partea unor politicieni de rang înalt, cum ar fi fostul Președinte Boris Elțîn, care ajunsese practic „dependent" de astrologie... S-a vorbit de parafizică iar în 1998 Academia de științe a Rusiei a înființat un comitet special pentru combaterea pseudoștiințelor.

### „Variabile ascunse"

Interesul pentru parapsihologie și „respectabilitatea" acesteia au crescut după anii 1960, în contextul impunerii teoriei relativității și mecanicii cuantice. Cele două, pe lângă modelele elaborate, au scos în evidență o serie de paradoxuri care... aproape puneau în umbră conceptele, problemele și neînțelegerile parapsihologiei! Un corp se poate comporta, după împrejurări, fie ca o undă, fie ca o particulă (deci, câmp sau materie); aparent are loc o „transmitere de informație" între două particule elementare (co-existența unor proprietăți „locale" și „globale" ale lumii materiale); în fine, celebrele variabile ascunse ale lui David Bohm, mărimi fizice necunoscute care, o dată identificate, descoperite, ar contribui substanțial la înțelegerea lumii... Atitudinea cercetătorilor se schimbase. Se instala un alt climat mental. Lumea începea să realizeze că nici timpul, nici spațiul, nici materia nu sunt aceleași și nu dau socoteală de tot ce se întâmplă atunci când ne situăm la limita infinitului mic sau a celui mare – la dimensiuni subatomice sau cosmice. Acolo, lucrurile sunt complet diferite. Creierul devine un extrem de fin instrument electrochimic, materia se transformă în energie și înapoi în materie, exersând o incredibilă influență asupra lumii exterioare. Louis de Broglie scria încă de la 2 martie 1950 că „fizica viitorului de peste câteva secole ar putea fi la fel de diferită de fizica noastră de astăzi cât este aceasta față de fizica lui Aristotel"! Nici nu mai este nevoie de vorbit despre o paraștiință în aceste condiții. Până la urmă este de așteptat ca și fenomenele cele mai stranii să-și găsească o explicație...

**EUGEN CELAN**

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 71341. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____
cod _____, județul _____.

M/22

***NOTA REDACȚIEI:*** *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!*
***Încă o precizare:*** *numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.*


## Paşi peste bariera timpului

# MARTOR LA JUDECATA DE APOI

Într-un film din 1991, intitulat „În apărarea vieții tale" (*Defending your life*), un tânăr are un accident, își distruge mașina și când se trezește se găsește într-un străniu loc denumit „Orașul judecății". Își dă curând seama că de fapt a fost adus aici pentru a se prezenta la judecată: ce a făcut cu viața lui. Și când în unul din momentele cele mai importante întâlnește femeia visurilor sale, își dă seama că nu este vorba de un simplu vis, că trăiește o experiență de o putere inimaginabilă... Puternic influențat de experiențele prin care a trecut celebra actriță Shirley MacLaine (și pe care aceasta a avut curajul de a le face publice), filmul ne face să ne gândim la câteva întrebări tulburătoare: cum de se face că asemenea „trăiri" sunt atât de puternice și par atât de reale? Când au loc de fapt EAM (Experiențe Aproape de Moarte)? Cât sunt de legate de ele faimoasele „călătorii în afara corpului"?

Cei care s-au dedicat studiului EAM au remarcat încă de la începutul discuțiilor cu cei care trecuseră prin asemenea situații-limită că resimțeau experiențele mult mai puternic decât viața însăși, indiferent ce s-ar putea înțelege prin aceasta. Tunelul, de exemplu, nu este deloc unul imaginar prin care să te închipui călătorind ca într-un tren: este un tunel pe care ei îl „văd" perfect, de deasupra și privesc în jos prin el. Nu este vorba de un simplu vis! Aceia care revin din asemenea călătorii și le descriu nu folosesc expresii de genul *„aveam halucinații"* sau *„am avut senzația că ajunsesem în cer"*, ci mai curând spun: „am ieșit din corpul meu" și „am întâlnit-o pe bunica în cer".

S-a vorbit de o posibilă instabilitate mentală a celor care trec printr-o EAM – nu poate fi însă vorba de așa ceva, pentru că un examen atent a dovedit că ei sunt la fel de „sănătoși" ca și ceilalți și mai ales că nu au cunoscut în timpul vieții nimic, nici un fel de șoc sau o altă întâmplare care să-i facă în vreun fel deosebiți. Singurul lucru, clar afirmat de pildă într-un studiu publicat în anul 1984, este profunda modificare POZITIVĂ pe care aceste trăiri au adus-o în viața subiecților. Care dintr-o dată devin, printre altele, mult mai preocupați de soarta celorlalți decât de a lor!

Cum s-ar putea explica aceste experimente prin care este adevărat că au trecut foarte puțini, dar, oricum, reprezentând un număr semnificativ? S-ar putea oare să avem efectiv un al doilea corp, un corp astral, „vehicul al conștiinței", care este cel ce ne poartă într-o altă lume, lăsând în urma sa corpul nostru obișnuit, fizic, de care, în acele momente, nu mai avem nevoie? De la 8% în Irlanda, la 12% în orașul Bristol și mergând chiar până spre 50% (!) în alte locuri, oamenii au trăit momente de ieșire din propriul corp, momente care au durat uneori două minute: este un fenomen pe care nu-l mai putem trece sub tăcere...

**MIHAELA DOROBANȚU**

## Halucinații sau legende?

# MUTANȚI ÎNTRE SPECII

Deși criptozoologia a „explodat" în secolul XIX, când imaginația aventurierilor mărilor și oceanelor o luase razna, încadrându-se de minune în epoca romantică a parapsihologiei, în ultimele decenii ale veacului trecut au apărut veritabile *cluburi ale mutaților*. Rod al tristei perioade de grele încercări ale unor specii amenințate cu dispariția, Clubul Santori din Adelaide (Australia) reunește periodic persoane care susțin că au „văzut" – mai degrabă au „simțit" – prezența unor vietuitoare monstruoase aparținând unor specii necunoscute. Caracteristica de bază a acestor relatări demne de studiul psihiatrilor este încrucișarea dintre cele mai diverse categorii de mamifere și, implicit, realizarea de portrete-robot ale noilor tipuri de monștri.

Una dintre cele mai faimoase viziuni de această natură este facotigrul australian. Mai multe persoane, membre ale Clubului Santori,

au susținut că facotigrul este o binecuvântare pentru Australia, căci este un mamifer de sinteză provenit din două specii care nu cunosc Tărâmurile cangurului. Facocerul este specific Africii și este o rudă apropiată a porcului mistreț, iar tigrul este monumentul de frumusețe al Asiei, felina adorată în India și China, dar tot mai scumpă la vedere. Lionel R. Senwill, un fermier australian de lângă Adelaide, este realizatorul spiritual al imaginii alăturate. Acest domn, ale cărui capacități intelectuale le apreciem cum se cuvine, susține că acest personaj criptozoologic fioros, care guiță în loc să mârâie în dialectul tigrului, i-a devastat culturile de porumb și i-a distrus patru generații de porumbei călători campioni... Suntem alături de durerea domniei sale.

**PAUL IOAN**

# Ce înseamnă să reuşeşti în viaţă?

## Cititorii au răspuns sondajului nostru

Am constatat cu plăcere că sondajul de opinie publicat în revista noastră la data de 27.03.2003 a devenit o autentică provocare la adresa numeroşilor cititori fideli, care s-au folosit de acest prilej pentru a-şi analiza viaţa, cu realizările şi neîmplinirile socio-profesionale. Au sosit la redacţie tulburătoare elemente biografice ale unor persoane – cu vârsta medie de 50 de ani, deci având o experienţă suficient de bogată – care, în marea lor majoritate, s-au dovedit a fi luptători oneşti pentru afirmarea propriei personalităţi. Încercând să facem o sinteză a răspunsurilor domniilor lor, am selectat cele mai importante idei ce creionează delicata temă a reuşitei în viaţă.

## Criteriile esenţiale ale succesului

Ceea ce ne-a scris domnul **Vulpaşu Vasile din Arad** acoperă, la acest capitol, aproape toate părerile. Iată ce afirmă dânsul: *„1. Să fii cinstit... Dar într-o societate coruptă a fi cinstit este echivalent cu a fi infirm 2. Să ai spirit întreprinzător 3. Să fii deschis la nou şi să-ţi perfecţionezi continuu capacităţile intelectuale şi creative 4. Să fii sociabil, tolerant, onest... Cuvântul să-ţi fie lege, căci atât timp cât te respecţi ca om, te vor respecta şi alţii..."* . Doamna **Niţă Margareta din Bucureşti** adaugă două nuanţe la fel de importante, în această ordine: *„1. Consideraţia prietenilor asupra ta 2. Să poţi tu să faci fericiţi pe alţii 3. Bunăstarea materială medie"*. Fără a face o ierarhie, doamna **Simona Luţu din Galaţi** precizează că *„există două feluri de credinţe pe care nu trebuie să le pierzi, şi anume credinţa în tine şi în Dumnezeu"*.

Ce s-ar mai putea adăuga acestor idei esenţiale? Domnul **Alexandru Andrei din Bucureşti,** într-o scrisoare plină de picături de fericire şi amărăciune, aminteşte şi despre elementul NOROC, afirmând cu umor: *„...Singura nereuşită e că n-am câştigat la Loto!"*.

## Familia şi prietenii, refugii cu capcane

Întemeierea unei familii durabile reprezintă pentru mulţi cititori marea reuşită în viaţă. Doamna **Aştefanei Capitolina din Cotârgaşi, Suceava** ne scrie: *„Familia reprezintă sprijinul moral de bază. Nimeni nu cred că te-ar putea înţelege mai bine decât soţul, copiii pe care i-am implicat mereu"*. Domnul **Moţiu Aurel din Arad** precizează: *„...Pentru că eu şi soţia mea, după 22 de ani de căsnicie, ne susţinem reciproc şi avem o viaţă echilibrată din toate punctele de vedere... M-am «fript» cu prietenii, doar interesul îi încearcă. Eşti bun doar când tu dai totul"*. Aceste îndoieli cu privire la faptul că amicii pot fi un refugiu atunci când eşti la ananghie nu sunt singulare. Despre o situaţie dramatică ne-a vorbit şi doamna **Alexandrina Murariu din Bucureşti**, care, de când este paralizată, şi-a pierdut aproape toţi prietenii.

Salvador Dali, „Femeie singură"

Iată că viaţa nu este deloc roz pentru unii dintre corespondenţii noştri. Numeroşi cititori ne-au scris despre necazurile lor – unele extrem de apăsătoare –, dar peste care au ştiut să treacă mai ales datorită luptei şi tenacităţii personale, decât sprijinului familial şi al societăţii. Unii ne subliniază că s-au descurcat mai bine înainte de anul 1990 şi că după aceea le-au lipsit *„abilităţile, puterea de a fi şmecheri şi necinstiţi. Din astfel de motive am ajuns să-mi vând casa pentru a putea plăti întreţinerea"*, ne spune domnul **N.T. din Bucureşti**. O parte din participanţii la sondajul nostru menţionează *„corupţia la nivele mici, dar care produce mari prejudicii unor oameni de rând, fără «spate» şi posibilităţi materiale"*, afirmă doamna **Leona D. din Botoşani**. Cotropit de gânduri cenuşii este şi domnul **Anton Rudaşcu din Braşov**, care până la 50 de ani credea că familia este bucuria sa cea mai mare, însă lucrurile au luat brusc o „întorsătură nefericită" şi nu se mai crede un om realizat în viaţă, în pofida unei cariere profesionale excelente...

Ar mai fi foarte multe de spus despre elementele biografice zguduitoare ale unor corespondenţi, care ni s-au confesat cu acest prilej. Din păcate, un alt numitor comun al opiniilor majoritare este „răsturnarea valorilor după 1989" (domnul **Avram Nicolae, Bucureşti**)... Respectând opiniile personale ale tuturor, ne permitem să observăm că este riscant să generalizăm experienţa personală de viaţă, ignorând propria noastră parte de vină pentru nereuşite.

În final, dorim să mulţumim tuturor celor care au răspuns la sondaj şi aşteptăm în continuare ideile dumneavoastră pentru alte teme de dezbatere la această pagină.

**PAUL IOAN**

## Întrebări pline de candoare

Uneori, chiar dacă dăm mâna cu un prieten sincer, atingerea produce scântei (la propriu!) cauzate de ceea ce numim electricitate statică. Se întâmplă acelaşi lucru şi la atingerea mânerului unei uşi, a ecranului unui televizor ori a altor obiecte. Acest tip de electricitate se acumulează în corp, atunci când, de exemplu, persoana respectivă poartă îmbrăcăminte confecţionată în special din materiale sintetice sau atunci când... păşeşte pe mochetă. În momentul frecării inerente dintre corp şi materialele amintite, o parte din electronii ce le aparţin acestora

## DE CE NE „ELECTROCUTĂM" ÎNTRE NOI?

sunt transferaţi spre talpa încălţămintei şi corpul devine mai bogat în electroni. În acest timp, mocheta sau îmbrăcămintea se încarcă pozitiv.

Astfel, corpul rămâne încărcat electric până în momentul când găseşte ocazia de a se descărca de electroni. Momentul prielnic poate fi deschiderea unei uşi, strângerea mâinii cuiva ş.a.m.d., iar fenomenul se resimte de către subiect printr-un mic şoc. Uşoara descărcare electrică este cea care corespunde trecerii electronilor dintr-un mediu încărcat negativ, în altul încărcat pozitiv.

Exsită şi momente favorabile „electrocutării" descrise mai sus. Iarna, ele sunt mult mai frecvente decât vara. Electricitatea statică se deplasează permanent, însă fenomenul se accentuează într-o atmosferă uscată, aşă cum este în anotimpul rece, când electronii „călătoresc" mai uşor. Să fie un motiv în plus pentru a prefera sezonul estival?

**ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

## Ochiul atent al satelitului

# GHEŢARUL care va inunda PERU

***Un satelit dedicat depistării pericolelor unor catastrofe naturale a „dat alarma" privind posibila topire a unui gheţar din Anzi care ar putea inunda Peru. Geologii nu cred, dar...***

NASA a tras recent un semnal de alarmă privind pericolul ca un gheţar din cordiliera peruviană a Anzilor să provoace o avalanşă într-o vale populată, în apropierea staţiunii turistice Huarez, la aproape 300 km nord de capitala Lima. Aceasta s-a întâmplat după ce satelitul Terra a detectat o crăpătură ameninţătoare apărută în gheţarul Cupi, principala sursă de apă pentru lacul Palcacocha. În ciuda scepticismului manifestat de unii specialişti privind iminenţa unei catastrofe de proporţii, membrii administraţiei locale şi majoritatea geologilor iau în serios posibilitatea ca un fragment mare de gheaţă să se rupă şi să se prăbuşească în lac. Cu consecinţe teribile pentru întreaga zonă. Ei au declarat că datele furnizate de instalaţia Aster (*Radiometru spaţial avansat pentru emisie şi reflexie termică*) montată la bordul satelitului vor fi monitorizate împreună cu datele culese de instalaţiile de la sol pentru a elabora măsurile necesare, menite să salveze vieţile omeneşti şi bunurile materiale.

Instalaţia Aster de la bordul satelitului

### *Planuri în caz de urgenţă*

Avertismentul NASA este scurt şi clar: „Dacă se rupe gheţarul şi cade în lac, inundaţia care va fi declanşată ar putea să afecteze major localitatea Huarez şi populaţia sa de 60. 000 de locuitori în mai puţin de 15 minute"! Responsabilul proiectului de avertizare Terra spune, pe de altă parte, că instalaţii cum este Aster joacă un rol vital în managementul hazardelor naturale. Emoţia a fost mare în Peru, ştirea fiind publicată pe prima pagină a principalelor cotidiene, mai ales că amintirile unui cutremur, care a lovit Huarez acum 25 de ani, făcând 70.000 de victime, sunt încă vii. *„Aluviones"*, cum sunt numite local valurile provocate într-un lac găzduit de un gheţar, prezintă un pericol sporit prin faptul că transportă noroi şi blocuri de stâncă şi gheaţă, distrugând totul în calea lor. Un eveniment asemănător a avut loc în anul 1941, făcând între 5000 şi 7000 de victime. Măsurile stricte luate de guvernul peruvian au făcut însă ca după 1972 asemenea catastrofe în una din cele mai populare staţiuni turistice peruviene să fie prevenite.

Benjamin Morales, directorul Institutului Geologic Andin şi principalul expert peruan în domeniul gheţarilor, aduce însă o notă de calm, afirmând că este normal pentru gheţarii andini să aibă *„mii de crăpături"* dar că este imposibil ca o avalanşă să atingă Huarez în 15 minute! *„Informaţia este insuficient verificată şi problema este legată de consecinţele sale. Dar răul a fost făcut o dată cu publicarea ei. Lumea este extrem de alarmată."* Un alt expert, Ronald Woodman, directorul Institutului Peruvian de Geofizică, merge chiar mai departe spunând că binecunoscutul Jet Propulsion Laboratory al NASA *„a dorit să-şi facă publicitate pentru activitatea sa, altminteri extrem de importantă"*, neomiţând să adauge că nu poate fi vorba de o ameninţare iminentă. Şi oficialii NASA recunosc că nu poate fi vorba de un pericol imediat, dar sunt de părere că situaţia trebuie ţinută sub un control permanent. Alan Buis, purtătorul de cuvânt al Jet Propulsion Laboratory, a ţinut să afirme că NASA nu a avut nici o intenţie să alarmeze populaţia, ci doar să demonstreze că *„echipamentele NASA sunt capabile să monitorizeze un caz de hazard natural potenţial şi pot ajuta la supravegherea şi studiul situaţiei"*. În fond, nu este rău să ai în permanenţă un „ochi al satelitului" care să te ajute să vezi cu un minut mai devreme pericolul...

**MIHAELA DOROBANŢU**

Traseul turistic Huarez în vecinătatea gheţarului

## Anatomia secundei

# Industria spaţială, în scădere...

Tragedia navetei **Columbia** nu a făcut decât să confirme declinul: de la 25 de lansări spre spaţiul cosmic, în 2001, s-a ajuns la doar 15 lansări, în 2002 – şi este clar că această „piaţă deprimată" (cum o numeşte prestigiosul cotidian „Le Monde") nu se va înzdrăveni în anul de război 2003, dimpotrivă.

Căci nu numai NASA a avut necazuri în ultima vreme, ci şi compania spaţială franceză **Arianespace**, totuşi, una dintre cele mai avansate întreprinderi de înalte tehnologii din lume. Până anul trecut europenii folosiseră tehnologia „Ariane-5", prin care doar sateliţi de mic tonaj puteau fi ridicaţi în orbită de la baza spaţială sud americană Courou, din Guyana Franceză. Spre sfârşitul lui 2002 a fost însă pusă la punct o nouă tehnologie, „Ariane-5 ECA", mult mai performantă, prin care se puteau trimite în spaţiul cosmic de deasupra capetelor noastre 10 tone de material, sateliţi şi sonde, utile pentru telecomunicaţii, teledetecţie, cercetare ştiinţifică şi, desigur, spionaj. Dar la 11 decembrie 2002 noua „Ariane-5 ECA" a eşuat, datorită unui defect la ajutajul noului – şi puternicului – motor „Vulcan-II". Aşa că tehnologia a fost trimisă la reverificare şi nu se speră în relansarea aşa-numitei „Ariane-10 tone" înainte de 2004.

În consecinţă s-a revenit la tehnologia „clasică" pentru Courou şi, în februarie curent, „Ariane-5" şi-a făcut impecabil datoria instalând pe orbită doi sateliţi de telecomunicaţii: primul, indian, „botezat" **INSAT-3A** (care va fi exploatat de Organizaţia de Cercetare Spaţială ISRO – India lucrează puternic în industria spaţială!); al doilea, american, **Galaxy-XII** (proprietate a celui mai puternic operativ mondial „PanAm Sat"). Dar, declară Jean Yves Le Gall, director general la **Arianespace**, compania europeană – cea mai importantă întreprindere mondială de transport spaţial comercial! – pierderilor de 193 milioane euro din 2001 şi de 400 milioane euro în 2002 li se vor adăuga altele, şi mai serioase, pentru anul în curs. Le Gall reclamă subvenţii, de la bugetele statelor europene implicate în aventura cosmică, pentru punerea în funcţiune a programului „Ariane-5 ECA" şi pentru menţinerea în funcţiune a instalaţiilor de la Courou, în total 1,05 miliarde euro fiindu-i necesar pentru „renaşterea" pe care industria spaţială a Bătrânului Continent o speră.

Ameninţări la orizont: concurenţa noilor rachete americane **Delta-4** şi **Atlas-V** (navetele spaţiale, adică avioanele cosmice ale NASA vor mai rămâne blocate la sol, până la elucidarea cauzelor accidentului care a distrus „Columbia" dar NASA a revenit la vechea tehnică – eficientă, cum demonstrează ruşii – a „bidoanelor" de combustibil care sunt rachetele...) şi a celor ruseşti dar şi implicarea, din ce în ce mai pronunţată, a specialiştilor chinezi în industria cosmică, hotărâţi chiar, se pare, să trimită cosmonauţi pe Lună şi, în deceniul următor, chiar spre Marte...

...Sunt implicaţi şi românii în aventura cosmică? Ei bine, aflaţi, sunt, căci un profesor de fizică din Bârlad, pasionat de astronomie – ce pasionat, maniac curat! – domnul Ioan Adam nu numai că i-a „îmbolnăvit" de astronomie pe elevii Bârladului dar a şi convins Ministerul Educaţiei şi Cercetării să organizeze... Olimpiada Naţională de Astronomie! Care, firească, şi-a ales Bârladul drept „capitală" a astronauţilor elevi, cu liceul local „Mihai Eminescu", pentru acel moment, centru al Universului! Concurs acerb, schimburi de experienţă între elevii astronomi – colocviul „Educaţia şi astronomia în mileniul III" – probe practice, vernisajul expoziţiei „Astrofoto", un ....„Bal al astronomilor" (!) şi, firească, premii pentru micii cititori în stele. Iar aceşti cititori în stele, aflaţi, au mari şanse să-şi găsească locuri de muncă de înaltă calificare în viitor, căci de astronomi va fi nevoie – curiozitatea umană fiind eternă şi fără margini, iar „tribul" astronomilor este multinaţional cât cuprinde şi fără nici un fel de frontiere. Puneţi mâna pe cărţile de matematică şi astronomie, elevi şi eleve ai şcolilor româneşti, dacă doriţi să aveţi o viaţă interesantă şi, credeţi-mă, chiar bine răsplătită material...

**ALEXANDRU MIRONOV**

# E bine de ştiut

## ENTEROBIOZA

Cunoscută şi sub numele de oxiuriază, această boală este o parazitoză universală, care ocupă primul loc printre maladiile copiilor. Agentul de contaminare este un parazit care în lumea specialiştilor este cunoscut sub numele de Oxyurus vermicularis sau Enterobius. Masculii sunt foarte mici, au 2-5 milimetri, iar extremitatea lor posterioară este întoarsă sub forma unui capăt de cârjă. Femelele ajung însă şi până la un centimetru lungime. Ouăle sunt alburii şi conţin un embrion. Cele care ajung în intestinul omului dau naştere la paraziţi şi se fixează în apendice, în ultima porţiune a intestinului subţire ori în prima zonă a intestinului gros. La persoanele intens infestate, oxiurii ajung în vagin, uter, fose nazale etc. Mai mult, aceştia pot infesta ori reinfesta organismul uman fapt pentru care boala poate dura ani şi ani. Oxiuriaza se însoţeşte de tulburări digestive, dă bolnavului stări de prurit, dureri abdominale, greţuri, vomă şi tulburări de tranzit. Mai mult, persoanele cu oxiuri acuză insomnii, nervozitate, stări de oboseală. Copiii sunt capricioşi, au tulburări de memorie şi, nu rareori, fac convulsii. Diagnosticul acestei maladii se stabileşte după analize de laborator.

Drept *măsuri de profilaxie* şi *combatere a oxiuriazei* – în primul rând trebuie ca persoanele parazitate să fie *depistate* şi *supuse tratamentului*. Dar, cum boala este uşor transmisibilă, reinfestarea nu este exclusă. Iată pentru care motiv se recomandă tratarea întregii familii.

La fel, trebuie respectate cu stricteţe regulile de *igienă*. Spălarea mâinilor, tăierea unghiilor, sub care se pot adăposti ouă de oxiuri, ca şi combaterea prostului obicei de „a-şi roade unghiile" – iată numai câteva formule practice.

În toate cazurile, pentru sănătate, igiena trebuie să fie pe primul loc.

**Dr. VALERIU MANTA**

# Cannes, cetatea femeilor

Actriţe sublime, rochii superbe, bijuterii de vis. Privit ca spectacol al modei, niciodată Festivalul nu a etalat atâta seducţie. Maestră a ceremoniei de deschidere şi vedetă în „Matrix Reloaded", *Monica Bellucci* simbolizează emoţia artistică şi sex-appealul.

La recepţiile oficiale sau în Palatul Festivalurilor s-a uzat mult de diplomaţie pentru ca, de exemplu „doamnele Cruise" să nu se întâlnească. Una, *Penelope Cruz* (29 ani), era vedeta filmului proiectat în seara de deschidere, „Fanfan la Tulipe". Cealaltă, *Nicole Kidman* (35 ani), era la Cannes pentru prezentarea peliculei „Dogville". Rivalitatea nu era de ordin profesional. Prima actriţă a succedat-o pe cea de-a doua în inima lui Tom Cruise. Chiar dacă Penelope şi-a întâlnit iubirea în 2001, după ce Tom divorţase de Nicole...

Bună dispoziţie, zâmbete, eleganţă „în alb şi negru", sau rochii din dantelă foarte transparentă *(Mouna Ayoub)*.

*Helena Noguera* preferă combinaţia piele-muselină, creată de Gianfranco Ferré, iar *Sandrine Bonnaire* preferă rochiile din crêpe de mătase Giorgio Armani.

*Laetitia Casta* a apărut într-o creaţie Dior, iar *Virginie Ledoyen* într-o rochie foarte uşoară, din muselină, Chanel.

Nu pot fi trecute cu vederea nici bijuteriile purtate de cele mai frumoase actriţe ale planetei...

# Dosarele frumuseţii

## Etnocosmetica, la zi

Frumuseţea femeilor orientale, întreţinută de adevărate ritualuri şi cu cosmetice tradiţionale, i-a determinat pe cercetătorii domeniului să studieze efectele unor plante necunoscute pe meleagurile lor. O plantă specifică Asiei Centrale a intrat în reţetele Dior, „Murera de Guyana" este în atenţia celor de la Clarins, „Imperata cylindrica", a celor de la Esthederm, „Andiroba Amazoniei" a celor de la Yves Rocher. Cercetători pasionaţi, aventurierii etnobotanicii străbat lumea în căutarea plantelor magice pentru pielea noastră. O dată găsite cele mai bune specii, cercetătorii izolează părţile active şi le studiază efectele. Din sute de plante culese, doar vreo zece vor sfârşi în borcănelele cu cremă. Cu cele aproximativ 800.000 de specii de plante ale Terrei, etnocosmetica nu şi-a spus încă ultimul cuvânt. Cu atât mai mult ni se pare nefiresc să ignoraţi efectele benefice ale unor plante aflate, acum, la îndemâna dumneavoastră. „Măştile verii" pot acţiona asupra tuturor tipurilor de ten.

- *Tenul uscat* se poate revigora cu o ***mască de ştevie sau păpădie.*** Plantele se toacă mărunt, se amestecă bine cu o lingură de brânză de vaci şi se menţin 20 de minute pe faţă. Se înlătură cu apă minerală.
- Cu ***infuzie de gălbenele*** este de dorit să vă ştergeţi obrazul dimineaţa şi seara.
- O ***mască din rondele de castravete,*** aplicată pe faţă, chiar în jurul ochilor, îi poate reda prospeţimea.
- Tot pentru reîmprospătarea tenului puteţi folosi o ***mască din pătrunjel şi mărar*** (tocate mărunt). Sucul rezultat se aplică pe faţă.
- *Infuzaţi* o legătură de pătrunjel şi una de mărar cu o cană de apă clocotită. Tamponaţi faţa şi efectul vă va uimi.
- Dacă vreţi să scăpaţi de pistrui sau de alte pete pigmentare de pe faţă, încercaţi ***tamponări cu suc de ceapă.***

*Pentru dumneavoastră, doamnă*

*Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:*

TALON nr. 22
Valabil până pe data de: 5 IUNIE 2003

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 0722.824.212.

REDUCERE 10%

Pentru părinţi

# COPILUL CU TULBURĂRI DE VORBIRE

Se spune că la vârsta de 2-3 ani, copilul îşi dezvoltă vorbirea sub aspectul vocabularului şi al structurii gramaticale. La 4 ani, copilul trebuie să vorbească corect şi în orice caz să nu intre la şcoală cu tulburări de pronunţie sau cu întârzieri globale ale vorbirii care să ducă în final la dificultăţi şcolare serioase. Uneori se poate constata o extremă sărăcie a vocabularului, un adevărat mutism, copilul nepronunţând decât câteva cuvinte sau, şi mai grav, având un vocabular infantil, agramat, cu deformarea pronunţării unor consoane. Sunt întârzieri care apar mai frecvent la băieţi, la cei care învaţă două limbi în vremea de achiziţie a vorbirii, la cei care aud vorbindu-se în familie puţin, sau unde adulţii din jur au ei înşişi tulburări de vorbire.

În cazuri extreme întârzierea în dezvoltarea vorbirii poate fi însoţită de o întârziere mintală globală. Dacă acest defect este paralel cu dezvoltarea în deficit a creşterii ponderale, recuperarea acesteia din urmă va induce imediat şi ridicarea gradului vorbirii. Nu-i mai puţin adevărat că lipsa de maturizare cerebrală generează şi tulburări de vorbire. Cauze principale pot fi: encefalopatiile intrauterine, sechele de encefalită, mongolismul, convulsiile.

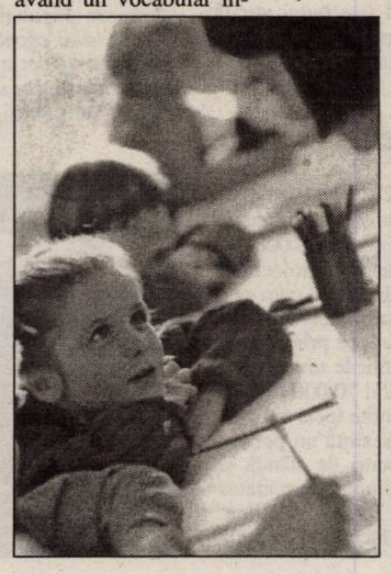

Unele tulburări de vorbire sunt cauzate de tulburări senzoriale cum ar fi cele de auz sau malformaţiile buzelor, ale vălului palatin, faringelui sau laringelui.

Bâlbâiala este o tulburare de vorbire mai frecventă la băieţi şi se manifestă sub forma de repetare a unei silabe sau prin imposibilitatea de a o emite. Este o tulburare care apare la vârsta de 4-5 ani şi care se poate agrava o dată cu intrarea în clasa I. Este o manifestare ce se însoţeşte de spasme respiratorii, tulburări vasomotorii, salivaţie accentuată sau, din contră, uscarea gurii. Mai frecvent, bâlbâiala apare la copiii stângaci şi merge în paralel cu tulburări de scris şi de citit.

Părinţilor se recomandă să le vorbească celor mici cât mai clar, să pronunţe foarte corect cuvintele şi mai ales să nu îi imite, amuzându-se de modul lor imperfect de vorbire. Mai mult, să evite folosirea simultană a cuvintelor în două limbi, cel puţin înainte de împlinirea vârstei de 4 ani. Cu răbdare, fără exagerări, tulburările de vorbire se pot corecta.

Pagină realizată de
**ECATERINA BĂTRÂNEANU**

# Gastronomice

***Continuăm periplul prin... gastronomia popoarelor cu ajutorul cititoarei noastre fidele, doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca:***

## Şniţele de porc, pragheze

*600 g pulpă de porc, 1 lingură untură, 1 ou, 80 g costiţe de porc (fără os), 80 g ceapă, 1 linguriţă muştar, sare, piper, 300 g sos brun.*

Carnea tăiată în felii subţiri se bate bine cu bătătorul de carne şi feliile să fie sărate, piperate, se ung pe o parte cu muştar. Oul fiert tare se toacă mărunt. Se amestecă cu costiţele tocate şi ele mărunt iar cu această compoziţie se umplu feliile de carne. Se formează rulouri iar capetele se fixează cu scobitori. Rulourile de carne se aşază în tavă şi se frig în cuptor la foc potrivit până când se înmoaie. Când sunt moi, se toarnă sosul brun şi se mai fierb 15-20 minute. La masă se servesc cu garnitură de orez, paste făinoase sau pireu de cartofi.

## Antricot de vacă

*4 antricoate de vacă (circa 600 g), 80 g untură, 200 g ceapă, 140 g făină, 1 cană cu lapte, 1 vârf de cuţit de boia, 2 ouă, 2 linguri pastă de roşii, 50 g unt, 60 g şuncă fiartă tăiată felii foarte subţiri, sare, 1 kg cartofi.*

Antricoatele spălate şi zvântate se bat bine şi se sărează. Se trec puţin prin făină şi se prăjesc pe ambele părţi în untură încinsă. Se scot pe o farfurie. În untura rămasă se călesţe ceapa tocată mărunt. Când este gata se adaugă 1 lingură de făină care se prăjeşte (să devină rumenă). Se stinge cu boia, bulion de roşii, cu puţină apă sau supă de oase. După câteva minute de fierbere se pun bucăţile de carne şi se lasă să fiarbă până devin fragede. Între timp, într-o cratiţă se înfierbântă untul, se adaugă restul de făină şi se ţine pe foc până când capătă o culoare gălbuie. Se stinge cu lapte şi se lasă să fiarbă. Când s-a îngroşat se ia de pe foc şi se încorporează şunca. Se adaugă ouăle şi sarea necesară. Cartofii curăţaţi şi tăiaţi în cubuleţe, fierţi în apă sărată şi scurşi, se amestecă cu sosul preparat. Pe farfuria de servit se aşază feliile de carne. Deasupra lor se toarnă sosul amestecat cu cartofi.

## Prăjitură de Bratislava

**Aluatul:** *250 g făină, 125 g unt, 30 g zahăr pudră, 1 ou întreg, 2 gălbenuşuri, 20 g drojdie de bere, sare şi atâta lapte pentru prepararea unui aluat de cozonac (ceva mai tare decât aluatul de cozonac) şi se lasă 10 minute.*

Între timp se face **umplutura:** *200 g zahăr tos, 1 cană cu apă, 200 g nuci măcinate, 100 g pesmet fin, coajă rasă de lămâie, 60 g stafide muiate în rom, puţină scorţişoară măcinată fin.*

Din zahăr şi apă se fierbe un sirop. Când s-a răcit i se adaugă nucile şi toate ingredientele. Cu această compoziţie, împărţită în două, se umplu două bucăţi de aluat întinse pe scândura înfăinată. Se rulează şi se dă forma de potcoavă. Se aşază în tava unsă cu unt. Deasupra se unge cu ou şi se lasă într-un loc răcoros la odihnă timp de 2 ore. Se unge din nou cu ou şi se mai lasă 1 oră la odihnă. Când se dă la cuptor se mai unge o dată cu ou. Se coace la foc încet. Se serveşte rece, tăiată felii.

Remedii naturale

## SIROP DE PIN CONTRA TUSEI

Tusea persistentă, provocată de infecţii virale sau bacteriene (gripă, pneumonie), care continuă să dea de furcă şi după ce forma acută a bolii a trecut, se poate calma cu sirop din muguri de pin.

Se zdrobesc 100 g muguri proaspeţi de pin, se adaugă 150 ml alcool alimentar de 70 de grade şi o jumătate de litru de apă clocotită. Se acoperă vasul şi se lasă la macerat timp de 6 ore. Între timp se prepară un sirop din 330 g zahăr şi o jumătate de litru de apă; se fierbe amestecul până când zahărul se dizolvă complet şi lichidul devine ca un sirop. După ce se răceşte se amestecă cu maceratul de muguri de pin. Se filtrează toată cantitatea printr-un tifon, se pune într-o sticlă cu dop şi se păstrează la loc răcoros şi întunecat. Se iau zilnic 5 linguriţe de sirop.

## NEGII, TRATAŢI CU ARNICĂ

Multe plante au capacitatea de a face să dispară negii apăruţi spontan. Cele mai eficace se dovedesc a fi esenţa de arnică, sucul de rostopască şi de gălbenele.

■ Esenţa de arnică: se umple trei sferturi de sticlă cu frunze şi flori proaspete de arnică, se toarnă până la umplerea sticlei alcool de 38-40 de grade, se închide şi se lasă într-un loc călduros timp de două săptămâni. Apoi, se strecoară, se obţine deja o cantitate de esenţă iar peste plantele din sticlă se toarnă din nou alcool şi se lasă la macerat. Negii se tamponează zilnic cu esenţa obţinută, până se usucă şi cad.

■ Suc de rostopască şi de gălbenele, proaspăt extras din aceste plante, îndepărtează negii. Frunzele, florile şi tulpinile se spală şi se presează sau se storc. Sucul proaspăt se aplică zilnic pe negi.

## PĂTLAGINA VINDECĂ PANARIŢIUL

Panariţiul (infecţia în jurul unghiilor) se poate vindeca destul de uşor folosind cataplasme din frunze de pătlagină, proaspăt culese. Se zdrobesc uşor şi se aplică direct pe locul cu infecţia. Se vindecă în 3-4 zile.

# Monitorul atacă vederea

Dacă sunteţi una dintre persoanele pentru care folosirea computerului face parte integrantă din munca de zi cu zi, fiţi sigur că orele petrecute în faţa ecranului devin treptat o sursă de oboseală generală şi, în mod special, de oboseala a vederii. Simptomele sunt clare: ■ dureri, arsuri, mâncărimi, lăcrămare sau uscăciune la nivelul ochilor ■ vedere înceţoşată sau dublă ■ vedere neclară la distanţă după folosirea prelungită a computerului ■ dureri de cap şi de ceafă ■ dificultate la schimbarea focalizării vederii de pe monitor pe hârtiile de pe birou ■ vizualizarea unei liziere sau a amprentei imaginii când vă îndepărtaţi privirea de la monitor ■ sensibilitate crescută la lumină.

Deocamdată, specialiştii apreciază că starea de oboseală a vederii provocată de computer nu are consecinţe grave pe termen lung, mai ales dacă sunt urmate câteva metode prin care situaţia se poate ameliora:

○ ***Schimbaţi rutina de lucru.*** Luaţi pauze pentru a vă odihni ochii. Îndepărtaţi-vă ochii de la ecran şi priviţi la distanţă, timp de 10-15 secunde la fiecare 10-15 minute.

● ***Schimbaţi ritmul.*** Ridicaţi-vă de la birou şi mişcaţi-vă prin încăpere cel puţin o dată la fiecare două ore, asigurând în acest fel atât odihna ochilor, cât şi a corpului. Introduceţi drept pauză de lucru la ecran alt tip de muncă de birou, pe care ar fi bine să o faceţi stând în picioare.

○ ***Clipiţi.*** Ochii uscaţi, în special în cazul celor care folosesc lentile de contact, este şi o consecinţă a folosirii îndelungate a computerului. Sunt multe persoane care, concentrându-se pe datele de pe monitor, clipesc doar o dată pe minut, deşi normal este o dată la fiecare cinci secunde. Clipirea mai puţin frecventă înseamnă mai puţină lubrifiere prin lacrimi, ceea ce duce la uscăciune, senzaţia de mâncărime şi arsuri oculare. Dacă numai clipitul mai des nu ajută, se pot folosi coliruri sau picături de lacrimi artificiale.

● ***Înclinaţi capul în diferite poziţii.*** Dacă e posibil, din când în când lăsaţi-vă pe spate în scaun şi închideţi ochii pentru câteva clipe.

### Cât de aproape stăm?

○ ***Monitorul:*** se poziţionează la 45-75 cm distanţă de ochi. E de preferat ca marginea superioară a ecranului să fie la nivelul sau sub nivelul ochilor. Dacă monitorul e plasat prea sus, capul va sta înclinat spre spate, provocând dureri de ceafă iar ochii se vor usca mai uşor deoarece pleoapele nu se mai închid complet în timpul clipitului. Ecranul trebuie păstrat cât mai curat, praful de pe ecran contribuind fie la reducerea contrastului, fie la reflectarea supărătoare a luminii.

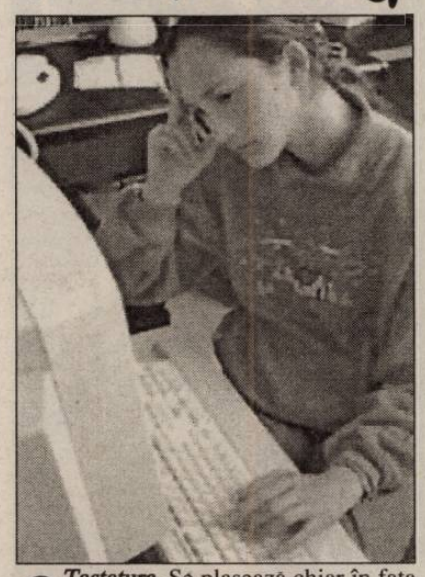

● ***Tastatura.*** Se plasează chiar în faţa monitorului. Dacă e plasată în unghi lateral, ochii vor fi nevoiţi să focalizeze separat, ceea ce-i va obosi.

○ ***Sursa documentară.*** Materialul de citit, bibliografic etc. se aşază lângă monitor, la acelaşi nivel, unghi şi distanţă faţă de ochi. Astfel vederea nu trebuie să se adapteze mereu altfel, când trece de la monitor la material.

● ***Lumina*** înconjurătoare ar trebui să fie mai întunecată decât albul cel mai intens de pe ecran. O lampă de birou ajustabilă, a cărei lumină nu bate în ochi atunci când e privit ecranul, reduce senzaţia de oboseală.

## Dr. ANDREI ONU vă răspunde

*Miruna Stancu din Tg. Jiu.* Infecţiile repetate ale cavităţii bucale pot avea mai multe cauze. Poate fi vorba de gingivo-stomatită, o infecţie frecventă la copii, determinată de un virus, care însoţeşte de obicei o răceală sau o gripă. Infecţia poate dura până la două săptămâni şi poate avea forme mai blânde sau mai severe. După cum aţi putut constata şi dv., când copilul are leziuni pe gingii sau în interiorul obrajilor, respiraţia este urât mirositoare,

### STOMATITA

starea generală e proastă, apare şi febra. Normal este să mergeţi imediat cu copilul la pediatru. Există şi stomatita candidozică, determinată de o ciupercă. Este caracterizată prin placarde moi, alb-cremoase, în cavitatea bucală şi în gât. Apare frecvent când organismul este slăbit în urma unei boli sau în urma administrării prelungite de medicamente. Deşi dureroasă, stomatita nu este totuşi o afecţiune gravă. Problema e că poate afecta starea de nutriţie şi că are tendinţa să recidiveze. Medicul vă poate prescrie o medicaţie orală, care, administrată timp de 7-10 zile, rezolvă situaţia. În perioada infecţiei, menţineţi-i o igienă a gurii şi pregătiţi-i o dietă bazată pe alimente moi şi multe lichide.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

# Să îmbătrânim frumos!

Îmbătrânirea este un proces inevitabil, dar firesc pentru tot ceea ce înseamnă organism viu. Cât de devreme sau de târziu se instalează semnele bătrâneţii depinde de mulţi factori, dar unul dintre cei mai importanţi este şi stilul de viaţă al fiecăruia. Exemplele din jurul nostru, privind oamenii care ştiu „să îmbătrânească frumos", menţinându-şi vigoarea fizică, ascuţimea minţii şi tonusul psihic, dovedesc că amprenta nemiloasă a timpului poate fi atenuată şi amânată. Toţi specialiştii în gerontologie – ştiinţa îmbătrânirii – sunt de acord că dacă vrem să trăim până la vârste avansate, dar cât mai sănătoşi fizic şi psihic, trebuie să avem grijă atât de trup, cât şi de corp, de-a lungul întregii vieţi. Îmbătrânirea prematură

şi instalarea bolilor specifice vârstei a treia sunt procese care pot fi întârziate printr-o serie de măsuri, unele pentru trup, altele pentru minte.

**Sănătatea fizică** se prelungeşte prin: ◆ ***Regim alimentar echilibrat, lipsit de excese.*** Reducerea aportului de calorii (prin limitarea grăsimilor şi micşorarea porţiilor) este o metodă de a prelungi viaţa, fără a sacrifica varietatea şi aportul nutritiv al alimentelor. O explicaţie a eficienţei reducerii caloriilor este că organismul utilizează mai economic energia de care dispune). ◆ ***Mişcare.*** Orice formă de mişcare este benefică pentru organism, de la mersul pe jos la cumpărături, la plimbare în parc, de la grădinărit, la efectuarea câtorva exerciţii de gimnastică la domiciliu.

**Sănătatea minţii** (păstrarea memoriei şi a capacităţii intelectuale) presupune diminuarea procesului de degradare treptată a celulelor creierului. Aceasta se poate realiza cu ajutorul unui regim nutriţional zilnic bogat în vitamina A, betacaroten, vitamine din complexul B, vitamina C şi E, cupru, magneziu, crom, seleniu, zinc, acizi graşi esenţiali (ulei de in sau ulei de peşte). Toate aceste vitamine şi minerale se găsesc în legume, fructe, cereale integrale, peşte, lactate degresate, dar şi în produse farmaceutice, care pot suplimenta doza zilnică necesară. În plus, continuarea oricărui tip de activitate care cere realizarea unui „plan" dinainte stabilit – activităţi casnice, grădinărit, cusut, citit etc.

# „Trăiesc evenimente cu adevărat ciudate"

***– Cititorul nostru Sorin T. (din Slatina) care îşi începe scrisoarea cu mărturisirea că citeşte „Magazin" de aproape 20 de ani, ni se adresează pentru a-i lămuri o serie de „ciudăţenii" care îi marchează existenţa în contextul unor eşecuri suferite în viaţa de familie şi în cea profesională.***

–Stimate domnule Sorin, într-adevăr, lucrurile pe care le scrieţi sunt foarte ciudate. Ar putea constitui un subiect de discuţie şi analiză pentru un psiholog, la fel de bine ca şi pentru un teolog.

Ceea ce mi se pare în primul rând îngrijorător în legătură cu situaţia dv. este că nu aveţi un loc de muncă şi nici unde să staţi, sau cel puţin aşa înţeleg eu. Ar fi bine, poate, să vă adresaţi primăriei să vă acorde un ajutor, de care presupun că ar trebui să beneficiaţi. În al doilea rând, faptul că nu mai puteţi lua legătura cu băiatul dv. este de asemenea un lucru deranjant. Poate n-ar strica să treceţi peste reticenţa pe care o aveţi şi să apelaţi la sprijinul poliţiei pentru a-l găsi – s-ar fi putut muta cu locuinţa în timp ce dv. eraţi în Israel. El stă acum cu mama lui, fosta dv. soţie, sau singur? Nici despre ea nu spuneţi nimic. De fapt, de ce aţi divorţat tocmai la Revoluţie? A avut vreo legătură divorţul cu ceea ce aţi descris în scrisoare?

Dacă ar fi să discutăm mai multe şi despre ceea ce simţiţi, aş spune că probabil vă consideraţi un om deosebit, din moment ce aţi avut toate acele senzaţii. Dar care credeţi că ar fi rostul lor? Poate ar trebui să începeţi prin a ne povesti cum aţi ajuns în Israel, să munciţi. De fapt, ce meserie, ce pregătire aveţi? Cât timp aţi stat acolo şi de ce v-aţi întors în România (din câte am înţeles, nu aţi venit cu bani puşi deoparte, ca majoritatea celor care muncesc în străinătate)? Vă pun toate aceste întrebări pentru a-mi clarifica mai bine contextul în care vi s-au întâmplat evenimentele, cu adevărat ciudate, pe care ni le-aţi relatat: oamenii şi maşinile care aveaţi imprsia că vă urmăresc, coincidenţa cu numerele de înmatriculare de la Poliţie, „eclipsa" de soare, „contactele" cu lucrătorul din super-market şi cu tânărul din Gara de Nord, senzaţiile fiziologice resimţite în diversele situaţii. Cât priveşte ceea ce aţi remarcat în România la întoarcere (fetele şi băieţii care înjură pe stradă) este, într-adevăr, trist şi poate fi şocant pentru cineva care a lipsit o perioadă de timp.

Ne-ar plăcea să ne mai scrieţi, poate să o luaţi mai încet, pe rând, cu evenimentele pe care le-aţi trăit, şi să încercăm să purtăm un dialog pe marginea experienţelor dv. Pe curând şi multă sătătate.

**MIHAELA DOROBANŢU**

# Secretele Vitaminei C

**Vitamina C este deosebit de importantă** pentru buna funcţionare a organismului, intervenind în reducerea proceselor de oxidare din ţesuturi şi, implicit, în combaterea toxinelor, în metabolismul proteinelor, glucidelor şi lipidelor. Este indispensabilă în procesul de creştere, are acţiune antiinfecţioasă şi tonifiantă, combate ateroscleroza, având un rol protector faţă de bolile cardiovasculare deoarece măreşte rezistenţa pereţilor vasculari.

**Carenţa de vitamina C** duce la: tendinţa de hemoragii, mărirea riscului de infarct miocardic (care este mai mare la sfârşitul iernii şi începutul primăverii, când aportul de vitamină C este deficitar), apariţia scorbutului; de asemenea are o influenţă negativă asupra sintezei colagenului – proteină necesară formării ţesutului conjunctiv, ligamentelor, tendoanelor, oaselor. Insuficienţa de vitamina C micşorează rezistenţa organismului faţă de agenţii infecţioşi (se ştie că folosirea ei în caz de gripă grăbeşte însănătoşirea).

**Indicaţii**: în scorbut, hemoragii ale gingiilor, stomatite, afecţiuni ale sistemului osos, deficit de coagulare a sângelui, maladii infecţioase, surmenaj, convalescenţă, intoxicaţii, scăderea nivelului colesterolului etc.

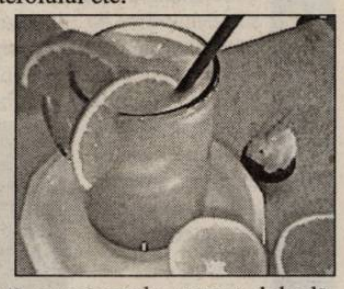

**Unde se află:** în fructe (cătină albă, măceşe, coacăze negre, lămâie, portocală, grepfruit, mere, vişine, cireşe, căpşuni, caise); legume (morcovi, cartofi, varză, salată, ceapă verde, spanac, lobodă, ştevie, pătrunjel, mărar, mazăre verde, fasole verde, hrean, praz, ridichi).

**Doza zilnică de vitamina C**: pentru sugari – 30 mg; pentru copii de la 1 la 14 ani – 30-90 mg; până la 20 de ani – 100 mg; după această vârstă doza scade spre 75 mg.

**Repere**: 20 g de pătrunjel (cam cât se ia între două degete) reprezintă un sfert din nevoile zilnice de vitamina C; 100 g coacăze negre – 180 mg vitamina C; 100 g măcriş – 124 mg; 100 g varză crudă – 120 mg; 100 g mărar – 100 mg; 100 g ardei gras – 100 mg; 100 g lămâie – 87 mg.

**De reţinut**: Vitamina C se oxidează rapid şi se pierde în mare parte prin procesele de prelucrare. Pentru a oferi organismului necesarul cotidian, fructele şi legumele consumate trebuie să fie cât mai proaspete.

Nr. 22 (2377

TRADIȚII

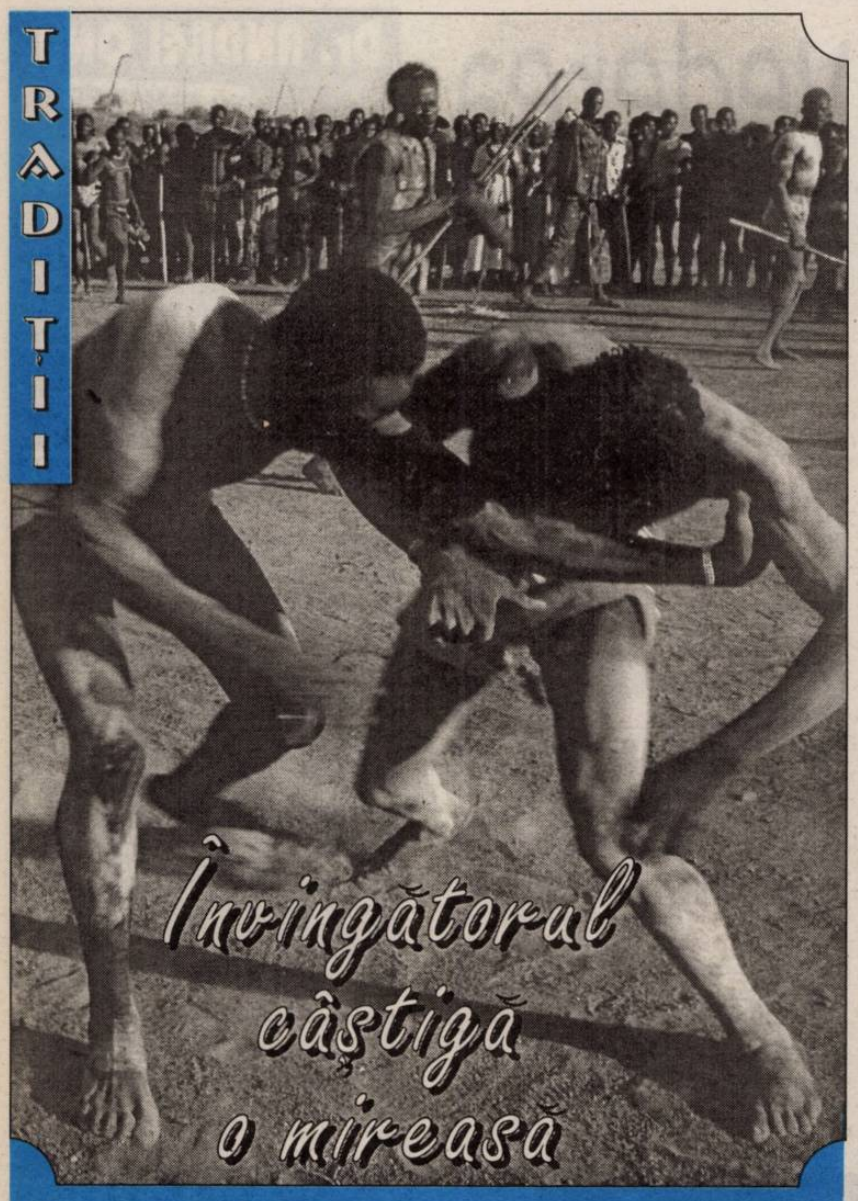

# Învingătorul câștigă o mireasă

*Comunitățile tribale Nuba din Sudan obișnuiesc să se adune o dată pe an pentru o manifestare de mare interes pentru tinerii bărbați holtei. Atunci când o fată a unuia dintre cei mai importanți conducători se decide să se mărite, pentru ea se luptă rivalii într-o confruntare cinstită, în care învingător este cel ce-și îngenunchează adversarul în decurs de trei zile. Încleștarea durează atât timp cât Soarele se vede pe cer. Din bătrâni se știe că uneori nu este suficientă o zi-lumină, dar dacă nici după trei răsărituri și apusuri nu s-a decis mirele, atunci în „arenă" vor intra alți doi pretendenți. Rivalii cunosc faptul că acela care va fi învins devine „rușinea" comunității și de aceea se pregătesc intens, zestrea fetei de rang înalt fiind una extrem de ispititoare. De aceea, forțele sunt sensibil egale și există chiar o legendă a triburilor Nuba care spune că pentru Akanumii, fata unui șef de acum câteva decenii, luptele au durat 68 de răsărituri și apusuri... Sărmana fată, ce-o fi făcut în tot acest timp?*

DESCOPERIRE SENZAȚIONALĂ

# CHINEZII știau să scrie acum 8.600 de ani!

Până-n prezent era aproape unanim recunoscut faptul că primul limbaj scris confirmat are o vechime de 6 mii de ani și a aparținut culturii chineze Yang-Shao; pe carapace de broască țestoasă au fost deslușite, printre altele, simbolurile cifrelor 5, 7 și 8. Iată, însă, că în numărul din 22.04.2003 al publicației „Journal of Antiquity" (New York) este inserată descoperirea unei forme de scriere ideogafice datând de acum 8.600 de ani și provenind din provincia chineză Henan, zona localității Jia-Hu. Tot pe același suport, evident, învățații din Jia-Hu îi devansează cu aproximativ 2.600 de ani pe cei din Yang-Shao. La același capitol al celor mai vechi forme de scriere, dar pe suportul reprezentat de tăbliță de lut, este consemnată scrierea elamitică de acum 5.500 de ani, din sud-estul Iranului. În acest clasament apare și *scrierea simbolistică (vase, săgeți etc.) de pe teritoriul României – zona Tartaria –, veche de 7,5 mii de ani, contemporană cu scrierea pictografică sumeriană.*

*Cu acest prilej, răspund și cititorului nostru* ***Bunu Ion din Craiova.*** Dânsul ne precizează, referitor la articolul meu „Poate fi Gutenberg contestat?" (din 3.04.2003), că tiparul mobil ar fi fost inventat de *chinezul Pi Seng între anii 1041-1049*, și citând drept sursă bibliografică „Istoria culturii și civilizației" de Ovidiu Drâmba. Dar, stimate domnule Bunu Ion, problema tiparului (mobil sau nu) este mult mai complexă. Extrem de succint, vă precizez în primul rând că scrierea are trei mari stadii de dezvoltare: 1. Sintetică (ideogramatică) 2. Analitică (de cuvinte) 3. Fonetică (alfabetică). În consecință, tiparul inventat de chinezul Pi Seng în secolul XI aparține spiritualității care se exprimă în scris ideogramatic. Pentru spiritualitatea occidentală, toți autorii recunosc prioritatea și meritele lui Gutenberg („Biblia la 42 de rânduri" din 1454). De asemenea, vă recomand excepționala lucrare a *doamnei Adina Berciu-Drăghicescu „Arhivistică și documentaristică" – Universitatea București, 2002* –, de unde mai puteți afla, printre multe altele în acest context, că Gutenberg ar fi avut ca înaintași pe *olandezul Laurent Coster și pe Bernardo Cennini din Bruges, care ar fi folosit tiparul înainte de 1400.* Dar „surpriza" provine din cu totul altă parte, și anume din Coreea. Documentariștii Fundației Guinness afirmă că *cel mai vechi sul imprimat cu litere de lemn a fost găsit în pagoda Pulguk Sa din Kyong-Gju (Coreea de Sud de astăzi) realizare din anul 704 d.Ch.*, deci cu secole înainte de chinezul Pi Seng... Stimate domnule Bunu Ion, mulțumindu-vă pentru scrisoare, vă spun că Gutenberg nu poate fi contestat de nimeni; prioritatea lui poate fi doar nuanțată. Pentru spiritualitatea europeană, el este numele emblematic al tiparului, iar prima carte, Biblia, este și cea mai răspândită în întreaga lume (cel mai mare tiraj). Pentru una din cele 21 de copii ale „Bibliei la 42 de rânduri" (Mainz, 1454) s-a plătit la o licitație 2,4 milioane de dolari!, cumpărătorul fiind o fundație de pe lângă Universitatea Texas.

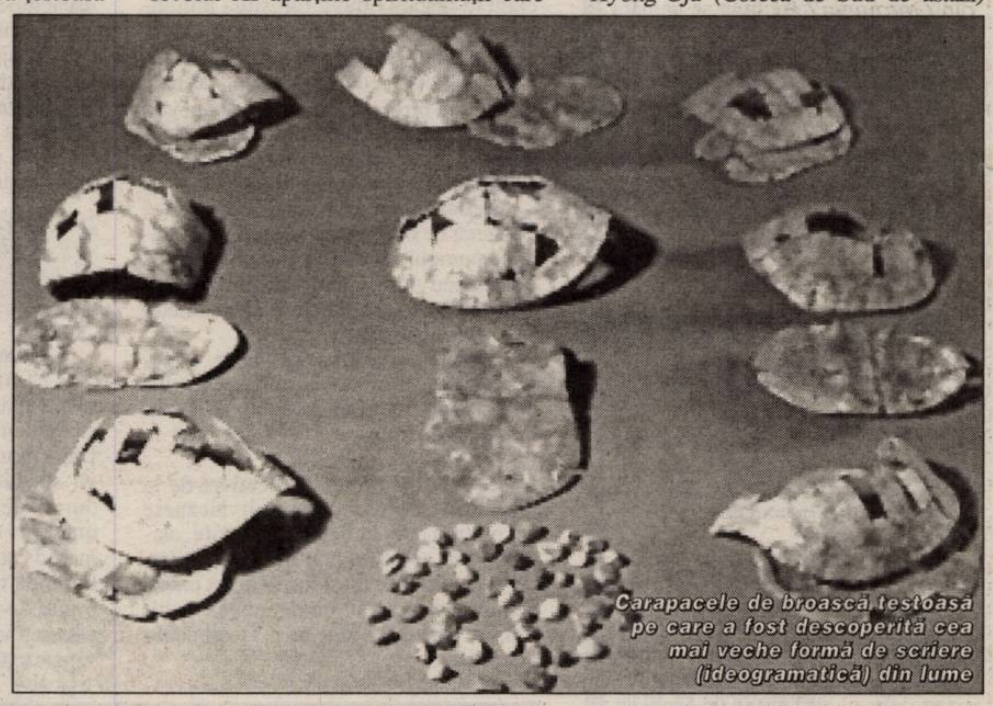

*Carapacele de broască țestoasă pe care a fost descoperită cea mai veche formă de scriere (ideogramatică) din lume*

MARI ENIGME ALE LUMII

# OLMECII popor amerindian originar din Africa!

O adevărată lovitură de teatru pentru istoria civilizațiilor ar reprezenta-o confirmarea ipotezelor conform cărora originea popoarelor precolumbiene care au trăit pe teritoriile de azi ale statelor Mexic, Guatemala, Honduras și Salvador (reunite sub denumirea de „Mesoamerica") ar fi africană. Pentru a lămuri cascada de enigme ce cunduc spre o astfel de interpretare, trebuie să se răspundă la întrebarea: cine au fost olmecii? Dar de ce tocmai această etnie amerindiană, dispărută în secolul III î.Ch.?

## *Elefantul, roata și trăsăturile etiopiene*

Olmecii reprezintă cea mai veche populație din regiunea Mexicului de astăzi, fiind premergătoare aztecilor, mayașilor, mixtecilor, tarascilor etc. Nu se știe cu precizie când s-au stabilit în Mesoamerica, însă mai multe elemente de civilizație conduc spre alt continent, Africa. În primul rând, trăsăturile imenselor capete sculptate în piatră (2,4 metri înălțime și cântărind 24 de tone) sunt etiopiene și/sau egiptene. Nasul este aplatizat, iar nările sunt larg deschise. Cu cine seamănă sau cui au fost dedicați acești pseudomegaliți cu evidente trăsături africane?

Nici un popor amerindian nu a cunoscut roata. Și totuși, învățații olmeci au inventat două tipuri de calendare principale, primele din Mesoamerica: unul laic, de 365 de zile („Haab"), și altul sacru („Tzolkin"), de 260 de zile. Uriașa supriză oferită de inscripțiile acestora este că ele erau reprezentate de două roți dințate, care se întâlneau în același punct la fiecare 52 de ani. Cunoșteau olmecii conceptul de roată? Ce înseamnă periodicitatea de 52 de ani? Moctezuma spunea că venirea lui Cortes împlinește un astfel de ciclu... Poate mai presus de aceste „dovezi africane" stau faimoasele statuete reprezentând... elefanți și datând din mileniul II î.Ch. Pachidermul n-a trăit niciodată în America, atunci cum se explică inspirația vechilor artizani olmeci?

*Vas de lut în formă de elefant, uluitor element artizanal olmec de acum 2 mii de ani. Dar de ce nu are fildeși, aspect caracteristic doar elefantului asiatic?*

*Capete sculptate de olmeci acum 3 mii de ani, având evidente trăsături africane*

## *Când a fost „Ziua numărul unu"?*

Numeroase edificii publice ale civilizației olmece poartă inscripții cu anumite numere, gravate după o logică precisă. Cea mai recentă ipoteză susține faptul că este vorba de un calendar liniar care indică vechimea monumentelor pornind de la un anume an din istoria acestei popor, asemănător măsurării timpului la vechii greci, după jocurile olimpice. Era evident pentru istorici că există un „an numărul unu", așa cum pentru creștini există anul unu după Christos, sau la romani după anul 753 – fondarea Romei. Care a fost acel an și ce eveniment epocal s-a petrecut atunci?

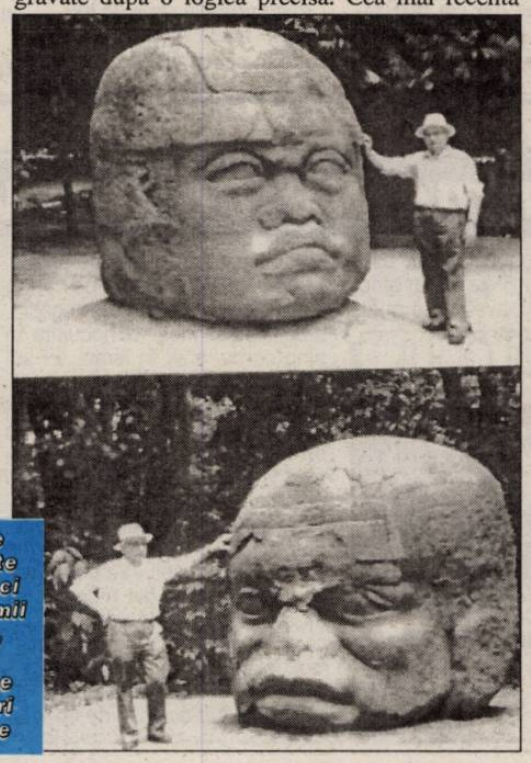

Coroborând toate datele disponibile, istoricii au ajuns la copncluzia că acest „calendar al zilei (anului) cu numărul unu" este cel al sosirii pe teritoriul olmec al Mexicului de azi al unui descendent al dinastiei egiptene Thot, zeul-muritor care a civilizat Egiptul antic. S-a stabilit cu o precizie uimitoare că este vorba de data corespunzătoare lui 13 august 3113 î.Ch.! Mai mult, zeul sapiențial Thot a devenit pentru mesoamericani zeul suprem, adică șarpele cu aripi Quetzalcoatl pentru azteci și Kukulkan pentru mayași. Numai că în Egipt avea forma păsării ibis (un fel de barză). În acest mod, originea africană a poporului olmec este aproape „demonstrată", însă, paradoxal, enigmele nu sunt rezolvate. Cum au ajuns africanii în Mexic, acum 5 mii de ani? Dacă știau să navigheze peste ocean, de ce nu s-a făcut și drumul invers, spre Africa? De ce mesoamericanii n-au pus în aplicare roata? De ce o astfel de civilizație avansată a dispărut fără să lase urmașilor (în principal aztecilor și mayașilor) decât o parte din cunoștințele lor avansate? Vom reveni asupra olmecilor când vom vorbi despre paleoastronautică.

*Pagină realizată de* **PAUL IOAN**

## Știați că...

◆ *...rieslingul este un soi de viță de vie originar*

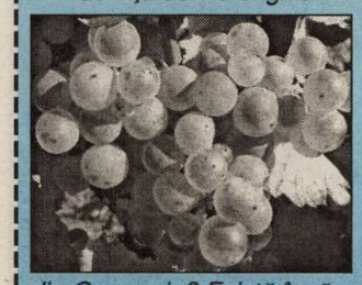

*din Germania? Există însă și un Riesling italian, originar evident din Italia.*

◆ *...donjonul este turnul principal în sistemul de apărare al unui castel medieval? Constituia ultimul punct de rezistență în cadrul unui atac, avea încăperi de locuit și pentru provizii.*

◆ *...„lanca" este un lac sărat în Câmpia Brăilei, situat lângă localitatea cu același nume? În anii foarte secetoși, seacă.*

◆ *...în Franța evului mediu a existat un impozit pe sare care se numea gabélă, bazat pe monopolul statului asupra sării și pe obligația populației de a cumpăra anual o anumită cantitate? A fost unul dintre cele mai importante impozite, desființat în timpul revoluției din 1789-1794.*

◆ *...Nippurul era un oraș străvechi din Mesopotamia, situat pe ambele maluri ale Eufratului? A fost*

*un important centru cultural și religios al Sumerului antic.*

◆ *...albilița este un fluture alb, cu vârful aripilor negre? Este foarte dăunător și se mai numește și „fluture de varză".*

◆ *...coșava este un vânt foarte rece care bate dinspre Alpii Dinarici? Se face simțit în sud-vestul țării noastre și în defileul Dunării, mai ales primăvara.*

◆ *...leușteanul este originar din America de Sud? Atât frunzele cât și*

*semințele au un conținut bogat în uleiuri eterice.*

◆ *...didahiile erau predici moralizatoare, având ca punct de plecare un text din Evanghelie? Sunt foarte cunoscute, în literatura noastră veche, „Didahiile" lui Antim Ivireanul.* (I.S.)

Știați că...

# Sirena de pe malul Vistulei

Pe malul Vistulei se înalță un oraș străjuit de o sirenă. Spre deosebire de sora ei din Copenhaga, aceasta este înarmată cu o sabie și un scut, amenințându-i pe cei care ar vrea să atace orașul. Legenda spune că demult, tare demult trăiau aici un pescar și soția sa. Pe bărbat

Palatul regal

îl chema Wars iar pe femeie Sawa. Pescarul a prins în năvodul său o sirenă iar aceasta i-a promis – în schimbul libertății – că aici se va înălța un oraș care le va purta numele. În amintirea acestei povești a fost ridicată statuia sirenei, străjer al orașului. Vechea așezare a devenit un important centru politic al țării din 1595 când regele Sigismund al III-lea de Vasa a mutat capitala țării de la Krakow (Cracovia), aici, pe malul Vistulei. Orașul de astăzi a pierdut mult din strălucirea de odinioară fiind complet distrus de trupele SS în timpul celui de al doilea război mondial. Cu toate acestea Orașul Vechi (Stare Miasto) a fost reconstruit pas cu pas după tablouri, vechi fotografii și amintirile locuitorului. Nimic nu mai amintește tragedia celor care au pierit aici, distrugerile de acum mai bine de jumătate de secol. De real folos în restaurarea Centrului istoric au fost tablourile comandate de regele Stanislaw Poniatowski, în 1750, pictorului italian Bernardo Belloto. Datorită acestora s-au putut menține caracteristicile medievale ale zonei. Reconstrucția a fost atât de fidelă încât UNESCO a declarat zona monument cultural.

Chiar la intrarea în Orașul Vechi se află Palatul Regal care fusese aruncat în aer de fasciști. Reconstrucția sa a fost realizat abia în 1971, fiind cel mai mare dintre monumentele refăcute. Au fost folosite în acest scop toate cărămizile rămase, iar fragmente întregi din vechea clădire au fost încorporate în cea nouă, care adăpostește acum un important muzeu de artă. Din piața centrală a Orașului Vechi, fost centru cultural și artistic al Varșoviei încă din secolul al XVIII-lea, pornesc spre Orașul Nou mulțime de străduțe pe care expun pictori și caricaturiști. Nelipsit este aici și „omul cu flașneta", micile scuaruri te îmbie cu răcoare și verdeață iar câteva locuri se mândresc – pe bună dreptate – cu celebritățile pe care le-au găzduit:

Palatul Lazienki

Fidel Castro, George Bush, Chelsea Clinton, Michael Jackson. În partea de nord dintre Orașul vechi și Orașul Nou se înalță zidul cu poarta Barbakan, datând din secolul al XVI-lea iar în apropiere se află casa în care s-a născut Maria Sklodowska Curie. Palatul Regal din Orașul Vechi este legat de palatul regelui Sobieski din Wilanow de Calea Regală, un bulevard de șapte kilometri care trece prin cele mai elegante cartiere ale orașului. Aici se aliniază Parcul Lazienki cu Palatul pe apă și cartierul diplomatic. Palatul Wilanow nu a fost distrus în timpul războiului dar a fost jefuit de operele sale de artă, iar minunatele sale grădini au fost ruinate.

Regele Sobieski, cunoscut pentru victoria sa împotriva turcilor, în 1685, la Viena, a fost un mare iubitor de artă. De aceea a încredințat construcția palatului ilustrului arhitect Augustino Locci. Grădina palatului, în stil italian, era realizată pe câteva nivele. În 1799 noul proprietar Stanislaw Potocki a adăugat aici o grădină englezească, imensul parc fiind și el atent restaurat după război. Orașul Nou este asemenea multora din Europa Centrală și de Est. Se înalță aici blocuri tipice și un Palat al Culturii și Științei care nu are nimic în comun cu vechea frumusețe a orașului. De aceea „Sirena" veghează acum mai atent ca niciodată pentru ca nimeni și nimica să nu mai poată distruge cetatea.

**IRINA STOICA**

Poarta Barbakan

**Viitorul aparține spațiului**

# ANTARCTICA spionată din cosmos

Antarctica, regiune polară de la Sudul globului terestru, include în principal continentul *Antarctica* cu o suprafață de 13,97 milioane km², aproape total acoperit de o calotă de gheață având grosimea medie de 1720 m și un volum de 24 milioane km³. Acest continent, care reprezintă 83% din suprafața și 87% din volumul gheții de pe Pământ, este – în zona țărmurilor cu oceanele Pacific și Indian – un „producător" de icebergi și de furtuni puternice.

Administrația națională americană pentru aeronautică și spațiu, cunoscuta NASA, a înțeles importanța studierii sistematice a zonelor mai sus menționate, atât pentru cunoașterea factorilor care determină clima terestră, cât și pentru continua monitorizare a formării și desprinderii ghețarilor plutitori – icebergurile! Astfel, imaginile transmise de echipamentele de la bordul satelitului NASA „SEA-WINDS" (Vânturile mării) demonstrează că o parte din zona Recifurilor Înghețate Larsen –, de fapt ghețarul de șelf din Nord-Vestul Mării Weddell, extins de-a lungul țărmului de Est al Peninsulei Antarctica, cu lungimea de 800 km – a început să se topească cu mult înainte de venirea sezonului de vară! Specialiștii care au interpretat datele și fotografiile radar recepționate de la satelit, au informat despre o topire „rapidă și extensivă" a acelei zone de unde, de regulă, se desprind icebergi; cauza se pare că a fost o puternică furtună venită în Nordul Antarcticii și care a transportat o masă de aer cald deasupra continentului.

Satelitul SEA-WINDS acționează împreună cu alt satelit al NASA, denumit QUICK SCATTEROMETER; echipamentele sale transmit impulsuri radar spre sol și recepționează apoi semnalele-ecou care furnizează, prin reflexie, informații despre poziția și starea suprafețelor reflectante, livrând astfel imagini-radar ușor interpretabile.

Specialiștii NASA, ESA și British Antarctic Survey au folosit, în cadrul programului SCRP, imagini de la SEA-WINDS pentru a localiza direcțiile vânturilor și ale icebergurilor; vezi și http: //photojournal.jpl. nasa. gov/catalog/PIA03894.

**Prof. Dr. FLORIN ZĂGĂNESCU**

# COMORILE CORSARILOR

**Suntem în 6 mai 1749. Fregata Aimable Grenot părăsește portul din Saint-Malo îndreptându-se spre Cadix. În apropiere de port, vasul corsar se lovește de recifuri eșuând în adâncul apelor.**

În 1955 în timpul unor operațiuni submarine, câțiva scafandri descoperă la doar 10 m adâncime un vas fantomă acoperit în cea mai mare parte de mâl. Începând cu anul 1999, o echipă internațională de oameni de știință specializați în arheologia submarină se mobilizează pentru a pătrunde în misterele acestei epave. În urma campaniilor de recuperare a vestigiilor acestei nave s-au scris noi pagini din istoria marinei corsare. Această epavă constituie o ocazie unică pentru cercetătorii arheologiei subacvatice pentru că niciodată până acum o fregată corsară atât de bine conservată nu a făcut obiectul unor studii științifice. Au fost descoperite 22 de tunuri și piese de artilerie, fragmente de săbii, pistoale, sulițe de abordaj, ustensile de bucătărie, de tâmplărie, încălțăminte și chiar resturi de vestimentație. Un inventar compus din mii de obiecte împrăștiate pe o distanță de 50 m. În comparație cu navele piraților, cele ale corsarilor era mandatate în mod legal pentru a jefui navele dușmane. Armatorii privați înarmau navele destinate pescuitului sau comerțului și ofereau marinarilor o parte din prăzile luate din navele atacate, operațiunile fiind făcute în numele statului. Căpitanii corsari erau beneficiarii unui contract eliberat de funcționarii suveranului care le garanta o parte din profitul obținut din vânzarea prăzilor luate în urma atacului navelor dușmane, contract ce purta semnătura regelui. În timpul lui Ludovic al XIV-lea, existau în portul din Saint-Malo sute de astfel de vase înarmate. În timp de pace, acestea își reluau activitatea de comerț sau de pescuit. Vestigiile fregatei Aimable Grenot împrăștiate pe o distanță de 50 m au ridicat un mare semn de întrebare întrucât în urma datării lor s-a constatat că aparțin unor perioade diferite. Această constatare i-a condus pe specialiști la ideea că în situl submarin ar mai exista cel puțin încă o navă eșuată. Investigațiile au decurs anevoios datorită curenților puternici, scafandrii neputând rămâne pe fundul apei mai mult de o oră.

În urma studierii obiectelor descoperite s-a putut pune în evidență și modul de viață al echipajului aflat pe fregată. Fiecare avea o funcție bine statornicită. Printre ei figurau de pildă, dogari, chirurgi, bărbieri și chiar un preot al Curții regale a cărui prezență a fost impusă printr-o ordonanță a regelui Ludovic al XIV-lea (în cadrul echipajelor cu peste 50 de marinari), ustensilele descoperite atestând în mod indubitabil aceste meserii. Cele aproximativ 2.000 de obiecte recuperate, unele dintre ele aparținând probabil și altor epave corsare încă nedescoperite, au permis în mare parte specialiștilor să reconstituie un fragment din viața tumultuoasă a corsarilor și din trecutul glorios al portului Saint-Malo.

**DORIN MĂRAN**

*Fragment în formă de mască dintr-un vas de ceramică*

*Toc în formă de pistol în care s-a găsit o pipă*

*Urcioare din faianță decorate*

*Pipe inscripționate*

*Farfurie din cositor*

## Pagini secrete ale omenirii

# TEORIA „GHEȚII ETERNE"

Apropierea periculoasă a Lunii de Terra ca sursă a unei catastrofe globale este o ipoteză care și-a avut timpul său de glorie și care, iată, revine din când în când în atenție. Modificările climatice produse, cutremurele devastatoare, erupțiile vulcanice, toate acestea s-ar fi datorat unui „inel" format din fragmentele mai mici sau mai mari în care s-a „spart" la un moment dat Luna. Temperatura Terrei a scăzut brusc cu peste 20 de grade – aceasta ar fi explicația mamuților înghețați descoperiți în tundra siberiană. S-a modificat gravitația planetei – așa s-ar putea explica monumentele megalitice și scheletele de uriași, oameni și animale, găsite în straturile geologice, în morminte și... în mituri!

„Teoria gheții eterne", alături de teoria pământului gol, au cunoscut o înflorire cu totul aparte în anii '30-'40, constituind și sursa unor preocupări și fantezii ale regimului nazist: de la adevărate expediții în căutarea Chivotului Legii sau a Sfântului Graal, la încercările de a găsi pe culmile himalaiene urmele „arienilor" care, se credea, se retrăseseră acolo la sfârșitul ultimei glaciațiuni și prin ale căror mutații s-a născut toată rasa umană de astăzi... Unul din pionierii acestor teorii a fost Hans Horbiger. El susținea că nu o singură dată, ci de patru ori a avut loc această formidabilă calamitate cosmică: patru Luni s-au prăbușit pe Terra, marcând patru „epoci de gheață". Luna „noastră" ar fi a cincea și, ca și precedentele sale, va fi „atrasă" într-o configurație critică, la doar a cincea parte din actuala sa distanță de Pământ (380,000 km). Ceea ce va însemna al cincilea cataclism mondial (și, nu vorbeau aztecii în calendarul lor de un cutremur care va pune capăt existenței lumii?).

În timpurile actuale, „teoria" lui Horbiger își găsește o interesantă continuare în lucrările și ideile unui distins cercetător contemporan, dr. John O'Keefe, de la Goddard Laboratory for Astronomy, Maryland. El afirmă că fragmentele rezultate din „ruperea" Lunii și prăbușirea sa pe Pământ, au format în jurul Terrei un inel care a ecranat Soarele, ducând la căderea drastică a temperaturii terestre. După un timp, aceste fragmente s-au prăbușit pe Pământ – tectitele pe care le găsim astăzi. Să nu fi fost atât de „fantezistă" pe cât s-a crezut, cosmologia lumilor de gheață a lui Horbiger?

Și atunci, nu cumva trebuie să privim cu alți ochi încercările de refacere a unei civilizații evoluate dar dispărute, așa cum sunt ele păstrate în paginile miturilor și documentelor istorice? S-a încercat acest lucru la Tiahuanaco, din dorința de a revitaliza o zonă devastată de inundații cumplite. Tentativa a eșuat, datorită faptului că nu au fost luate în considerație toate consecințele „șocului lunar". Dar, lucru care dă evident de gândit, de la papirusul egiptean Ipuwer (intitulat *„Soarele a apus unde a răsărit")* și de la mormântul lui Senmut care-i înfățișează pe Sirius și Orion în poziții inversate, până la Kalevala finlandezilor unde se spune că *„Pământul se rotea ca roata olarului"*, se găsesc indicații privind șirul de catastrofe prin care a trecut lumea noastră. Și cărora, în fond, le-a supraviețuit...

*În piatră este inscrisă și istoria catastrofelor care au lovit Pământul*

**MIHAELA DOROBANȚU**

## Splendorile naturii

# Peștera Scărișoara

*Ghețarul de la Scărișoara* reprezintă elementul cel mai important și cel mai bine cunoscut al sistemului carstic Scărișoara, care se întinde pe tot cuprinsul platoului cu același nume și în care putem include peștera Pojarul Poliției și Avenul din Șesuri. Intrarea în *Ghețarul de la Scărișoara* se găsește în Creasta Pârjolii care, după cum se poate vedea, domină versantul stâng al Văii Gârda Seacă.

Peștera este situată pe Valea Arieșului Mare. Potrivit datelor statistice existente, coborârea în *Ghețarul de la Scărișoara* se putea face încă de pe la mijlocul secolului XIX pe scări de lemn montate la intrare. Primele informații științifice au apărut în 1863 și le datorăm lui A. Schmidl, pentru ca în 1927, Emil Racoviță să publice un studiu monografic referitor la cavitatea subterană.

*Ghețarul de la Scărișoara* își are intrarea într-un impresionant aven, a cărui gură, cu un diametru de peste 60 m, se descinde în inima pădurii ce îmbracă, după cum spuneam mai sus, Creasta Pârjolii. Pe o potecă îngustă săpată în stâncă în care există ancorate câteva scări metalice, se poate ajunge în adâncimea avenului. Pe fundul acestuia se poate vedea „o lume înghețată a adâncurilor".

Topografia *Ghețarului de la Scărișoara* este simplă. Peștera reprezintă în fapt un cavernament unic, cu o dezvoltare totală de 700 m. În mijlocul lui se găsește un imens *glob* de gheață al cărui volum se ridică la 75.000 mc și care dăinuie aici de peste 4.000 de ani. Planșeul primei încăperi subterane, denumită *Sala Mare*, constituită din fața superioară a blocului are o suprafață de aproximativ 3.000 mp. În latura opusă intrării, acest planșeu se „frânge" dintr-o dată, lăsându-ne să intrăm în a doua sală, numită sugestiv, *Biserica*. Aici apar primele formațiuni stalagmitice de gheață întruchipate în coloane masive ale căror capete sclipesc, rareori, sub razele de lumină reflectate de zăpada de pe fundul avenului, semănând foarte bine cu gigantice lumânări aprinse.

*Ghețarul de la Scărișoara* este prima peșteră din țara noastră declarată monument al naturii încă din 1938.

**IOANA PROCA FLORIA**

## Amprente ale spiritualității

# Biserica din Tărcăița

Aflat în județul Bihor, de-a lungul unei văi pitorești, satul Tărcăița se mândrește cu biserica de lemn, monument de arhitectură populară, înălțată în mijlocul localității. Privitor la data ridicării locașului există date precise. Astfel, în stânga portalului, pe latura de vest, este cioplit anul 1796, consemnând momentul terminării construcției. Data este confirmată de documente de tipul celui prin care se atestă faptul că la 15 mai 1745 locuitorii ridică fierul necesar pentru „șindrilit și podit". Un alt document din 1748 consemnează faptul că țăranii se plâng că nu au clopot, iar în 1786 se menționează că biserica de lemn nu era încă ridicată. Evenimentul se petrecea în 1796, așa cum este crestat iar una din pisanii păstrează data de 14 iunie 1816, data terminării picturii.

Biserica, având hramul „Pogorârea Sfântului Duh" este înălțată după planul cunoscut, cu pronaos, naos și absida poligonală decroșată a altarului.

Turnul s-a păstrat în forma lui inițială dar coiful a fost în timp acoperit cu tablă. De asemenea, șindrila acoperișului a fost înlocuită cu țiglă. Cu ocazia renovărilor întreprinse a fost schimbată și intrarea de pe latura de sud, fiind tăiată una nouă în partea de vest. Datorită acestor modificări s-a pierdut mult din ornamentația exterioară, dar consolele, elegant cioplite, reține încă privirea.

Pictura originală este și ea în mare parte distrusă, totuși se remarcă încă bolta absidei altarului pe care apar Soarele și Luna în mijlocul stelelor. Chenarele cu motive florale sau geometrice se disting încă destul de bine, ca și unele scene cum ar fi „Iisus pe cruce" sau „Punerea în mormânt".

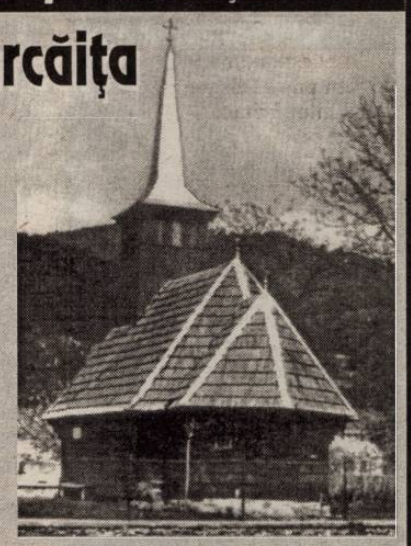

Iconostasul este mai șters, simțindu-se efectul fumului, iar ușile împărătești se pare că au fost restaurate ulterior. Se remarcă de asemenea simbolurile iconografice ca și medalioanele cu chipuri de sfinți care demonstrează că autorul a fost un pictor stăpân pe meșteșugul său. După maniera și materialele folosite se pare că acesta a fost Simion Darabant, vestit la vremea sa.

Icoanele de lemn de aici sunt de dată recentă, dar o icoană de Nicula, realizată pe sticlă și reprezentându-i pe Sfinții Împărați Constantin și Elena prezintă un deosebit interes fiind realizată la începutul secolului al XIX-lea. Există aici și vechi tipărituri românești, unele editate la Blaj, cea mai veche fiind un Octoih din 1792 și altele tipărite la Sibiu printre care un Evangheliar din 1859 și un Liturghier de la 1856.

Biserica din Tărcăița, cu ancadramentele sale tipice, cu fleșa impunătoare și cu pictura ei, pe care vremea n-a putut s-o distrugă cu totul, este un adevărat tezaur de artă și credință, evidențiind forța spirituală a poporului nostru.

**IRINA STOICA**

# Un cadou neobișnuit

Micuțul José, din Castellion (Spania), fusese dus de multă vreme în camera lui la culcare. Avusese o zi agitată. Împlinise 4 ani și părinții organizaseră o petrecere pe cinste. Primise o mulțime de cadouri pe care abia apucase să le despacheteze. Ar fi vrut să se mai joace nițel dar părinții spuseseră hotărât „gata". Ceilalți copii fuseseră și ei trimiși acasă, dar părinții împreună cu câțiva prieteni petreceau în continuare pe terasa din fața casei, de unde se vedea marea. Copilul nu putea să adoarmă și se îndreaptă spre masa pe care erau cadourile, puse mâna pe un pistol și trase spre perete. Se auzi o lovitură și copilul se trezi aruncat la pământ. Alertați, părinții veniră în grabă și spre uimirea lor văzură în mâna copilului un pistol adevărat. Misterul se lămuri foarte repede. Micuța Maria, verișoara lui José, o fetiță drăgălașă de vreo cinci ani, vru să facă o reală plăcere sărbătoritului care spunea tot timpul că vrea să devină polițist. De aceea schimbă jucăria cumpărată de părinți pentru a fi oferită în dar cu pistolul tatălui care era cu adevărat polițist. Se știe că jucăriile de acest fel sunt uneori imitații atât de perfecte încât nu s-a observat schimbul, mai ales că datorită agitației specifice în aceste ocazii nimeni nu a privit atent pistolul „cu capse" din cutie.

Din fericire nimeni nu a fost rănit dar protagoniștii întâmplării au început să-și țină unele lucruri sub cheie. *(I.S.)*

# AVALANȘA

Muntele sfânt al strămoșilor noștri, dacii, Ceahlăul sau Pionul, cum era numit cândva, păstrează în preajma sa ori chiar în pântecele de piatră taine și adevăruri nebănuite. Deloc întâmplător, zona e împânzită de schituri și mănăstiri, fapt ce i-a adus muntelui supranumele de *Athosul românesc*. Iar în sânul vieții monahale, în strânsă legătură cu lumea de dincoace, cea pământească, se petrec uneori fapte ce vin să zdruncine măcar puțin convingerile noastre trufașe că nimeni și nimic nu se află mai presus de noi.

Cu ani în urmă, o comunitate de călugări viețuia la schitul Cerebuc, înfruntând deopotrivă puținele ispite lumești și încercările muntelui. După o iarnă grea, cu belșug de zăpadă, sfintele sărbători de Paști se anunțau ca mare bucurie de revenire la vremea blândă, cu lumină și căldură. Numai că liniștea fraților a fost tulburată într-o dimineață de rele prevestiri apărute în visul unui călugăr bătrân. Acestuia i se arătase Maica Domnului, grăindu-i dintr-o icoană pe care o aveau la loc de cinste în biserică. Preasfânta dădea astfel de știre că asupra lăcașului călugăresc avea să se abată mare nenorocire, o cumplită rostogolire de zăpadă ce se anunța neiertătoare pentru frați, în caz că aceștia ar fi nesocotit avertismentul. Călugărul i-a relatat starețului cele aflate în vis, mărturisindu-și temerile și rugându-l să-i ferească din timp, pe toți, de nenorocire. Dar vorbele sale s-au lovit ca de un zid neînsuflețit. Amăgiri diavolești, a categorisit

starețul nefasta prevestire și i-a îndrumat ma departe pe călugări la pregătirea pentru Paști.

Rămas încrezător în semnul sfânt, călugăru care o visase pe Fecioară s-a hotărât să lucrez de unul singur. A desprins de la locul ei icoan bătută în argint și pietre scumpe și s-a retra degrabă spre vale, sub adăpostul nopții. În ur ma sa, la fel ca-n visul rău prevestitor, s-a por nit urgia. Tone de zăpadă rostogolite dinspr crestele Ceahlăului s-au abătut asupra schitulu Cerebuc și-n câteva minute n-a mai fost nimi altceva, decât întindere albă. Se zice că a dou zi, între cei aflați fără suflare îngropați d avalanșă a fost însuși starețul, care strângea î brațe Sfânta Scriptură. Cât despre bătrânul că lugăr și icoana Maicii Domnului au ajuns l Mănăstirea Durău. Așezată din nou la locul cu venit din biserica mănăstirii, ea și-a dobândi în timp faima binemeritată de icoană făcătoar de minuni, multă lume găsindu-și alinare d boli ale trupului, ale sufletului, ori ieșire di necazuri, după ce s-au rugat cu credință în fa ei. Despre aceasta, maicile de la Durău vorbes puțin și cu firească fereală: ele zic că nu cu vintele trebuie să ne atragă și să ne convingă căci de multe ori acestea sunt înșelătoare Numai aplecarea cu convingere și credinț asupra celor sfinte ne pot limpezi pe dinăuntru atât pentru ceasurile de bucurie, cât și pentr cele de neliniște. Iar față de toate, icoana st mărturie pentru oricine vine la Mănăstire Durău, că bizara întâmplare nu a fost doar u vis... *(A.N.P.)*

# VICTIMA ȘI CĂLĂUL au spus da!

Cum se poate transforma o înmormântare în nuntă? Realitatea arată că destul de simplu, dacă meandrele vieții conduc spre situații limită, când stările sufletești pot trece cu ușurință de la o extremă la cealaltă. Un astfel de caz este cel al americanului Rod McReed, un tânăr debusolat de 26 de ani care și-a găsit fericirea în împrejurări de excepție.

Șomer, fără părinți și fără nici o speranță, Rod a întâlnit-o pe Gena într-o cafenea. Femeia s-a apropiat de bărbatul deprimat, care sorbea, răvășit de gânduri, un pahar de whisky, și și-a spus că a găsit omul. Adică persoana care trebuia să-i ducă la bun sfârșit planul diabolic de eliminare a surorii ei, Helen, din competiția pentru moștenirea tatălui lor. Fără o prea lungă introducere, Gena i-a oferit lui Rod 20 de mii de dolari pentru a o suprima pe Helen. Jumătate înainte, jumătate după. Siderat la început, Rod a dat în cele din urmă aprobator din cap. Disperarea triumfase. A primit plicul cu bani și fotografia viitoarei lui victime și a promis că într-o săptămână se rezolvă... A plecat acasă, s-a recules, apoi a urmărit-o pe Helen câteva zile, pentru a-i ști programul și traseele pe de rost.

În noaptea dinaintea zilei „H", Rod s-a îmbătat bocnă. A dormit câteva ore, apoi, fiindu-i foarte rău, a apucat să cheme salvarea. Era aproape de coma alcoolică. A fost dus la spital și salvat cu mari eforturi. Când și-a mai revenit și a început să deslușească iarăși lumea din jurul său, Rod a zărit-o pe femeia pe care ar fi trebuit s-o împuște. Era chiar Helen... După o săptămână, Rod ieșea din spital cuprins de remușcări. Nici nu se mai gândea la crimă, ci la dilema: să-i spună sau nu femeii care-l îngrijise că trebuia să fie victima lui. Încă zece mii de dolari îl așteptau dacă...

Rod n-a luat deloc legătura cu Gena, ci c poliția, căreia i-a depănat toată tărășenia. Crimi nala a fost arestată, iar bărbatul a vrut să părăseas că orașul Lincoln, cel unde se petreceau acest fapte. Numai că în dimineața zilei când urma să și ia lumea în cap, la ușa mizerei lui garsoniere îș face apariția... Helen. Aflase de planul criminal ș se decisese să ia legătura cu călăul. Așa s-a năs cut, dintr-un amestec bizar de remușcări și recu noștință, o dragoste care i-a dus pe cei doi tiner la cununie. Practic, o noapte de beție cruntă l salvase viețile amândurora. *(P.I.)*

# Ce mai reclamă soții la Poliție...

999 este numărul de telefon pus la dispoziția cetățenilor britanici de către Poliție pentru orice situație de urgență: operatorul de serviciu care răspunde dirijează imediat apelul la departamentul de resort și se încearcă rezolvarea cât mai operativă a reclamației sau a solicitării de ajutor. Mai mult, în spiritul „transparenței", poliția din Avon și Somerset, în zona de vest a Angliei, are și o pagină Web care include cele mai dramatice sau cel puțin cele mai interesante apeluri. Unul din acestea, pus la dispoziție chiar de 1 Mai, a fost de fapt menit să-i încurajeze pe cetățeni să nu ...abuzeze de Poliție!

De fapt, ce se întâmplase fusese apelul furibund al unui ...soț, care își reclama la Poliție propria soție care refuza să-i gătească! „M-a lăsat cu două sandvișuri cu somon afumat din ce rămăsese de aseară și ea a ieșit să decoreze casa și grădina de 1 Mai! Ba chiar mi-a spus că indiferent ce se întâmplă nu are de gând să gătească nimic nici pentru mine, nici pentru altcineva!"

Operatorul de serviciu a încercat să rămână calm și este auzit pe banda difuzată pe internet de Poliție cum îi spune neobișnuitului reclamant: „Îmi pare rău, dar efectiv nu pot prelua reclamația dv. Nu este un caz de urgență faptul că soția dv. nu vă dă nimic de mâncare..."

O dată cu acest apel, aceeași Poliție prezintă și „apelul", din aceeași categorie, al unei doamne care chema respectiva instituție pentru că nu-și găsea ochelarii și avea nevoie de ei. Altfel nu putea ...prăji cartofii!

Sigur că unii se pot amuza, dar Poliția în nici un caz nu a făcut-o: apelul la autoritate nu trebuie tratat niciodată cu ușurință și nu trebuie „ocupate liniile" cu asemenea solicitări. Se mai spune că cel puțin soțul nemulțumit de soție devenise la un moment dat de-a dreptul agresiv, dar s-a calmat subit atunci când a auzit cam la ce amendă trebuie să se aștepte dacă vrea să continue... *(M.D.)*

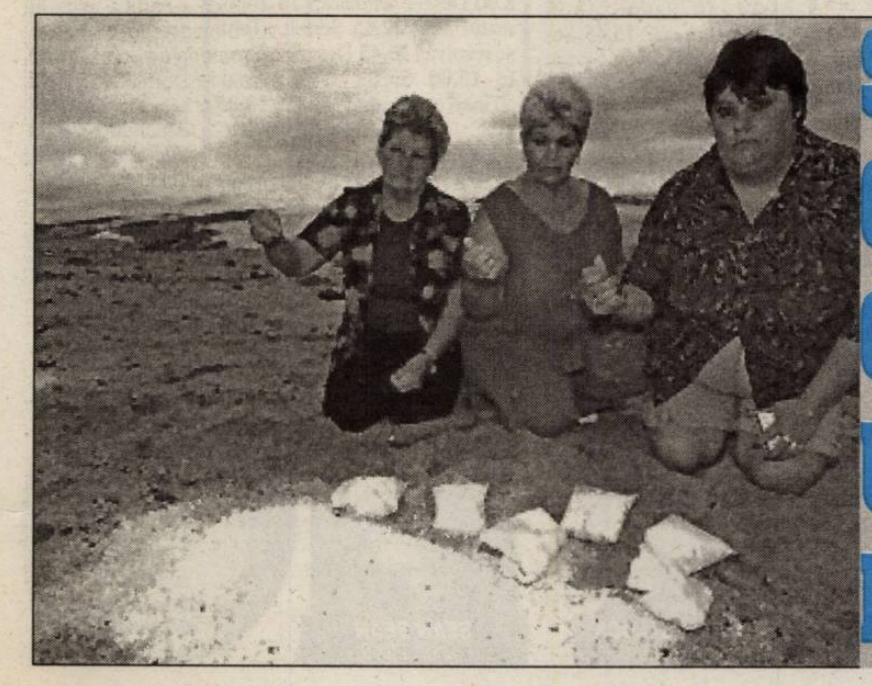

# SACI CU CENUȘĂ UMANĂ PE PLAJĂ

*Un copil care se juca împreună cu câțiva prieteni pe o plajă izolată din apropiere de East London a avut parte de o descoperire macabră despre care i-a povestit imediat mamei lui. Femeia a fost convinsă că e vorba de o glumă sau de o pură fantezie copilărească, dar la insistența fiului ei s-a dus ea însăși pe plajă, la locul descris de copil. Acolo a văzut câțiva saci de plastic încărcați cu cenușă și fragmente de oase umane. Îngrozită, a anunțat poliția.*

*„Am trimis eșantioane din conținutul sacilor pentru examene de laborator, a declarat cu acest prilej comisarul Eddie Watson. S-a dovedit a fi într-adevăr rămășițe pământești, provenite, conform estimărilor, de la aproximativ 700-800 de persoane." De unde și cum ajunseseră pe plajă? După numai câteva zile misterul a fost descoperit: o întreprindere locală de pompe funebre, care avea în păstrare încă din 1980 cenușa persoanelor decedate și pe care nimeni nu o revendicase, s-a hotărât să se debaraseze de ea și să o arunce în ocean. Ba chiar un reprezentant al întreprinderii mortuare s-a prezentat de bună voie la poliție și a declarat că resturile de proveniență umană aparțin firmei la care lucrează. Totodată, a arătat poliției că reprezentanții întreprinderii de pompe funebre publicaseră un anunț în ziarul local în care anunțase publicul asupra intenției lor de a arunca rămășițele pământești în mare, cu precizarea că, până la o dată fixată, rudele sau prietenii defuncților pot să se prezinte și să solicite cenușa.*

*Nemaiîntâlnindu-se cu un asemenea caz, poliția n-a știut cum să încadreze fapta comisă. Până să se lămurească situația, municipalitatea a ordonat antreprenorului să ridice neîntârziat sacii macabri de pe plajă și să cumpere o fos într-un cimitir, în care să depună întreaga încărcătură de cenușă umană.* (A.P.)

## VINERI - 30 mai

**România 1**

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.50 Teleenciclopedia (r) 12.20 Serial (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Conferinţa de presă 15.25 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Convieţuiri 17.00 Interes general 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Gaşca Yamakasi" (Franţa, 2001) 22.00 Serial: „Nelinişte la New York" 23.30 Taverna 1.30 Spectacolul lumii (r) 3.00 Serial: „Sara".

**PRO TV**

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineaţă 11.40 Călătorie de afaceri 12.00 Serial: „Veronica" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Principii de viaţă" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Taxi 2" (Franţa, 2000) 22.00 Vacanţa Mare 22.45 Film: „Legea pumnului" (SUA, 1993) 0.25 Fă-ţi de cap! 1.00 Film: „Suburbia" (SUA, 1997) 3.00 13-14 cu Andrei Gheorghe.

**antena 1**

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Răsmeriţa (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.30 Babilonia 19.00 Observator 20.00 Film: „Pe viaţă şi pe moarte" (SUA, 1992). Cu: Sean Bean 22.30 Film: „Specii II" (SUA, 1998) 0.00 Film: „Abisul sufletului" (Danemarca, 1996).

**prima**

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Marile speranţe" (SUA, 1998) 23.00 Focus Plus.

**acasă**

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie" 2.15 Serial: „Amor de cătel".

**2**

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.15 Club Art 13.45 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Andromeda" 17.30 Veni, Video, Vici! 19.05 Serial: „Miracole" 20.10 Serial: „Central Park West" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 D'ale lui Mitică 23.00 Piersic show.

**tele 7 abc**

8.10 Videoclipuri 9.45 Serial: „Scamatorii pentru copii" (ep.1) 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Info pescar 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Refugiul" 22.00 Dosarele Terrei.

## SÂMBĂTĂ - 31 mai

7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 10.00 Auto Club 10.45 Casa mea 11.15 Debut 50 plus 13.15 Istorie polemică 14.15 Mulţumesc! 15.00 Formula 1: MP al statului Monaco 16.00 Ora olimpică 18.00 Gala Festivalului Internaţional de Film 19.00 Jurnal 20.00 Fotbal: FC Naţional - Dinamo Bucureşti 22.00 Surprize, surprize 0.30 Film: „În autoapărare" (SUA, 2000).

7.40 Desene animate 10.00 Raliu - preview Grecia 10.30 Promotor 11.45 Provest 13.00 Serial: „Norm – încurcă lume" 13.30 Serial: „Vărul din străinătate" 14.30 Film: „Visul american" (SUA, 1997) 17.00 Film: „Vestul vesel" (SUA, 1994) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Air Force One" (SUA, 1997). Cu: Glenn Close 22.45 Film: „Ultima destinaţie" (SUA, 2000) 1.00 Film: „Copii teribili" (Australia, 1989). Cu: Kylie Minogue.

9.20 Fir întins 11.30 Medicul de gardă 12.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 13.30 Serial: „Pe cont propriu" 14.30 Serial: „Ellen" 16.50 Serial: „Incredibil, dar adevărat" 17.40 Serial: „Stargate: SG 1" 19.00 Observator 20.00 Film: „Sabrina" (coprod., 1995). Cu: Julia Ormond 22.15 Film: „Ucigaşi de schimb" (SUA, 1998) 0.00 Film: „Florentine" (SUA, 1999) 2.00 Film: „Habitat" (SUA, 1996).

7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Regina spadasinilor" 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Big Brother 20.30 Film: „A doua şansă" (SUA, 1998). Cu: Sandra Bullock 22.30 Serial: „Mutant X" 23.30 Film: „9 1/2 Ninjas" (SUA, 1991).

9.45 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Intrusa" 16.00 Serial: „Arabela se întoarce" 17.00 Autograf pentru mama 17.30 Cu dădaca în bucătărie 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.00 Serial: „Juana" 0.15 Serial: „Seducţie".

8.00 Tradiţii 9.30 Ora fără catalog 10.30 Program pentru copii 12.00 Arca lui Noe 12.30 Răscruci 13.40 Serial: „Aventurile familiei Twist" 14.05 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 15.00 Serial: „Cel mai îndrăgostit bărbat" 17.30 Serial: „Nightman" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Atlas 21.30 Telejurnal 21.45 Film: „Mu Mu" (Rusia, 1999) 23.30 Fotbal (r) 1.10 Remix.

8.05 Emisiune pentru copii 10.00 Calea, adevărul, viaţa 13.30 Folclorul la români 15.30 Istoria ortodoxiei 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „Agent 22: Nebunul" 22.00 Film: „Dreptatea străzii" (SUA, 1994).

## DUMINICĂ - 1 iunie

7.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop! 10.30 Sunt o mică vedetă! 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Ultima ediţie 14.55 Formula 1: MP al statului Monaco 17.00 Bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Ceaţă de vanilie" (SUA, 1999) 21.50 Clubul de comedie 22.55 Film: „Răfuiala" (SUA, 1997). Cu: Harvey Keitel 0.40 Crime în Cetatea Filmului.

7.00 Film: „Călătoria lui Charlie Brown" (SUA, 1980) 8.30 Film: „Cel mai mic campion" (SUA, 1998) 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Film: „Furnicutze" (SUA, 1998). Cu: Woody Allen 15.00 Bucătăria lui Radu 15.30 Serial: „Prietenii tăi" 16.00 ProTv Magazin 17.00 Film: „Surf Ninjas" (SUA, 1994) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanţa Mare 21.00 Film: „Matilda" (SUA, 1996). Cu: Danny de Vito 23.00 Procesul etapei.

8.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Pippi Longstocking" (SUA, 1988) 10.00 Desene animate 12.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 13.30 Serial: „Calea misterelor" 15.00 Concurs de dans - juniori 16.00 Film: „Lassie" (SUA, 1994) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Marea provocare 0.00 Film: „Povestea lui Greg Lougains" (SUA, 1997).

7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 9.30 Star 30 air play 11.00 wwwprimatv 12.00 Evenimentul săptămânii 14.00 Academia mămicilor 15.30 Film: „Petrecăreţele" (SUA, 1985) 17.30 Uite cine mă întreabă 18.00 Focus 21.00 Big Brother – Fratele cel mare 23.30 Film: „Nebunia zeilor II" (SUA, 1989).

9.45 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Nord şi Sud" 15.00 Serial: „Profu'" 16.00 Deco 16.30 Superlative la Hollywood 17.00 Dana 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.00 Serial: „Juana" 1.15 Serial: „Seducţie" 2.00 Serial: „Amor de cătel".

8.30 Ferma 9.30 Desene animate 10.20 Ti Amo - Oneşti 2003 12.10 Atenţie, se cântă, copii! 14.10 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 15.00 Handbal - Finala Cupei României 17.30 Handbal: România - Turcia 19.00 Serial: „Miracole" 20.30 Serial: „În faţa instanţei" 21.00 Telejurnal 22.00 Film: „Toţi spun: Te iubesc!" (SUA, 1996). Cu: Julia Roberts.

8.05 Scamatorii pentru copii 12.00 M. Britanie azi 15.00 Videoclipuri 18.00 Cocktail japonez 18.30 7 zile în lume 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „În căutarea «Cenuşăresei»" 22.15 Film: „Jocul de-a spionajul" (SUA, 1998).

## LUNI - 2 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.00 Surprize, surprize (r) 12.30 Casa mea (r) 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toţi! 17.55 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua politică 23.30 Profesioniştii 3.00 Serial: „Titanii" (ep.1).

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineaţă 12.00 Serial: „Veronica" 13.30 Serial (r) 14.00 Film: „Matilda" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Duşmanul duşmanului meu" (SUA, 1999) 22.45 Serial: „Familia Bundy" 23.15 Film: „Păsări de noapte" (SUA, 1996). Cu: Tori Spelling 1.30 Serial: „Lovitură pe Wall Street 2.30 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.45 Film: „Cinci zile dintr-o vară" (SUA, 1982). Cu: Sean Connery.

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Calea misterelor" (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Lassie" (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" (ep.1) 19.00 Observator 20.00 Film: „Unda de şoc" (SUA, 1997) 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Mesaj din spaţiu" (SUA, 1996) 23.00 Focus Plus.

5.30-13.15 Reluări 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie" 2.15 Serial: „Amor de cătel".

8.00 Desene animate 8.30 Piersic show (r) 12.15 Ferestre spre cer 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Camera de gardă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.35 Doc.: „În jurul lumii" 19.05 Serial: „Miracole" 20.10 Puls 2003 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Sport plus 23.30 Film: „Bruce Lee în Noua Guinee" (Guineea, 1998).

8.00 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 14.30 Film (r) 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Erupţia" (SUA, 1997).

## MARŢI - 3 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.50 Iartă-mă! (r) 12.20 Serial (r) 14.30 Puncte cardinale 15.00 Vector III 16.00 Kronika 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Fata curcubeului" (SUA, 2001, partea I) 21.55 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.00 Film: „Să dormi cu ochii deschişi" (Canada, 2000) 3.00 Serial: „Titanii".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 12.00 Serial: „Venonica" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Principii de viaţă" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Replică în forţă" (Canada, 1991) 22.45 Film: „Familia Bundy" 23.15 Film: „Detectivul Fantomă" (SUA, 1998) 1.45 Serial: „Lovitură pe Wall Street" 2.30 13-14 cu Andrei Gheorghe 3.45 Film: „Micul Buddha" (coprod., 1994).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Unda de şoc" (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 22.00 Vrei să fii miliardar? 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.35 Doc.: „În jurul lumii" 19.05 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Eu sunt Adam" (România, 1996) 24.00 Teatru: „Mincinosul" de Carlo Goldoni.

8.40 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 12.30 Vitorul azi 13.00 Film (r) 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Semne luminoase" (SUA, 1996). Cu: William Smith.

## MIERCURI - 4 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.50 Profesioniştii (r) 11.50 Cu ochi'n 4 (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Fata curcubeului" (ultima parte) 21.55 Seară bună! 23.30 Nocturna artelor 0.30 Film: „Pasiune fierbinte" (SUA, 1990) 3.05 Serial: „Titanii".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 10.30 Serial (r) 12.00 Serial: „Veronica" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Principii de viaţă" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.05 Film: „Teroare la magazin" (coprod., 1998) 22.45 Serial: „Familia Bundy" 23.15 Film: „Hoaţa" (SUA, 1987). Cu: Whoopi Goldberg 1.45 Serial: „Lovitură pe Wall Street" 2.30 13-14 cu Andrei Gheorghe.

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 12.30 Canalul de ştiri (r) 13.15 Din dragoste (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Excepţie de la regulă" (SUA, 1996) 22.10 Răsmeriţa 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cronica cârcotaşilor 23.00 Focus Plus.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Uşa turnantă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 19.00 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Jurnalul unui criminal" (SUA, 1997) 23.40 Eurofotbal 0.40 Serial: „Speranţe şi împliniri".

8.05 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Carnavalul lupilor" (SUA, 1996).

## JOI - 5 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.50 Nocturna artelor (r) 13.15 Serial: „Pasiuni" 15.00 Ex Libris 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Diana, o prinţesă îndrăgostită" (SUA, 1996) 21.55 Seară bună! 22.50 Reflecţii rutiere 0.00 Film: „Cu ochii spre stele" (SUA, 1999) 3.10 Serial: „Titanii".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 11.40 Învăţaţi engleza cu Victor (r) 12.00 Serial: „Veronica" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Principii de viaţă" (ultimul ep.) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Cu mâinile curate" (România, 1972) 22.45 Film: „Familia Bundy" 23.15 Marcă înregistrată 23.45 Film: „Jerry şi Tom" (SUA, 1998) 2.15 13-14 cu Andrei Gheorghe.

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Băiatul de aur" (SUA, 1939) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Dragoste visată" (SUA, 1996) 22.10 Răsmeriţa 22.35 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Al şaselea simţ 22.00 Poliţia în acţiune 23.00 Focus Plus.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Siesta 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.35 Doc.: „Minunăţiile Americii" 19.05 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Anita nu pierde trenul" (Spania, 2001) 0.45 Serial: „Poliţiştii de la «Blue Murder»" (ep.1).

8.05 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 18.00 Film pentru tineret 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Noapte stelară" (SUA, 2000).

**HARVEY KEITEL**
– duminică, 22.55 –

**WHOOPI GOLDBERG**
– miercuri, 23.15 –

**JULIA ORMOND**
– sâmbătă, 20.00 –

**KYLIE MINOGUE**
– sâmbătă, 1.00 –

**JULIA ROBERTS**
– duminică, 22.00 –

**SANDRA BULLOCK**
– sâmbătă, 20.30 –

**SEAN BEAN**
– vineri, 20.00 –

***„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune***

# CANNES

# RENDEZ-VOUS RATAT

***Festivalul de la Cannes e unic în comparaţie cu celelalte manifestări de anvergură organizate oriunde în lume. Aşa spun francezii. Şi aduc drept argumente glamour-ul tipic franţuzesc şi strălucirea soarelui mediteranean. E unic şi pentru că la acest festival îşi dau de obicei întâlnire atât filme deja cunoscute de public şi apreciate de critici, cât şi creaţii de care aproape nimeni nu a auzit. E unic şi pentru că îşi propune nu doar să premieze valorile, ci mai ales să redea cât se poate de fidel nivelul producţiei mondiale de filme. În ansamblul tuturor manifestărilor sale, festivalul a găzduit 52 de filme, reprezentante a 24 de ţări, 40 dintre producţii fiind difuzate în premieră mondială. Acestea au fost alese din 908 de filme, provenite din 81 de ţări, pe care organizatorii le-au luat în consideraţie anul acesta, cu mult înainte de a începe maratonul propriu-zis al festivalului. În ciuda aspiraţiei francezilor la unicitate, critica internaţională n-a avut la inimă mai nimic din ceea ce a vrut să fie festivalul de la Cannes de anul acesta. Presa anglo-saxonă l-a numit un rendez-vous ratat şi nici chiar francezii nu au avut numai cuvinte de laudă despre ceea ce s-a întâmplat anul acesta pe Croisette. De la bun început, selecţia pentru filmele alese să intre în competiţie a dezamăgit pe mai toată lumea, impresia generală fiind că nu sunt filme de anvergură, adică pe măsura prestigiosului Palme d'or.***

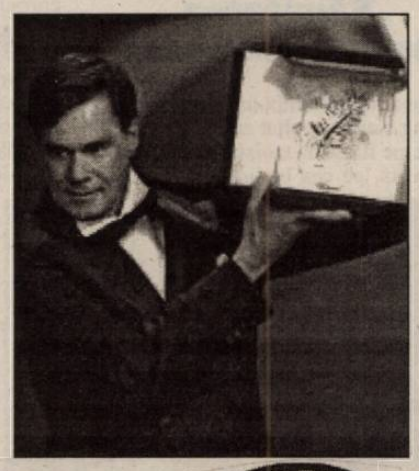

Alegerea filmelor a fost condusă de ceva sinistru, războinic, crud, au spus criticii. *Un bebelus* moare în deşertul afgan (filmul iraniencei Samira Makhmalbaf), elevii dintr-un colegiu se acid între ei (*Elephant* de Gus van Sant), un adevărat masacru se petrece într-o închisoare braziliană (*Carandu* de Hector Babenco), la fel în *Dogville*, unde doar un câine scapă cu viaţă. În *Tiresia* de Bertrand Bonello, moartea brutală pune capăt destinului tragic al oracolului cu ochii scoşi, adolescentul lui Andre Techine (*Les Egares*) se spânzură, viitorul luminos anunţat în creaţia sa de japonezul Kiyoshi Kurosama (*Bright Future*) are lotul său de asasinate şi spânzuraţi, pedofilia, culpabilitatea şi crima sunt prezente şi în filmul lui Clint Eastwood, malul Bosforului din *Uzak* de Nuri Bilge este şi el scăldat în sânge... „În umbra lui 11 septembrie, realizatorii de pretutindeni prea s-au străduit să exprime oroarea", s-a spus în tabloidul britanic Screen. Până şi filmul de deschidere a festivalului a fost unul de... capă şi spadă – *Fanfan la Tulipe*, care a dat tonul!

Surpriza festivalului a fost că juriul a decernat trofeul **Palme d'or** americanului **Gus Van Sant** (*Elephant*), uitând complet de cinematografia franceză şi de marele favorit *Dogville* de Lars von Trier. Pe deasupra, sfidând orice regulă, juriul a oferit **premiul pentru regie** aceluiaşi *Elephant*, film inspirat de violenţa tinerilor din Statele Unite, respectiv actul ucigaş din liceul Columbine. În ciuda prezenţei în competiţie a cinci filme franţuzeşti, semnate de veterani ai ţării gazde a festivalului – e vorba de Andre Techine, Bertrand Blier sau Claude Miller – nici unul nu a luat ochii juriului, care de altfel s-a confruntat cu mari dificultăţi în stabilirea câştigătorilor. Contrar tuturor aşteptărilor, danezul Lars von Trier, care a făcut totuşi senzaţie cu modul cum a tratat în *Dogville* parabola crudă între bine şi rău, n-a reuşit să-şi dubleze palmaresul, rămânând doar cu trofeul obţinut în urmă cu trei ani pentru *Dancer In The Dark*. Nici o şansă nu a avut nici Clint Eastwood. În schimb, filmul canadianului **Denys Arcand** (***Invaziile barbare***) s-a plasat de două ori pe lista campionilor, în dreptul **premiilor pentru scenariu şi pentru cea mai bună tânără actriţă – Marie-Jose Croze**. În timp ce ediţia din anul acesta a festivalului celebra „Prima zi a Europei", Franţa reunind miniştrii culturii din viitoarea Europă a celor 25, cinematografia europeană a strălucit... prin absenţa de la palmares. Se poate spune că Turcia, prin reprezentantul său **Nuri Bilge Ceylan** a făcut o oarecare legătură între Europa şi Asia, **premiul de interpretare masculină** revenind actorilor non-profesionişti din filmul său, ***Uzak***, **Muzaffer Ozdemir** şi **Mehmet Emin Toprak** (acesta din urmă a decedat într-un accident de maşină la puţin timp după ce filmul în care a jucat a fost selecţionat pentru Cannes). **Marele premiu al juriului** i-a revenit tot regizorului turc. În acest palmares foarte masculin i s-a făcut totuşi loc şi tinerei regizoare iraniene **Samira Makhmalbaf**, căreia i s-a decernat **Premiul juriului**.

Juriul, prezidat de Patrice Chéreau, a fost alcătuit din actorii Aishwarya Rai (Inde), Meg Ryan (SUA), Karin Viard şi Jean Rochefort, (Franţa), regizorii Steven Soderbergh (SUA), Danis Tanovic (Bosnia), Jiang Wen (China) şi de scriitorul italian Erri De Luca.

Patrice Chéreau s-a temut că anul acesta starurile americane vor participa în număr mai mic la festival, din cauza poziţiilor diferite pe care America şi Franţa le-au adoptat în privinţa acţiunii militare din Irak. Totuşi, el a insistat pe ideea că politica nu ar trebui să influenţeze negativ tradiţionala prietenie dintre filmul american şi Festivalul de la Cannes. Până la urmă s-a dovedit că nu asta ar fi fost cel mai mare necaz sau sursă de nereuşită a festivalului.

În ciuda declaraţiilor şi a speranţelor privind participarea prietenilor americani la evenimentul de pe Croisette, anul acesta, cei ce s-au ocupat de selecţia filmelor, care au intrat în competiţia pentru trofeul Palme d'or, i-a preferat fără doar şi poate pe cineaştii din ţara-gazdă: în timp ce o pătrime dintre nominalizaţi au fost francezi, filmul american realizat de marile studiouri de la Hollywood a fost reprezentat doar de Clint Eastwood cu *Mystic River* şi de superproducţia *Matrix Reloaded*, difuzat în afara concursului.

În competiţie au intrat 20 de filme – reprezentând 13 naţionalităţi – dintre care 5 franţuzeşti: *Swimming pool* de François Ozon, *Les égarés* de André Téchiné, *Les cotelettes* de Bertrand Blier, *La petite Lili* de Claude Miller şi *Tiresia* de Bertrand Bonello.

Printre celelalte creaţii cinematografice selecţionate au figurat numeroşi obişnuiţi ai Cannes-ului, dar şi destui nou-veniţi: *Dogville* de Lars Von Trier (Danemarka), *The Brown Bunny* de

Vincent Gallo (SUA), *Elephant* de Gus Van Sant (SUA), *Les innovations barbares* de Denys Arcand (Canada), *Five in the Afternoon* de Samira Makhmalbaf (Iran), *Il Cuore altrove* de Pupi Avati (Italia), *Bright Future* de Kiyoshi Kurosawa, *Père et fils* de Alexandre Sokurov (Rusia) et *Ce jour-là* de Raul Ruiz (Elveţia), *Purple Butterfly* de Lu Ye (China), *Carandiru* de Hector Babenco (Brazilia), *Uzak* de Nuri Bilge Ceylan (Turcia).

Debutanţii absoluţi la Cannes au fost: americanii Vincent Gallo şi Gus Van Sant, chinezul Lu Ye, japonezii Kiyoshi Kurosawa şi Naomi Kawase, precum şi turcul Nuri Ceylan.

În vârstă de numai 23 de ani, Samira Makhmalbaf a păşit anul acesta pentru a doua oară pe covorul roşu de la Cannes.

Deşi ediţia de anul acesta a festivalului a fost dedicată cineastului italian Federico Fellini, un singur film reprezentând Italia a intrat în competiţie: *Il Cuore Altrove*, în regia lui Pupi Avati care alege pentru creaţia sa o bucată de viaţă desprinsă din perioada tulbure a Italiei anilor 1930.

Favoriţii festivalului au fost: *Dogville*, *The Swimming Pool*, având-o în distribuţie pe Charlotte Rampling, şi *Purple Butterfly*.

Bomboana aleasă pentru închiderea festivalului a fost o capodoperă a celebrului Charlie Chaplin – *Les temps moderns*. Versiunea filmului din 1936 a fost restaurată în acest scop cu ajutorul mijloacelor tehnice ultra-moderne; pelicula a fost supusă unui procedeu în cursul căruia 126.000 de imagini au fost retuşate una câte una, cu maximă grijă pentru a se obţine o definiţie de excepţie şi o calitate cel puţin egală cu cea a primei copii trase în 1936. Societatea producătorului Marin Karmitz a fost cea care s-a ocupat de restaurarea filmului, după ce acesta a cumpărat în 2001, la Cannes, drepturile de autor în întreaga lume asupra filmelor lui Chaplin. Familia marelui cineast, autor al filmului *Les temps moderns*, s-a aflat printre spectatori.

Ministrul francez al culturii, Jean-Jacques Aillagon, i-a oferit insigna de ofiţer al Artelor şi Literelor cineastului bosniac Danis Tanovic, membru al juriului de anul acesta şi, în primul rând, autor al filmului *No Man's Land*, care în 2001 a obţinut premiul pentru scenariu la Cannes, iar în anul următor Oscarul pentru cel mai bun film străin, precum şi premiul Cesar. Demnitarul francez a ţinut să sublinieze şi în acest an importanţa subiectului abordat de Tanovic în filmul său, „absurditatea războiului, dovedită mai ales acum, într-un moment în care lumea e zguduită de violenţa evenimentelor brutale". Tanovic a declarat la rândul său că „acest loc – Cannes – a devenit pentru mine locul norocului. Când eram tânăr, acest loc mă făcea să visez. Există visul American, dar pentru mine visul este francez".

Veteranul cinematografiei, Clint Eastwood, a revenit la Cannes după nouă ani de absenţă. Ultima sa participare datează din 1994, când a fost şi preşedinte al juriului. Drama *Mystic River* îl are în rol principal pe Sean Penn şi este povestea a trei prieteni din copilărie (Sean, Dave et Jimmy) care se reîntâlnesc după 25 de ani, când soarta face ca toţi trei să se descopere implicaţi într-o afacere dubioasă, legată de moartea surorii mai mari a lui Jimmy. Momentul răzbunării a sosit!

Pentru juriul de la Cannes, *Mystic River* a fost mult prea comercial, chiar dacă în ziua proiecţiei festivalierii au considerat filmul bătrânului Eastwood o oază în deşert.

După cum era de aşteptat, Schwarzenegger – eroul din *Terminator 3*, prezentat în afara competiţiei – a fost unul dintre răsfăţaţii de pe Croisette: interviuri cu nemiluita şi şedinţe foto.

Franţa, care nu a mai câştigat un Palme d'or de acum 16 ani, a nutrit mari speranţe cu filmul lui Francois Ozon (35 de ani) – *Swimming pool* – vorbit în engleză. Primit deosebit de călduros de presă, a câştigat şi aplauzele publicului în special pentru prezenţa magnifică, după cum se spune, a actriţei Charlotte Rampling care dă viaţă unei romanciere engleze, fată bătrână, frustrată şi lipsită de seva vieţii. Prin intermediul acestei autoare de polare de succes – Sarah Morton – Ozon evocă însă procesul creaţiei, confuzia între realitate şi ficţiune. În viaţa romancierei apare la un moment dat o tânără sexy şi extrem de vitală, Julie (Ludivine Sagnier), fata editorului, pe care aceasta o găzduieşte la ea. E de înţeles că infuzia de tinereţe şi energie îi schimbă viaţa fetei bătrâne în asemenea măsură încât Julie se transformă în sursă de inspiraţie şi obiect al fantasmelor.

După binecunoscutul succes repurtat la Oscar cu filmul *Titanic*, regizorul James Cameron a replonjat la o adâncime de 4.000 de metri, a realizat un documentar de o oră, iar acum a venit la Cannes cu rezultatul muncii sale: *Fantomele Titanicului*. Filmul 3D este o mărturie a scufundărilor şi a cercetărilor efectuate de cineast în 2001 pe epava Titanicului, adică după patru ani de la realizarea celebrului film care i-a adus 11 premii Oscar şi încasări de 1,8 miliarde de dolari în întreaga lume – record istoric. Regizorul mai efectuase scufundări în 1995 cu minibatiscaful, pentru lung-metrajul la care lucra. După şapte ani de la acea primă experienţă, a coborât din nou în adâncuri, echipat cu două camere de filmat miniaturale, comandate de roboţi, în măsură să se infiltreze profound în interiorul epavei, pentru a capta imagini ale sălilor şi culoarelor niciodată văzute de la naufragiul din 1912 până în prezent. Realizatorul a utilizat un sistem capabil să realizeze imagini de format mare, în relief, tehnică pe care o va folosi şi în următorul său lung-metraj de ficţiune. De fapt, intenţia lui Cameron este ca în viitor, cariera sa să se împartă între producţii pentru marele ecran şi filmele documentare.

O mulţime de actori francezi au participat la evenimentul omagial organizat în cadrul festivalului, dedicat lui Daniel Toscan Plantier şi lui Maurice Pialat, recent dispăruţi. Cu acest prilej a fost difuzat filmul pe care ei l-au realizat în 1987 în calitate de producător şi, respectiv, regizor, *Sub soarele satanei*. Avându-i în distribuţie pe Gérard Depardieu şi Sandrine Bonnaire, acesta a fost ultimul film francez care, cu 16 ani în urmă, a câştigat trofeul Palme D'or. După proiecţia filmului, a urmat un documentar inedit, de 20 de minute, despre Pialat.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

# QILINGONG şi secretele sănătăţii

*Cu câteva săptămâni în urmă, am adus în atenţia cititorilor „Magazinului" câteva informaţii generale despre un mod de viaţă care poate fi considerat deopotrivă artă, terapie, sport, educaţie ş.a.m.d. – QIGONG, „arta cultivării vieţii", apărută în China acum peste şapte mii de ani şi adusă recent în România de Maestrul LIN KAI TING. Într-un context specific ţării noastre, Master – cum îi spun discipolii – a pus bazele şcolii de QILINGONG, care şi-a dobândit rapid o binemeritată faimă, datorită efectelor pozitive manifestate asupra organismelor şi existenţei generale ale practicanţilor. O necesară şi utilă incursiune în universul Qilingong o vom face în continuare, având-o drept ghid pe Monica Anca ONEA, preşedinte executiv al Federaţiei Naţionale de Qigong din România.*

## „Sănătatea înseamnă armonie"

De-a lungul timpului, în domeniul Qigong s-au dezvoltat anumite ramuri bazate pe filosofia taoistă, pe cea confucianistă, pe cea budistă etc. Şcoala

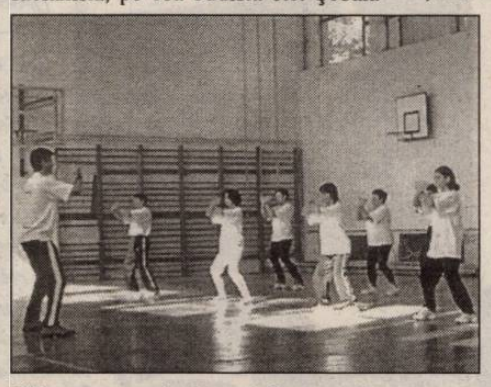

Qilingong are la bază influenţe din toate tipurile, dar predominantă este filosofia daoistă a lui Lao-Tzi. Tehnicile sale vizează, la modul general, o cât mai mare apropiere de perfecţiune, de armonia vieţii, prin aceasta înţelegând în primul rând viaţa actuală, dar şi ideea de existenţă – să spunem – post-mortem. Nu e vorba deloc despre insinuarea vreunei doctrine religioase ori despre ocultism, ci acest element important trebuie văzut la fel cum ne raportăm, de exemplu, la muzica lui Beethoven, care trăieşte şi astăzi prin influenţa manifestată asupra spiritului uman. Pe de altă parte, dacă practicantul şi societatea care-l include sunt sănătoşi, în mod firesc rezultă că lumea viitoare va fi sănătoasă.

Am mai remarcat însă faptul că sănătate nu înseamnă doar buna funcţionare a organelor corpului fizic, ci, într-o simultaneitate obligatorie, şi a avea o viaţă psihoafectivă, morală, spirituală cât se poate de normală. Astfel, de mare valoare în tehnicile Qilingong este accentul pus pe moralitate şi pe cultivarea virtuţii, acordându-se atenţie foarte mare relaţiilor interumane (între părinţi şi copii, între soţ şi soţie ş.a.m.d.). Individul nu poate fi sănătos, dacă nu există clar o sănătate a fizicului deopotrivă cu a psihicului şi a celorlalte componente ale vieţii obişnuite. Totul se traduce prin armonie şi sănătatea înseamnă armonie – remarcă d-na Onea.

## Schimbarea – o cheie a sănătăţii

Ideile cu care se lucrează în cadrul şcolii de Qilingong par simple, dar trebuie să recunoaştem că rareori le şi luăm în serios, chiar dacă – la modul teoretic – ştim despre ce este vorba. Nu poţi avea sănătate interioară, dacă eşti stăpânit de sentimente furtunoase; sănătatea ta şi a familiei tale se află în strânsă dependenţă de armonia interioară şi, extinzând, de cea la nivel social, de cea cu natura, de cea cu întregul Univers. Practicanţii Qilingong spun aşa: eu, ca individ, am o anumită situaţie materială, socială, fiind rezultatul propriilor mele acţiuni. Dacă vreau să schimb această stare, trebuie să schimb ceva din obiceiurile mele, să ies din zona de confort, acolo unde mi-am creat anumite obişnuinţe, pentru a obliga atât corpul, cât şi (mai ales) mentalul, spiritul să caute drumul către un nivel superior de evoluţie. Nu e deloc simplu şi uşor, motiv pentru care de cele mai multe ori refuzăm această schimbare, făcându-ne că nu observăm stagnarea: în relaţiile cu ceilalţi, în profesie şi, desigur, în starea de sănătate generală a organismului.

V-am prezentat doar o parte din valoroasele idei pe care se bazează şcoala de Qilingong – sau, aşa cum afirma interlocutoarea noastră, sănătate care se şi „exportă", întrucât principiile ei au fost prezentate şi în cadrul unor cursuri în Norvegia, unde s-au bucurat de mare succes. Întrucât este vorba despre o cale complexă către dobândirea sănătăţii, a echilibrului la toate nivelele, vom reveni asupra subiectului, şi descriind o serie de tehnici relativ uşor de executat, care pot să ajute în anumite momente de disconfort.

## „MIRACOLE" şi „LEGI"

Sănătatea nu reprezintă un domeniu public, aflat sub „guvernarea" exclusivă a unei anumite categorii de specialişti. Dar medicina alopată deţine într-un fel supremaţia în tratarea bolilor, cu sau fără recunoaşterea rolului esenţial deţinut de terapiile complementare (atenţie: nu alternative!), ambele fiind de altfel născute din multimilenara medicină populară. Altfel spus, la originea remediilor folosite dintotdeauna, de la vindecătorii şi doftoroaiele satului, la medicii supercalificaţi de astăzi, se află natura.

Cu atât mai surpinzătoare – sub un anumit aspect... oficial, desigur – pare emiterea unei Ordonanţe de Guvern, în 17 martie 2003, care apelează la motivaţii cel puţin bizare, pentru a elimina o parte considerabilă a ceea ce înseamnă medicină naturală. ţinta explicită o reprezintă produsele prezentate drept miraculoase (?!), adică acelea care au „aşa-zis efect asupra sănătăţii, altele decât cele înregistrate ca produse medicamentoase sau dispozitive medicale". De fapt, practica o confirmă: ideea de „miraculos" nici nu intră în discuţie, dar efectul pozitiv al folosirii plantelor medicinale şi al altor produse naturale (amintim, absolut aleatoriu, algele marine, argila, oul de prepeliţă, produsele apicole ş.a.m.d.) este confirmat de pacienţii care le-au utilizat cu succes şi fără nici un fel de efect advers resimţit în organism.

Că este nevoie de protecţia populaţiei împotriva şarlatanilor, a contrafacerilor, şi în medicină ca-n orice alt domeniu, nimeni nu poate contesta. Dar a arunca anatema, fără discernământ, asupra unui domeniu ce şi-a probat valoarea incontestabilă în timp, înseamnă cel puţin rea-credinţă. Cui foloseşte acest lucru? Nu vom face aici alte aprecieri asupra acestei grave şi distructive iniţiative, în speranţa că se va reveni asupra ei, pentru a se cântări lucrurile cu dreapta măsură. Este necesar însă să accentuăm ideea că în acele ţări dezvoltate în rândul cărora vrem să fim încadraţi, ca naţie civilizată, terapiile complementare au luat o amploare extraordinară în ultimele decenii, iar instituţiile de învăţământ medical au secţii pe profile din zona respectivă. Folosul cert este al pacienţilor – care nu sunt obligaţi să meargă spre un anumit cabinet, ci au libertatea de a alege, beneficiind totodată de tarife deseori mai scăzute, ca şi de evitarea unor complicaţii secundare. De ce la noi trebuie să fie, iarăşi, altfel?

# DELFINII cântecul vieţii

Am prezentat în mai multe rânduri, în această pagină a „Magazinului", detalii legate de diverse terapii realizate cu ajutorul animalelor. Aparent bizară, *zooterapia* acţionează cu excelente rezultate asupra sănătăţii afective şi psihice, în primul rînd, iar în unele cazuri şi în deficienţe fizice mai grave sau mai uşoare. Dacă privim însă – aşa cum este firesc – ideea de sănătate, ca pe un complex omogen în cadrul căruia părţile interacţionează permanent, vom înţelege de ce apropierea sufletească de un animal ne poate absolvi de suferinţe ce par a nu avea nici o legătură cu afecţiuni ale trupului. În categoria respectivă se include şi terapia cu ajutorul delfinilor.

### Chemarea spre natură

Într-un fel, *delfinoterapia* se aseamănă cu terapia ecvestră şi cu cea realizată cu ajutorul câinilor. În esenţă, tratamentul constă în a pune în legătură delfinul – animal cunoscut pentru blândeţea şi sociabilitatea sa – cu fiinţe umane. El se aplică cu precădere în cazul autiştilor, al persoanelor depresive şi al altor handicapuri mentale.

Alegerea delfinului pentru terapie nu este întâmplătoare. Nu de puţine ori, oamenii de ştiinţă au apreciat că acest mamifer marin are o inteligenţă mult superioară celorlalte animale, fapt ce a dus la cazuri de salvare a unor oameni de la înec, fără ca delfinii respectivi să fi fost dresaţi ori să fi trăit în mod obişnuit în preajma omului. De asemenea, la acest animal se manifestă o anume bucurie de a trăi, un fel de înclinaţie vitală către joc, către „degustarea" binefacerilor vieţii în natură.

### Întâlnirea cu omul

Privilegiul contactării delfinilor în mediul lor natural de existenţă reprezintă şi una dintre cele mai frumoase experienţe de viaţă. Pentru că ei ne incită la a ne redescoperi sufletul de copil şi ne fac să percepem o dimensiune nouă a mediului natural. Este un fel de invitaţie la dialogul deschis, sincer, cu natura, în prezenţa lor omul trăind o emoţie, o bucurie curată ce poate fi asimilată cu dragostea de viaţă. În momentul când delfinul ne aceptă prezenţa, lucru ce se

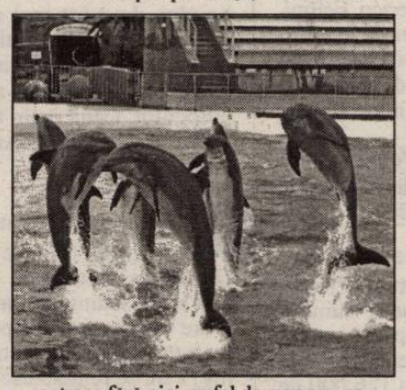

petrece fără nici un fel de rezerve, ne simţim realmente iubiţi, fără restricţii, aşa cum suntem noi. Dragoste necondiţionată!

Consecinţa întâlnirii se manifestă cel mai frecvent printr-o profundă pace interioară, prin sentimentul de afinitate şi de comuniune afectivă cu ansamblul lumii vii, implicit cu ceilalţi oameni.

### Copii şi delfini

Eficacitatea maximă a contactului dintre om şi delfin se observă la copii. Cei marcaţi de serioase dificultăţi de comunicare – precum autiştii sau hiperactivii – au în general un slab respect de sine şi lipsă de încredere în propriile forţe, atunci când se află în spaţii deschise şi în mediul natural, întrucât au impresia că nu pot controla acest spaţiu. Când se pune problema căpătării unor deprinderi, ei reacţionează defavorabil, căci contextul de schimbare şi de a avea iniţiative îi găseşte totalmente descoperiţi. Numai emoţiile pozitive intense au puterea de a schimba instantaneu nivelul percepţiei subiectului. ştiinţific vorbind, asemenea trăiri induc în creier un puternic curent de endorfine şi de neurotransmiţători care facilitează conexiunile între neuroni şi favorizează astfel procesul de învăţare. Orice experienţă care îmbunătăţeşte imaginea sinelui, aduce un plus de respect faţă de propria persoană.

### O sansă pentru autişti

Întâlnirea cu marea şi cu acest magnific reprezentant al ei – delfinul – nu este accesibilă multora dintre noi. Totuşi, referindu-ne la ţara noastră trebuie să remarcăm privilegiul de a avea o largă ieşire la mare, mediu din a cărui faună face parte şi delfinul. Iar revigorarea şi extinderea activităţii în cadrul delfinariului din Mamaia ar putea aduce mari avantaje, nu doar pentru amatorii de spectacol şi de relaxare pe termen scurt, în prezenţa acestor animale, ci şi pentru cei ce trăiesc în lumea lor interioară, refuzând contactul cu ceilalţi şi cu mediul educativ, lipsiţi de afectivitate şi de dorinţa contactului vizual. Terapia cu ajutorul delfinilor a dus la prelungirea timpului de concentrare al copiilor autişti, precum şi la atragerea lor către agreabila companie, către joc şi comunicare. Adică, un mare pas înainte, pe calea ameliorării stării lor de sănătate. O metodă mai dificil de pus în practică în mod curent, e adevărat, dar care merită toate eforturile, datorită efectelor sale remarcabile.

Pagină realizată de ADRIAN-NICOLAE POPESCU

*Consultaţii parapsihologice*

# COPILĂRIA ŞI MOARTEA

La prima vedere, alăturarea acestor două noţiuni este (sau ar trebui să fie) o aberaţie, o sintagmă împotriva naturii, un nonsens. Că lucrurile nu stau chiar aşa o demonstrează nu doar faptul că, fatalmente, se moare la orice vârstă, ci şi efectul concret al contactului dintre viitorul adult şi fenomenul numit moarte. Experienţa omului în legătură cu moartea, începând din copilărie, îmbracă diferite aspecte, până când individul respectiv ajunge (sau nu!) să înţeleagă de ce momentul despărţirii spiritului de materia devenită cadavru este considerat adevărata întoarcere acasă. O întoarcere acasă – să zicem – simbolică, după sistemele actuale de valori. Despre acest subiect extrem de sensibil, colaboratoarea revistei „Magazin", Emilia VLăDESCU – psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium, ne-a oferit o serie de indicii; desigur, mai puţin utile copilului de azi, dar indispensabile adultului, mai ales dacă e părinte sau dacă el însuşi a avut anumite experienţe legate de moarte, în perioada copilăriei.

### Moartea nu înseamnă dispariţie, inexistenţă, cădere în neant

Este ceea ce trebuie să i se spună oricărui copil, de la bun început. Nu puţini sunt părinţii care îşi lasă copiii să privească filme pline de violenţă, unde lupta pentru supremaţie îl arată pe „cel mai tare" lăsând în urmă munţi de cadavre. Pe de altă parte, când moartea apare aievea, de exemplu în familie, cei mici sunt feriţi ca de cel mai terifiant fenomen, subiectul e ocolit, ascuns, falsificat – adică prezentat sub o mască „estetizată", ceea ce este incomparabil mai nociv, întrucât mai târziu va genera negreşit cel puţin reacţii şi atitudini nefireşti, în momente similare.

### La televizor, moartea pare un spectacol

impresie transmisă copilului (neinstruit pe altă cale), şi în cazurile reale, de exemplu la decesul cuiva apropiat. Numai că atunci, copilul aşteaptă de la adult o explicaţie, iar dacă aceasta nu vine el va reacţiona copiindu-i pe cei mari: plânge, pentru că plânge şi mama, de pildă. Ocolirea unei discuţii serioase şi normale pe tema morţii poate genera la copil revoltă. Un asemenea individ lipsit de informaţia minimă, dacă şi-a pierdut un părinte sau pe amândoi, la o vârstă mică, şi a înţeles aceasta ca pe o absenţă prelungită la infinit, ca pe o „dispariţie din peisaj", are momente de revoltă, atât în tinereţe, cât şi la maturitate. Teama de moarte devine obsesie, patologie şi instalarea ei în mental, cultivată inconştient sau semiconştient, duce la psihoze extrem de greu vindecabile.

### Frica de moarte la copil este cea mai periculoasă

Pentru a-l proteja pe cel mic, părintele recurge frecvent la un fel de substitut terorizant: „cotoroanţa sau orice alt monstru care se hrăneşte cu copii"; „să nu faci un anume lucru fiindcă mori"; „dacă nu eşti cuminte, moare mama" ş.a.m.d. Aceasta constituie o modalitate sigură de a-l face pe copil să fie inhibat, timorat, să aibă adică o „defecţiune" generatoare de reacţii şi manifestări imprevizibile, stare de alertă permanentă. Pentru situaţii de genul celor sugerate mai sus, există un remediu sigur, i-am putea spune *tanatoterapie*. Terapie prin moarte? Nu tocmai, ci terapie prin pregătirea pentru moarte. Până în jur de 10 ani, copilul e bine să ştie că acest fenomen înseamnă întoarcerea la Divinitate, acolo unde răposatul se roagă pentru cei rămaşi în viaţă, acolo unde e bine, acolo unde „nu există durere, nici întristare". După ce creşte, copilului trebuie să i se explice că există trecere, transformare, descompunere doar a recipientului reprezentat de trup, dar dăinuire sub altă formă, a sufletului, cel ce reprezintă de fapt persoana, individualitatea. Acestea sunt nu sugestii, ci atitudini obligatorii pentru cei ce vor să aibă în preajmă copii (viitori adulţi) sănătoşi, echilibraţi. O demonstrează nenumărate situaţii concrete, pe care le vom aborda cu alt prilej.

**Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.**

## GELOZIE

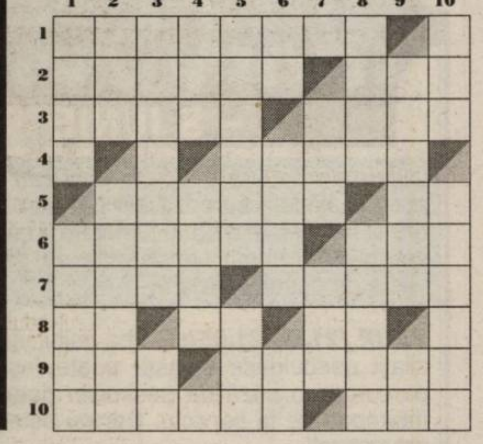

*ORIZONTAL:* 1) Autorul romanului „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război", în care eroul său Ştefan Gheorghidiu se sinucide din gelozie (Camil). 2) Sentiment produs de un suicid amoros – Fructul geloziei. 3) Se dau cu furie în momentele de gelozie –A cere rivalului să renunţe la iubita ta. 4) „... cu noroc", nuvela lui Ion Slavici, în care Ghiţă crâşmarul suferă de gelozie. 5) Autorul cărţii „Fetele despre băieţi" (Mihai) – Net! 6) Filozof şi psiholog român, care în cartea sa „Pe culmile disperării" tratează tema sinuciderilor şi a depresiei sentimentale (Emil) – A locui. 7) Personaj feminin din piesa lui cehov „Livada cu vişini", geloasă pe sora sa vitregă Varia – Gelozie (fig.). 8) Năuc! – Pusă pe cal – Iubita lui. 9) Orgoliu incitat în momentele de gelozie – Autorul romanului „Scrisoarea de dragoste", în care eroii săi Mihaela şi Petrican se sinucid pe rând, din gelozie (Mihail). 10) Un amor înflăcărat, sursa multor scene de gelozie – Ironii (fig.).

*VERTICAL:* 1) Dramaturg, semnatar al piesei „Ciuta", în care personajul Anca Anta, geloasă pe amantul său, îşi sacrifică zestrea pentru a nu-l pierde (V.I.) – Gelozia ca obiect al disfuncţiilor în dragoste. 2) Perioadă mare de timp – Iubitul care exclude gelozia. 3) Mare scriitor rus, care descrie în romanul „Anna Karenina" gelozia nemărginită a soţului eroinei, Ivan (Lev) – Cald! 4) Creangă – Sulina, portul dunărean descris de Jean Bart în romanul „Europolis", unde se petrece drama Penelopei sedusă de Deliu. 5) „Doamna lui Eremia", piesă a lui Nicolae Iorga a cărei eroină, Ecaterina, ajunsă în haremul sultanului, provoacă gelozia multor femei, datorită farmecului său – Acid dezoxiribonucleic (abr. Med.). 6) Începe seara! – Muncitorul betonist îndrăgostit, din opereta „Culegătorii de stele" de Florin Comişel – Cart! 7) Sferă de atracţie feminină – Autorul volumului e nuvele „Dreptul la dragoste" (Corneliu). 8) Provocat de gelozie absurdă – Este luată în mod tragic în cazul unei gelozii extreme. 9) Iubita care provoacă gelozia soţiei – Punctul de la meci. 10) Sentiment cauzat de gelozie – Boierul din romanul „Viaţa la ţară" de Duiliu Zamfirescu, care îşi terorizează, din gelozie, soţia – Tincuţa.

*DICŢIONAR:* ADN.

**GHEORGHE CÂMPEANU** –*Focşani*

**SOLUŢIA CAREULUI** („Gelozie"): PETRESCU – U – OROARE – MAR – PALME – SOMA – A – S – MOARA – STOIAN – NT – CIORAN – STA – ANIA – ALEAN – UC – SA – EA – A – ZEL – DRUMES – ARDENT – ACE

## Verificaţi-vă cunoştinţele GENERALI

1. Cine a fost tatăl lui Hannibal (246-183 î.Ch.), vestitul general cartaginez al antichităţii?

2. Cine a fost comandantul Armatei Române de Operaţii în timpul Războiului de Independenţă?

3. Ce general francez a fost făcut, în 1926, membru de onoare al Academiei Române?

4. Cine a pictat în 1812 „Portretul generalului Fournier-Servolèze", tablou aflat la Muzeul Luvru.

5. Când a avut loc premiera operei Otello de Giuseppe Verdi, muzică pe libretul lui Arigo Boito, după tragedia lui William Shakespeare, avându-l ca erou pe maurul, general în armata veneţiană, şi guvernator al insulei Cipru?

6. Cine a scris romanul „Generalul în labirintul său"?

7. Cine a interpretat rolul principal masculin în filmul „Noaptea generalilor"?

**Răspunsurile din numărul trecut** *1) Femeia din antichitate care a reuşit să pătrundă într-o arenă sportivă pentru a-şi urmări fiul se numea Kallipateira iar fiul ei era Peisirades. 2) Coloanele în formă de statui care reprezintă femei se numesc cariatide. 3) Prima femeie din lume care a devenit ambasadoare a fost Aleksandra Mihailovna Kollontai (1872-1952), conducând chiar în această funcţie ambasada URSS din Suedia. 4) Prima româncă, ofiţer secund, care în 1930 a traversat mai multe mări şi oceane a fost Irina Constantiniu Vlasopol. 5) Prima femeie arhitect din ţara noastră a fost Virginia Haret. 6) În 1977, Rosalyn Yalow din Statele Unite a luat Premiul Nobel pentru medicină datorită lucrărilor sale în domeniul radio-imunologiei. 7) Actriţa română Agata Bârsescu (1857-1939) s-a bucurat de un deosebit succes pe scenele vieneze.*

**Poşta cititorilor** Pentru întrebările din numărul 19 având tema „Meşteşugari şi meşteşuguri" am primit răspunsuri corecte de la următorii cititori:

– 7 răspunsuri corecte: *Florentina Gorea - Topliţa; Maria Iova – Constanţa; Prof. Marin Ştefan – Şimleul Silvaniei; Mihai Waspusch – Bucureşti.*

– 6 răspunsuri corecte: *Elena Ispas – Piatra Neamţ; Ion Ciocşan – Pucioasa.*

– 5 răspunsuri corecte: *Mirela Ionescu – Iaşi; Radu Cristea – Bucureşti.*

Aşteptăm sugestii privitoarea la temele rubricii, eventuale seturi de întrebări, dorindu-vă mult succes în continuare. *(Irina Stoica)*

## Fotografii de la cititori

IULIANA DENISA GIGEA – Turnu Severin

«Priviti-mă, sunt cea mai zglobie!»

## ŞAH

**PROBLEMA DE AZI: Albul mută şi câştigă**

Fedoruk - Shilov, 1979

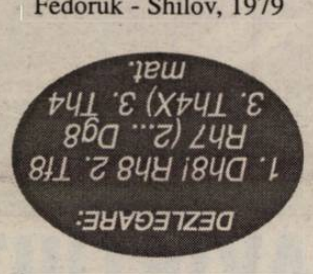


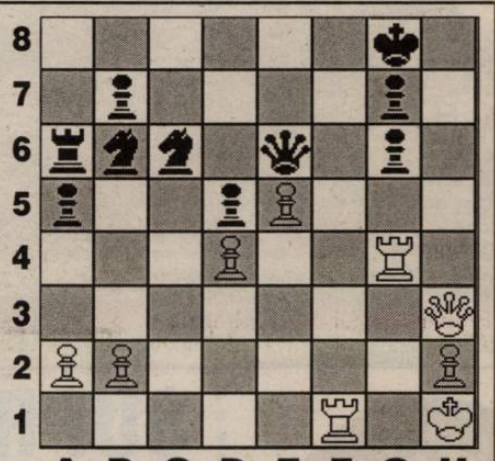

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

## SPORT FLASH

***Fiesta în Giuleşti.*** Cu o etapă înainte de final, suporterii şi componenţii echipei Rapid au sărbătorit, sâmbătă, cu focuri de artificii, câştigarea campionatului, după victoria, pe teren propriu, cu scorul de 3-0, în meciul cu UTA – Arad, din etapa a XXIX-a a Diviziei A.

Jucătorii echipei Rapid au primit tricourile şi medaliile de campioni de la vicepreşedintele Ligii Profesioniste de Fotbal (LPF), Valentin Alexandru, care a fost huiduit copios de suporterii giuleşteni. Fiecare jucător a sosit, la premiere, însoţit de câte un copil. Ioan Ovidiu Sabău a venit însoţit de cei doi copii ai săi, la fel ca şi vicepreşedintele Răzvan Lucescu. În altă ordine de idei, duminică echipa lui Mircea Lucescu, Beşiktaş, a învins eterna rivală Galatasaray cu scorul de 1-0 şi a devenit campioana Turciei, un rezultat extrem de important pentru, poate, cel mai mare antrenor din istoria fotbalului românesc. Revenind la spectacolul din Giuleşti, să mai spunem că el a fost prezentat de un etern fan al clubului feroviar, nimeni altul decât actorul Florian Pittis. După prezentarea tuturor jucătorilor, au fost amintite şi numele rapidiştilor Constantin Schumacher şi Marius Măldărăşanu, care au plecat, în iarnă, la echipele Yunnan Hongta, respectiv Besiktas. Patronul clubului, George Copos, cel care acum câteva luni spunea că n-are bani pentru a câştiga această ediţie a campionatului, a spus că este o seară istorică pentru Rapid. „Vă rugăm, domnule Dumitru Dragomir, (n.r.– preşedintele LPF) să primiţi scuzele noastre pentru această seară. Am dominat fotbalul românesc în acest an. Mulţumesc băieţi, mulţumesc Mircea Rednic, pentru ceea ce ai creat la Rapid, mulţumesc jucătorului şi campionului Răzvan Lucescu. Rapid este şi va rămâne farmecul vieţii, este şi rămâne singur împotriva tuturor", a adăugat Copos, puţin cam emfatic pentru gustul meu. Rapid a fost cea mai echilibrată echipă din acest an, cea mai egală cu sine, cea mai motivată să câştige.

***Alba Iulia, nou-venita.*** Dacă Sportul şi-a luat adio de la prima scenă, ducându-se acolo unde îi este locul, aşa cum spun de vreo două luni încoace, şi pleacă împreună cu „bătrâna doamnă" din Arad, ştim numele nou-venite în divizia A. Ea este Apulum – Alba Iulia, club fondat în anul 1924, care a promovat, în premieră, în Divizia A, în urma victoriei obţinute sâmbătă, pe teren propriu, cu scorul de 1-0, în faţa formaţiei Olimpia – Satu Mare, într-un meci din cadrul etapei a XXVIII-a a Diviziei B la fotbal. Cu două etape înaintea finalului campionatului, echipa din Alba Iulia este liderul seriei a II-a a Diviziei B, cu 60 de puncte, având cu cinci mai multe decât a doua clasată, FC Oradea, care nu va juca ultima etapă. Eu, unul, doresc ca echipa din oraşul Unirii să facă o figură frumoasă în viitoarea ediţie a Diviziei A, dar, sincer să fiu, mari speranţe nu-mi fac.

***12 „stranieri"... de fotbal.*** Selecţionerul echipei naţionale de fotbal, Anghel Iordănescu, a anunţat vineri stranierii convocaţi, în număr de 12, pentru meciurile decisive cu Bosnia-Herţegovina şi Norvegia, din preliminariile CE 2004. Reunirea lotului este programată pentru 2 iunie, ora 12,30, la Casa Fotbalului, jucătorii din ţară urmând a fi anunţaţi cu câteva zile înainte. Iată care sunt cei 12 fotbalişti convocaţi: Bogdan Lobonţ (Ajax/Olanda), Bogdan Stelea (Salamanca/Spania) – portari, Cosmin Contra (Atletico Madrid / Spania), Iulian Filipescu (Betis Sevilla / Spania), Cristian Chivu (Ajax / Olanda) – fundaşi, Dorinel Munteanu (Wolfsburg / Germania), Daniel Pancu (Beşiktaş / Turcia), Paul Codrea (Palermo / Italia), Alin Stoica (FC Bruges / Belgia) – mijlocaşi, Adrian Mutu, „regele driblingurilor" şi golgheterul Parmei, Ionel Ganea (Stuttgart / Germania), Adrian Ilie (Alaves / Spania) – atacanţi.

Partida cu Bosnia se va disputa la Craiova, pe 7 iunie, iar cea cu Norvegia, la Oslo, pe 11 iunie. Ele se vor disputa, dar noi ne-am luat adio, oricum, de la calificare.

**GEORGE CUŞNARENCU**

## GRĂDINA
### *micul nostru Paradis*

Calităţile decorative ale unei plante – îndeosebi cele de apartament – nu constau numai în floarea pe care o etalează, ci şi în celelalte organe care, pe lângă funcţiile biologice, îndeplinesc şi un rol estetic. De exemplu, **rădăcinile** aeriene de la *Monstera deliciosa* sau *Ficus australis* subliniază calitatea de plantă exotică ce este atribuită acestor specii. Nu întâmplător, botaniştii clasifică rădăcinile în funcţie de calităţile lor morfologice, dar şi decorative. Există:

◆ ***rădăcini normale,*** cu rol de fixare a plantei şi absorbţie a apei şi substanţelor minerale din pământul în care se cultivă; pot fi foarte fine, subţiri şi scurte, ca de exemplu la azalee ori violeta de cameră, sau viguroase, grose şi lungi, mai mult sau mai puţin ramificate, ca la filodendron, ficus ori leandru.

**Florile, dar nu numai...**

◆ ***rădăcini aeriene*** fixatoare, cu rol în susţinerea tulpinii pe diferite suporturi sau la aderarea de suprafaţa pământului din jurul plantei (iederă, filodendron).

◆ ***rădăcini cu muguri*** adventivi din care se dezvoltă drajonii ce contribuie la formarea părţii aeriene a plantei şi care, totodată, servesc la înmulţirea vegetativă a acesteia (hortensia, agava, bromelia).

◆ ***rădăcini tuberizate,*** numite în mod curent tuberculi, cu rol de rezistenţă şi perpetuare a speciilor; la unele specii (begonia, ciclamen, gloxinia) se îngroaşă şi capătă aspect de tubercul.

◆ ***rădăcini îngroşate,*** depozitare de apă, dar fără muguri (asparagus, orhidee).

◆ ***rădăcini numite contractile,*** cu rol în adâncirea tuberobulbilor (frezia). *(A. Popescu)*

## „GRAVURĂ"

**Integramă de GHEORGHE POPESCU**




***DEZLEGAREA INTEGRAMEI „INTERPRETĂRI"***

*Orizontal:* S - L - D - D - D - E - CARICATURIST - ROTI - ARESTA - BA - ROBIE - CEL - CLAPON - GUMA - MAI - LAUDATA - CACI - IERI - G - TINUTA - SOIMI - OAS - PREA - UN - GA - CATA - FULG - SARB - POARTA - MAGICIAN - SIS.

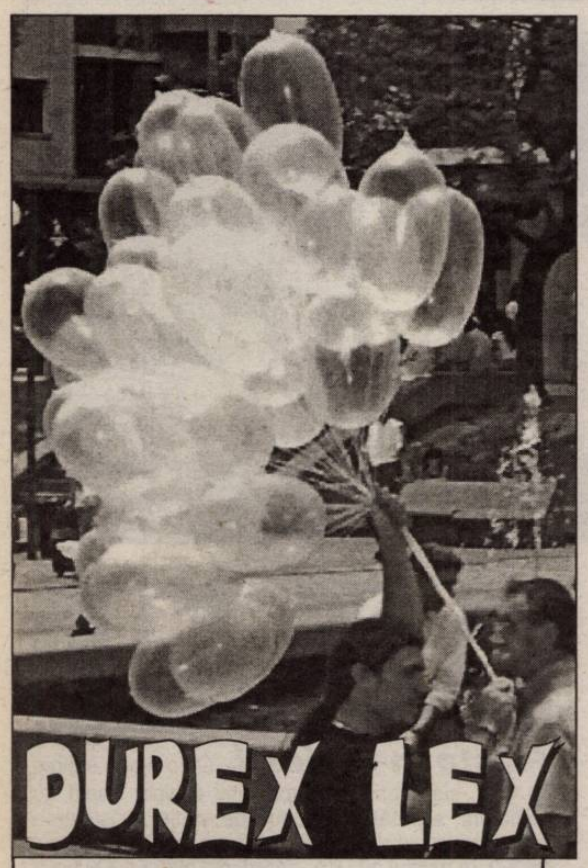

# DUREX LEX

Suntem departe de sloganul anilor „hippie" ai războiului din Vietnam care invita pacifist „make love not war" (Faceţi dragoste nu război). Astăzi campaniile publicitare au devenit agresive şi lipsite de gust, atât de sordide încât până şi autorităţile îşi dau seama de asta. Astfel, în Anglia, Autoritatea Standardelor în Publicitate (ASA), care urmăreşte activitatea publicitară, a interzis afişele unei societăţi care făcea reclamă la prezervative. Motivul nu a fost campania propriu-zisă, ci sloganul tipărit pe afiş, mai exact cuvintele „roger more", care au fost considerate inacceptabile pentru public. „Roger more", într-o traducere mai mult decât decentă, ar fi „faceţi mai mult amor", cuvântul „roger" însemnând în argou „a te acupla", ca să ne folosim de aceeaşi traducere decentă. Sloganul este, în acelaşi timp, şi o aluzie la numele lui Roger Moore, cunoscut pentru calităţile lui de seducător irezistibil în rolul agentului James Bond. Cu toate acestea, compania „Durex", promotoarea campaniei publicitare ostracizate, a declarat că afişul (foto) şi sloganul s-au vrut mai degrabă umoristice (!).

# „SPĂRGĂTORUL DE GHEAŢĂ UMAN" A DISPĂRUT!

După ce a atins Polul Nord geografic înot, cu schiurile şi pe jos, britanicul Pen Hadow, supranumit de presa din insulă „spărgătorul de gheaţă uman" a pierdut, la sfârşitul săptămânii trecute, contactul cu echipa sa de asistenţă. Aventurierul, în vârstă de 41 de ani, ajunsese, după un periplu de 770 km, de pe ţărmul de nord al Canadei, la Polul Nord, devenind astfel primul om care a legat aceste două puncte de unul singur şi fără un ajutor exterior. Două avioane care au încercat să-l recupereze dintre gheţuri au trebuit să se întoarcă la bază din pricina vremii teribile, iar, între timp, bateria telefonului conectat la satelit al lui Pen s-a descărcat, lăsându-l în imposibilitatea de a-şi comunica poziţia. Imediat după atingerea Polului Nord, Hadow a declarat telefonic ziarului Times: „Am senzaţia că înnebunesc, încetul cu încetul. M-a cuprins teama şi mă simt complet izolat". Un alt explorator, Sir Ranulph Fiennes, a spus că aventura lui Hadow este „una dintre ultimele mari provocări de rezistenţă din lume".

# Beethoven se vinde bine

Un manuscris al acestei simfonii semnate de marele compozitor german, considerat de unii drept cel mai important document muzical scos vreodată la licitaţie, s-a vândut săptămâna trecută la Londra cu o sumă foarte bună. Documentul însumând 575 de pagini, purtând adnotările şi corecţiile maestrului, singurul manuscris complet al acestei lucrări, a fost achiziţionat de către un colecţionar privat (unii cred că investiţia a fost făcută de Comisia Europeană) cu suma de 2,13 milioane lire sterline, aproximativ 3 milioane de euro, la casa de licitaţie Sotheby's. Cel mai scump manuscris muzical din lume, conţinând nouă simfonii semnate de Mozart, a fost vândut în 1987 pentru 2,58 milioane lire sterline (aproximativ 3,6 milioane euro). Beethoven a terminat ultima sa simfonie (a 9-a) în anul 1824 şi a avut un succes uriaş la Viena, în acelaşi an.

# SUPRAVIEŢUITOR DE MESERIE

LA 5

La cei 73 de ani ai săi, Frane Selak, profesor de muzică la Petrinja, în Croaţia, se poate considera de meserie supravieţuitor profesionist. Deşi o asemenea meserie nu este trecută în cartea de muncă, Frane Selak a supravieţuit în timpul vieţii câtorva accidente de circulaţie. De tren şi chiar de avion. Norocul lui sfidează pur şi simplu statisticile. „Îmi amintesc de şapte accidente grave, dintre care două erau să mă coste viaţa", a declarat el într-un ziar local. Anul cel mai important din viaţa lui este 1963. Atunci, el a fost singurul supravieţuitor alături de un stuard, după prăbuşirea unui avion în Croaţia. 17 pasageri şi 3 dintre cei 4 membri ai echipajului şi-au pierdut viaţa. Norocul lui Frane Selak a fost că uşile din spate ale avionului s-au deschis şi el a fost aspirat afară, aterizând, după câteva secunde de cădere liberă, nevătămat, pe o căpiţă de fân. Cu un an înainte fusese pasager într-un tren care s-a prăbuşit de pe pod în râul Neretva, în Bosnia-Herţegovina (vezi foto), accident în care au pierit zeci de călători.

**ÎN NUMĂRUL VIITOR:**
- Tehnologiile vizionare
- Toate religiile lumii sunt ecologiste
- Fibrele alimentare – generalii proceselor metabolice
- Cum au descoperit chinezii America

# HOROSCOP
## 2 – 8 IUNIE

***BERBEC (21.03-20.04):*** Luni sau marţi veţi avea o plăcută surpriză din partea unui membru al familiei. În a doua jumătate a săptămânii, veţi primi o sumă consistentă de bani sau o veste de aceeaşi natură.

***TAUR (21.04-21.05):*** Curba psihicului are oscilaţii periculoase şi asta poate însemna că parcurgeţi o criză de pesimism datorată unei întâmpări de la serviciu. Dar nu este cazul să dramatizaţi.

***GEMENI (22.05-21.06):*** Suprasolicitările din ultimul timp se vor răzbuna. Sunteţi ursuz, nu vă înţelegeţi cu nimeni şi iscaţi disensiuni în mediul familial şi profesional. Cenzuraţi-vă mai atent pornirile!

***RAC (22.06-22.07):*** Sub influenţa benefică a Soarelui, aveţi iniţiative înţelepte şi profitabile, stârnind admiraţia celor din jur. Situaţia financiară se îndreptăţeşte, căci miercuri primiţi bani.

***LEU (23.07-22.08):*** Tindeţi să fugiţi de stres în braţele izolării, dar cel mai bun remediu ar fi o evadare în natură în compania cuiva drag. Din păcate, situaţia financiară nu-nfloreşte deloc.

***FECIOARĂ (23.08-21.09):*** Două veşti bune vă vor întâmpina în acest interval. Prima provine din sfera finaniară (joi sau vineri), iar cea de-a doua din zona sentimentelor şi vă fac fericit.

***BALANŢĂ (22.09-22.10):*** Se pare că va trebui să faceţi faţă unei provocări de natură amoroasă, căci Luna şi Venus sunt aliaţii dv. de nădejde în această perioadă. Greu de spus dacă va fi ceva serios...

***SCORPION (23.10-21.11):*** Temperamentul v-ar putea trăda în relaţiile de serviciu, mai ales că s-au acumulat multe probleme sâcâitoare. Pe de altă parte, curba financiară este deosebit de jucăuşă.

***SĂGETĂTOR (22.11-20.12):*** Farmecul şi prezenţa dv. de spirit vă vor fi de mare folos pentru depăşirea unei situaţii delicate iscate în mediul profesional. Despre bani, nimic nou, deocamdată.

***CAPRICORN (21.12-19.01):*** Curba financiară prezintă o creştere continuă, iar joi sau vineri are un maxim. Veţi primi o sumă frumuşică şi vă veţi permite apropierea de o vitrină cu miracole.

***VĂRSĂTOR (20.01-18.02):*** Sub influenţa benefică a lui Jupiter veţi lua o hotărâre înţeleaptă în ceea ce priveşte relaţiile sentimentale. În weekend vă veţi întâlni cu o persoană foarte interesantă şi ispititoare.

***PEŞTI (19.02-20.03):*** După două-trei zile de monotonie, lucrurile încep să se precipite şi nu vă veţi vedea capul de treburi. Din fericire, sunteţi stăpân pe situaţie şi faceţi faţă tuturor încercărilor.

***Personalităţile săptămânii:*** *Nicolae Iorga, Henry Coandă, Gheorghe Lazăr, C.A. Rosetti, George Ciprian, Alexandru Flechtenmacher, Dan Iordăchescu, Sabin Drăgoi;* Federico Garcia Lorca, Thomas Hardy, Pierre Corneille, Velasquez, Paul Gauguin, Robert Schumann, Tony Curtis.

**Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!**

| PERIOADA | VALOAREA | PERIOADA | VALOAREA | PERIOADA | VALOAREA |
|---|---|---|---|---|---|
| ❑ 1 LUNĂ | 30.000 LEI | ❑ 3 LUNI | 90.000 LEI | ❑ 5 LUNI | 150.000 LEI |
| ❑ 2 LUNI | 60.000 LEI | ❑ 4 LUNI | 120.000 LEI | ❑ 6 LUNI | 180.000 LEI |

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

**ABONAŢI-VĂ LA magazin**

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.
- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN" !

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ – 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TARGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 628 • ANUL XLVI • 5 IUNIE 2003 • 16 PAGINI • 8000 LEI Nr. 23 (2378)

# magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

*Viaţa este un deşert în care femeia este o cămilă.*
*(Proverb arab)*

*Faptul că lumea e plină de proşti face ca fiecare dintre noi să se poată strecura neobservat.*
*(Sir Robert Watson-Watt)*

*Când trebuie să faci un bine cuiva, întotdeauna ai impresia că nu e nici o grabă.*
*(Alexandre Dumas fiul)*

CELE MAI *preţioase* MÂINI

*Femina club*

- *Dieta Lunii*
- *Seducţia modei*
- *Mame şi fiice celebre*

*Kylie Minogue şi-ar da şi haina de pe ea pentru o idee*

*TV*

- Pro TV
- România 1
- TVR 2
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

# EUROPA NU-L MAI VREA PE BIG BROTHER

*Cu*

toate că pe teritoriul bătrânului continent se difuzează formatul emisiunii americane de divertisment „Big Brother" (care nu ne-a ocolit nici pe noi), enigmaticul personaj din romanul lui George Orwell, Big Brother, cel care se ocupa cu supravegherea unei întregi populaţii, este de mai mulţi ani o realitate concretă, întruchipată de sistemul american de poziţionare globală. GPS este, dincolo de un sistem de navigare, şi un extrem de eficient sistem de supraveghere care se realizează printr-o reţea de sateliţi, cu ajutorul cărora pot fi identificate coordonatele oricărui obiect de pe Pământ. Principalul scop al acestui sistem este cel militar, americanii folosindu-l cu ocazia tuturor războaielor „inteligente" pe care le-a purtat începând din 1999 şi până la cel recent încheiat din Golf, dar el este folosit şi în alte scopuri militare. Acum, Europa se arată interesată de un sistem propriu de navigaţie prin satelit, care să înlocuiască în viitor GPS. Acest lucru va fi posibil o dată cu lansarea în septembrie 2005 a satelitului Galileo, care va deveni complet operaţional în vara lui 2006. Realizarea primei faze a programului Galileo, care prevede construirea a patru sateliţi (dintr-un total de 30), necesită un buget de 547 milioane euro, care va fi acoperit de cele 15 state membre ale Agenţiei Spaţiale Europene astfel: 17,31% pentru Franţa, Germania, Italia şi Marea Britanie, restul fiind acoperit de Austria, Spania, Belgia, Elveţia, Olanda, Suedia, Norvegia, Portugalia, Finlanda, Danemarca şi Irlanda.

*După succesul clonării oiţei Dolly, o nouă certitudine pentru pământeni*

# CLONAREA CATÂRILOR

***Nu a trecut multă vreme de la decesul primei fiinţe clonate din lume, oficial admiţându-se că procesul nu este pe deplin stăpânit, că o echipă de cercetători americani de la Universitatea Idaho a anunţat săptămâna trecută în revista „Science" naşterea primului catâr clonat. Catâraşul, care s-a născut pe 4 mai, a primit numele de botez Idaho Gem („Gem de Idaho") şi pare că se comportă normal, „e sănătos şi viguros", după cum a declarat profesorul Dirk Vanderwall, unul din membrii echipei care a realizat premiera. Caii, măgarii şi hibridul lor, catârii, sunt foarte greu de reprodus în laborator şi cu atât mai greu de reprodus „in vitro", o tehnică foarte răspândită în cazul fiinţelor umane. „De acum, nu numai caii campioni vor putea fi reproduşi prin clonare, dar şi speciile pe cale de dispariţie precum caii din rasa Przewalski, consideră a fi strămoşul raselor moderne de cai" a mai spus Vanderwall. Performanţa este cu atât mai mare cu cât s-a reuşit acest lucru în cazul celui mai încăpăţânat animal de pe pământ.***

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ
TARGU-MUREŞ

# divanul galben

## TURNURILE GEMENE

La doi ani după evenimentele din 12 septembrie 2001, când lumea a asistat în direct la prăbuşirea simbolului comercial al SUA, Turnurile gemene din complexul World Trade Center, Robert David, un tânăr scriitor, debutant şi câştigător al unui concurs de proză iniţiat de revista „Magazin", readuce subiectul în discuţie, dar nu dintr-o perspectivă jurnalistică, aşa cum ar fi la îndemâna oricui, ci din perspectiva prozei s.f.

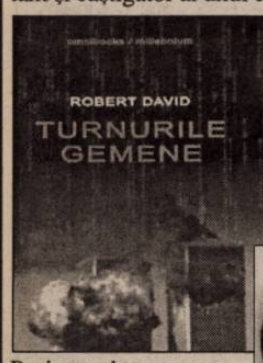

Pasionat de acest gen literar, Robert David nu este un scriitor spectaculos ca o explozie de paiete, ci un scriitor serios şi pasionat de ceea ce face, un scriitor care vine, cum se spune. Autor şi al unor articole de popularizare a ştiinţei, lucrând o vreme şi ca inginer, activist în fundaţii şi fondatorul unui cenaclu SF la Boldeşti-Scăieni, Robert David publică recent la editura Omnibooks, în colecţia Millennium, o carte de povestiri SF intitulată „Turnurile Gemene". Povestiri SF printre care sunt intercalate şi câteva scrieri cu tentă „politică", dar şi frumoase file de jurnal, să-i zicem de călătorie. Dincolo de această observaţie simplă, există în textele lui Robert David o profunzime gravă îmbrăcată uneori într-o ironie tristă, alteori în sentimentalism. Cred că autorul „Turnurilor gemene" este un sentimental cu o voce aparte în peisajul SF din ţara noastră. Iată o mostră din debutul povestirii care dă şi titlul cărţii: „Oamenilor le place misterul. Le place să intre în jocuri pe care nu le înţeleg. În desfăşurări de întâmplări din care pot câştiga ceva sau, măcar, pot ieşi cu satisfacţia că binele învinge răul. Straniul ascute simţurile. Poveştile cu eroi timizi care distrug duşmani fără scrupule, descătuşarea de energii pentru cauze nobile, toate la un loc compun un fel de fluid care îţi dă speranţa, ingredientul magic al jocului de-a viaţa şi moartea. Personajele mele vin din colţuri disparate de realitate, au fiecare de făcut câte ceva care contribuie la ideea principală, de cele mai multe ori greu de regăsit în întreg. Nu am pornit la drum ca să redefinesc lumea, ci am încercat să privesc dincolo de realul imediat, care, de cele mai multe ori, este proiecţia unui eveniment indus prin televiziune sau presă".

Prefaţatorul cărţii, Liviu Radu, spune şi el: „Într-o îmbinare ciudată, şi cu atât mai interesantă, de seriozitate şi umor, strecurând ironii fine (uneori greu de sesizat, de parcă s-ar jena să râdă în voie), Robert spune lucruri grave, care ne interesează pe toţi, fără să facă mare caz de asta. Sper ca hard-SF-ul nostru să capete un suflu nou". Azi, când nimeni nu poate trăi scriind literatură adevărată, aceea aflată la capătul opus al literaturii de consum, Robert David trebuie să-şi găsească timp, printre activităţile cronofage zilnice, şi pentru literatura care-i place lui şi în care crede. Idei are, talent are, speranţe are. Toate trebuie să capete o formă perfectă. Pe care eu o aştept cu interes.

**GEORGE CUŞNARENCU**

# Dialog astrologic

**SIMONA P., Paşcani:** „...Multe dintre prietenele mele susţin că nu sunteţi corect faţă de anumite zodii, domnule Radu Ianieri. De exemplu, despre zodia Săgetătorilor nu aţi scris prea multe, deşi ştiu că este o zodie de Foc cu oameni foarte buni şi aprigi în toate cele, mai ales femeile (...) Nu trebuie să vă supăraţi că vă reproşăm acest lucru, eu şi prietenele mele, dar vă dau un caz. Nini, una din vecinele mele cele mai bune, l-a răbdat pe V. doi ani de zile, timp în care a cam şifonat-o cu vorbe nepotrivite şi chiar a înghesuit-o cu pumnii în văzul lumii, când am fost la un tăiat de moţ, la Sucevaţa. Ei bine, Nini, fiind Săgetătoare, s-a revoltat puţin şi luna trecută i-a tras o bătută lui V. de a fost aproape să-şi pună ochi de sticlă. V. este din Leu, aşa că judecaţi şi dumneavoastră care este relaţia dintre ei (...) La un moment dat, aţi spus că femeia-Săgetător este cea mai capricioasă, fapt pentru care m-am simţit jignită în profunzime, căci este o exagerare. Eu trăiesc cu bărbatul meu din Berbec foarte bine de cinci ani, aşa că vorbiţi mai mult despre Săgetători. Felicitări tuturor redactorilor dumneavoastră!"

### *Femeia-Săgetător este cea mai capricioasă*

– Stimată doamnă, vă mulţumim pentru vorbele frumoase, dar la această rubrică răspundem celor care ne scriu, aşa că despre Săgetători scriem cu acest prilej. Sunt nişte temperamentali înţelepţi, aşa s-ar putea caracteriza aceşti nativi. În ceea ce priveşte femeile, ele sunt considerate capricioase pentru că au afinitate maximă faţă de un singur tip de bărbat, şi anume Gemeni. Aşa spun statisticienii astrologiei europene, dar asta e valabil în teorie. În ceea ce priveşte agresiunea fizică de care vorbiţi în scrisoare, probabil că sunt nişte excepţii, nu astfel se rezolvă situaţiile delicate. Pe de altă parte, într-o veche şi bine documentată broşură am găsit o precizare foarte interesantă despre Săgetători; aceştia sunt oameni foare utili şi apreciaţi atunci când sunt lăsaţi să facă o muncă pe placul lor. Vă urez o căsnicie fericită, fără evenimente „contondente"!

### *„Racii sunt nişte pramatii!"*

– Dragă *Delia*, cred că greşeşti considerându-te „fată bătrână" la 17 ani, dar nu cred că e bine să mă amestec în viaţa ta particulară. Teoria spune că relaţiile dintre femeia-Fecioară şi Raci sunt cele mai nepotrivite, nativele având afinitate maximă faţă de Gemeni şi Peşti. Apropo, prin afinitate astrologii înţeleg relaţii cordiale de toate genurile, inclusiv o atracţie sexuală reciprocă sănătoasă, nu conjuncturală. Într-o căsnicie este foarte importantă dragostea, dar şi prietenia de lungă durată, în care nici un partener nu trădează, nu creează şocuri emoţionale de fidelitate celuilalt. În ceea ce priveşte fobia faţă de Raci, viaţa s-ar putea să-ţi demonstreze că greşeşti.

**DELIA S. ("Mărcuţa"), Bucureşti:** „...Nu înţeleg foarte bine ce înseamnă atunci când vorbiţi despre afinitate. E vorba cumva şi despre erotism, despre atracţia sexuală? De ce vă feriţi de adevăr, doar nu vreţi să spuneţi că relaţiile dintre un bărbat şi o femeie sunt prieteneşti şi cu asta basta! (...) Eu mi-am început viaţa sexuală foarte târziu, pe la 17 ani, şi din cauza asta sunt foarte rezervată faţă de bărbaţii din Rac. Primul meu iubit a fost din Rac, era cu 14 ani mai mare decât mine şi m-a tratat ca pe o femeie matură, numai că m-a părăsit ca pe o brichetă fără gaz pe când aveam 18 ani. De atunci am o grijă foarte mare, să nu cumva să nimeresc un bărbat din Rac pentru că sunt mari actori. Se prefac serioşi, dar de fapt sunt nişte pramatii de mâna întâi (...) Eu sunt din Fecioară. Cu cine mă potrivesc cel mai bine?"

### *O femeie sensibilă din Vărsător...*

– Dragă *Cristiana*, femeile din Vărsător sunt frumoase, iscusite şi ambiţioase – aşa spune teoria. Faptul că iubitul tău din Taur te-a sechestrat în beci ca să priveacă liniştit un meci este reprobabil şi ar trebui să-ţi dea mult de gândit. Nativelor din Vărsător li se potrivesc de minune Leii, Scorpionii şi Vărsătorii, despre Tauri nu se pomeneşte nimic. Poate că ai multe de învăţat din povestea asta, dar să nu iei decizii pripite. Mult noroc şi înţelepciune!

**CRISTIANA ION, Deva:** „...Veţi înţelege de ce nu semnez cu numele meu adevărat, atunci când am să vă povestesc ce-am păţit (...) Cum este posibil ca iubitul meu, pe care l-am ţinut acasă la mine beci trei ore, cât s-a uitat el la un păpădit de meci de fotbal, pentru simplu motiv că eu nu suport acest sport, şi a dat televizorul la maximum! Când mi-a dat drumul din beci, mi-a spus râzând că echipa lui a câştigat, altfel mă lăsa acolo toată noaptea (...) Aşa se poartă bărbaţii din Taur? Eu sunt o femeie sensibilă din Vărsător şi am vrut să-l dau afară din casă, dar m-am stăpânit şi doar i-am vârsat berea la chiuvetă. Aş vrea să rup relaţia cu acest Taur, nu cred că femeilor din Vărsător li se potrivesc Taurii, nu-i aşa?"

# ANCHETA săptămânii

## Ce cărţi vă place să citiţi?

***Spune-mi ce citeşti, ca să-ţi spun cine eşti: o variantă a unei zicale ce conţine un adevăr relativ, întrucât s-a constatat că indivizi aplecaţi spre filizofie, poezie sau literatură romantică erau în viaţa de toate zilele lipsiţi de sensibilitate şi moralitate. Scopul acestei anchete este acela de a face o radiografie interioară a tinerilor cititori şi de a afla ce mai citesc ei.***

◆ Preferinţele sunt dictate de starea de spirit. Filozofie citesc puţin pentru că se digeră greu şi mai ales pentru că azi nu devii mai înţelept disecând teorii fără nici o finalitate şi nici nu-ţi ascuţi spiritul practic care îţi condiţionează supravieţuirea. Citesc mai mult SF, cărţi de specialitate, reviste etc. *(Cora Nicola, 19 ani)*

◆ Iniţiatică, deci revelatoare. *(Claudia S., 25 ani)*

◆ Biografii, autobiografii. Îmi place să cunosc oamenii aşa cum sunt cu adevărat – ceea ce în viaţă nu e posibil decât în momentul în care îţi smulge cineva lanţul de la gât – în intimitatea lor cea mai profundă. Pe de-o parte îi compar cu mine iar pe de altă parte le pot evalua altfel opera. De pildă, dacă n-aş fi citit biografiile lui Van Gogh sau Toulouse Lautrec, pânzele lor n-ar fi însemnat mare lucru pentru mine. Acum le ador. Le înţeleg, îmi plac şi văd în spatele lor umbra fremătătoare a omului-artist. Consider că e fascinant şi esenţial să priveşti lucrurile astfel. *(Simona Dogaru, 17 ani)*

◆ Orice lectură din care am de câştigat pe plan informaţional, spiritual şi uman. Regret, dar nu mă împac cu SF-ul, policier-ul. Cât despre genul Sandra Brown... *(Corneliu Pintea, 18 ani)*

◆ Oh, dacă aş avea timp sau încă o viaţă, aş citi până aş adormi cu cartea în braţe. E un univers care îl privilegiază pe om. Rămân mereu stupefiantă când intru în librării şi văd un halucinant spectacol de carte de care nu mă pot apropia decât de la „distanţă" pentru că nu am bani să cumpăr. Uneori fac juma-juma cu o prietenă sau împrumut. Cărţile iniţiatice, de parapsihologie, de filozofie, ocultism etc. sunt marea mea pasiune. Nu tot ce scrie acolo e însă profund şi adevărat. *(Nuşa Lorin, 18 ani)*

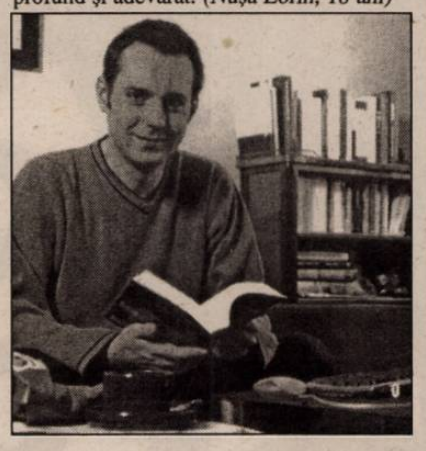

◆ Prefer ziarele, pentru că acolo totul e sintetizat şi la zi. Când o să ies la pensie o să mă duc în Cişmigiu, dacă o mai rezista până atunci la agresiunile mediului şi ale bucureştenilor, o să mă aşez pe o bancă sub un castan şi o să citesc ca să-mi dau seama dacă a meritat să trăiesc şi fără cărţi. *(Răzvan, 17 ani)*

◆ Cărţile, mă refer la cele valoroase nu la tâmpeniile pe care le publică unii din orgolii scriitoriceşti, sunt o bogăţie la îndemâna oricui, chiar dacă sunt tot mai scumpe, dar de care puţini mai ştiu să se bucure. Dacă n-aş fi prinsă de facultate şi obosită de penibilele şi revoltătoarele probleme zilnice care ne fac viaţa praf, de la înghesuiala din autobuze şi până la procurarea din portofelul gol a lucrurilor de primă necesitate, m-aş închide într-o casă la munte, înecată în cărţi, şi aş citi, aş citi până într-o zi în care... *(Monica Zane, 22 ani)*

◆ Doar cărţile de specialitate pentru că reprezintă pilonii importanţi ai existenţei din punct de vedere profesional şi material. *(Ilie Sârbu, 18 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

# De ce sunt mai dezavantajaţi bărbaţii decât femeile

◆ *Sunt nevoiţi să depună multă energie, tact, să dea dovadă de multă răbdare în relaţia cu partenera.*

◆ *Sunt mai vulnerabili la capitolul durere.*

◆ *Simt mereu nevoia de protecţie din partea unei femei în lipsa cărora elanul şi randamentul lor pe aproape toate planurile, e diminuat.*

◆ *Sunt obligaţi să plătească consumaţia la restaurant, camera de hotel şi multe altele.*

◆ *Nu au aproape niciodată ultimul cuvânt de spus într-o relaţie de dragoste, în special matrimonială.*

◆ *Au obligaţia de a face armată şi de a participa la operaţiuni militare.*

◆ *Sunt mult mai dependenţi de sex decât femeile, ceea ce le creează frecvente frustrări sexuale.*

Săptămânalul „Magazin" este editat de

**CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.**

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

**CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:**
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
*GEORGE CUŞNARENCU – Administrator*
*PAUL IOAN – Administrator*

**REDACŢIA:** Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

**ECHIPA DE SERVICIU:**
Responsabil de număr: Mihaela Dorobanţu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

**PUBLICITATE:** Tel./Fax: 224.39.96
**DIFUZARE:** Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

**FINANCIAR-CONTABIL:**
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

**COLEGIUL DE REDACŢIE:**
ECATERINA BĂTRÂNEANU
*Preşedintă a Consiliului de Administraţie*
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România Fax: 224.39.96

*Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.*

**TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:**
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

# TEHNOLOGIILE VIZIONARE

**Nu este uşor „să fii vizionar" într-o lume ca cea de astăzi în care factorul de risc îi face deosebit de reticenţi pe cei care în final trebuie să aloce fondurile. Care va fi deci soarta ideilor vizionare prezentate în continuare?**

### Imprimanta lui Dumnezeu

Oricât de atenţi am fi, s-a gândit Thomas Boland, în vârstă de 38 de ani, profesor de bioinginerie la Universitatea Clemson, „componentele" corpului nostru se uzează – organele, ţesuturile, totul. Şi atunci el a imaginat ideea unei adevărate... imprimante care să „tipărească" oricare dintre aceste bio-componente umane fără de care nu putem trăi. „Preparăm" deci o „bio-cerneală" de celule, factori de creştere şi un gel degradabil; construim nişte tuburi tridimensionale de ţesuturi vii pe care se aglomerează celulele; în final obţinem organul dorit. Apoi, pe măsură ce acesta „se tipăreşte", un mecanism suplimentar incorporează în el vasele de sânge... Inutil de adăugat că NASA, Hewlet-Packard şi Canon au fost primele care s-au dovedit extrem de interesate... Este în fond, cum se spunea, „un pas uriaş spre eternitatea omenirii"!

### Robotul nostru – prietenul nostru!

Ne sperie perspectiva unei lumi „inundate" de roboţi? Poate că da, dar, s-a gândit Cynthia Breazeal, de 34 de ani, Directorul Grupului de Viaţă Robotică al Laboratorului Media de la celebrul MIT, ce ar fi dacă aceşti roboţi ar ajunge la fel de sociabili ca oamenii? Atunci ei ar putea deveni profesori, ar putea să îngrijească bolnavi şi copii şi chiar să devină partenerii de discuţie pe care nu reuşesc să-i aibă cei singuri... Dr. Breazeal l-a creat, în 2000, pe Kismet, robotul care „răspunde" cu expresii faciale adecvate la ceea ce i se spune, iar acum l-a „lansat" pe Leonardo, care menţine un permanent contact vizual cu interlocutorul şi se mişcă plin de graţie! Mai este desigur nevoie de senzori şi mai perfecţionaţi şi de o „teorie a minţii" care să-l ajute pe calculator să înţeleagă şi să interpreteze acţiunile partenerului uman. Dar IBM, LEGO, NOKIA sau SONY sunt deja vizibil interesaţi...

### Energie... de buzunar!

Ce ne doare? Bateriile care „ţin" sunt prea mari, iar celealte se termină prea repede! Soluţia, după cum s-au gândit doi profesori de tehnologii spaţiale şi ştiinţa materialelor la Universitatea Californiei de Sud şi la CALTECH, Paul Ronney, şi Sossina Haile, de 45 şi 36 de ani, este o schimbare de concepţie privind combustibilul. Cei doi propun fie un combustibil oxid solid, fie recurgerea la un schimbător de căldură. Efectul ar fi: acumulatoare care să asigure 28 de ore de funcţionare neîntreruptă a unui telefon celular sau 20 de ore de autonomie pentru un laptop. Ca să nu mai spunem că noile celule de combustibil s-ar putea reîncărca la fel ca... o brichetă, la colţul străzii! Nu e de mirare deci că Motorola, Samsung sau Toshiba se gândesc deja la problemele de finanţare...

### Hârtie electronică!

Problema cu ziarul pe care îl citim este că... îl cumpărăm dimineaţa! Ceea ce se întâmplă până la prânz nu mai are deci cum să apară în ediţia zilei! John Rogers, de 35 de ani, profesor de ştiinţa materialelor şi inginerie la Universitatea din Urbana-Champaign, s-a gândit însă la un ecran pentru display-ul computerului dv. la fel de subţire şi flexibil ca o foaie de hârtie! O simplă comandă şi „foaia" pe care o scoateţi din servietă devine ziar – doar că ziarul respectiv este „adus la oră", nu la zi! Cum se poate aşa ceva? Datorită tranzistorilor organici puşi la punct de echipa prof. Rogers, construiţi din semiconductori pe bază de carbon, care permit controlul pixelilor din display-ul activ. Institutul Naţional de Standarde şi Tehnologie (SUA), finanţează în prezent cercetările, dar şi „marii" displayurilor, cum ar fi Philips, Pioneer, Samsung şi Sony sunt gata să intervină.

### Senzori cât o... aspirină!

Un general are nevoie să urmărească permanent mişcările trupelor; un director executiv trebuie să ştie cum funcţionează liniile de aprovizionare; un responsabil tehnic vrea să urmărească nivelul consumului de energie. Trei probleme care se rezolvă cu ajutorul unei singure invenţii: „moliile inteligente" ale lui Kris Pister (39 de ani) profesor de inginerie electrică şi calculatoare la Universitatea din Berkeley, California. Este de fapt vorba de o adevărată reţea de micro-aparate de emisie-recepţie de joasă energie care pot însă funcţiona... câţiva ani neîntrerupt! Unul dintre ele a cules informaţia, „vecinul" său, „molia" de alături, o preia şi o transmite mai departe, până ajunge la destinatarul final. Imaginea este a unui roi, sau cum i-a spus prof. Pister, preluând numele întreprinderii pe care o conduce, un „praf" de asemenea „molii", care asigură cea mai fidelă informaţie imaginabilă. De data aceasta, evident că toată lumea este interesată. Iar cuvintele lui Pister au toate şansele să devină un adevărat slogan: „visul meu este să fac siliciul să meargă"!

**MIHAELA DOROBANŢU**

## RECHINII ELECTRICI

Ca răspuns la schimbările de temperatură, rechinii produc un gel care acţionează asemenea unui semiconductor, inducând curent electric, afirmă specialistul Brandon Brown de la Universitatea din San Francisco (California) în revista *Nature*, o variantă sintetică a acestui gel putând interesa industria microelectrică. Biologul american a extras acest gel din porii pielii unor rechini. De natură proteică, acest gel se găseşte într-un tub care leagă porii pielii animalului de receptorii senzoriali care transmit semnale creierului. Când un rechin înoată în ape mai calde sau mai reci, gelul transformă această variaţie de temperatură în semnal electric, stimulând receptorii care trimit un mesaj creierului. Ridicând temperatura apei cu un grad, Brandon Brown a ajuns la concluzia că gelul inducea un curent de 30 microvolţi. Experienţele au dovedit că aceşti senzori pot reacţiona şi la schimbări de temperatură mai mici de 0,001 grade C. Gelul ajută rechinul să localizeze zonele de front termic – punctul de întâlnire dintre apele calde şi reci – care sunt bogate în hrană şi care sunt foarte des frecventate de peşti. „Receptorii senzoriali" mai permit rechinilor să-şi repereze prăzile care produc un slab câmp magnetic. Ele au fost descrise încă din 1678 de către anatomistul italian Stefano Lorenzini care era convins de faptul că aceşti receptori sunt responsabili de percepţia temperaturii. Brandon Brown i-a dat pe deplin dreptate.

**DORIN MĂRAN**

# NUTRACEUTICELE

## hrană şi leac

*„Hrana voastră să vă fie leac şi leacurile să vă fie hrană".* – această frază memorabilă îi aparţine lui Hipocrate. Înmulţirea produselor cunoscute pentru valoarea lor profilactică reprezintă concretizarea acestei maxime din Antichitate. Consumate sub formă de alimente, aceste produse sunt calificate drept *funcţionale*. Utilizate ca ingrediente alimentare sau sub formă de pudre ori capsule, ele sunt numite, oarecum ciudat, *nutraceutice*.

### Molecula – la masa verde

Alimentele funcţionale (AF) şi nutraceuticele (NC) nu sunt organisme modificate genetic (OGM), întrucât intervenţiile se localizează la nivelul moleculelor şi nu există nici un transfer de gene. Apoi, nu toate reprezintă rezultatul biotehnologiilor. Cele existente pot fi împărţite în probiotice, cu proprietăţi imunostimulente (acţionează asupra florei intestinale şi a sistemului imunitar) şi peptide, fiecare cu efecte specifice.

Domeniul la care ne referim este unul insolit (cel puţin, pentru est-europeni, dar nu numai), dar are marele avantaj de a pune la lucru specialişti cu competenţe multidisciplinare: în ştiinţe şi în tehnologia laptelui, în horticultură, în reproducţia animală, în nutriţia umană; lor li se alătură cercetători din spitalele universitare şi din alte instituţii. O dată adunaţi la aceeaşi masă de lucru, încearcă să-şi pună alături experienţele specifice profesiei, pentru a răspunde aceleiaşi întrebări: „Ce se poate şi ce trebuie făcut cu această moleculă?"

### Chewing-gum pentru ochi şi ciocolată pentru memorie

Cercetările exhuaustive în domeniul AF şi NC, care pornesc de la moleculă, includ procedee industriale şi se încheie cu testele clinice. Pentru consumator, produsul pe care l-am putea numi aliment-sănătate poate lua forma băuturilor izotonice, a anumitor iaurturi (ce combat diareele de origine bacteriană sau virală), a cerealelor şi a pastelor „îmbogăţite" (cu efecte pozitive asupra inimii), a gumei de mestecat (care face să dispară oboseala oculară), a ciocolatelor vitaminizate (cu un conţinut în

măsură să amelioreze capacitatea de concentrare şi memoria), a supelor cu colageni (pentru hidratarea pielii).

Noua piaţă născută o dată cu AF şi NC este estimată oficial la circa 20 miliarde dolari pe an, dar neoficial trece de 80 miliarde dolari. Paradoxala neconcordanţă de date e motivată şi de interdicţia menţiunilor pe ambalaj şi a publicităţii legate de posibilele efecte terapeutice ale AF şi NC. Cu toate acestea, în magazine există, de exemplu, un anumit lapte fermentat, kefirul, unele sucuri etc., dotate cu proprietăţi nutritive şi în acelaşi timp terapeutice. E un aparent paradox ca asemenea produse favorabile sănătăţii populaţiei să fie puse la index, în timp ce piaţa alimentară e invadată de adevărate otrăvuri cu efect întârziat „insinuate" în enorm de numeroase alimente. Să sperăm însă că ştiinţele complementare şi medicina îşi vor da mâna pe tărâmul vital al nutriţiei umane, impunând ceea ce e cu-adevărat valoros şi util.

**ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

## APARATELE ELECTROFAGE

Dacă închideţi toate aparatele electrice şi aveţi apoi curiozitatea să observaţi contorul, veţi fi surprinşi să constataţi că acesta încă

înregistrează consum de energie. Nu vă grăbiţi să-i acuzaţi pe lucrătorii regiei de profil că v-ar fura astfel din bugetul familiei. Explicaţia este relativ clară şi trebuie să ne facă mai scrupuloşi. Orice aparat electrocasnic înregistrează un anumit consum, în stare de funcţionare. Oprit, însă lăsat conectat la reţeaua electrică, el continuă să „mănânce" kilowaţi, uneori chiar în cantitate surprinzător de mare. O cafetieră care consumă 800 W când lucrează, se mulţumeşte cu 1,5 W când este închisă, iar un microcomputer de 140 W se pare că „doarme" doar cu un ochi, celălalt consumând până la 27 W! Singura soluţie o constituie debranşarea de la reţea, atunci când respectivele aparate nu sunt folosite.

## DINŢI DIN CELULE SUŞE

La universitatea din Harvard, SUA, s-au obţinut în premieră dinţi cvasi-completi de mamifere, cu ajutorul celulelor-matcă (suşe).

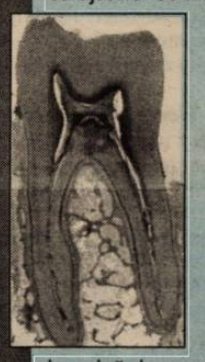

Experimentul s-a realizat pe porci în vârstă de 6 luni, la care s-au izolat celulele respective, plasate apoi în matrice lucrate dintr-un polimer biodegradabil. Implantaţi ulterior la cobai, dinţii „de laborator" au dezvoltat toate părţile naturale, de la pulpă, la smalţ şi celule dentare. Reuşita cercetătorilor americani este una de excepţie, ea putând revoluţiona domeniul stomatologiei, datorită protezelor 100% naturale. Totuşi, se solicită încă răbdare – 5 până la 10 ani – pentru a se verifica fără dubii că se vor putea „fabrica" dinţi pornind şi de la celule suşe umane.

## MOLIÈRE – „DESFIINŢAT" DE COMPUTER

918.153 cuvinte a analizat un computer, din cele 68 de piese atribuite giganţilor dramaturgiei universale Corneille şi Molière,

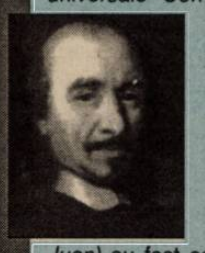

confirmând în final o mai veche suspiciune a criticilor literari: importante capodopere despre care se ştia că-i aparţin lui Molière (între ele, *Tartuffe, Mizantropul, Don Juan)* au fost scrise, de fapt, de Pierre Corneille. Cercetătorii Dominique şi Cyril Labbé au utilizat în acest sensibil demers un algoritm capabil să măsoare „gradul de paternitate" al operelor literare, testat cu mare rigurozitate şi pe creaţiile altor scriitori francezi celebri, de la Marivaux la Proust. Din punctul lor de vedere, nu există absolut nici o rezervă în ce priveşte veridicitatea explozivelor concluzii ale computerului, care ar putea impune revizuirea drastică a întregii istorii literare. Singura hibă, relevată de însişi autorii programului, este că acesta funcţionează numai pentru limba franceză. Aşadar, literaţii noştri pot să doarmă încă liniştiţi... *(A.N.P.)*

**Răpiți de OZN-uri**

# Teste genetice făcute de zâne și demoni?

***Apetența zânelor pentru tinerii frumoși este doar una dintre nenumăratele ipostaze ale unor presupuse relații sexuale între pământeni de ambele sexe și făpturi venite de pe un alt tărâm. Dar istoriile pe care azi le-am atribui unor „răpiri OZN" sau unor „experiențe de hibridare" erau puse odinioară și pe seama demonilor sau a altor făpturi din necunoscut.***

## Amorul zânelor

Jacques Vallée citează, în cartea sa *Dimensions*, pe islandezul *Einard Gusmond* care vorbea, cu secole în urmă, despre o lume a spiriduşilor în care aceştia au familii şi copii de ambe sexe, unii rezultaţi din iubirile cu muritori pământeni. Scoţianul *William Grant Stewart* vorbea despre credinţa populară conform căreia zânele şi spiriduşii au nesăţioase dorinţe amoroase faţă de oameni dar şi faţă de alte specii. Reverendul *Robert Kirk* menţionează şi el, în cartea sa din 1691, că „În Scoţia noastră există multe şi frumoase creaturi din acest soi aerian, care se întâlnesc adesea cu tineri lascivi, ca succubi, sau ca amante vesele şi prostituate, care sunt numite *Lennain Sith* sau spirite intime".

Scriitorul Evans-Wentz cita istoria, de acum câteva secole, a unui individ, numit Laughlin care se iubea noapte de noapte cu o zână. Ajuns la epuizare, el a încercat să scape de ea, emigrând în America. În prima sa scrisoare trimisă de pe ţărmul Lumii Noi prietenilor săi, el mărturisea că aceeaşi zână continua să-l bântuie şi în noua sa patrie.

## O altă formă de hibridare?

Un alt aspect interesant este cel al *copiilor schimbaţi* (*changelings*), o superstiţie conform căreia zânele sau alte făpturi fantastice îi pândesc pe copiii mici, dar uneori şi pe adulţii, iar dacă îi găsesc singuri, îi răpesc, lăsând în locul acestora pe unul de-ai lor. Folcloristul John Keel a găsit că acest detaliu folcloric, prin care făpturi înalte de un metru răpesc copii, abundă şi în legendele indienilor din America de Nord. Unii autori n-au ezitat să vadă, atât în istoriile cu tentă sexuală cât şi în răpirea copiilor, dorinţa unor vizitatori necunoscuţi de a-şi îmbunătăţi rasa pe seama pământenilor, ori, invers, de a introduce în rasa umană elemente din patrimoniul lor genetic.

Scrierile sfârşitului de ev mediu sunt bogate în relatări privind atacurile sexuale ale unor fiinţe venite de pe un alt tărâm asupra oamenilor. Lucrări de Ulrich Molitor (1489) sau Olaus Magnus (1555) conţin gravuri cu diavoli şi demoni răpind femei pentru a se împreuna cu ele. Jacques Vallée a găsit într-un calendar francez din secolul XV imagini în care demonii sunt înfăţişaţi penetrând abdomenul victimelor lor cu ace lungi.

Martin Luther (1483-1546) era convins că demonii fac experienţe sexuale pe

oameni. În cartea *Compendium maleficarum* (1608) de Guazzo, stă scris că demonul „poate lua înfăţişarea fie a unui bărbat fie a unei femei; uneori apare ca un bărbat bine făcut, alteori ca un satir". Mai multe lucrări menţionau că un grup de „demoni" asistau în jur actul sexual efectuat asupra unei femei de unul dintre ei. Într-un caz victima afirma că organul „diavolului" era rece ca gheaţa. Rapoartele OZN actuale ar vorbi de o aparatură folosită pentru fecundare artificială.

Sfântul Toma d'Aquino în *Summa Theologica* (1273) scria că „dacă se nasc copii din împreunarea cu demonii, aceasta nu este din sămânţa lor sau din trupurile pe care şi le-au asumat, ci din sămânţa luată de la anumiţi bărbaţi în acest scop, întrucât acelaşi demon care acţionează ca succubus pentru un bărbat devine incubus pentru o femeie". Mai mulţi autori medievali exprimau păreri similare. Azi am vorbi de experimente de inginerie genetică.

**DAN D. FARCAŞ**

## CĂLĂTORII ÎN EXTRASENZORIAL

# A cincea forţă

Karl A. Brunstein este un cercetător preocupat atât de parapsihologie cât şi de fenomenul OZN. În 1979 el a publicat de altfel cartea *Dincolo de cele patru dimensiuni: cum să reconciliem Fizica, Parapsihologia şi OZN-urile* unde nu doar că prezintă legătura dintre cele trei domenii, dar şi oferă date în sprijinul unei explicaţii cinci-dimensionale a parapsihologiei. Şi mai interesant, el ia în discuţie atât fenomenele psi cât şi OZN-urile (a căror realitate i se pare incontestabilă) exact cum cere practica ştiinţifică, deci ca ipoteze de lucru. Mai mult, pentru el existenţa fenomenelor paranormale constituie un indiciu al existenţei unei „forţe extradimensionale". Aceasta poate „distorsiona spaţiul şi timpul", explicând astfel existenţa fenomenelor psi. Pentru Brunstein, electromagnetismul este forţa care leagă spaţiul tridimensional de cea de a patra dimensiune, timpul. Prin analogie, o a cincea dimensiune impune o nouă forţă care să o lege de lumea în care trăim, patru-dimensională.

### O forţă... inconfundabilă

Această nouă „forţă" este una extrasenzorială. Pentru că doar ceea ce există în spaţiu-timp poate fi receptat prin simţurile noastre. Pentru Brunstein ea trebuie identificată cu însăşi conştiinţa sau cu inteligenţa noastră. Ca şi în cazul celor patru forţe cunoscute, originea sa se află tot în materie – în materia complexă şi complicată, organizată sub forma entităţilor care sunt fiinţele umane. Ea se manifestă, tot ca şi celelalte, prin efectele pe care le produce, efecte fizice, detectabile. Nu este una „confortabilă" pentru că nu se poate „înscrie" într-o formulă matematică – cel puţin, nu încă. Dar capacitatea sa de a genera modificări fizice constituie un aspect important al Naturii. Interesant, nu este pentru prima oară când conştiinţa este asociată cu existenţa unei a cincea dimensiuni, dar modul în care Brunstein o face leagă conştiinţa, şi prin aceasta întreg domeniul psi, de fizică.

### Lumi în alte lumi...

Saul Paul Sirag merge şi mai departe şi stabileşte corelaţia cu hiperspaţiul. Făcând ca realitatea pe care o trăim să fie legată de o sub-lume a unei alte realităţi, mai vaste, mai cuprinzătoare. Conştiinţa devine un „spaţiu de reflecţie". Spaţiu-timpul nostru obişnuit este un fel de spumă cuantică, legată de conştiinţă prin gravitaţie. Gândurile noastre produc vibraţii. Mintea acţionează ca un filtru. Conştiinţa ajunge astfel să influenţeze materia şi energia – aşa se naşte psihokineza. Se formează o „mare a spaţiului". În ea apare un fel de „găuri de vierme" prin care se transmit diverse semnale – rezultatul lor îl cunoaştem sub forma telepatiei şi a percepţiei extrasenzoriale. Fiinţele vii generează câmpuri biogravitaţionale care pot curba spaţiul şi timpul. Ele pot afecta manifestările psihice cu cât conştiinţa este mai puternică. Iar omul posedă o adevărată scară de nivele superioare de conştiinţă, a căror existenţă nici măcar nu o bănuieşte...

**EUGEN CELAN**

**Paşi peste bariera timpului**

## EXPERIENŢE ÎN AFARA CORPULUI

În aproape 50 din cele mai importante culturi ale lumii se găseşte convingerea în existenţa sufletului (sau spiritului) care poate părăsi corpul fizic şi să pornească într-o călătorie „pe cont propriu". OBE – Out of Body Experience, (Experienţe în afara corpului) cum este cunoscută în literatura internaţională o asemenea experienţă. Întrebarea pe care şi-au pus-o însă cercetătorii s-a referit la motivaţia unei asemenea convingeri: să fie vorba de teama noastră de a recunoaşte că nu suntem nimic altceva decât nişte simpli muritori şi că nimic nu subzistă după dispariţia noastră? Să fie vorba de existenţa efectivă a unui alt corp, propriu fiecăruia? Şi ca lucrurile să fie încă şi mai complicate, aceste experienţe insolite duc la consecinţe predictibile, ceea ce le face, în principiu cel puţin, greu de „repudiat" de către cercetarea ştiinţifică tradiţională. Pentru că, aşa cum cere aceasta, cel puţin teoria proiecţiei astrale este, într-o anumită măsură, verificabilă. Oameni, care, în decursul timpului au evocat aceste experienţe, au descris cu lux de amănunte şi cu o precizie altminteri inexplicabilă, detalii şi întâmplări la care nu ar fi putut altfel avea acces; muribunzii au fost... *cântăriţi* înainte şi după moarte, detectându-se o mică diferenţă de greutate, o „uşurare" după ce, aşa cum era de aşteptat (aproximativ 30 de grame), corpul astral nu mai era acolo.

Apoi, s-a spus că dacă „ceva" părăseşte corpul nostru, ar trebui să putem, într-un fel sau altul, să-l „detectăm", chiar dacă este vorba de o formă de detecţie extrasenzorială. Subiecţii au fost bănuiţi de diverse trucuri – în unul din cazuri s-a marcat un număr deasupra patului, număr pe care subiectul l-a menţionat la revenirea din călătoria în afara corpului, dar s-a considerat că ar fi putut auzi despre ce e vorba şi să se fi căţărat pe perete, neobservat, pentru a-l citi. OBE este o teorie care a fost testată dar, într-un anume fel, testele au dat greş. Ca să nu mai spunem că s-a pus întrebarea: dacă OBE-urile, EAD-urile, (Experienţe aproape de moarte) stabilesc într-adevăr legături cu o altă lume, dacă „tunelul" este real, aşa cum apare el în toate descrierile, în toate epocile, la toate vârstele, la toate popoarele, atunci care este relaţia între lumea noastră şi lumea „cealaltă"? S-a spus că această lume se află „pe un alt plan", „la un nivel superior de vibraţie"... Până acum nimeni dintre cei care se ocupă cu studierea acestor fenomene nu a definit însă cât de cât exact ce înseamnă acest „plan", aceste „vibraţii"... Situaţia ar putea să pară închisă, dar iată că tocmai descoperiri de ultimă oră ale ştiinţei, cum ar fi faptul că universul este multidimensional, arată că nu este ilogic să ne imaginăm în el un alt plan de existenţă, că particulele elementare din care suntem compuşi cu toţii pot fi asimilate cu nişte corzi care vibrează, aşa că nu este ilogic să vorbim despre nivele superioare de vibraţie la care unii dintre noi, în anumite condiţii, au acces... Nimeni nu a putut demonstra până acum existenţa unui corp astral – nimeni însă, pe de altă parte, nu a demonstrat nici că el nu există! Ceea ce face discuţia încă şi mai fascinantă şi viitorul şi mai interesant!

**MIHAELA DOROBANŢU**

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___

sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

M/23

*NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*

***Încă o precizare:*** *numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.*


**Halucinaţii sau legende?**

# Spirite malefice de vânzare

Societăţile tribale, dominate de obsesii şi prejudecăţi dintre cele mai diverse, se apără cu înverşunare de spiritele malefice. Învinovăţite de toate belelele care se abat asupra oamenilor, aceste entităţi invizibile, capricioase şi vindicative trebuie ţinute în frâu de cineva. Şi acest cineva este vraciul sau şamanul, mediatorul şi tămăduitorul de care membrii comunităţii nu se pot lipsi.

Poate că ar trebui să vorbim cu un respect nealterat despre unii vraci ai triburilor de astăzi, dar atunci când aspectul mercantil al „problemei" iese în evidenţă, nu putem să nu-l arătăm cu degetul. În Malaezia, turiştii au ocazia să admire şi să cumpere spirite malefice şi benefice pe tarabe, într-o atitudine comercială şi parapsihologică de-a dreptul infantilă. Despre aceste suveniruri „purtătoare de noroc" se spune că au fost zămislite de vraci sub influenţa „viziunilor" lor. În stare de transă – indusă cu ajutorul unor fierturi bizare din plante halucinogene -, ei sculptează tot felul de figurine (de obicei antropomorfe) din lemn, pe care le „sanctifică" pe bandă rulantă. Cine nu crede în ele, va avea de-a face cu spiritele rele şi neastâmpărate, care abia aşteaptă să te manifeşti ostil faţă de ele...

Totemurile şi amuletele sunt formele primitive de credinţă în ceea ce mintea omului de odinioară nu putea înţelege. Dar nu puţini oameni ai societăţii moderne poartă la gât, la mână, la gleznă, în nări etc, tot felul de obiecte (de obicei tinichele) pentru autoprotecţie. Într-o formă sau alta, suntem prizonierii unei spaime oculte pe care doar credinţa adevărată o poate spulbera, dacă nu cumva educaţia noastră e şubredă pe undeva...

**PAUL IOAN**

Idei în dezbatere

# TOATE RELIGIILE LUMII SUNT ECOLOGISTE

*De peste 25 de ani, reprezentanţi de seamă ai marilor religii ale lumii – creştinism, iudaism, islamism, budism, – participă la lucrări internaţionale interconfesionale cu caracter ecologist, fiecare confesiune în parte accentuând cu aceste prilejuri necesitatea armistiţiului om-natură*

*Deasupra tuturor religiilor lumii se naşte o nouă „religie": ecoteologia; respectul faţă de integritatea mediului este numitorul comun al tuturor marilor credinţe*

*Parteneriatul Interconfesional pentru Mediu (Interfaith Partnership for the Environment) este o subdiviziune a Programului ONU pentru Mediu*

*Discursuri eco-religioase au susţinut, cu diverse prilejuri, Dalai Lama, învăţatul musulman Seyyd Hossein Nasr, rabinul Ishmar Schorsch (seminarul teologic iudaic din New York) şi papa Ioan Paul II*

## *Unitate în diversitate*

În pofida tuturor particularităţilor ce individualizează marile credinţe, aspectele care sensibilizează omul în relaţia sa cu mediul, este unanimă ideea că natura nu este vasala umanităţii, ci ambele entităţi sunt egale în faţa divinităţilor supreme. Atunci când se creează un dezechilibru între ele, prin acţiunile nefaste ale omului, consecinţele se întorc împotriva sa, ca un fel de *justiţie imanentă*; „pedeapsa" naturii contra omului *nu este* – într-o interpretare laică – acţiunea exterioară a „cuiva", sau, dimpotrivă, *este* acţiunea exterioară a „cuiva" – într-o interpretare specifică religiilor monoteiste. Iată care sunt cele mai importante şi mai frecvent citate aspecte ale unor confesiuni în legătură cu armistiţiul om-natură:

**CREŞTINISM** – Unele dintre parabolele lui Iisus citate de evaghelistul Luca se referă la independenţa unor elemente ale naturii şi la modul lor firesc de supravieţuire. Vrăbiile, corbii, crinii şi iarba (capitolul 12) reprezintă exemple pentru umanitate prin faptul că nu deranjează pe nimeni în dezvoltarea şi înmulţirea lor. În Epistola sa către romani, apostolul Pavel accentuează una dintre ideile centrale ale Noului Testament:

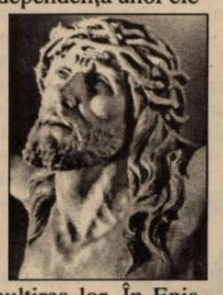

„Dumnezeu îşi binecuvântează *întreaga sa creaţie" (s.n. – P.I.)*

**IUDAISM** – Cartea „Ecclesiastul" a Vechiului Testament reaminteşte momentul Facerea când Dumnezeu îi spune lui Adam că Pământul este lucrarea sa şi că trebuie să-i păstreze splendoarea... „Nimic nu trebuie să altereze (corupă) şi să distrugă universul Meu..." Celebrul filosof, rabinul Maimonide, spunea în secolul XII că „nimic în natură nu este fără scop, trivial şi inutil". De asemenea, încă din vremurile când a fost conceput Talmudul (comentarii iudaice) babilonian, se cunoştea porunca divină a lucrării pământului timp de şase ani şi odihna lui în anul al şaptelea, „căci aşa vei ştii că este al Meu" – comandament care are şi conotaţii de protejare a mediului.

**ISLAMISM** – Coranul subliniază în numeroase capitole („sure") faptul că atât omul, cât şi toate vieţuitoarele formează „comunităţi" sau „naţiuni" având culturile şi obiceiurile lor şi care trebuie să trăiască în armonie, într-o „ordine prestabilită". Coranul foloseşte termenii de „fiinţă" sau „suflet" atât pentru om, cât şi pentru animale. Natura, susţine Coranul, este „ancorată în divinitate, atât metafizic, cât şi moral".

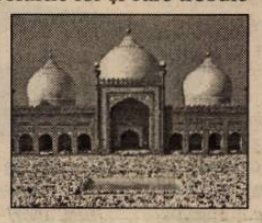

**BUDISM** – Prin conceptele de karma (soartă predestinată de vieţile anterioare) şi prin ciclurile samsara (reîncarnări), conceptele budiste proclamă armonia om-natură; toate entităţile acesteia tind spre starea desăvârşită de iluminare – nirvana sau încheierea ciclului reîncarnărilor – pentru plante, animale şi om. Dalai Lama (Preotul Budist Suprem) spunea că „practicarea

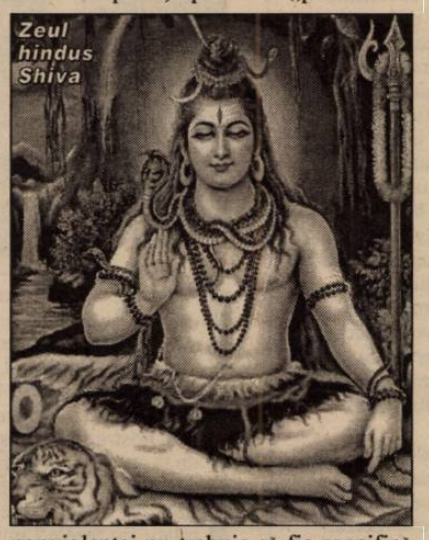


nonviolenţei nu trebuie să fie specifică doar oamenilor, ci tuturor celor care alcătuiesc Viul... Mama-Pământ este a tuturor".

**PAUL IOAN**

Întrebări pline de candoare

Prin albii mai mult sau mai puţin literare, au curs râuri de cerneală, în legătură cu misterul atingerii tandre dintre două fiinţe umane. Iată că şi ştiinţa caută să descifreze mecanismul secret ce determină fantastice transformări la nivelul afectiv, psihic, spiritual (dar şi fizic), atunci când ne mângâiem.

Un caz clasic: în mijlocul nopţii, plânsul bebeluşului întrerupe somnul părinţilor. Este suficient însă ca acesta să fie puţin mângâiat, pentru a adormi din nou. Totul pare foarte firesc, foarte natural. Da, numai că la sugari receptorii tactili încă nu sunt pe deplin funcţionali, amănunt ce ridică numeroase semne de întrebare. Cercetătorii fenomenului au descoperit că, înainte chiar de a fi apt să perceapă atingerile, nou-născutul poate să

## Există un „mecanism secret" al mângâierilor?

simtă întreaga plăcere a mângâierilor, datorită unei reţele de fibre nervoase care interpretează numai dimensiunea afectivă. Simţul tactil are o complexitate uimitoare: neuronii cu această sarcină nu se nasc „egali". În timp ce unii îşi consacră existenţa transmiterii senzaţiei de lovire, de înţepătură, de arsură, de frison etc., spre creier, alţii sunt însărcinaţi exclusiv cu interpretarea mângâierilor.

Fără îndoială, aici trebuie pusă în discuţie şi latura legăturilor afective dintre subiecţi, cea care determină atragerea reciprocă a câmpurilor lor energetice. Transferul (deci, cu sens unic) sau schimbul bioenergetic reface echilibrul şi armonia corpurilor nevăzute ale omului, dar trebuie menţionat că şi celelalte fiinţe vii (animale, plante) reacţionează în mod similar, lucru demonstrat ştiinţific. Prin urmare, neuronii şi câmpul bioenergetic alcătuiesc un ansamblu ce reacţionează în cel mai plăcut mod la manifestările afective pozitive. Ceea ce nu înseamnă că tandreţea şi iubirea ar avea nevoie de un „decodor", pentru a fi împărtăşite, ci doar de spontaneitate şi de trăire adevărată.

**ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Noile meserii ale mileniului?

# RAIUL JUCĂTORILOR pe computer

***Se profilează o nouă profesie! Firmele specializate în jocuri electronice angajează persoane interesate şi talentate în jocurile pe calculator care să devină parteneri pe internet ai celor care... nu au cu cine să joace. Un bun exemplu de îmbinare a utilului cu plăcutul, se poate spune. Dar lucrurile nu par a fi chiar atât de simple...***

O canapea confortabilă, în faţa ei un ecran cu plasmă de mari dimensiuni care poate fi conectat la oricare din consolele cu nume ca Playstation 2, Xbox sau GameCube care se află în faţa lui. În jur, pe rafturi, tot ceşi poate dori un împătimit al jocurilor pe calculator, de la joystick-uri la orice tip de periferice la care se poate visa. Şi, în fine, un număr impresionant de PC-uri conectate în reţea şi încărcate cu cele mai noi „hituri" în materie de jocuri. Raiul pe pământ? Aproape. Un rai mai special, nu numai pentru că a fost imaginat de o firmă care şi ea şi-a luat un nume de SF, StarTek, ci şi pentru că este menit să aducă unul din cele mai substanţiale profituri din industria calculatoarelor.

## *Jocul a început*

Aceasta pentru că firma StarTek a avut ideea să angajeze jucători pentru a juca cu cei care nu au partener şi a-i şi învăţa dacă au nevoie. Steve Durbin, Directorul General al StarTek Europa, spune chiar că din ce în ce mai multe studiouri de jocuri apelează la fanaticii jocurilor pentru a răspunde la telefoanele care pun întrebări tehnice şi uneori cer indicaţii privind modul de joc. *„Ideea generală este să reduci tot timpul costurile, şi evident că nu poţi face aceasta plătind telefonul pentru a răspunde unui tip care nu ştie cum să joace mai departe!"* Aşa că au fost selecţionaţi câţiva super-jucători, le-au fost testate cunoştinţele de Windows şi de comenzi DOS şi capacitatea de a răspunde rapid la întrebările telefonice, şi... *au fost angajaţi.* Tot ce este necesar: un interes serios şi real pentru jocuri şi o bună înţelegere a computerelor pentru a asigura consilierea altor participanţi. Şi jocul poate începe! Mai mult, cuvântul de ordine este:

## *Creaţi-vă propriul joc!*

De ce, în fond, să nu reduci costurile folosind ideile jucătorilor înşişi pentru noile jocuri de mâine? E mai ieftin şi mult mai plăcut, pentru că joci ce ţi-ai dorit! Se începe cu familiarizarea titlurilor pentru luna următoare, apoi... drum liber imaginaţiei! Fanii îşi creează propriile lor nivele de complicaţie a jocului. În plus însă, angajaţii sunt antrenaţi în tot felul de tehnici soft care să le permită să-i ajute la rândul lor pe cei care nu le cunosc. Printre ele se află

tehnici de interogare, care să le permită să stabilească rapid şi sigur problema celui care îi apelează, precum şi cum să acceseze o enormă bază de date de viruşi şi cele mai diverse tipuri de probleme tehnice care pot apărea când trebuie căutată o soluţie. Inclusiv cum să... re-creeze problema în laborator, în condiţii de control total şi în prezenţa celor mai buni specialişti, atunci când este prea complicată şi nu-şi dau seama cum trebuie atacată!

## *O altă lume*

Sofisticarea progresivă a jocurilor pe calculator şi gradul lor mereu crescând de complexitate creează şi ele probleme specifice. În special pentru că unele din jocurile cele mai la modă la ora actuală, cum ar fi *„Marele furt de maşini"* sau *„Oraşul vicilor"* sunt ceea ce se numeşte jocuri deschise, în care jucătorul nu mai are doar o singură alternativă de câştig, ci îşi alege propria sa soluţie la orice întâlnire cu eroii jocului. Iar jucătorii profesionişti îşi creează şi propria lor experienţă. Orele petrecute în faţa calculatorului se înmulţesc. Nimeni nu se plânge când apare o problemă şi trebuie „stat acolo" până i se dă de capăt... Orice, numai să fii în preajma zeului calculator. Scufundat într-o lume cu mai puţine chinuri şi întâlniri neplăcute decât cea reală. Mai bună? Mai rea? Cine poate spune?

**MIHAELA DOROBANŢU**

Anatomia secundei

# CALENDARUL LUNII IUNIE

...Vorbesc despre calendarul ştiinţific, bineînţeles, cel pentru care am eu apetenţă. Îl publică, cu rigurozitate, atât **„Discover"** şi **„Scientific American"**, cât şi **„Science et Vie"** sau **„La Recherche"** sau **„Nauka i Jizni"**– adică revistele de ştiinţă care se respectă, din ţările care, având reviste (şi emisiuni) de ştiinţă, arată că se respectă.

*Patru aniversări* sunt importante, adevărate pietre de hotar pentru viaţa inginerului Homo faber. *Prima* este că pe 4 iunie se împlinesc 220 de ani de când doi fraţi nebuni de legat, Joseph-Michel şi Jean-Étienne Montgolfier, s-au ridicat pe cerul de deasupra oraşelului francez Annonay, marcând primul pas în desprinderea omului de pe solul planetei care l-a născut. Fac un salt peste cei 220 de ani şi îmi amintesc că, în timpul unui zbor pe ruta Londra-Melbourne, după o escală la Singapore, s-a descoperit (senzorii de pe fotoliul din avion au descoperit) că un pasager lipsea. L-au găsit, prin computer, pe un alt avion (omul băuse un pahar de whisky în plus şi se strecurase, cine ştie cum, pe o altă aeronavă) – şi atunci am aflat că între Australia şi Anglia zboară, în fiecare oră, 6 aeronave, în cele două sensuri, având, fiecare, peste 400 de pasageri la bord. Un calcul simplu (400 x 6 x 24 = 57.600 pasageri) arată că populaţia unui oraş de talia Caracalului se află, zilnic, în aer, doar între Australia şi Marea Britanie! Extrapolând, probabil că mai bine de 1.000.000 de cetăţeni ai Terrei se află permanent deasupra capetelor noastre. Iată unde s-a ajuns, după benigna ridicare la ceruri a fraţilor Montgalfier...

*A doua:* se împlinesc 40 de ani de când un chirurg din Jackson, SUA, a reuşit primul transplant de plămâni, în ziua de 6 iunie 1963. Chirurgul se numea James D. Hardy – iar pacientului supus operaţiei i-au urmat, în timp, zeci de mii de alte persoane, care au trăit sau trăiesc cu organe transplantate. Asta până vom învăţa să ne creştem propriul stomac, propria inimă, rinichii sau plămânii personali din celulele-suşă (precursoare) care apar în a 6-a zi de dezvoltare a ovulului fecundat de un spermatozoid. Biologia moleculară preia, observaţi, sarcinile chirurgiei...

*În 13 iunie*, atenţie, sărbătorim – efectiv, merită să facem o serbare pe această temă – momentul plecării roboţelului „Pioneer-10" din Sistemul Solar, la 11 ani de la lansarea lui de pe Pământ. După ce a traversat orbita planetei Marte, centura de asteroizi post marţiană, orbita lui Jupiter, şi tot planul Sistemului stelei Sol, excepţionalul artefact al inginerilor cosmici pământeni ne-a mai trimis un ultim mesaj radio, în ziua de 23 ianuarie 2003, de la distanţa de 12,16 miliarde kilometri de Terra!

În sfârşit, *în 16 iunie curent*, cosmonauta Valentina Tereşcova, acum pensionară, celebrează ziua când, cu 40 de ani în urmă, o reprezentantă a sexului frumos a rupt lanţurile gravitaţiei. Iar Sally Ride a devenit prima femeie americană ţâşnind în cerul de deasupra capetelor noastre acum 20 de ani, în 18 iunie, pasagera la bordul navetei spaţiale „Challenger", cea care urma să fie mistuită de flăcările neglijenţei, patru ani mai târziu...

**ALEXANDRU MIRONOV**

# E bine de ştiut

Această parazitoză este una din cele mai des întâlnite, de ea suferind atât copiii cât şi persoanele adulte.

Cauzată de un protozoar flagelat, (Giardia - lamblia), se cuibăreşte în intestin ca şi în bilă, are forma de pară şi măsoară 15-20 de microni. Mai înainte de a se elimina din organism, o dată cu scaunele, aceşti ciudaţi paraziţi îşi iau măsuri de rezistenţă, fapt pentru care îi aflăm în examenul de laborator, închistaţi. Această formulă face posibilă trecerea bolii foarte uşor de la persoanele parazitate la cele sănătoase.

În general, afecţiunea se însoţeşte de manifestări digestive uşoare dar în multe cazuri evoluează cu o simptomatologie foarte severă.

## GIARDIOZA

Paraziţii se fixează în prima porţiune a intestinului (duoden, jejun). Este vremea când bolnavul resimte tulburări digestive mute, şterse, care sunt puse adesea pe seama altor cauze. Şi totuşi, cu trecerea timpului, persoana parazitată cu Giardia -lamblia are dureri în jurul ombilicului, în hipocondrul drept sau în epigastru. Sunt dureri care merg paralel cu lipsa poftei de mâncare, stări de vomă, greţuri, diaree şi mai rar chiar cu constipaţie. În general, persoanele parazitate cu Giardia-lamblia slăbesc aparent fără nici un motiv.

Dar acest parazit perfid poate ajunge în vezicula biliară şi chiar în căile biliare din ficat. Aşa se explică şi faptul că bolnavii respectivi fac ictere uşoare, au ficat mărit în volum şi chiar funcţii hepatice alterate.

Urmări nefaste pot determina însă paraziţii de Giardia şi la distanţe în organismul bolnavului. Aşa se face că apar unele afecţiuni respiratorii (bronşite, crize astmatiforme, urticarie, prurit etc.) Sunt manifestări care dispar după tratamentul ce duce la eliminarea totală a parazitului incriminat.

Examinarea microscopică a probelor de scaun face posibilă identificarea chisturilor parazitului.

La intervale de 7-10 zile, examenele se repetă de trei ori pentru ca diagnosticul să fie perfect precizat.

În raport cu acest rezultat, medicul va preciza diagnosticul, tratamentul şi modul de administrare a acestuia. Sunt tratamente care se fac, fie o singură zi, fie 2-3 zile, mai eficiente fiind ultimele.

Ştiind că omul se infestează prin intermediul mâinilor nespălate sau prin fructe, legume, alimente pe care ajung chisturile parazitului, se impune categoric păstrarea unei perfecte igiene alimentare. Alimentele consumate crude – salate, fructe, verdeţuri – trebuie spălate sub jet de apă, chiar de câteva ori.

**Dr. VALERIU MANTA**

# Seducţia modei

Materiale lucioase cu motive florale. Acest amestec rafinat, de inspiraţie asiatică, este în vogă în această vară. Rochii din mătase, tunici din acelaşi material sau fuste cu imprimeuri florale vor accentua puterea dumneavoastră de seducţie...

Încă un amănunt: topul sau bluzele – cu dantelă, uşor drapate sau simple – trebuie obligatoriu să aibă un decolteu rotund, care să dezgolească umerii bronzaţi, sau altul atât de adânc încât să dezvăluie privirilor curioase frumuseţea sânilor. Nu vă culpabilizaţi, moda vă dictează. Şi vara...

# DIETA LUNII

Din cele mai vechi timpuri, oamenii au observat influenţa satelitului natural, Luna, asupra vieţii pe Pământ. Ritmurile lunare influenţează echilibrul nostru fizic şi psihic. Pornind de la aceste adevăruri, cercetătorii au confirmat eficienţa regimurilor de slăbit ţinute în corelaţie cu fazele Lunii. Astfel, prin această dietă, care ajută la purificarea organismului, poţi pierde până la două kilograme într-o zi. După o astfel de zi, aspectul fizic general este îmbunătăţit, tenul devine luminos, iar edemele cauzate de retenţia de apă, vizibile mai ales vara, vor dispărea.

Care sunt zilele din ciclul sinodic al Lunii recomandate pentru dietă? Este vorba despre zilele cu *Lună Nouă* şi *Lună Plină* şi cele când *Luna* este în *primul* şi *ultimul pătrar*. De fapt, fiecare schimbare a fazelor Lunii ne influenţează aproximativ trei zile. Cel mai bine ar fi ca ziua de dietă să coincidă cu cea a schimbării fazei. Efectele benefice vor fi vizibile uşor.

Dieta, bazată pe influenţa Lunii asupra apei din organism, presupune consumul, în ziua respectivă, doar de lichide. Beţi 3-4 litri de apă minerală, sucuri de legume şi fructe, ceaiuri din plante. Este permisă şi o cafea, nu foarte concentrată, neîndulcită.

Dacă vă este foarte greu o zi întreagă doar cu lichide, puteţi completa meniul cu fructe de sezon, dar rezultatele nu le vor egala pe cele obţinute doar consumând lichide.

Dacă sunteţi hotărâtă să slăbiţi într-o lună 8 kilograme, adoptaţi dieta în cele patru zile corespunzătoare schimbării fazelor Lunii. Persoanelor moderate, ce optează pentru o zi sau două, li se recomandă să aleagă zilele de Lună Nouă sau Lună Plină. Pe Lună Nouă organismul se purifică cel mai bine, toxinele acumulate se elimină uşor şi puteţi slăbi două kilograme într-o zi.

# Dosarele frumuseţii

## Masajul feţei

De când se ştiu femeile au acordat atenţie păstrării frumuseţii cu care au fost înzestrate. Masajul, terapeutic sau cosmetic, se înscrie între procedurile eficiente. Practicat preventiv, masajul facial este indicat de pe la 25 de ani. Făcut corect şi constant, acesta realizează un aflux puternic de sânge în ţesuturi, îmbunătăţind hrănirea acestora. În plus, stimulează activitatea glandelor sebacee, care contribuie la menţinerea „mantalei" acide a pielii. Înviorând tonusul muscular, pielea îşi menţine elasticitatea, împiedicând formarea depozitelor de grăsime. În cazul feţei şi gâtului puteţi practica automasajul, cu condiţia să respectaţi câteva reguli.

◆ Înainte de a începe masajul, eliberaţi obrazul, prinzând părul cu o bandă şi curăţaţi perfect pielea cu un demachiant.

◆ Dacă tenul prezintă coşuri, acnee, eczeme, arsuri sau alte leziuni, nu este indicată practicarea masajului.

◆ Durata unei şedinţe de automasaj va fi de 15-20 de minute, iar mişcările vor fi blânde. Intensitatea acestora va fi determinată de vârstă: la persoanele ceva mai... mature, mişcările vor fi mai intense.

◆ Pentru efectuarea masajului vom folosi crema adecvată tipului de ten. Crema se încălzeşte puţin în palmă, apoi se aplică pe obraz şi pe gât.

◆ Masajul presupune trei mişcări esenţiale. ***Prima,*** potriveşte mijlocul bărbiei, spre urechi. ***A doua*** este o mişcare circulară, pe obraji, având un sens ascendent. ***A treia*** porneşte din mijlocul frunţii, dintre sprâncene, spre tâmple.

◆ Sensul mişcării este determinat de direcţia circulaţiei sângelui şi a limfei, iar scopul este acela de a stimula circulaţia.

◆ Masarea gâtului se va face tot prin mişcări circulare, pornind de sub bărbie, spre decolteu, masând alternativ cu ambele mâini.

*Pentru dumneavoastră, doamnă*

*Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:*

**TALON nr. 23**
Valabil până pe data de: 12 IUNIE 2003

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 0722.824.212.

REDUCERE 10%

# Mame şi fiice celebre

Departe de noi gândul potrivit căruia talentul, frumuseţea şi, implicit, celebritatea ar fi o chestiune de... familie, s-ar transmite... ereditar. Există însă şi exemple de fiice care au îmbrăţişat profesia mamei şi au practicat-o cu succes.

### Goldie Hawn şi Kate Hudson

Una a moştenit temperamentul exuberant dar şi încăpăţânarea celeilalte. „Noi ne asemănăm atât de mult încât uneori este imposibil să comunicăm perfect. Atunci când eu am plecat de acasă, la 18 ani, pentru a deveni actriţă, mama nu m-a încurajat. Ea găsea această meserie prea dificilă pentru mine. I-am demonstrat contrariul şi azi suntem cele mai bune prietene din lume".

### Naomi Campbell şi Valeri

Mamă şi fiică aproape nedespărţite. „Mama este ca o soră mai mare. După debutul meu, împărţim totul, succese şi eşecuri". Visul lor de viitor? Să cânte împreună pe viitorul album al lui Valeri.

### Blythe Danner şi Gwyneth Paltrow

„Prezenţa sa mă face mai puternică". După dispariţia tatălui său, Bruce Paltrow, Gwyneth s-a apropiat mai mult de mama sa. Nu sunt rare ocaziile când sunt împreună pe platourile de filmare. „În sfârşit, această dramă mi-a permis să realizez cât de mult o iubesc".

### Catherine Deneuve şi Chiara Mastroianni

Mama şi fiica sunt unite de o sinceră complicitate. „Contrar aparenţelor mama mea nu este o persoană inaccesibilă. Cu ea, eu îmi permit mult mai multe lucruri decât cu prietenii mei. Împreună suntem ca două bune prietene. Avem grijă una de cealaltă."

*Pagină realizată de* **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

# Gastronomice

*Pentru această săptămână doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca, ne propune:*

## Salată de vinete

***1 borcan de vinete conservate (congelate), 1 ou crud, 2 cartofi fierţi în coajă (2 linguri de pireu de cartofi), 1/2 pahar cu ulei cald, 1 ceapă mică, sare.***

*Se fierb cartofii în coajă. Se curăţă şi se dau pe răzătoarea cu găuri mici. Se pun într-un castron vinetele. Se taie ceapa mărunt şi se bate bine cu o lingură de lemn împreună cu vinetele. Se freacă gălbenuşul crud, cartofii daţi pe răzătoare şi se amestecă împreună cu uleiul cald, câte puţin, ca la maioneză. Se pune sare după gust, se aşază salata pe un platou şi se ornează cu albuşul, care a fost fiert în apă şi sare.*

## Anghemaht de pasăre

***Tacâm de pasăre, 1 lingură cu unt, 1 rădăcină de pătrunjel, 1 rădăcină de păstârnac, 1/2 ţelină, 1 ceapă, suc de lămâie.***

*Se curăţă şi se spală carnea şi legumele. Se pun la fiert (cu sare). Se spumează şi se lasă să fiarbă la foc mic. După ce au fiert se lasă să se răcorească, apoi se strecoară. Luăm din supa strecurată şi dizolvăm 1 lingură de făină care se lasă să fiarbă separat, până se îngroaşă. Se adaugă untul la ultimul clocot, apoi se amestecă în supă. După ce s-a luat de pe foc, se adaugă sucul de lămâie. Se serveşte cu rasol de pasăre.*

## Pulpe de pui cu spanac

***Pulpe de pui, 1 kg spanac, pastă de roşii, 1 ceapă, 3-4 căţei de usturoi, 1 linguriţă cu boia.***

*Se curăţă şi se spală pulpele. Se taie în două. Se înăbuşă într-o cratiţă cu puţină apă şi ulei. Se alege spanacul, se curăţă, se spală în mai multe ape şi se opăreşte 5-10 minute în apă cu sare. Se scurge şi se taie spanacul. Separat se face un sos. Se taie mărunt ceapa şi căţeii de usturoi, se călesc în ulei încins. Se adaugă pasta de roşii şi făina subţiată cu supă sau apă. După ce s-a fiert sosul se toarnă peste spanac, se pun şi pulpele. Se ţine la cuptor, până scade. Se serveşte cu lămâie.*

## Budincă de tăiţei laţi cu ficat şi parmezan

***1/2 pachet tăiţei laţi, 200 g ficat de porc sau de pasăre, 3 cepe, 1/2 cană cu lapte, 1 ou, 1 foaie de dafin, unt, parmezan, smântână.***

*Se fierb tăiţeii, se clătesc sub jet de apă. Se taie ficatul, se prăjeşte în ulei încins împreună cu ceapa tăiată peştişori. Se rumeneşte frumos până nu mai rămâne lichid. Într-o tavă de cuptor care se unge cu unt şi se tapetează cu făină, se aşază tăiţeii, iar deasupra se pune ficatul cu ceapa. Se face un sos alb din făină, lapte şi parmezan ras pe răzătoare cu găuri mari. Se toarnă peste budincă. Se bate un ou cu 2 linguri de smântână şi se toarnă peste sos. Se dă la cuptor. Se serveşte cu parmezan ras deasupra.*

## Remedii naturale...

### CUM SĂ NE ÎNGRIJIM...

***...dinţii.*** Dacă dantura este acoperită de tartru înseamnă că şi cariile sunt la un pas. În plus, zâmbetul îşi pierde din strălucire. O cură de spălare a dinţilor cu drojdie de bere, timp de câteva săptămâni, poate readuce albul imaculat al dinţilor. Drojdia de bere are capacitatea de a neutraliza acizii din

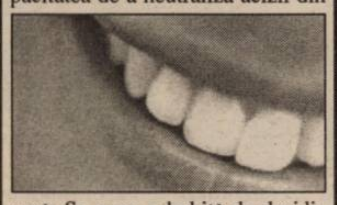

gură. Se pune o bobiţă de drojdie pe periuţă şi se freacă dinţii ca şi cum s-ar folosi pasta de dinţi. E bine ca gingiile să fie cât mai protejate pentru a nu se irita. La câteva zile, dantura poate fi frecată şi cu o felie de lămâie, efectul de albire a dinţilor şi de împrospătare a respiraţiei fiind evident.

***...părul.*** Îmbâcsit de mâtreaţă, părul devine o problemă. Oţetul

de mere are însă puterea de a alunga, diminua sau stopa procesul de descuamare a pielii capului. În ultima apă de limpezire a părului după spălare se pun 2-3 linguri de oţet. Înainte de această operaţiune părul trebuie să fie clătit foarte bine.

***...mâinile.*** Obosite, umflate, cu vascularizarea proeminentă şi pielea uscată, mâinile arată îmbătrânite, creând un complex. Moliciunea şi supleţea se pot redo-

bândi cu un tratament pe bază de tărâţe de grâu şi ou. Se amestecă un gălbenuş bătut spumă cu o lingură de tărâţe turnate în ploaie. Se obţine o pastă omogenă cu care se freacă mâinile timp de 10-15 secunde. Apoi se clătesc bine cu apă călduţă şi se ung cu zeamă de lămâie pentru a deveni mai albe. Tratamentul se repetă zilnic, până la obţinerea rezultatului dorit.

***...călcâiele.*** Se amestecă trei linguri de sare marină cu puţin lapte, astfel încât să se obţină o pas-

tă densă şi omogenă. Se aplică pe o bucată de pânză aspră şi se freacă bine tălpile şi călcâiele, apoi se clătesc cu apă călduţă. Tratamentul se repetă mai multe seri la rând, apoi cel puţin o dată pe săptămână.

# FIBRELE ALIMENTARE

## «mătura organismului»

Alimentaţia modernă pledează în favoarea hranei bogate în fibre, deşi multă vreme s-a considerat că acestea nu au nici o importanţă pentru organism, ba chiar că îndepărtarea lor din meniul zilnic creşte valoarea energetică a hranei şi măreşte eficienţa şi viteza de absorbţie a constituenţilor alimentari, ceea ce pare un avantaj. Cercetările din ultimii ani au dovedit însă că e vorba de o greşeală şi că fibrele au rolul unor „generali" în procesele metabolice.

De ce se baza vechea interpretare? Pe faptul că într-adevăr, fibrele alimentare trec pur şi simplu prin tubul digestiv fără să se absoarbă în sânge, deci ce rost mai au? Studiile au arătat însă că acestea sunt de două categorii – unele care se dizolvă în apă (fibre solubile) şi altele care nu se dizolvă (fibre insolubile). În funcţie de această caracteristică a lor, participă în mod diferit la procesele metabolice, favorizându-le în mod cert. Fibrele insolubile absorb şi reţin apa, în cantităţi care depăşesc de 4-6 ori volumul lor, dând naştere unei mase spongioase în interiorul stomacului şi intestinelor. Rezultatul constă în faptul că senzaţia de „plin" gastric apare mult mai repede decât după consumarea de alimente rafinate, sărace în fibre, ceea ce are un efect de protecţie faţă de supraalimentaţie, constituind un ajutor preţios în efortul de control al greutăţii corporale.

Masa fibroasă acţionează ca un burete îmbibat cu apă, în măsură să umple mai bine intestinele. Consecinţa? Activitatea intestinului este stimulată iar evacuarea reziduurilor este accelerată. În cazul alimentelor sărace în fibre, lucrurile se desfăşoară complet diferit: acestea pot rămâne zile la rând în interiorul intestinului, formând mase compacte a căror eliminare e dificilă. Alimentele bogate în fibre parcurg întregul traiect al tubului digestiv în maximum 24-36 de ore. Această acţiune vindecă majoritatea cazurilor de constipaţie şi reduce considerabil problemele provocate de hemoroizi şi diverticuloză intestinală.

Datorită reducerii timpului de tranzit intestinal, procesele de putrefacţie scad considerabil. Efectul constă în reducerea iritaţiei peretelui intestinal şi vindecarea ulceraţiilor prezente în boli ale stomacului şi intestinului. Studiile au demonstrat că persoanele care consumă în mod obişnuit alimente bogate în fibre sunt mai puţin afectate de cancerul de colon. Dar efectul binefăcător, de „mătură a organismului", se răsfrânge nu numai la nivelul colonului, ci al întregului traseu digestiv.

Fibrele scad totodată viteza de pătrundere în sânge a constituenţilor alimentari. Aceasta are ca urmare „netezirea" (nivelarea) maximelor şi minimelor nivelului zahărului sangvin, ceea ce asigură organismului un suport energetic mai uniform. Stabilizarea nivelului sangvin al zahărului rezolvă majoritatea hipoglicemiilor (scăderi ale nivelului zahărului sangvin) şi este un instrument foarte util în controlul diabetului.

Fibrele solubile ajută la scăderea colesterolului sangvin, deoarece se ataşează de produşii derivaţi din colesterol şi îi elimină în afara tractului digestiv, înainte ca organismul să aibă timp să-i absoarbă.

### De unde le procurăm?

Fibrele se găsesc din abundenţă în toate alimentele vegetale nerafinate – fructe, legume, cereale integrale, zarzavaturi şi leguminoase (soia, fasole, mazăre, linte etc.). Consumul acestora asigură un aport abundent din toate varietăţile de fibre de care organismul are nevoie.

### Repere

Fibrele alimentare nu sunt considerate un medicament. Nutriţioniştii apreciază că nu este suficientă o tabletă de fibre pe zi pentru a asigura necesarul organismului (ar fi nevoie de un flacon pe zi!). O porţie de cereale integrale pe zi, de exemplu, o salată şi un fruct acoperă însă nevoia de fibre.

## Dr. ANDREI ONU vă răspunde

***S. Pandrea din Bucureşti.*** Dacă diagnosticul de cancer de colon este stabilit precoce iar intervenţia chirurgicală este efectuată în timp util, şansele de supravieţuire încă mulţi ani sunt

**Cancer de colon**

asigurate. În cazul în care nu se intervine, speranţa de viaţă este de la 1 la 3 ani, uneori şi mai puţin. Chirurgical, se poate interveni în funcţie de severitatea cazului, fie radical (ceea ce înseamnă extirparea tumorii de colon, inclusiv a ganglionilor limfatici din jur), fie în scop paleativ (pentru ameliorarea tranzitului intestinal), prin extirparea tumorii, precum şi a porţiunii de colon afectată. În regiunea abdominală se face o incizie, „un anus contra naturii", prin care, ulterior operaţiei, se elimină materiile fecale. În unele cazuri incipiente de cancer de colon se poate face o uşoară operaţie chirurgicală, de scoatere a unei mici porţiuni din ţesutul afectat sau doar pentru electrocoagularea zonei bolnave. În ceea ce priveşte chimioterapia, aceasta nu este întotdeauna obligatorie ca strategie terapeutică. Obligatorie este însă în apariţia metastazelor (la nivelul ganglionilor sau ficatului). În timpul tratamentului, dar şi o lungă perioadă după aceea, regimul alimentar trebuie să fie extrem de bine controlat. Se suprimă legumele cu un conţinut mare de fibre (varza, conopida, mazărea, salata verde), produsele care pot favoriza diareea (laptele, îngheţata, fructele foarte coapte) iar pâinea se va consuma în special prăjită.

*Pagină realizată de* **AURORA POPESCU**

# Mai putem avea (încă) un copil?

Sexualitatea

**Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE**
**(Spitalul CFR – Iaşi)**

– Ambele scrisori la care răspundem astăzi provin de la tineri. În prima dintre ele, Corespondenta noastră Ema, în vârstă de 26 ani, din Caransebeş, ne spune: ***„În urma unui control ginecologic mi s-a pus diagnosticul de vaginită, dar nu mi s-a spus şi din ce cauză se face această boală. Ce este vaginita şi cât timp trebuie să urmez tratamentul?"***

–Vaginita este o infecţie acută sau cronică a cavităţii vaginale, care are o frecvenţă destul de crescută în ţara noastră. Germenii cu care este infectat vaginul pot fi bacterii, chlamidii, micoze sau chiar virusuri. Pentru un tratament eficient este necesară prelevarea de secreţie vaginală şi analizată la un laborator. În funcţie de germenul descoperit şi de sensibilitatea acestuia, medicul curant va stabili un tratament adecvat, cu şanse reale de vindecare.

– Cea de a doua scrisoare ne soseşte de la Adi din Bucureşti care ne spune of-ul său: ***„Am vârsta de 21 de ani şi am doar 1,62 m înălţime. Toate colegele mele sunt mai înalte şi mi-aş dori şi eu să mai cresc un pic – măcar cât să ajung la 1,75 m. Se mai poate face un tratament la vârsta mea? Şi, există riscuri legate de acest tratament?"***

– Dragul nostru Adi, înălţimea unei persoane este în funcţie de mai mulţi factori. Cel mai important este zestrea genetică. Dacă părinţii sunt mici de statură, este normal ca şi dvs să nu fiţi prea înalt. Alţi factori ţin de modificările hormonale care apar la pubertate şi determină osificarea cartilajelor de creştere.

În mod normal, procesul de creştere în înălţime se manifestă până la 25 de ani, cu mari variaţii individuale. De aceea vă rugăm să luaţi legătura cu un medic endocrinolog care va stabili dacă este necesară şi posibilă stimularea creşterii dvs în înălţime. Nu încercaţi să vă autotrataţi sau să urmaţi sfaturile unor reviste. Puteţi să dereglaţi activitatea dvs hormonală cu consecinţe care uneori se pot dovedi de-a dreptul dezastruoase.

**MIHAELA DOROBANŢU**

- Atât în străinătate, cât şi la noi, medicina tradiţională se bucură de o popularitate din ce în ce mai mare.
- În Franţa, autorităţile sanitare au recunoscut autoritatea homeopatiei şi astfel pacienţii pot procura remedii homeopate în regim compensat.
- În topul firmelor farmaceutice franceze se află două laboratoare de produse homeopate. În Anglia, regina Elisabeta patronează un spital londonez de homeopatie.
- Peste 40% dintre americani apelează la tratamente naturiste.
- În ţara noastră, atât înainte de 1989, cât şi după, populaţia dovedeşte o mare încredere faţă de apifito-terapie.

**COMPRIMATE**

TRĂDIȚII

# Cele mai prețioase mâini

*Cu prilejul perioadei de logodnă și câtva timp după căsătorie, tinerele mai înstărite din statul Oman (situat în extremitatea orientală a Peninsulei Arabice) au obiceiul de a-și etala pe mâini (și nu numai, evident) bijuterii exorbitante. O practică mai recentă este aceea a desenelor care înfrumusețează și mai mult aspectul „uneltelor sufletului". Picturile sunt făcute de maeștri care știu să realizeze direct pe piele motive tradiționale arabe. Majoritatea inelelor și brățărilor au ciorchini de diamante și perle naturale, de preferință albe și rozalii. Nimeni nu se încumetă să estimeze cam la ce nivel se situează zestrea unei astfel de fete, probabil că ar fi o ploaie de zerouri.*

VIEȚUIETOARE DE EXCEPȚIE

# NE-ELEFANȚII CU TROMPĂ

Parodiind elefantul, mai multe necuvântătoare ale planetei sunt incluse în ordinul proboscidienelor datorită unei „malformații" care aduc aminte de pachidermul din Africa și Asia. Dintre multiplele exemple, vom aminti un mamifer – maimuța cu

trompă – și un pește, care nu putea purta alt nume decât peștele-elefant. Riguros științific, trompa clasică este o prelungire a nasului și buzei superioare a elefantului. În cazul maimuței (trăitoare numai în Insula Borneo), doar nasul este bulbucat și alungit. Peștele, care viețuiește în apele Tasmaniei și ale Indoneziei, este mai aproape de sensul anatomic al proboscidienelor, întrucât trompa sa este o excrescență nazală și a buzei superioare. Ce face cu ea? Scormonește în nisipul de pe fundul apelor în căutarea micilor scoici și crustacee. La ce folosește „trompa" maimuței? La adăpostirea unui sistem foarte dezvoltat al simțului olfactiv.

# Navigând prin labirinturi verzi

Timp de o săptămână (în iunie), 25-30 de mii de persoane (organizate în grupuri) încearcă să parcurgă un imens labirint vegetal, cu perimetrul de 400 metri lungime și 250 lățime. Concursul se organizează la Shippensburg, Pennsylvania (SUA) și este de fapt o provocare făcută de fermierul Jim Witter. Una din pasiunile acestuia este de a aloca o parte din terenurile sale acestui mod inteligent de recreere. În fiecare an, începând din 1962, Witter inventează alte trasee și chiar alcătuiește hărți orientative pentru clienții săi. A devenit o tradiție ca fermierul întreprinzător să piardă o mică parte din recoltă, dar să câștige admirația localnicilor (și nu numai) datorită unei idei strălucite. Întortochelile labirintelor sale sunt atât de parșive, încât uneori echipele rătăcite sunt ghidate spre ieșire din elicopter.

# UNIVERSUL MĂȘTILOR TRIBALE

***Masca succesului la vânatul balenelor – eschimoși din Alaska***

Aparținând de religiile totemice primitive, măștile tribale reprezintă peste tot în lume o manifestare estetică cu rigori sociale și spirituale bine definite pentru fiecare comunitate în scopul atragerii Binelui asupra sa. Fie că este vorba de animale în jurul cărora s-au născut legende, fie că este vorba de eroi ai etniei, măștile reflectă exteriorizarea unor stări de spirit extrem de variate (de la dragoste la ură, de la bucurie la amărăciune), a unor

***Masca de venerare a cerbului – indieni nord-americani Navaho***

rugăciuni adresate divinităților sau străbuni care cu timpul au devenit semi-zei.

O falsă interpretare actuală în privința expresiei măștilor tribale este aceea a conotațiilor exclusiv negative, conform cărora ele exprimă obediență totală față de forțele malefice. Față de această interpretare simplistă, prof. Donald Face-True de la Universitatea Wyoming (SUA), el însuși trăgându-se din tribul nord-american Cherokee, afirmă că „măștile tribale sunt o unealtă cosmetică de mediere între divinități și muritori cu puteri invizibile folosite de magicieni în folosul colectivității". Pentru exorcism, de exemplu, în

***Masca armăsarului – indieni din Venezuela***

creștinism se fac slujbe speciale, iar în comunitățile tribale vindecătorul poartă o mască adecvată alungării răului din trupul și mintea bolnavului. Alte genuri de măști cu rol curativ sunt purtate pentru „boli ale sângelui, pentru răniți cu membre rupte"; există și ritualuri cu măști pentru vindecarea animalelor considerate

***Masca dedicată bizonului – indieni nord-americani Cherokee***

tabu (intangibile, a căror carne e consumată doar în cadrul unor ceremonii). Spiritul multifuncțional al măștilor cuprinde și latura satirică a atitudinii ritualice. Sunt zeflemisite de obicei lașitatea, infertilitatea femeilor, slăbiciunea luptătorilor, incapacitatea de a procura hrană din partea vânătorilor, bărbații care nu-și găsesc perechea etc. La cealaltă extremitate a atitudinilor tribale stă rolul de exteriorizare a doliului individual (mai rar) și colectiv după o personalitate de rang superior și chiar după un membru obișnuit al clanului care s-a remarcat prin faptele sale (la vânătoare, la îmblânzirea unor animale utile întregii comunități etc.).

***Masca unui zeu pastoral – indieni din Honduras***

Se spune că, prin intermediul măștilor, membrii triburilor trăiesc o existență mitologică și „parcurg o viață eternă alăturându-se zeilor" (prof. Donald Face-True). Se face saltul efemer spre nemurire, când „omului de rând i se acceptă prezența în panteon, ca un fel de sfidare, dovedind lui însuși că poate deveni un zeu pentru memoria colectivă".

În tradițiile unor triburi nord-americane și central-americane există „spații sacre" unde nu se poate pătrunde decât purtând o mască adecvată, ca semn de respect pentru divinitatea tutelară. De obicei, vracii care locuiesc în respectivele corturi sau colibe (permanent sau în anumite perioade ale anului) poartă neîntrerupt o mască specifică. Dacă nu se respectă această cutumă, binefacerile naturii se vor transforma în răzbunări ale zeilor... Din necuprinsa diversitate a măștilor tribale, am ales pentru ilustrare doar câteva măști tribale specifice comunităților „primitive" de pe teritoriile americane, prezente în muzeele de profil din San Francisco și Caracas (Venezuela).

***Masca strămoșilor – indieni nord-americani Waniba***

Pagină realizată de PAUL IOAN

## Știați că...

◆ *...ibisul este o pasăre albă, răspândită în Africa tropicală? În religia*

*vechilor egipteni era considerată pasăre sacră, personificare a zeului Thot.*

◆ *...hidroglisorul este o ambarcație cu fundul plat? Este propulsat cu ajutorul unei elice aeriene.*

◆ *...Arcole este o comună din nordul Italiei? Aici,*

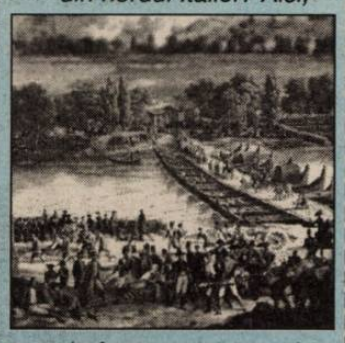

*trupele franceze, comandate de Napoleon, i-au învins pe austrieci.*

◆ *...rigaudonul este un dans francez de origine provensală? În secolul al XVII-lea a devenit dans de bal.*

◆ *...versta era o veche unitate de măsură pentru distanțe, folosită în Rusia? Era egală cu 1,067 km.*

◆ *...orașul Lourdes, aflat în sudul Franței, la poalele munților Pirinei, este un important centru de pelerinaj catolic? A căpătat acest statut din 1858.*

◆ *...polturacul era o monedă care a circulat în țările române în secolul al XVIII-lea? Existau două feluri de polturac: împărătesc (austriac) și polon.*

◆ *...xilofonul este de origine asiatică? Acest*

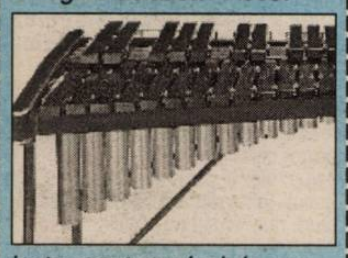

*instrument muzical de percuție este folosit în ansambluri instrumentale, în orchestre simfonice sau de operă, dar și în episoade solistice.*

◆ *...spurcaciul este o pasăre de stepă, migratoare, înrudită cu dropia? Este o pasăre rară, ocrotită prin lege.* (I.S.)

Știați că...

# METEORA

## mănăstiri în cuiburi de vulturi

În străvechea Eladă, înspre latura nord-vestică a zonei tesalice, între Munții Pindului și cei ai Antiohasici, pe malurile râului Pinios, se înalță tăcute, solemne, impunătoare, stânci uriașe, părând străjeri credincioși ai orașului Kalabakas și ai satului Kastraki. Înălțimea lor depășește 400 de metri și aici și-au găsit adăpost sihaștrii care doreau să fie mai aproape de Dumnezeu. Aflate între cer și pământ, stâncile au oferit scara ascetică a urcării duhovnicești și au fost numite „Meteora" de cuviosul Atanasie Meteoritul, ctitor al Marii Mănăstiri Meteor în secolul al XIV-lea.

Aceasta constituie poate cea mai impunătoare biserică din Centrul Monastic Ortodox de aici, cel mai vestit și mai mare complex de acest fel după cel de la Muntele Athos.

Pe crestele uriașilor de piatră, înălțați de bunul Dumnezeu, oamenii au ridicat și ei cu râvnă și sfințenie locașurile de închinăciune. Cu toate că miturile și tradițiile menționează ridicarea așezămintelor din vremuri mult mai vechi, se pare că primii eremiți și-au găsit adăpost printre stânci abia în secolul al XI-lea. Pe la sfârșitul acestui secol și începutul celui următor s-a format aici o comunitate ascetică mică, Biserica Maicii Domnului fiind centrul latreutic al Schitului Doupionis și Stagi.

În secolul al XIV-lea, cuviosul Atanasie Meteoritul organizează, în cea mai mare stâncă de aici, prima chinovie monastică, Marele Platihita sau Marele Meteora. Astfel ia naștere cu adevărat Așezarea Monahică a Stâncilor, Sfânta Meteora.

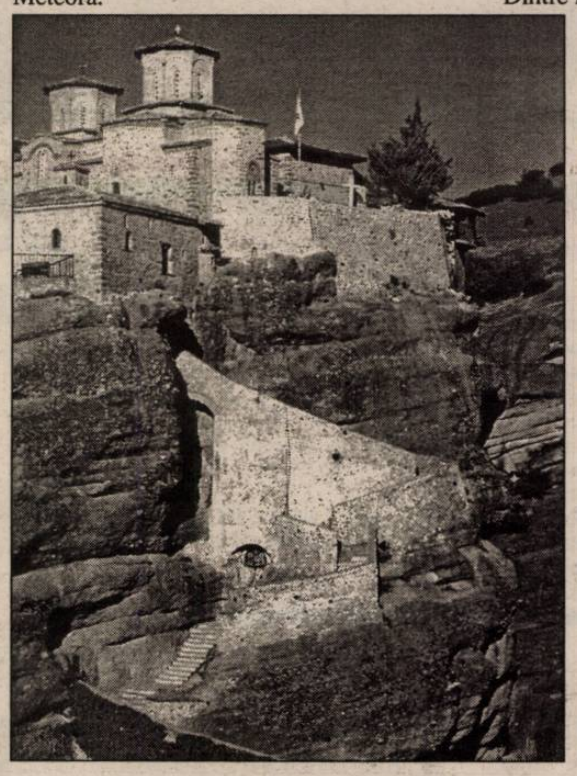

La adăpostul stâncilor și deasupra lor, au luat ființă 24 de mănăstiri, locuri ascetice, chilii, locuri de rugăciune, locuri de sihăstrie, locuri de claustrare, stâlpnici, foloindu-se în acest scop și mulțimea peșterilor.

Dintre mînăstiri multe au fost ruinate de vreme, dar tot atâtea sunt splendid conservate și aflate în stare de funcționare. Printre acestea din urmă trebuie amintite: Mănăstirea Marelui Meteor, cu biserica „Schimbarea la Față", Mănăstirea Varlaam, a cărei somptuoasă biserică, închinată Tuturor Sfinților, a fost zidită în 1542, Mănăstirea Sfintei Treimi care a fost zidită prima dată în 1438 de către monahul Demetrie, dar din unele documente reiese că, în 1362, era deja mănăstire organizată. Acestora li se poate adăuga Mănăstirea Sfântului Ştefan, ocrotind parcă orașul Kalabáka, înălțată treptat din 1350, până în 1798, bombardată în 1943 și restaurată în întregime, remarcându-se ca centru strategic al luptelor neamului și păstrând capul Sfântului Haralambie, făcător de minuni.

Mănăstirea Rousanos, înălțată în 1525, pe ruinele unor așezări mai vechi, unde cu evlavie este pomenită Sfânta Varvara și Mănăstirea Sfântului Nicolae Anapavsos, din apropierea satului Kastraki, domină, de asemenea, intacte, de la înălțimile stâncilor, întinderea tesalică. Fiecare loc de aici a fost sfințit, de vreme ce, 600 de ani, la adăpostul stâncilor s-au retras cuvioși asceți și martiri ai credinței. Pe lângă râvna religioasă a celor de aici trebuie remarcată și intensa activitate filantropică și respectul în conservarea unor comori de artă: cărți, obiecte de cult, icoane. Monument ocrotit de UNESCO Sfânta Meteora este o bogată mărturie creștină, istorică, arhitectonică, hagiografică și artistică.

**IRINA STOICA**

## Viitorul aparține spațiului

# «RĂUL DE COSMOS»

Fosta astronaută americană dr. Mae Jemison s-a familiarizat atât de bine cu așa-numita tehnică a birocrației destinată autocunoașterii și autocontrolului asupra funcțiilor gastro-intestinale – de regulă afectate la instaurarea stării de imponderabilitate pe orbită, – încât a hotărât să comercializeze această metodă, în care scop a înființat o firmă particulară numită BIO-SENTIENT!...

Proaspăta patroană afirmă că, în afară de ce a fost antrenată de psihologii de la Centrul de cercetări AMES al NASA pentru a-și controla reacțiile organismului, ea însăși a aplicat bioreacția cu succes în zborul său spațial la bordul navetei Endeavour (vezi foto alăturată), astfel încât a putut combate „răul de spațiu" fără să folosească pastile de Fenergan sau Promethazine; dr. Jemison afirmă că în tratamentul pe care-l recomandă și care preîntâmpină instaurarea anxietății, a migrenei, a stării de panică sau greață, precum și salturile de tensiune, un rol important îl joacă și o... lenjerie special concepută care îi ajută pe pacienți să învețe cum și când trebuie să „insiste" spre a-și putea controla reacțiile la stres sau alte situații tensionate. În respectiva îmbrăcăminte sunt încorporați senzori care permit înregistrarea și afișarea electronică a rezultatelor reacțiilor pacienților la apariția respectivilor stimuli. Înștiințați de indicațiile afișate pe ecranul unui aparat având dimensiunea unui ceas-brățară, că organismul lor este afectat de stres sau de aproape orice altă stare necorespunzătoare, purtătorii lenjeriei cu senzori vor începe imediat să urmeze instrucțiunile de tratament stabilte de medic.

Întrucât NASA nu a considerat ca obligatorie folosirea acestei metode de antrenament pentru astronauții destinați să zboare la bordul navetelor sau chiar al Stației Spațiale Internaționale, Dr. Jemison a obținut încă din 2001 licența pentru folosirea acestei metode în scopuri strict medicale; ea speră să poată comercializa tehnica bioreacției o dată cu pregătirile efectuate de cunoscutul cântăreț LANCE BASS, care a început pregătirile și antrenamentul pentru a ajunge la bordul Stației Internaționale, cu folosirea în acest scop a unei rachete purtătoare SOIUZ a Federației Ruse.

**Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU**

# CUM AU DESCOPERIT CHINEZII AMERICA

*Cu câteva decenii înainte de Cristofor Columb, flota amiralului Zheng He a atins coastele Americii. O afirmaţie făcută recent, după 15 ani de cercetări, de către un fost ofiţer englez al Royal Navy. Această teză controversată reactualizează o epocă în care China era prima mare putere maritimă a lumii.*

Amiralul Zheng He

Chinezi în America, cu 71 de ani înaintea lui Columb! O idee dezvoltată de Gavin Menzies în urma unor lungi anchete făcute în China şi Europa (Veneţia, Lisabona şi Genova), care susţine că o parte a flotei celebrului amiral Zheng He (1371-1435), considerat a fi cel mai mare navigator al Chinei dinastiei Ming, a realizat o circumnavigaţie cu un secol înaintea navelor lui Fernand de Magellan (între 1519-1522). Studiind documente cartografice aproape necunoscute ale istoriei maritime medievale, anterioare călătoriei lui Columb, G. Menzies afirmă că în cursul unei expediţii efectuate între 1421 (martie) şi 1423 (octombrie), o parte a Flotei Comorilor a navigat de-a lungul litoralului african, depăşind Capul Bunei Speranţe, atingând coastele Americii, apoi în Marea Caraibilor, reluându-şi drumul din sud şi atingând apoi coastele Australiei. (Doi viceamirali a lui Zheng He ar fi acostat în 1422 pe ţărmul Australiei). În secolul XV, China era cea mai mare putere maritimă a lumii. În palmaresul marilor exploratori, notele legate de explorările lui Zheng He sunt extrem de palide. Evenimentele maritime ale flotei sale sunt însă remarcabile. Când se întoarce în China în 1423, după cea de-a şasea expediţie, regăseşte un imperiu în plină criză politică şi îşi pierde sprijinul imperial. Mentorul şi împăratul său căruia China îi datorează iniţiativa celei mai mari expansiuni maritime în istorie, nu mai e interesat de relaţiile „cu popoarele barbare" din alte ţări interzicând navigaţia spre locuri îndepărtate. Totul culminează, în cele din urmă, cu distrugerea Flotei Comorilor. Politica de izolaţionism durează 400 de ani, perioadă în care europenii şi în special portughezii încep să exploreze lumea pe cale maritimă. Gavin Menzies susţine că Magellan şi Columb dispuneau de hărţi întocmite cu mult timp înainte, de chinezi, hărţi de care dispuneau doar câţiva europeni, începând cu anul 1428 şi care erau furnizate de negustori veneţieni. Portughezii ar fi dispus în 1428, cu 64 de ani înainte de plecarea lui Columb spre Indii, de o hartă a lumii pe care figurau Africa, America de Sud, contururile Australiei şi Capul Bunei Speranţe pe care portughezii îl descoperă de-abia în 1488, în timpul călătoriei lui Bartolomeu Diaz. Acest document matrice, care ar fi fost sursa hărţilor europene, se găseşte într-o bibliotecă din Pekin. Un alt document invocat de Gavin Menzies este o planisferă din 1459 ce include Africa de Sud şi Capul Bunei Speranţe care în acea vreme nu a fost descoperit de europeni. În fine, englezul mai invocă şi o hartă nautică datată 1424 în care apar insulele Caraibe, existenţa acestora nefiind cunoscută în acea vreme. O hartă de origine chineză care a fost ulterior copiată de europeni. Într-o scrisoare a regelui Portugaliei, Henri Navigatorul, din 1431 este menţionat ordinul acestuia adresat unuia din căpitanii săi, de a se îmbarca şi porni în căutarea acestor insule. Toate aceste documente susţin, în viziunea lui Gavin Menzies, ipoteza descoperirii Americii şi a altor ţinuturi îndepărtate de către flota maritimă chineză, înaintea europenilor. O ipoteză care a câştigat simpatizanţi în rândul specialiştilor dar în egală măsură şi detractori.

Gavin Menzies

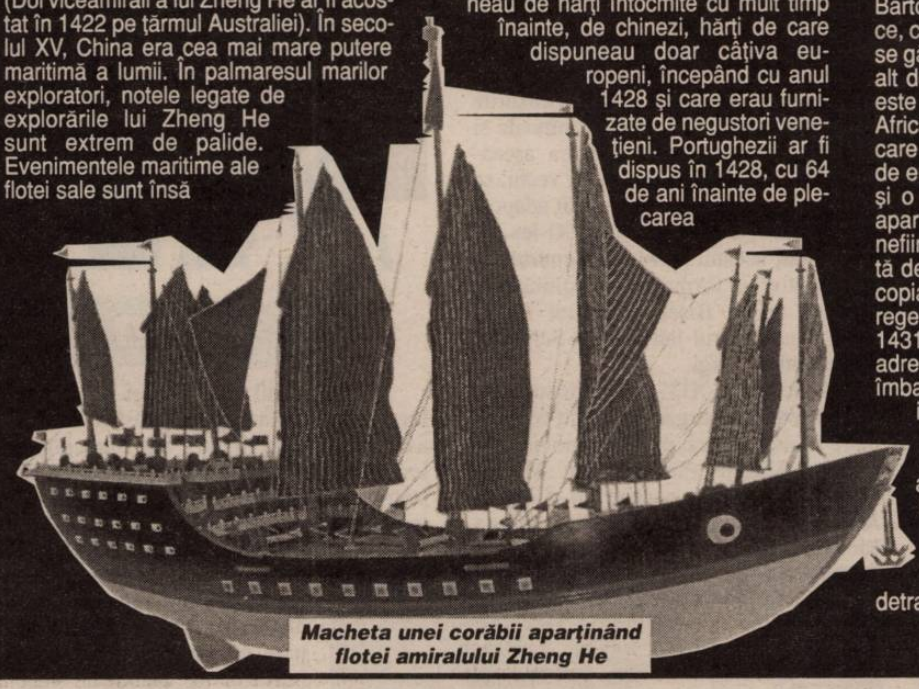

Macheta unei corăbii aparţinând flotei amiralului Zheng He

**DORIN MĂRAN**

## Pagini secrete ale omenirii

# LINIILE DE LA NAZCA: MISTERUL CONTINUĂ

Liniile de la Nazca sunt fără îndoială cele mai stranii şi remarcabile „geoglife" din lume – „semne" înscrise pe suprafaţa Terrei care, aşa cum a fost cazul hieroglifelor egiptene, încă mai aşteaptă apariţia unui Champollion care să le descifreze. Numele le este dat de Platoul Nazca din sudul Perului unde între anii 200 î.Ch. şi 600 d.Ch. a existat o fascinantă cultură precolumbiană. Acolo, în nisipul pampasului, se disting aproape 300 de figuri formate din linii drepte, cu lungimi între 500 m şi 8 km, precum şi diverse forme geometrice, imagini de păsări şi animale – toate identificabile ca atare doar dacă sunt privite de la o anumită înălţime.

De Platoul Nazca sunt legate trei aspecte misterioase. În primul rând, liniile drepte traversează în lung şi în lat sectoarele pampasului în toate direcţiile. Multe dintre ele par a fi fost trasate la întâmplare, neputând fi grupate în nici o figură cu o logică oarecare.

În al doilea rând, multe dintre linii formează, cum am spus, figuri geometrice: unghiuri, triunghiuri, spirale, dreptunghiuri, linii ondulate etc. Altele formează cercuri concentrice care converg înspre un anumit promontoriu sau pornesc dinspre el. În fine, altele sunt dispuse ca nişte drumuri şi sunt semne că au fost folosite de grupuri mari de populaţie.

În al treilea rând, multe dintre linii formează desene de animale. Şi este interesant de spus de la bun început că fascinantul lor aspect nu este egalat decât de uriaşa bogăţie de idei şi teorii care, de-a lungul timpului, de când au fost descoperite, încearcă să le explice.

S-ar putea oare ca aceste „geoglife" să fie efigii ale unor zei antici cu aspect de animale? Imagini ale unor constelaţii aşa cum se vedeau ele în timpuri imemoriale? Ar putea fi drumuri, indicatori ai unor trecute rampe de aterizare şi lansare pentru cine ştie ce supernave extraterestre? Sau chiar o hartă gigantică a unor lumi pe care încă nu le-am identificat? Să fi fost nişte uriaşe piste atletice găzduind un fel de jocuri olimpice sudamericane? Sau sunt „instrumentele" unor observatoare astronomice?

Semne ale existenţei oamenilor în acea zonă datează de acum peste 2000 de ani. Este de presupus că tehnologia de care dispuneau era, totuşi, una elementară. Atunci cum au putut ei să construiască figuri atât de precise? Aveau un plan? Dacă da, de la cine? Şi, o întrebare nu mai puţin tulburătoare, cine a fost de fapt poporul „Nasca", cel care a creat aceste adevărate minuni ale lumii? Vom afla vreodată?

**MIHAELA DOROBANŢU**

## Obiceiuri străvechi

# Rusaliile

Un moment important în marcarea obiceiurilor de peste an, cunoscut foarte bine, încă din cele mai vechi timpuri, este cel numit simplu *Rusaliile*. O descriere plastică şi plină de sentimente frumoase o găsim făcută de Romulus Vuia. „Numele Rusaliilor păstrează amintirea uneia dintre cele mai grandioase sărbători ale naturii. Pe plaiurile Traciei şi Phrigiei, patria rozelor şi a vinului, unde contrastele dintre anotimpuri erau atât de izbitoare, întoarcerea verii era celebrată cu fast deosebit de populaţia tracă. Mulţimea cuprinsă de o adevărată nebunie a dansului, cu capetele împodobite cu flori, inunda grădinile şi dumbrăvile înflorite şi, în sunetul muzicilor şi cântecelor, se învârteau hore şi dansuri bachice care se transformau în adevărate orgii. Timpul cel mai potrivit pentru această serbare au fost zilele înfloririi rozelor, în mai sau iunie, când vegetaţia exuberantă atinge culmea dezvoltării în pragul zilelor calde ale verii, când această pompă de flori va fi schimbată în curând în belşugul dătător de fructe. De la acest cult al rozelor a primit sărbătoarea denumirea de rosalia".

Rusaliile sunt considerate cele mai importante sărbători de vară, cu evidente practici dedicate spiritelor morţilor. La nici o sâmbătă a morţilor poporul nu acordă atâta atenţie pomenirii celor plecaţi din lumea cu dor, în lumea fără dor, ca la Moşii de Rusalii sau Moşii de Vară. Există obiceiul împărţirii vaselor de lut, din lemn sau ceramică. Străchinile, farfuriile, lingurile se împodobeau cu flori de grădină sau de câmp, se umpleau cu mâncare gătită şi se dădeau de pomană pentru cei dragi, împreună cu colaci şi lumânări aprinse. Prin unele sate bucovinene cei ai casei nu puteau gusta din bucate până nu se făcea împărţirea bucatelor. În Ţara Românească exista obiceiul ca femeile să meargă în cimitir şi să-şi plângă morţii.

Conform opiniei lui Tudor Pamfile, *Rusaliile* erau trei sau nouă la număr şi ele ar fi sinonime cu Ielele cunoscute în popor sub diferite denumiri eufemistice: Milostivele, Măiestrele, Bunele, Dânsele, Frumoasele, Harnicele, Şoimanele. Aceste zâne, ce poartă o singură denumire, *Rusaliile* sau *Ielele,* conform unei credinţe din popor, puteau aduce îmbolnăviri grele.

**IOANA PROCA FLORIA**

## Sărbători creştine

# Înălţarea Domnului

Astăzi, 5 iunie, creştinii ortodocşi şi greco-catolici sărbătoresc Înălţarea Domnului, zi sfântă cu care se încheie ciclul Sărbătorilor Pascale.

După cum se ştie, fapt menţionat şi în Evanghelie, după Învierea Sa, Mântuitorul s-a arătat mai multor persoane şi chiar unui grup numeros de câteva sute de oameni, pe muntele Galileea. La 40 de zile după Înviere, Apostolii erau în Ierusalim când li s-a arătat Domnul Iisus, care a plecat împreună cu ei la marginea oraşului, spre Muntele Măslinilor, unde se afla şi grădina Ghetsimani, locul în care fusese prins şi dus spre supliciu şi moarte de bună voie. Dând ultimele sfaturi Apostolilor, El le-a poruncit să rămână în Ierusalim până când vor primi o nouă putere din ceruri. În timp ce le vorbea, a fost învăluit într-un nor luminos şi s-a înălţat la cer în slava îngerilor.

În timp ce Apostolii priveau spre cer doi îngeri în haine strălucitoare au apărut înaintea lor spunând: „Bărbaţi galileeni ce staţi căutând spre cer? Acest Iisus, care s-a înălţat de la voi spre cer, va veni aşa precum L-aţi văzut pe El mergând la cer". Prin aceste cuvinte era anunţată cea de a doua venire a Mântuitorului. Aşa cum ne spune preotul Nicolae Barbu, Apostolii au plecat spre Ierusalim aşteptând să primească acea putere făgăduită.

Poporul nostru numeşte sărbătoarea Înălţării şi Ispas, celebrând în acest fel un personaj numit astfel, intrat adânc în mitologia populară. Se spune că Ispas a asistat la Înălţarea Domnului şi la ridicarea sufletelor morţilor spre cer. Sărbătorit în această zi este venerat ca un sfânt sau patron al casei. Aşa cum ne arată Prof. univ. Ion Ghinoiu, despre Ispas se crede că era un om vesel şi de aceea credincioşii caută şi ei să fie bine dispuşi în ziua prăznuirii sale. Această zi conţine, printre altele, intervenţii severe de muncă.

*Înălţarea Domnului, icoană, Muzeul Istoric de Stat, Moscova*

Abundă acum practicile legate de cultul morţilor: pomeni, curăţirea şi împodobirea mormintelor. Formulele de salut sunt legate de marea sărbătoare a Înălţării: „Hristos S-a înălţat" şi „Adevărat S-a înălţat". Este ultima zi în care se vopsesc ouă, cărora li se adaugă ofrande bogate.

Se efectuează de asemenea numeroase obiceiuri şi practici magice de apărare: culegerea şi sfinţirea florilor, frunzelor şi plantelor apotropaice (alungătoare de duhuri rele): alun, nuc, leuştean, paltin, atingerea vitelor şi oamenilor cu leuştean, sunatul din bucium să nu se prindă farmecele.

Ziua de Înălţare este totodată un adevărat hotar pentru diferite activităţi economice: se încheie semănatul plantelor mai ales a porumbului, se urcă boii şi juncanii la păşunile montane, se însemnează mieii prin crestarea urechilor. Cu unele mici variante, ziua este sărbătorită pe tot cuprinsul ţării într-o atmosferă deosebită.

Ziua de Înălţare a devenit de asemenea şi Ziua Eroilor, fiind cinstiţi aşa cum se cuvine, cei căzuţi în războaie, ale căror suflete au rămas vii în conştiinţa întregului popor.

**IRINA STOICA**

# Gladiatori și legionari pe străzile Romei

*Într-o atmosferă incendiară, sute de legionari ai Romei antice purtând armuri, scuturi, sulițe și săbii și sute de gladiatori veniți din mai multe țări europene, îmbrăcați în piei de lup, cuirase de coapse strânse cu șnururi și încălțați cu cizme străpunse de cuie, au invadat recent străzile Romei, coborând din care de luptă, scoțând strigăte de victorie și agitându-și spre cer armele. Astfel au sărbătorit italienii 2756 de ani de la fondarea Capitalei Imperiului Roman.* (D.M.)

Bill Roberts, un contabil serios din Arizona, se simțea în după-amiaza aceea copleșit de liniște sufletească. Avea 46 de ani, o slujbă destul de bună, doi copii încântători și nici un motiv să se plângă de bani, sănătate sau relațiile cu cei din jur. Soția plecase în weekend la părinții ei împreună cu copiii, iar el aranjase o partidă de pescuit cu cel mai bun prieten.

Era vineri și pornise la cabana lor de lângă lac, pentru a aranja totul cât mai confortabil pentru prietenul care urma să vină a doua zi.

## Un mort s-a trezit înainte de autopsie!

Conducea liniștit pe drumul singuratec spre cabană, când a simțit că i se face rău. A tras mașina pe dreapta, a oprit și a simțit cum se cufundă în întuneric. A doua zi în zori prietenul l-a găsit complet înțepenit, prăbușit peste volan. A chemat urgent salvarea și poliția, dar doctorii nu au putut face altceva decât să constate decesul. Dus la cel mai apropiat spital a fost pregătit pentru autopsie. Când medicul legist era gata să pornească „la lucru" Bill a deschis brusc ochii, apoi a mișcat o mână. Transportat urgent la terapie intensivă și-a revenit spectaculos, dar medicul, mult mai sensibil decât confrații săi, a suferit un atac de cord. *(I.S.)*

# CLUBUL femeilor nefericite

Supărate pe toate cele și pe viață, în toată splendoarea ei, un grup de refuzate ale fericirii din Oak Boat, California, au decis să trăiască în completă izolare, într-o pădure ferită de ispitele masculine și culinare ale societății moderne.

Șefa „tribului" de cucoane supărate este Louise Blanche, de trei ori căsătorită numai cu gardieni ai închisorii Coventry pentru criminali deosebit de periculoși. Sătulă de manierele soților săi, care o tratau ca pe o deținută a bucătăriei și alcovului, Louise și-a zis într-o bună zi că trebuie să se răzbune. A urmărit un „vârgat" proaspăt eliberat, s-a lipit de el ca musca de panglica cleioasă cu care bunica dădea iama-n bâzâitoare și a avut cu el o aventură de câteva nopți tropical de zbuciumate. Dar cineva, un om de bine de la motelul dezmățului, i-a șoptit bărbatului oficial al Louisei ce se întâmpla cu nevasta lui exemplară. Și atunci, pe strada principală din micuța localitate Oak Boat, s-a produs scena care a condus la formarea tribului nefericitelor. Stanley, încornoratul de care tremurau sute de deținuți, a procedat conform romanelor hâtrului de Mark Twain: a dezbrăcat-o la poponețu' gol, a uns-o temeinic cu gudron de petrol și i-a presărat pe toată fâptura fulgi de găină gât-golaș. Apoi, a suit-o cu o blândețe demnă de un urs grizzly pe platforma camionetei, a legat-o să nu se zdruncine prea tare și a defilat cu ea în văzul mulțimii care nu mai văzuse așa ceva nici în cele mai spumegânde telenovele...

Dar reacția anumitor femei de bine din Oak Boat a fost una de neașteptată solidaritate cu Louise cea asfaltată. Ele i-au propus victimei să formeze un club al femeilor nefericite din orășel, care să aibă un sediu, un statut și o ură hormonală față de bărbații care nu le înțeleg și le mai și traumatizează nervos și somatic. Însă Louise Blanche, ajunsă de râsul târgului în cel mai sănătos stil victorian american, avea gânduri mari. Ea știa că dacă organizează ceva mai atrăgător pentru turiști, din toată revolta nefericitelor pot ieși bani frumoși. Dar nu îndrăznea încă să se gândească la o acțiune de amploare. Abia când Mary Fernandez, vecina și buna ei prietenă, a pățit-o la rândul ei, s-a născut peste noapte clubul refuzatelor fericirii. Mary fusese închisă în pivniță trei zile și trei nopți pentru că spusese că „o noapte cu Brad Pitt n-ar fi un păcat"...

Louise și compania au găsit un loc potrivit în pădure, pe care l-au cumpărat cu acte în regulă și de unde nu pleacă decât pentru cumpărături mărunte. În orășel există panouri publicitare care îndeamnă pe cei care trec prin Oak Boat să le viziteze și să facă schimb de experiență. Nu există o cutie a milei, dar se pare că depunerile la bancă au crescut pentru Louise și bătutele de soartă care-și spun „feministe de gradul zero". *(P.I.)*

## O lume nebună

*Doi gemeni s-au născut la o oră unul de celălalt și în două departamente franceze diferite. Primul – o fetiță – a văzut lumina zilei în locuința mamei sale, din Maine-et-Loire, iar al doilea, un băiețel, în ambulanța care transporta femeia la spitalul din Chateaubriant (Loire-Atlantique). Copiii, născuți prematur, au fost apoi duși împreună la maternitatea CHU din Angers, pentru a li se acorda asistență medicală specifică pentru prematuri.*

*O asistentă socială din Suedia a jucat cartea cea mare a vieții, bazându-se pe principiul publicității, potrivit căruia „că te vorbește lumea de bine sau de rău, important este că vorbește despre tine". Așa se face că Angelika Wedberg, în vârstă de 30 de ani, a dat un anunț în cotidianul regional Gotesborgs-Posten, în care spunea: „Solicit o slujbă bine plătită. Nu am imaginație, am un comportament antisocial, nu sunt creativă, nu am nici un talent". Incredibil, dar telefonul său n-a mai încetat să sune și a primit zeci de oferte de muncă. Societatea MapMedia i-a propus, de exemplu, un salariu de 18.000 de coroane (aproape 2000 de euro), cu 30% mai mult decât salariul pe care Angelika îl avea ca asistent social al persoanelor vârstnice.*

*Când un polonez de 19 ani a fost surprins de poliția din Gdansk în flagrant delict furând, el s-a justificat că are nevoie de bani pentru a plăti... o amendă de 940 de euro. Tânărul, însoțit de încă doi complici, teroriza elevii la ieșirea din școală pentru a scoate de la ei sume mici de bani, telefoane mobile sau walkman-uri. Cei trei au fost acuzați de agresiune și peste 20 de furturi, riscând să ajungă după gratii, pentru a ispăși 12 ani de închisoare.* (A.P.)

Anunțuri matrimoniale

# TÂNĂR SOȚ, FOST GINERE!...

Când a văzut prin ziare pentru prima dată anunțuri matrimoniale date de femei din nord, vrânceanul Victor Lupu a pufnit într-un râs plin de sentimentul superiorității morale ce și-o autoatribuia. „Ia, uite, dom'le: au ajuns suedezele să-și cumpere bărbați din România!" – parcă ar fi vrut să zică tânărul de 27 de ani, în veselia lui ocazională. Păi, cum ar fi venit asta? Să zicem că ești un amărâștean șomer ori cu un serviciu de doi bani și că te ispitește oferta. Trimiți scrisoare, poze, negociezi, cazi la înțelegere – „așta-s eu, ăștia-s banii pe care-i vreau" – și pe urmă te trezești în brațe cu cine știe ce bâbătie care nu vrea să îmbătrânească altfel decât cu un june pur-sânge lângă ea. Pe unde scoți cămașa, atunci?

Cam așa filozofa vajnicul urmaș al Vrâncioaiei și-ntr-un fel avea dreptate să ia în râs jenantele anunțuri „matrimoniale" – în fond, negocieri cinice, un fel de prostituție reciprocă, voalată, pornită de la eterna poveste a lipsei ori, dimpotrivă, a belșugului de bani. Numai că viața așa le-ntoarce, că vine o vreme când cazi chiar în păcatul de care-i fugit întotdeauna. Și Victor nu a scăpat de capcană.

Era un bun depanator auto și, când un cunoscut i-a propus să lucreze în Danemarca cel puțin șase luni, dar... „pe bani adevărați", firește că nu a refuzat. Acolo, bărbat tânăr și arătos, a atras multe priviri „blonde", dar mai cu seamă atenția Helgăi, o fată drăguță, totuși atinsă din păcate de o boală a civilizației moderne: obezitatea. O vreme, flirtul lor n-a însemnat pentru Victor mai mult decât o joacă, însă când a considerat că șederea sa în Danemarca se apropia de sfârșit și cum se obișnuise cu traiul incomparabil mai bun, de-acolo, față de cel de-acasă, un gând parșiv i-a aprins un beculeț în minte: dacă s-ar căsători cu Helga, pentru a primi cetățenie daneză și astfel să se stabilească definitiv în țara de adopție? Ce dacă fata era aproape diformă, în fond ar fi putut apoi să divorțeze, iar femei care să-l atragă găsea cu duiumul.

Nu i-a fost greu să-și pună în practică planul. Nunta a avut loc cu destul de mult fast, căci familia tinerei era înstărită, doar un amănunt i-a scăpat junelui parvenit: apropierea de mama soacră, care avea cu vreo 15 ani mai mult decât el, era o femeie fragilă, zveltă, părând mult mai tânără decât arătau anii și, oricum, având un farmec incontestabil superior față de propria fiică. Ziceam că amănuntul i-a scăpat tânărului căsătorit, nu însă și femeii, care se vede că îl pândise nerăbdătoare pe acesta, de o vreme. Căci, așa, ca din întâmplare, a doua zi după nuntă a nimerit în baie exact când Victor făcea duș... Mă rog, întâmplarea ca întâmplarea, dar lucrurile au luat ulterior o întorsătură neașteptată. Relația celor doi nu a mai ținut seamă de legăturile de sânge, au urmat două divorțuri – al Helgăi și al mamei sale, după care aceasta din urmă a pus punct întregii ei existențe de până atunci, căsătorindu-se cu Victor. În curând, insolitul cuplu va împlini un an de viață conjugală. Pentru soț, totul merge înainte, ca pe roate, doar nu are nici un motiv să se plângă. Singura strângere de inimă o va fi resimțind însă, în ceasurile de singurătate, femeia care la 43 de ani a avut curajul să se întoarcă la anii iubirilor mistuitoare: totuși, oare implacabila scurgere a timpului nu i-l va răpi într-o zi și pe tânărul soț, fost ginere?... *(A.N.P.)*

# AVOCAȚI FĂRĂ PERUCĂ

Au trecut aproape patru secole de când o buclă falsă era considerată culmea eleganței și de atunci, neîntrerupt, gloria tribunalelor engleze a fost asigurată și de perucile superbe ale oamenilor legii. Complicate, făcându-te tot timpul să te scarpini, ele au devenit puțin câte puțin un adevărat simbol britanic, la fel ca Big Ben sau ca autobuzele roșii cu etaj. Și totuși, „codul eleganței" se pare că urmează să se schimbe chiar și în inima tradiției Albionului! *„Nu există nici o justificare pentru a păstra această costumație la serviciu. Tribunalele noastre nu sunt o atracție turistică"*–a declarat biroul Lordului Cancelar care a invocat în acest sens și opinia favorabilă a 60% din cetățenii britanici cărora li s-a cerut părerea. Nu și avocații! *„Să mă lipsească de peruca mea? Ideea.este ridicolă!"* a declarat John Mortimer, avocat pledant și autor de succes, care a inventat personajul Horace Rumpole, probabil cel mai desăvârșit prototip al avocatului englez. El a declarat celebrului cotidian *The Times* că *„un*

*avocat fără perucă este ca un doctor fără stetoscop sau un bucătar fără lingură".* Suporterii vechii mode afirmă că aceasta îi ajută să impună respect și chiar îi protejează, în special pe procurorii și judecătorii tribunalelor penale, împotriva celor care i-ar putea recunoaște pe stradă. Lordul Cancelar vorbește însă tocmai de faptul că această practică *„poate intimida victimele și martorii, mai ales pe cei tineri și vulnerabili"* sau *„chiar să provoace ilaritate din cauza faptului că este depășită și durează de prea multă vreme".* Două treimi din oamenii legii sunt însă de acord să se renunțe la peruci în instanțele civile. Pe de altă parte, o croitorie de lux, cum este Thresher & Glenny, de unde s-au cumpărat cele mai frumoase peruci încă din 1755, a declarat că desființarea lor ar fi o „lovitură" pentru industria britanică de bumbac. Perucile sunt toate lucrate de mână, se vând în patru culori, fiecare însă cu o nuanță de alb-gri, costă între 350 și 1.600 de lire sterline, fiecare are povestea sa și cu cât peruca este mai veche, cu atât cel care o poartă impune mai mult respect. *(M.D.)*

## VINERI - 6 iunie

**România 1**

7.30 Bună dimineața, România! 10.50 O vedetă populară (r) 12.20 Serial (r) 13.10 Serial: „Destine secrete" (ep.1) 14.30 Drepturile omului 15.25 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Convieţuiri 17.30 România politică 18.35 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Festivalul Naţional „Maria Tănase" 22.00 Serial: „Neliniște la New York" 23.30 Taverna 3.00 Serial: „Titanii".

**PRO TV**

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineaţă 11.40 Călătorie de afaceri 12.00 Serial: „Veronica" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Nord şi Sud" (ep.1) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Ador încurcăturile" (SUA, 1994). Cu: Nick Nolte, Julia Roberts 22.30 Film: „Piranha" (SUA, 1995) 0.25 Fă-ţi de cap! 1.00 Film: „Prizonieri de război" (SUA, 1996) 3.00 Serial: „Veronica" (r).

**Antena 1**

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Pecont propriu" 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Ronin" (SUA, 1998). Cu: Robert De Niro, Jean Reno 22.30 Film: „Johnny, băiat frumos" (SUA, 1994) 0.00 Film: „Teamă ascunsă" (SUA, 1994).

**Prima TV**

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Proces de conştiinţă" (SUA, 1991). Cu: Gene Hackman 23.00 Focus Plus.

**Acasă**

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie" 2.15 Serial: „Amor de cățel".

**2**

8.00 Desene animate 9.20 Tonomatul DP2 12.35 Serial: „Totul se rezolvă" 13.05 Baschet: Dinamo - West Petrom Arad 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Andromeda" 17.50 Fotbal: România - Bosnia Herzegovina 20.10 Serial: „Central Park West" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 D'ale lui Mitică 23.00 Piersic show.

**Tele 7 ABC**

8.10 Videoclipuri 9.45 Emisiune pentru copii" 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.00 Info pescar 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Familia Pattersson salvează omenirea" (Austria, 1987).

## SÂMBĂTĂ - 7 iunie

7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Aventuri cu Lilipufi 10.00 Auto Club 10.45 Casa mea 11.15 Debut 50 plus 13.15 Istorie polemică 14.15 Mulţumesc! 16.00 Poveste fără sfârşit 17.00 Între cer şi deşert 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnal 20.00 Fotbal: România – Bosnia-Herzegovina 19.30 Surprize, surprize 0.30 Film: „Musafirul surpriză" (coprod., 1998).

7.25 Desene animate 9.45 Raliu - Grecia 10.15 Promotor 10.45 Campionatul European de Turisme 11.45 Provest 13.00 Serial: „Norm – încurcă lume" 13.30 Magazin UCL 14.30 Film: „Mica romanţă" (coprod., 1979) 16.30 Film: „Cuibul de viespi" (România, 1986) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Panică în tunel" (SUA, 1996) 22.30 Film: „Conexiune inversă" (SUA, 2000). Cu: Jennifer Lopez 1.15 Film: „Michael Collins" (coprod., 1996).

9.20 Fir întins 11.30 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 12.30 Film: „Dragoste la Miami" (SUA, 1967). Cu: Elvis Presley 14.30 Serial: „Ellen" 16.50 Serial: „Incredibil, dar adevărat" 17.40 Serial: „Stargate: SG 1" 19.00 Observator 20.00 Film: „Un prinţ în America" (SUA, 1988) 22.30 Film: „Ultima şansă" (SUA, 1996) 0.30 Film: „Dragostea şi necazurile ei" (Australi, 1996).

7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 10.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Regina spadasinilor" 18.00 Focus 19.00 Camera de râs 19.30 Big Brother 20.30 Film: „Robin Hood: Prinţul hoţilor" (SUA, 1991). Cu: Morgan Freeman 22.30 Serial: „Mutant X" 23.30 Film: „În căutarea familiei" (SUA, 1993).

9.45 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Intrusa" 16.00 Serial: „Arabela se întoarce" 17.00 Autograf pentru mama 17.30 Special: Thalia 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.00 Serial: „Juana" 0.15 Serial: „Seducţie".

8.00 Tradiţii 9.25 Ora fără catalog 10.25 Program pentru copii 12.30 Răscruci 13.00 Baschet: Dinamo - West Petrom Adrad 15.00 Serial: „Cel mai îndrăgostit bărbat" 17.30 Serial: „Nightman" 19.00 Serial: „Miracole" 20.35 Serial: „Farmece" 21.30 Telejurnal 22.00 Fotbal: Danemarca - Norvegia 23.45 Remix 0.45 Film: „Iubire neîmplinită" (Spania, 1992). Cu: Penelope Cruz.

8.05 Emisiune pentru copii 10.00 Calea, adevărul, viaţa 13.30 Folclorul la români 15.30 Istoria ortodoxiei 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „Agent 22: Nebunul" 22.00 Film: „Kickboxing 2" (SUA, 1990).

## DUMINICĂ - 8 iunie

7.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 10.00 Tip-top, minitop! 10.30 Descurcă-te singur! 11.00 Viaţa satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Ultima ediţie 14.15 Siesta... şi fiesta 17.00 Bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Piaţa Washington" (SUA, 1997) 22.10 Clubul de comedie 23.10 Film: „În cine să crezi?" (SUA, 1994) 0.45 Ucigaşi în serie.

8.00 Desene animate 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Norm - încurcă lume" 13.30 Serial: „Vărul din străinătate" 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „O lume dispărută" 15.30 Serial: „Prietenii tăi" 16.00 ProTv Magazin 17.00 Film: „Capriciile iubirii - Aleasa inimii" (Canada, 1987) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „În rol de avocat" (SUA, 1997) 22.00 Film: „Omul care ştia prea puţin" (SUA, 1997). Cu: Bill Murray.

7.00 Serial: „Aventurile baronului Munchausen" (SUA, 1989) 10.00 Desene animate 11.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Flipper" 13.00 Serial: „Ellen" 13.30 Serial: „The Guardian" (ep.1) 15.00 Serial: „Calea misterelor" 16.00 Serial: „McGyver" 17.00 Film: „Pistolarii vestului" (SUA, 1954) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 20.00 Marea provocare 0.00 Film: „Asasinul din umbră" (SUA, 1995).

7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 9.30 Star 30 air play 11.00 wwwprimatv 12.00 Evenimentul săptămânii 14.00 Academia mămicilor 14.30 Serial: „Socrii" 15.30 Film: „Vulturul a aterizat" (UK, 1976) 17.30 Uite cine mă întreabă 18.00 Focus 21.00 Big Brother – Decizia 23.30 Film: „Hoţul din Arizona" (SUA, 1987).

9.45 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.15 Serial: „Nord şi Sud" 15.00 Serial: „Profu'" 16.00 Premiile TV Y Novelas 18.30 Serial: „Kachorra, micuţa impostoare" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Luz Maria" 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.00 Serial: „Juana" 1.15 Serial: „Seducţie" 2.10 Serial: „Amor de cățel".

8.30 Ferma 10.25 Desene animate 12.00 Serial: „Mărul lui Newton" 13.40 Serial: „Aventurile familiei Twist" 14.10 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 17.30 Serial: „Saint Tropez" 19.00 Serial: „Miracole" 20.00 Serial: „Cel mai îndrăgostit bărbat" 20.35 Serial: „În faţa instanţei" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Soacra mea iubită!" (Franţa, 1999) 23.45 Serial: „Turneul" (ep.1)

8.05 Scamatorii pentru copii 12.00 M. Britanie azi 15.00 Videoclipuri 17.30 Cocktail japonez 18.30 7 zile în lume 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „În căutarea «Cenuşăresei»" 22.15 Film: „Kickboxing 4" (SUA, 1992).

## LUNI - 9 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.05 Surprize, surprize (r) 12.30 Casa mea (r) 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.30 Spectacolul lumii (r) 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 17.30 Sănătate pentru toţi! 17.55 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 18.45 Desene animate 19.00 Jurnal 20.00 Iartă-mă! 21.00 Serial: „Om bogat, om sărac" 22.00 Cafeneaua politică 23.30 Profesioniştii 3.00 Serial: „Titanii".

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineaţă 12.00 Serial: „Veronica" 13.30 Serial (r) 14.15 Film: „Capriciile iubirii" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Răzbunarea lui Logan" (SUA, 1988). Cu: Chuck Norris 22.45 Serial: „Familia Bundy" 23.15 Film: „Moştenire sumbră" (SUA, 1996) 1.30 Serial: „Lovitură pe Wall Street 3.00 Film: „Poveste de iubire" (SUA, 1997).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Calea misterelor" (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Serial: „Vedete cu fiţe" 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Exterminatorul" (SUA, 1997) 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 1.00 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Film: „Teren ostil" (coprod., 2000) 23.00 Focus Plus.

5.30-12.15 Reluări 13.15 Serial: Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie" 2.15 Serial: „Amor de cățel".

8.00 Desene animate 8.30 Piersic show (r) 12.15 Ferestre spre cer 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Camera de gardă 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.35 Doc.: „În jurul lumii" 19.05 Serial: „Miracole" 20.10 Puls 2003 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Sport plus 23.30 Film: „Dreptate fără lege" (SUA, 1998).

8.00 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 14.30 Serial (r) 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Fără scăpare" (SUA, 2000).

## MARŢI - 10 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.50 Iartă-mă! (r) 12.20 Serial (r) 14.30 Puncte cardinale 15.00 Vector III 16.00 Kronika 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Cleopatra" (SUA, 1999, partea I) 21.55 Seară bună! 23.30 Cu ochii'n 4 0.00 Film: „Olandezul zburător" (SUA, 2001) 3.05 Serial: „Titanii".

8.00 Ştirile ProTV 9.05 Rondul de dimineaţă 11.40 Învăţaţi engleza cu Victor (r) 12.00 Serial: „Venonica" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Nord şi Sud" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Replică în forţă" (Canada, 1991) 22.45 Film: „Familia Bundy" 23.15 Film: „Steel" (SUA, 1997) 1.45 Serial: „Lovitură pe Wall Street" 3.00 Film: „Jocul cu moartea" (SUA, 1981).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „Băieţi şi fete" (SUA, 1993) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 22.00 Vrei să fii miliardar? 23.00 Focus Plus 23.30 Salut! Big Brother.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.35 Doc.: „În jurul lumii" 19.05 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Omul zilei" (România, 1997) 24.00 Teatru: „Capul de raţoi" de G. Ciprian.

8.40 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 12.30 Vitorul azi 13.00 Film (r) 17.00 Documentar 18.00 Cântăreţii străzii 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Intrusul" (coprod., 1984). Cu: Dennis Hopper.

## MIERCURI - 11 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.50 Profesioniştii (r) 11.50 Cu ochi'n 4 (r) 14.30 Oameni ca noi 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Riga – Eurovision 2003 20.30 Fotbal: Norvegia – România 23.20 Nocturna artelor 0.20 Film: „Donato şi fiica" (SUA, 1993) 3.00 Serial: „Titanii".

8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 10.30 Serial (r) 12.00 Serial: „Veronica" 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Nord şi Sud" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Turbulenţe II: Frica de înălţimi" (SUA, 1999) 22.45 Serial: „Familia Bundy" 23.15 Film: „Afacerea secolului" (SUA, 1983) 1.45 Serial: „Lovitură pe Wall Street".

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 11.00 Serial: „Milagros" 12.30 Canalul de ştiri (r) 13.15 Din dragoste (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „O seară fierbinte" (SUA, 1997). Cu: Erika Eleniak 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 0.10 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Cronica cârcotaşilor 23.00 Focus Plus.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Uşa turnantă 16.30 Aleea cu ghimpi 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.35 Cultura misterioasă 19.00 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Pe viaţă şi pe moarte" (SUA, 1986). Cu: Rutger Hauer 0.00 EuroFotbal.

8.05 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 17.00 Documentar 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Succesul: cea mai bună răzbunare" (Franţa, 1984).

## JOI - 12 iunie

7.30 Bună dimineaţa, România! 10.50 Nocturna artelor (r) 15.00 Ex Libris 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.00 Serial: „Destine secrete" 17.50 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Cleopatra" (ultima parte). Cu: Timothy Dalton 21.50 Seară bună! 22.50 Reflecţii rutiere 0.00 Film: „Mincinosul" (SUA, 1997) 3.15 Serial: „Titanii".

7.50 Omul care aduce cartea 8.00 Ştirile ProTv 9.05 Rondul de dimineaţă 10.30 Serial (r) 11.40 Învăţaţi engleza cu Victor 12.00 Serial: „Veronica" (ultimele ep.) 13.30 Serial: „Susan" 14.00 Serial: „Gusturi mediteraneene" 14.30 Serial: „Nord şi Sud" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Ultimul cartuş" (România, 1973) 22.45 Film: „Familia Bundy" 23.15 Marcă înregistrată 23.45 Film: „Lone Star" (SUA, 1996).

7.00 Observator 8.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Milagros" 13.15 Film: „O seară fierbinte" (r) 15.00 Serial: „Îngerii lui Charlie" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Dragoste visată" (SUA, 1996) 22.10 Canalul de ştiri 22.35 Marius Tucă Show 1.10 Serial: „Dilemele vârstei".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 18.00 Focus 19.30 Big Brother 20.30 Serial: „În familie" 21.00 Al şaselea simţ 22.00 Poliţia în acţiune 23.00 Focus Plus.

6.00-13.10 Reluări 13.15 Serial: „Intrusa" 15.45 Serial: „Salome" 17.00 Serial: „Dragoste şi putere" 17.30 Serial: „Cealaltă femeie" 18.35 Serial: „Perla, cărările iubirii" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Răzbunarea" 23.05 Serial: „Juana" 1.30 Serial: „Seducţie".

8.00 Desene animate 9.15 Tonomatul DP2 12.45 Serial: „Totul se rezolvă" 13.45 Desene animate 15.00 Siesta 17.45 Serial: „Tineri şi îndrăgostiţi" 18.35 Doc.: „Minunăţiile Americii" 19.05 Serial: „Miracole" 21.00 Ruleta rusească 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Primul păcat mortal" (SUA, 1980). Cu: Frank Sinatra, Faye Dunaway 1.00 Serial: „Poliţiştii de la «Blue Murder»".

8.05 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.00 Documentar 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 18.00 Film pentru tineret 18.30 Cocktail japonez 19.20 Şapte ştiri 22.15 Film: „Cursa Morţii" (SUA, 1996).

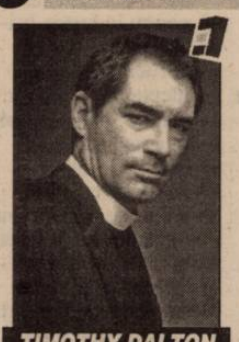

**TIMOTHY DALTON** – marţi şi joi, 20.00 –

**JENNIFER LOPEZ** – sâmbătă, 22.30 –

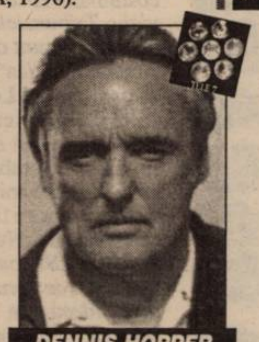

**DENNIS HOPPER** – marţi, 20.00 –

**ERIKA ELENIAK** – miercuri, 20.00 –

**MORGAN FREEMAN** – sâmbătă, 20.30 –

**PENELOPE CRUZ** – sâmbătă, 0.45 –

**BILL MURRAY** – duminică, 22.00 –

***„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune***

# Vincent Gallo

## hulitul de la Cannes

În dreptul numelui lui Vincent Gallo figurează următoarele calificative: actor, regizor, producător, scenarist, compozitor american. Născut în 1962 la Buffalo, New York (SUA) din părinţi sicilieni, Gallo a fost interesat mai întâi de muzică. A părăsit la 16 ani şcoala şi a pornit să-şi caute norocul la New York. Cântă în diferite formaţii iar în 1980, prin intermediul unui prieten, ajunge să interpreteze roluri mărunte în spectacole de café-theatre. În 1984 apare pentru prima oară într-un lung-metraj independent – *The Way It Is* – film realizat de Eric Mitchell, pentru care compune şi muzica. Alături de Gallo, în acelaşi film debuta şi Steve Buscemi. Încearcă apoi să realizeze două scurt-metraje pe care le şi produce, le şi montează – *If you feel froggy, jump* şi *The Gunlover* – după care porneşte hotărât să-şi construiască o carieră cinematografică, pendulând între ipostaza de actor în filme independente de autor sau în filme europene, pe care le preferă celor americane. În 1992, este un dulce visător în *Arizona Dream* al lui Kusturica, un an mai târziu este fratele debusolat şi vindicativ al Winonei Ryder în *Casa spiritelor*, film realizat de danezul Bille August. În mod vădit personalitatea sa artistică este bine pusă în valoare în rolurile personajelor fragile emoţional şi implicit foarte vulnerabile. Ataşat originii sale şi primelor experienţe artistice, în 1996 intră în pielea lui Johnny, fratele mai mic, aerian şi fragil, al lui Christopher Walken, în *The Funeral*, regizat de Abel Ferrara. În 1998 scrie, regizează şi joacă în celebrul *Buffalo '66* , film inspirat de viaţa sa din localitatea în care s-a născut. Muzica e compusă tot de el. Şi, iată că acum, în 2003, scrie, realizează şi joacă în cel de-al doilea lung-metraj al său, *The Brown Bunny*. Apare în film alături de o actriţă emblematică, exact ca şi el, pentru cinematograful independent – Chloe Sevigny. Bud Clay este de data aceasta eroul lui Gallo; el îşi petrece majoritatea timpului participând la curse de motociclete, încearcând zadarnic s-o uite pe Daisy, iubirea vieţii lui. După ultima cursă la New Hampshire, pleacă în California unde urmează să se desfăşoare următoarea competiţie. Este prilejul unei călătorii dintr-o parte în alta a Americii în care zi de zi face tot posibilul să-şi găsească o nouă iubită. Dar, demersul său disperat nu rezolvă nimic, pe Daisy n-o poate înlocui nimeni, ea este cea care va rămâne pentru totdeauna în inima sa. Aşadar, din nou un personaj care, dincolo de aparenţe, ascunde un suflet răvăşit.

*The Brown Bunny* este singurul film care a „zguduit" inimile fragile ale participanţilor la festivalul de la Cannes şi despre care s-a vorbit în fel şi chip, transformându-se în eveniment central, a fost creaţia lui Vincent Gallo. Mulţi au calificat filmul drept cel mai nepotrivit candidat din întreaga istorie a Festivalului de la Cannes. Presa l-a copleşit pe Gallo cu atâtea insulte încât acesta a fost nevoit să se explice. Ca actor, lui Gallo i s-a reproşat că irită prin narcisismul şi suficienţa afişate în film – prin intermediul personajului creat de el –, ca regizor a fost deopotrivă făcut praf, spunându-se că plictiseşte de moarte spectatorul cu „orele" în care camera de filmat nu se dezlipeşte de parbrizul unui camion, de care se izbesc muştele. Un exerciţiu regizoral care, la ora actuală, pare ridicol. Lunga plictiseală, egală cu drumul parcurs în camionetă de eroul lui Gallo, a fost întreruptă către final de un singur moment de surpriză, care, potrivit opiniei criticii, a provocat greaţă în rândul spectatorilor: o scenă de felaţie deloc simulată a actorului-regizor faţă în faţă cu actriţa Chloe Sevigny. Unii critici de film, cum ar fi Roger Ebert de la Chicago Sun Time a mers până acolo încât a pus la îndoială competenţa comitetului de selecţie care a introdus în competiţie „o producţie inacceptabilă". „Gallo, a mai susţinut Ebert, nu a răspuns la nici unul din standardele de calitate instaurate la Cannes de-a lungul anilor." Cum s-a apărat regizorul în faţa acestor atacuri dure? Declarând că îşi dă şi el seama că filmul lui e de fapt „catastrofal". Totodată, a insistat să ceară scuze spectatorilor pentru „Brown Bunny", spunând: „Accept tot ceea ce a afirmat critica. Dacă nimeni nu vrea să-l vadă, este un gest justificat, înseamnă că e o catastrofă, o pierdere de timp. Prezint scuzele mele celor care au finanţat producţia, dar vă asigur că intenţia mea nu a fost să fac un film pretenţios, narcisist, inutil, neatrăgător. Credeam că am realizat ceva frumos pe care să-l împărtăşesc şi altora. Sunt decepţionat că oamenilor nu le place. Insist să prezint scuze celor care au impresia că văzând acest film au pierdut timpul." Prin aceste declaraţii, a vrut oare să provoace o dată în plus? Nimeni n-a înţeles. Cert este că Gallo a mai adăugat că a fost uimit să vadă atâta animozitate, că experienţa sa la Cannes a fost de-a dreptul penibilă, „cea mai dură şi umilitoare" din viaţa sa.

# DOGVILLE - Parabola binelui

Lars Von Trier îşi plasează acţiunea filmului în anii 1930 şi îşi propune cu acest demers artistic să reexploreze conceptul de bunătate, dar într-o abordare cu totul nouă decât a făcut-o până acum în *Breaking the Waves*, *The Idiots* şi *Dancer în the Dark*. Ca realizare, *Dogville* mai are un element de noutate: este filmat exclusiv în studio, actorilor lăsându-li-se o totală libertate de mişcare şi exprimare, maniera de lucru regizorală inspirându-se din teatrul pentru televiziune al anilor '70. În *Dogville*, Trier dă mai mult ca oricând atenţie atmosferei dramatice, create prin abundenţa de lumini, sunet, muzică şi dialoguri. Povestea se derulează în jurul frumoasei fugare Grace (Nicole Kidman), ajunsă într-un orăşel izolat de lume, Dogville, în care tânăra speră să fie la adăpost de răzbunarea unei bande de gangsteri. Lumea pare s-o agreeze, chiar s-o iubească, un bărbat e alături de ea şi o încurajează – Tom (Paul Bettany) – îşi găseşte chiar şi un loc de muncă. Dar totul până la un punct, acela în care comunitatea în care trăieşte e dispusă să scape de riscul care planează asupra ei atâta vreme cât acceptă să o adopte pe Grace.

Este momentul când tânăra fugară află şi învaţă că bunătatea oamenilor e relativă. Are însă un atu în mânecă, ştie un secret, periculos pentru cine vrea să-i facă rău sau să-i stea în cale... La jumătatea drumului între teatru şi film, Trier îşi identifică această ultimă creaţie drept „visul meu american". În vârstă de 47 de ani, regizorul danez este un fidel al Cannes-ului, unde şi-a prezentat toate filmele, începând cu cel de debut, în 1984 (*The Element of Crime*). A câştigat trei trofee: Premiul juriului (*Europa*, 1991), Marele premiu (*Breaking The Waves*, 1996) şi Palme d'Or (*Dancer In The Dark*, 2000).

# Hector Babenco

## în căutarea libertăţii

În *Carandiru*, brazilianul Hector Babenco explorează viaţa din închisorile din ţara sa. Hector Babenco se bucură de mai mult timp de aplauze internaţionale, în special datorită manierei originale în care tratează subiectele sociale. S-a născut în Rusia, dar a emigrat la o vârstă fragedă, împreună cu familia sa, la Buenos Aires (Argentina). La vârsta de 18 ani a plecat într-o „misiune divină" prin Africa, Europa şi America de Nord, câştigându-şi existenţa prin tot felul de slujbe. A făcut figuraţie în câteva filme – genul western spaghetti – în Italia şi Spania, pentru ca într-un sfârşit al hoinărelii lui prin lume să se stabilească în Brazilia. Era în 1971, anul în care a luat totodată hotărârea să bată la uşile noii cinematografii braziliene din epoca respectivă şi să devină regizor. Din nefericire pentru el, chiar în acel an, regimul militar a pus în lanţuri grele de cenzură aşa-numitul cinema novo din Brazilia, ba chiar a exilat câţiva regizori care nu-i erau pe plac. Babenco s-a pus în acest timp pe învăţătură, a studiat regia de film, făcându-şi mâna prin intermediul unor documentare, filme de scurt metraj şi reclame comerciale. Totodată, a început să lucreze la primul lui film artistic – *King of the Night* (1975). În 1978, după ce lansează un alt film al său, drama *Lucio Flavio*, devine ţinta unor controverse furibunde, ceea ce nu-l împiedică şă-şi facă meseria în continuare şi să se exprime artistic în alte patru filme, toate realizate în Brazilia. Despre el se spune acum că a contribuit în mod substanţial la relansarea cinematografiei braziliene. Aclamarea la scară internaţională avea să vină pentru Babenco în 1981, cu *Pixote*, o cronică a mizeriei cotidiene din Brazilia, văzută prin ochii unor copii ai străzii. Câţiva ani mai târziu, în 1985, realizează primul său film pe tărâm american – *Sărutul femeii păianjen* – pentru care actorul principal, William Hurt, primeşte la Cannes premiul de interpretare, apoi un Oscar. În ceea ce priveşte filmul intrat anul acesta în competiţia de la Cannes, subiectul este din nou incendiar: pe 2 octombrie 1992, închisoarea Carandiru, din Sao Paulo, cea mai mare din America Latină, este teatrul unei revolte a prizonierilor, care se încheie într-o baie de sânge. În închisoarea supraaglomerată, un medic îşi face meseria, însărcinat fiind să desfăşoare în rândul deţinuţilor un program de prevenţie contra SIDA. Nevoit să intre în contact cu prizonierii, el reuşeşte să le câştige respectul şi încrederea în asemenea măsură încât aceştia îi împărtăşesc multe din secretele lor. Potrivit propriilor declaraţii, Babenco, regizor care în ultima parte a carierei sale a lucrat mult în colaborare cu Hollywood-ul, a ajuns la concluzia că în ţara sa există mai multă libertate când faci un film politic decât în America.

Pagină realizată de AURORA POPESCU

# MAREA rezervor de sănătate

*Se spune că viaţa s-a născut în mare, unul dintre motivele foarte serioase pentru care deseori ne întoarcem la ea, pentru a ne regăsi vitalitatea. Căci marea constituie un adevărat rezervor de sănătate: apă şi aer, nisip şi lumină, plante şi animale. Nu întâmplător, beneficiind de toate acestea, popoarele insulare înregistrează de obicei medii de vârstă mai ridicate, precum şi mai multă vigoare, sănătate sporită. Şi România are şansa deschiderii către mare, iar faptul că această vară a intrat în drepturi depline mai devreme decât eram obişnuiţi ne determină să revizuim cu un plus de atenţie nemăsuratele binefaceri ale „leagănului vieţii".*

## O lume vie în mişcare perpetuă

Acest gigantic rezervor de ape minerale, care acoperă peste două treimi din globul pământesc, uneşte continentele, îi hrăneşte pe oameni, le aerisește plămânii. Peştele marin îi furnizează omului circa 16% din proteinele animale necesare iar vegetalele marine degajă 70% din oxigenul prezent în atmosferă. Deşi, metaforic vorbind, numele mării evocă poezia, călătoriile, eternitatea, totuşi marea se află într-o perpetuă transformare. Rezultatul este că apa sa conţine toate oligoelementele şi substanţele chimice necesare organismului. În plus, zooplanctonul asigură curăţarea de microbi şi de deşeuri într-un ritm mai rapid decât apa dulce sau decât aerul. Este o apă care trăieşte şi astfel tonifică, protejează, adăposteşte o faună şi o floră ale căror calităţi dietetice se impun tot mai mult.

## Apă, vânt, presiune

Cura helio-marină formează un întreg, binefacerile apei şi ale algelor găsindu-şi o inspirată complementaritate în climatul specific mării, având la bază stabilitatea meteorologică. Temperatura blândă, fără mari variaţii sezoniere ori pe parcursul unei zile, provine din inerţia termică a apei, astfel că marea temperează climatul. Gradul de umiditate din atmosferă rămâne mereu ridicat, ceea ce explică brumele frecvente. În fine, să nu uităm luminozitatea

specifică zonei de ţărm, care are efect pozitiv asupra moralului. De altfel, tratamentele antidepresive includ uneori cure de lumină electrică puternică. Pe de altă parte, vânturile marine constituie un veritabil aerosol de iod, de săruri şi de siliciu, iar presiunea barometrică ridicată din zonele litorale îmbogăţeşte sângele în oxigen.

## Aerul marin stimulează organismul

Climatul marin acţionează asupra organismului ca o lovitură de bici şi stimulează sistemul de apărare natural al acestuia. De exemplu, îmbunătăţirea circulaţiei sangvine se realizează prin bătăi de inimă mai puternice şi mai rare. Rezultatul: toate regiunile corpului se irigă mai bine. Acelaşi lucru se petrece şi cu plămânii şi funcţia respiratorie, căci aerul marin permite o respiraţie mai profundă. Pe de altă parte, numărul globulelor roşii creşte cu circa 10%, iar forţa musculară este stimulată. De aceea, vântul marin constituie pentru sportivi o excelentă modalitate de revenire în formă, plasându-i în condiţii identice de efort. Există soluţii şi pentru persoanele care nu pot face o plimbare pe plajă, zilnic, de o oră: aerosoloterapia, practicată în centrele de talasoterapie, prin pulverizarea apei de mare bogate în ioni negativi. Efectul: mucoasa respiratorie se curăţă, sistemul nervos face să dispară stresul, aducând în schimb un somn odihnitor şi acea roşeaţă a feţei echivalentă cu sănătatea.

## Nisipul şi pielea

Irigată mai bine sub efectul climatului marin, pielea poate beneficia şi de o împrospătare substanţială, chiar pe plajă. Nisipul foarte fin reprezintă un excelent agent de elastificare pentru toate părţile corpului, exceptând faţa şi gâtul. Pentru aceasta, înainte de baie vă puteţi freca uşor pielea cu un pumn de nisip, executând mişcări circulare. Apoi, mersul pe plajă oferă o ocazie foarte bună de întărire a gleznelor şi a călcâielor, ca şi un masaj plantar complet, cu condiţia ca picioarele să fie descălţate. În plus, câteva asemenea plimbări sunt suficiente şi pentru eliminarea dezagreabilelor calozităţi de pe talpă. Şi, fiindcă am amintit de talasoterapie, să spunem că ea elimină unele dureri şi tulburări legate de stres (insomnia, deprimarea etc.) şi permite astfel reducerea consumului de medicamente specifice: antiinflamatorii, antidepresive, somnifere ş.a. Cura este indicată în afecţiunile coloanei vertebrale, începând de la reumatismele degenerative şi consecinţele lor asupra vertebrelor cervicale, dorsale şi lombare (osteoporoză, tasări de vertebre, lombosciatică). Băile cu alge marine ajută şi în tratarea scoliozei, a hiperlordozei, a sechelelor traumatice, a reumatismelor inflamatorii, a artrozelor.

Marea e bun remediu şi în dereglări ale sistemului venos (varice, sechele ale flebitei, probleme ale pielii crăpate sau cianozate), în neurologie (spasmofilie), în curele de slăbire şi de sevraj tabagic. Cât despre aşa-numitele efecte secundare, trebuie precizate şi contraindicaţii ale curei marine – care înseamnă şi un efort fizic – în cazul cardiacilor, al persoanelor cu boli de piele contagioase sau inflamatorii în pusee evolutive. Totuşi, cele precizate până aici nu reprezintă decât o parte din binefacerile mării, motiv pentru care vom reveni cu alte informaţii foarte utile.

# INIMA autoregenerată!

Am arătat în mai multe rânduri, în această pagină a revistei „Magazin", că omul are de învăţat de la unele animale reguli vitale de păstrare a sănătăţii sau de vindecare. Iată însă că lumea vie este capabilă să dezvăluie şi alte amănunte, aproape incredibile, despre cum se poate reface integritatea corpului, după ce o anumită parte a fost amputată accidental. Elementul categorisit drept senzaţional trimite de fapt către ideea aparent fantezistă că, în vremuri imemoriale, celulele corpului uman aveau inclusă în „memorie" ştiinţa de a se reface singure, în caz că ar fi fost afectate.

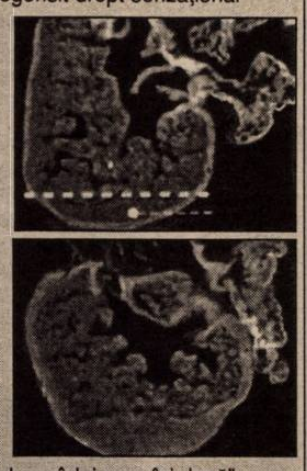

Ne este destul de familiar exemplul şopârlei care îşi „lasă" coada în ghearele atacatorului, aceasta regenerându-se prin aşa-numitul fenomen de autotomie, sau cel al râmei secţionate, ale cărei porţiuni separate devin, fiecare, câte un individ autonom. Recent, o echipă de cercetători de la Institutul medical „Howard Hughes", din Boston (SUA), a identificat un fenomen similar, însă mult mai important şi mai spectaculos, la peştele-zebră. Forţând puţin realitatea, am putea spune că acest animal vertebrat este... indestructibil: el îşi poate regenera întotătoarele, măduva spinării, retina şi – amănunt relevat de cercetătorii menţionaţi – chiar inima, dacă i se amputează până la 20% din volumul ei. Experimentele de laborator au arătat că la 60 de zile după amputare, organul vital s-a refăcut, fără cea mai mică cicatrice, caz unic în lumea vertebratelor. Restaurarea muşchiului cardiac provine din proliferarea cardiomiocitelor din vecinătatea zonei afectate. Fenomenul ar putea avea o importanţă covârşitoare în cazul în care, aşa cum speră cercetătorii, s-ar găsi modalitatea de a induce o regenerescenţă similară şi inimii umane.

# TERAPIA PSIHOCORPORALĂ o călătorie în miezul memoriei

*Practicanţii tehnicii numite **integrare posturală** au aprecieri elogioase la adresa acesteia. După două ore de apăsări, atingeri, întinderi ale muşchilor, senzaţia de relaxare devine atât de profundă, încât – spun ei – ar fi capabili să perceapă, de pildă, şi cel mai slab cutremur de pământ, produs la mare depărtare. Mai realist vorbind, în contextul unei existenţe deseori mai mult decât exigentă, se poate dobândi astfel o capacitate de rezistenţă sporită, o mai mare limpezime a minţii, ca şi un tonus fizic superior.*

## Mecanismul remediului

Ceea ce am numit *integrare posturală* constituie o terapie psihocorporală care implică lucrul în profunzime, cu muşchii corpului. Axată mai mult pe aceştia, ea favorizează exprimarea emoţiilor, conştientizarea modelelor şi a deprinderilor mentale, prin eliminarea tensiunilor şi a frustrărilor acumulate. Nu este vorba despre un masaj propriu-zis, întrucât acesta lucrează cu prioritate asupra pielii, pe când în *integrarea posturală* se lucrează asupra fasciculelor de muşchi, se caută straturile superficiale, intermediare şi profunde, ale ţesutului conjunctiv. În combinaţie cu procesul respirator, ea aduce relaxarea totală a tensiunilor emoţionale.

Procesul complet al integrării presupune zece etape, prin intermediul cărora se obţine realinierea totală a corpului şi eliberarea de obsesiile şi de amintirile generatoare de dezechilibru. Se merge chiar mai departe, acţionându-se asupra tarelor karmice, de care subiectul se eliberează rapid. S-au observat, în rândul practicanţilor integrării posturale, schimbări majore în ţinută, ca şi în viaţa cotidiană, nu după mult timp de la abordarea metodei.

## Deblocarea memoriei celulare

Tehnica prezentată în aceste rânduri s-a născut prin combinarea mai multor terapii, precum acupunctura, masajul suedez, bioterapia, reflexologia, psihoterapia ş.a. Schimbările reale şi durabile pe care le aduce elimină „blindajul" caracterial ce face foarte frecvent ca în corp să prindă rădăcini puternice, până la celule, deprinderile mentale şi emoţiile acumulate de-a lungul anilor. Psihoterapia ajută oamenii să se autoanalizeze, dar aceştia conservă în general aceleaşi măşti, aceleaşi reacţii. Or, blocajele respective şi memoria celulară sunt cele vizate în primul rând pentru a fi eliberate de integrarea posturală, în vederea unificării fizicului cu mentalul şi cu spiritul. Ceea ce înseamnă enorm de mult.

Lucrul efectiv pe subiect începe cu un exerciţiu de respiraţie special: se umflă pieptul şi, după câteva respiraţii rapide , urmează una abdominală, profundă, procesul repetându-se până când apare o uşoară nelinişte. Terapeutul apasă atunci cu putere zona toracelui, apoi în partea superioară a pieptului şi pe anumite puncte ale spatelui, urmărind linia muşchilor. La primele şedinţe, pacientul (care poate fi sau nu bolnav cu un diagnostic precis) resimte durere pe fiecare dintre punctele pe care lucrează terapeutul, lucru firesc şi explicabil tocmai prin faptul că acolo s-au „înmagazinat" tensiuni de diverse naturi, timp de mulţi ani. Presiunea şi respiraţia zgomotoasă dizolvă însă aceste stări complexe, determinând subiectul să se abandoneze în mâinile terapeutului, revenirea la perceperea directă şi detaliată a realităţii înconjurătoare se face treptat, iar certitudinea că metoda a dat rezultatele dorite vine din senzaţia că până şi coloana vertebrală respiră sănătos, că însuşi eul pacientului a căpătat o alură nouă, mai limpede. Pare foarte simplu, dar să nu uităm că este vorba despre spargerea unor blindaje nocive şi învelirea întregii fiinţe umane numite aici subiect sau pacient cu un strai nou, de lumină.

Pagină realizată de ADRIAN-NICOLAE POPESCU

*Consultaţii parapsihologice*

# TULBURĂRILE DE PERSONALITATE

***Surprinzătoare, incomodă, îngrijorătoare – o afirmaţie cum e cea a colaboratoarei revistei „Magazin", Emilia VLĂDESCU, psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium, oricum nu are darul să sune plăcut: „Cred că fiecare dintre noi avem tulburări de personalitate, mai mult sau mai puţin puse în evidenţă. Altfel, n-am fi atât de agitaţi, de nervoşi, în special cei ce trăim în mediul citadin, în aglomerări urbane şi în condiţii nu rareori fragile. Totuşi, nu trebuie să se creadă că la originea acestor tulburări stau problemele sociale. Cauzele se află ascunse adânc, în copilărie, coagularea şi evoluţia lor fiind stimulate de cel puţin un conflict interior puternic, care dezvoltă comportamentele deviante şi chiar aberante."***

Lucrurile sunt mult mai sensibile decât par, la o primă vedere. Colaboratoarea noastră este de părere că bolile psihice în sine – în cazul în care diagnosticarea s-a făcut corect, a fost probată şi repetată – pot fi doar ameliorate, nu vindecate integral, oricine ar interveni în tratament: psihoterapeutul sau utilizatorul unor metode complementare. În schimb, tendinţele depresive, schizoide etc. pot fi tratate, cu multă răbdare şi, nu în ultimul rând, cu competenţă reală, context în care implicarea terapeutului pune cel mult pe un loc secundar câştigul material. Ajutorul oferit subiectului merge către înţelegerea sinelui şi către optimizarea stării sale, între limitele date. Din păcate, ceea ce remarcă Emilia Vlădescu fără plăcere este tocmai diagnosticarea superficială şi stabilirea unor tratamente standard, în majoritatea cazurilor de acest tip. Poate convingerea că, oricum, individul afectat este irecuperabil, determină renunţarea la luptă; din partea familiei, a terapeutului, nu şi a bolnavului, care nu e conştient de ceea ce i se întâmplă cu adevărat. În ce o priveşte, colaboratoarea noastră ne-a declarat că o singură şedinţă a sa cu asemenea subiecţi durează cel puţin trei ore, ceea ce spune foarte mult.

După unii specialişti, tulburările de personalitate nu sunt boli psihice, deoarece subiectul distinge binele de rău, ba chiar e conştient că nu are nimic, însă intră în crize de isterie, pentru a atrage atenţia celor din jur. Aşadar, şansa de vindecare pentru asemenea indivizi este reală, întrucât la bază nu există o percepţie deformată a realităţii. La polul opus se află bolnavii „adevăraţi", care au amnezii totale, percep deformat realitatea, nu-şi dau seama de reacţiile lor şi nu fac distincţie între bine şi rău. Din lipsa unei informări adecvate, cei mai mulţi dintre noi s-au obişnuit să pună etichete, fără discernământ, pe unii semeni, motiv pentru care ar fi absolut normal şi civilizat ca mai întâi de toate să avem o imagine corectă, nedeformată, lipsită de păreri preconcepute, aupra unei realităţi cum este şi cea reprezentată de tulburările de personalitate. Subiectul de faţă este însă mult mai complex şi – chiar dacă pare altfel – de interes general, astfel că asupra sa vom reveni într-un articol viitor, cu colaborarea Emiliei Vlădescu.

**Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.**